การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



ปริญญานิพนธ์

ของ

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา

แขนงการจัดการอาชีวศึกษา

ธันวาคม 2558

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



ปริญญานิพนธ์

ของ

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา

แขนงการจัดการอาชีวศึกษา

ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



บทคัดย่อ

ของ

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา

แขนงการจัดการอาชีวศึกษา

ธันวาคม 2558

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์. (2558). *การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา แขนงการจัดการอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, รองศาตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา.

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์คือ 1.เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.เพื่อหาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของรูปแบบส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้ทฤษฎีเดลฟาย โดยสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17คน ทำการสอบถามจำนวน 3 รอบ

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกระบวนคือ ต้องศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการ PDCA การส่งเสริมอาชีพ ให้เข้าใจ และจากนั้นดำเนินการดังนี้ 1).การเตรียมการส่งเสริม หรือขั้นวางแผน (Plan) โดยประกอบด้วยประชากรที่จะรับการส่งเสริม การสำรวจความต้องการของประชากร วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ จัดเตรียมโครงการส่งเสริมอาชีพ และทำเครื่องมือประเมินผลโครงการ 2).การส่งเสริมอาชีพ หรือขั้นการลงมือกระทำ (Do)ประกอบด้วย Input (เครื่องมือ อุปกรณ์ งบประมาณ) Process (จัดฝึกอบรมอาชีพ) Output (ผลิตภัณฑ์ ยอดขาย) 3).การประเมินผลการตรวจสอบงาน (Check) 4).การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา (Action) และการประเมินผลการยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากผู้เชียวชาญ 17 ท่าน ยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพ และมีรายได้เพิ่มจริงโดยมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าฐานนิยม = 5 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐาน และฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพ พัฒนาหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกณฑ์การประเมิน E1/E2 = 80/80 โดยทดลองกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 30 คน ผลการทดลองพบว่ารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประสิทธิภาพ E1/E2 = 83.66/92.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทุกคน และจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการส่งเสริมอาชีพจำนวน 10 คนประเมินความชัดเจนและการนำไปใช้ของคู่มือ ผลจากการประเมินผล

พบว่า ค่าเฉลี่ย = 4.46 ค่า S.D = 0.56 และค่า t = 2.56 โดยการเปิดตาราง ค่า $t_{.05,9}$ = 2.26 ค่า t ที่คำนวณ มากกว่า ค่า t ที่ได้จากการเปิดตาราง (2.56 > 2.26) โดยมีความเชื่อมั่น 95% ต่อจากนั้นติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา 3 เดือน มีการรวมกลุ่มอาชีพจำนวน 2 กลุ่ม และนำไปประกอบอาชีพทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อเดือน ต่อคน = 2,450 บาท สรุปได้ว่ารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนามีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, รูปแบบการส่งเสริมอาชีพ

DEVELOPMENT OF PROMOTION CAREER MODEL BASED ON SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY

AN ABSTRACT

BY

KWANJAI UNTHAVATANAPAIBUL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Doctor of Education Program in Educational Administration and Management

At Srinakharinwirot University

December 2015

Kwanjai Unthavatanapaibul. (2015). *Development of Promotion Career Model Related Based on Sufficiency Economy Philosophy*. Doctor thesis, Ed.D. (Educational Administration and Management). Bongkok: Graduate School, Srinakharinwirot University, Advisor Committee: Dr. Pairust Vongyuttakrai, Assoc.Prof.Dr. Thanarat Taewattana.

The purposes of this research were to: 1) develop the promotion career model related to sufficiency economy philosophy and 2) investigate an efficiency and effectiveness of the promotion career model related to sufficiency economy philosophy. The researcher develops the promotion career model used the Delphi technique. They were 17 experts to finalize the promotion career model for three times.

Understanding the PDCA process is the first step of using the promotion career model related to sufficiency economy philosophy. Then, the procedures of promotion career model were: 1) Preparation or planning (Plan) consists of the population who will get the promoted along with the exploration of the needs of the community. Furthermore, the analysis of the career, the development of the career promotion project, and the project assessment tool also assemble with this process. 2) The occupation promoting or a course of action (Do) includes input (tools, equipment, and budget), process (training and learning exchange), and output (product, circulation and income). 3) An evaluation of inspection (Check). 4) The synthesis results and troubleshooting (Action). The evaluation of the pattern recognition of the promotion career model related to sufficiency economy philosophy by 17 experts was accepted. They believe it can be developed to promote career and a real boost income with a median was not less than 3.50, the mode is 5, the absolute value of the difference between a median and a mode was not more than 1.00, and the range is 0. It shows that all experts agree on the way of promoting a career model related to sufficiency economy philosophy at the highest level.

The researcher has tried a career of promotion related to sufficiency economy philosophy by promoting professional of the project plan, and developing a course of sewing fabric bag. Moreover, a researcher evaluated the efficiency of the course and experimented with 30 people using evaluation criteria E1/E2 = 80/80. However, the results

showed that a career promotion model related to sufficiency economy philosophy E1/E2 = 83.66/92.50 that means everyone above a certain threshold. Moreover, research conducted the manual of promotion career model related to sufficiency economy. It has been assessed the clarity and the usability by 10 experts, who has an experience in promoting the careers. The results of the assessment found that the clarity and usability of this handbook has the mean = 4.47, S.D = 0.56, and t = 2.56 by opening a table t.05,9 = 2.26. Furthermore, the value of T calculated is greater than the value of t by turning the table (2.56 > 2.26). The result also shows the development of promotion career model related to sufficiency economy philosophy is acceptable from the expert with 95 percent of the confidence. Following up the results in the first 3 months, there are two groups of trainees. They led to the occupation and the revenue of the participants has increased approximately average 2,450 Baht per person and per month. Consequently, the development of promotion career model related to sufficiency economy philosophy is effective.

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, Promoting Career Model.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ของ

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา แขนงการจัดการอาชีวศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุษฎี โยเหลา)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25.....

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)

.....กรรมการ
(รองศาสตรจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ศาสตราจารย์ รท.ดร.ทวีป ศิริรัศมี)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)

.....กรรมการ
(รองศาสตรจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อัมพร กุญชรรัตน์)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.ไพรัช วงค์ยุทธไกร และรองศาสตราจารย์ ดร. ธนรัตน์ แต้วัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะต่างๆ ด้วยความปรารถนาดี อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยตลอดมา และขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ทวีป ศิริรัศมี และอาจารย์ ดร.อัมพร กุญชรรัตน์ ที่ให้คำแนะนำ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งจึงขอกราบขอบพระคุณทั้งสี่ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ทุกท่านทางที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เวลาในการให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้ได้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และให้ได้หลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาบริหารและการจัดการการศึกษาแขนงบริหารการอาชีวศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และมอบความรักความเอาใจใส่ให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษา ณ ภาควิชานี้

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็น กตัญญู กตเวทิตา แด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมุติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	8
การส่งเสริมอาชีพ	26
การพัฒนารูปแบบ	40
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	65
การประเมินประสิทธิภาพ	74
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77
3 วิธีดำเนินการวิจัย	86
รายละเอียดการดำเนินการวิจัย	86
ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	86
ตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เทคนิคเดลฟาย	87
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามผล	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	97
ตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เทคนิคเดลฟาย	99
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามผล	118
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	155
สรุปผลการวิจัย	155
อภิปรายผล	159
ข้อเสนอแนะการนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้	164
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	165
บรรณานุกรม	166
ภาคผนวก	177
ภาคผนวก ก	178
ภาคผนวก ข	214
ภาคผนวก ค	284
ภาคผนวก ง	301
ภาคผนวก จ	316
ภาคผนวก ฉ	353
ภาคผนวก ช	361
ภาคผนวก ซ	368

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

ภาคผนวก (ต่อ)

ภาคผนวก ฌ..... 398

ภาคผนวก ญ..... 407

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 516

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 สรุปการวิเคราะห์การดำเนินชีวิตด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 19

2 สรุปการวิเคราะห์การดำเนินธุรกิจด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 24

3 เปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคเดลฟาย..... 62

4 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย..... 88

5 การวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ (เทคนิคเดลฟาย) 105

6 การวิเคราะห์แบบประเมินยืนยันคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ (เทคนิคเดลฟาย) 110

7 การยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ..... 115

8 แสดงสถานภาพความต้องการเข้าสู่อาชีพและสภาพแวดล้อม..... 119

9 แสดงการประเมินผลความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า (เป็นการฝึกแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติการ) 122

10 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน 123

11 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ การตัดเย็บกระเป๋าผ้ากับเนื้อหาหน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บการเป๋าผ้าซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน..... 125

12 แสดงผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ กับเนื้อหาการ ตัดเย็บกระเป๋าผ้า (ระหว่างเรียน)หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า โดยประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน..... 128

13 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะกับเนื้อหา การตัดเย็บกระเป๋าผ้าหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องหลักการคำนวณราคา (งานผ้าประดิษฐ์) ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน..... 130

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

14 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้ การตัดเย็บกระเป๋าผ้าเรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้าหลังการฝึกอบรม ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน..... 133

15 ประเมินผลดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบทักษะ การตัดเย็บกระเป๋าผ้าเรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า หลังการฝึกอบรม ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน..... 136

16 ผลการประเมินคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องความชัดเจนและการนำไปใช้..... 139

17 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก..... 144

18 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก..... 146

19 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหน่วยรียนรู้ที่ 3 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก..... 148

20 การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความรู้และด้านทักษะ หลังการฝึกอบรม ณ องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก..... 150

21 ผลการประเมินความรู้และทักษะ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า (E1/E2 = 80/80) 152

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนายประยงค์ รณรงค์..... 17

2 กระบวนการ PDCA..... 36

3 การพัฒนาโมเดลรูปแบบใหม่ของ..... 44

4 โมเดลแนวคิดในการเปิดภูมิปัญญาประวัติศาสตร์ไทย..... 47

5 รูปแบบการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับงานคหกรรมศาสตร์..... 49

6 Modle ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ 51

7 รูปแบบการส่งเสริมอาชีพคนพิการในชุมชน..... 53

8 รูปแบบการส่งเสริมอาชีพโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมอาชีพ..... 55

9 เทคนิคเดลฟาย..... 64

10 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Nolker; & Schoenfeldt..... 70

11 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ ของเซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์..... 71

12 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Taba..... 73

13 กระบวนการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพด้วยเทคนิคเดลฟาย..... 87

14 ขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 91

15 การประเมินรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 92

16 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 114

17 ขั้นตอนการจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 138

18 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐ,กิจพอเพียง..... 157

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทาน “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในปี 2542 ในปีต่อๆ มาพระองค์ได้พระราชทานแง่คิดที่หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางในการนำหลักพอเพียงไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในด้านต่างๆจนในปัจจุบัน หลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่พระองค์ได้พระราชทานไว้นั้นได้ถูกบรรจุเป็นแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดิน และแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 คือ มาตรา 78 วรรค 1 ได้กำหนดให้ “รัฐต้องบริหารราชการแผ่นดิน ให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่งคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ” ในหมวดแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ มาตรา 83 ได้กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”(สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.2550: 23). สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). กล่าวว่ารัฐบาลจึงได้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 เช่นการพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดความสมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก โดยยึดหลักความพอเพียงที่มีการวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” และใช้หลัก “ความพอประมาณ” ให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจของคนในชาติความสมดุลระหว่างความสามารถในการพึ่งตนเองกับความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกความสมดุลระหว่างสังคมชนบทกับสังคมเมืองมีการเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศทั้งนี้การขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอนต้องใช้ “ความรอบรู้” ในการพัฒนาด้านต่างๆด้วยความรอบคอบ และมีคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555: 75). กล่าวเสริมว่าการเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกใน “คุณธรรม” จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตด้วย “ความเพียร” ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและต้องพัฒนาอาชีพ พัฒนาองค์การ โดยระดมความร่วมมือจากทุกๆส่วนในสังคมตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน เอกชน และสถานประกอบการต่างๆ มาร่วมจัดการศึกษา ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาทักษะฝีมือ โดยเน้นองค์รวมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยได้นั้นต้องพัฒนาความรู้และส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพมีรายได้ที่สามารถเลี้ยงตนเองได้ หน่วยงานทางการศึกษาจึงได้จัดโครงการและกิจกรรมการเรียนการ

สอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประกอบอาชีพอิสระทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว (จตุพร ลิ้มมั่นจริง. 2555: 4). ซึ่งความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยยังมีอยู่จะเห็นได้จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2555: ออนไลน์); ได้ทำการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนพบว่าสถิติที่นิยมใช้เพื่อบ่งชี้ความแตกต่างของการกระจายรายได้ คือ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงความแตกต่างของรายได้ระหว่างครัวเรือน มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า การกระจายรายได้มีความแตกต่างกันน้อย หากค่านี้สูงขึ้นจะบ่งชี้ถึงการกระจายรายได้มีความแตกต่างกันมาก ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557: 1-6). กล่าวว่าการกระจายรายได้ของครัวเรือนยังมีความเหลื่อมล้ำกัน โดยเฉพาะในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2554 ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคอยู่ที่ 0.474 นั่นแสดงให้เห็นว่าผลประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจส่วนใหญ่ยังตกอยู่กับคนรวยกลุ่มเล็ก ๆ ไม่กระจายไปสู่คนกลุ่มใหญ่ของประเทศ กลายเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างเห็นได้ชัด

นอกจากนี้ในประเทศไทยยังมีปัญหาของการว่างงานซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจ (2556: 3-4) ภาวะว่างงานของประชากรไทยในเดือนธันวาคม พ.ศ.2555 พบว่ามีผู้ว่างงาน 1.91 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคมของปี 2554 มีจำนวนผู้ว่างงาน 1.72 แสนคน เพิ่มขึ้น 1.9 หมื่นคนและผลสำรวจสภาวะการทำงานของประชากรไทยล่าสุดเดือนกันยายน พ.ศ.2556 พบยอดคนไทยว่างงาน 2.64 แสนคน และเพิ่มมากขึ้นเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนจากร้อยละ 0.6 เป็น 0.7 โดยภาคอีสานมีคนว่างงานเพิ่มขึ้นมากที่สุดขณะที่กรุงเทพฯและภาคใต้ครองอันดับอัตราคนว่างงานสูงสุดเท่ากันคือร้อยละ 0.8 ซึ่งอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นหมายความว่า ครอบครัวจะมีรายได้ลดลงนั่นเอง ในการลดปัญหาการว่างงานจะเป็นพื้นฐานของการขยายตัวทางเศรษฐกิจภายในประเทศ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.กล่าวว่า (2555: 176) จากเศรษฐกิจยุคใหม่นี้จะต้องเตรียมความพร้อมของคนไทยทุกคน ด้วยการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและทักษะการประกอบอาชีพตามระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่เน้นแรงงานที่มีคุณภาพ รวมทั้งทุกคนสามารถประกอบอาชีพต่างๆที่ตนเองมีความถนัด และสนใจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ในเชิงเศรษฐกิจ

การส่งเสริมอาชีพหมายถึง การให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการประกอบอาชีพ รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม เกี่ยวกับอาชีพนั้นให้มีประสิทธิภาพสูงสุดดังที่ Nadler (1998, p. 1.16) ได้กล่าวว่าการส่งเสริมอาชีพคือ การพัฒนาการเรียนรู้เพื่อการเจริญเติบโตของแต่ละบุคคลแต่ไม่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน หรือเป็นการเตรียมพร้อมของบุคคลสำหรับงานที่ต่างจากงานปัจจุบันและเป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับงานปัจจุบันสอดคล้องกับชูชัย สมิทธิไกร (2549: 33) กล่าวว่าการส่งเสริมอาชีพของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีจุดหมายชีวิตที่แตกต่างกัน แนวทางการ

ดำเนินงานเพื่อจัดการศึกษาพัฒนาอาชีพ จึงมีลักษณะที่หลากหลายเช่น การฝึกทักษะอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ การพัฒนาอาชีพ โดยยึดหลักการเรียนรู้แบบองค์รวมอุดมศักดิ์ จิตสงบ.(2553: 2) กล่าวว่าการส่งเสริมอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถทำให้เพิ่มรายได้ และลดปัญหาการว่างงานดังจะเห็นได้จากผู้ที่ประสบความสำเร็จเช่นครูสมทรง แสงตะวัน หมู่บ้านบางพลับ ตำบลบางคนที จังหวัดสมุทรสาคร (บุคคลตัวอย่าง) และหมู่บ้านดอกบัว จังหวัดพะเยาเป็นหมู่บ้านตัวอย่าง ชุมชนบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ และชุมชนตอดวา กรุงเทพฯ ที่มีการทำอาชีพเสริมและอาชีพอิสระตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทำให้เขามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำอาชีพเสริมและอาชีพอิสระ รวมทั้งทำให้หลายคนประสบความสำเร็จในชีวิต

การลงพื้นที่ที่ศูนย์เรียนรู้บางพลับ ตำบลบางคนที จังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์เรียนรู้เรือนจำเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี แหล่งเรียนรู้พอเพียงเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติที่ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ศูนย์กสิกรรมท่ามะขาม จังหวัดกาญจนบุรี และแหล่งเรียนรู้เกษตรน้ำเค็มโรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ กรุงเทพมหานครต่างมีการส่งเสริมอาชีพในรูปแบบที่แตกต่างกัน

รูปแบบหมายถึง ตัวแทนที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายพฤติกรรมของลักษณะบางประการของสิ่งที่เป็นจริงอย่างหนึ่ง หรือ เป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการหาความรู้ ความเข้าใจปรากฏการณ์ (ทิศนา แขมมณี.2551: 1) Sirihan Wanoh. (2554: Online) กล่าวว่ารูปแบบคือความคิดให้เป็นระบบมีขั้นตอนเพื่อความเข้าใจง่าย และการสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ของแต่ละบุคคลมีอยู่หลากหลาย และซุปเปอร์ (Super 1957, 99-108) กล่าวเสริมถึงการพัฒนาอาชีพหรือการส่งเสริมอาชีพว่าควรได้รับการแนะแนวทางที่ถูกต้อง สิ่งที่จะช่วยแนะแนวทางได้เป็นอย่างดี คือรูปแบบ (Model) ซึ่งโอเรียนทอล พริ้นเซส (2554: ออนไลน์). กล่าวว่า Model (รูปแบบ) มีประโยชน์ในการทำให้รู้ถึงกระบวนการต่างๆในการจัดการความรู้ และยังเป็นรูปในการสื่อสารเพื่อความเข้าใจ รวมทั้งยังเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตซึ่งรูปแบบการจัดการความรู้ต้องประกอบไปด้วยกระบวนการดังนี้คือ 1.กำหนดเป้าหมาย 2.การสร้างหรือจัดหาความรู้ 3.การกลั่นกรองและคัดเลือกความรู้ 4.การจัดเก็บให้เป็นระบบ 5.การให้ความรู้ 6.การแลกเปลี่ยนความรู้ 7.การประยุกต์ 8.การประมวลผลและวัดผล 9.ให้รางวัล และ10.การเผยแพร่ ในการส่งเสริมอาชีพให้มีประสิทธิภาพต้องมีรูปแบบที่เหมาะสมเพราะรูปแบบจะช่วยให้การดำเนินงานได้ถูกต้อง ส่วนรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2548: 92-93) ได้กล่าวเสริมว่าการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพมีการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพ ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพ ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของ

รูปแบบการบริหารคุณภาพ และขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ซึ่งการพัฒนารูปแบบจะเป็นโครงสร้างทางความคิดอย่างมีขั้นตอนในการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย จึงสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบนั้นมีความสำคัญทำให้การดำเนินงานมีระบบสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี รวมทั้งนำมาใช้ในการส่งเสริมอาชีพจะทำให้มีโครงสร้างเสริมประสบการณ์ หรือการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการประกอบอาชีพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานตามความคิดการส่งเสริมอาชีพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องที่สำคัญที่รัฐบาลนำเอามาใช้เป็นหลักในการพัฒนาประเทศโดยยึดหลักความพอเพียงที่มีการวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล”โดยเน้นองค์รวมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการส่งเสริมให้ประชากรมีอาชีพและมีรายได้อย่างพอเพียง การพัฒนาอาชีพเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคคลในเส้นทางอาชีพ และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงก็ได้ช่วยในการส่งเสริมอาชีพ ซึ่งแต่ละศูนย์เรียนรู้ต่างก็มีวิธีการส่งเสริมอาชีพแตกต่างกัน และรูปแบบเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงความคิดให้เป็นระบบมีขั้นตอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อประชากรจะได้มีอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้

สมมุติฐานของการวิจัย

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. ด้านเนื้อหา

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพ ประกอบไปด้วยเทคนิคเดลฟาย เป็นวิธีการที่มุ่งแสวงหาข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยใช้แบบสอบถามและผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นในแต่ละรอบๆ ข้อค้นพบที่ได้จากมติของผู้เชี่ยวชาญจะเป็นรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ

1.2 การเลือกผู้เชี่ยวชาญจะเป็นวิธี Snowball

1.3 แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยความพอประมาณ ความพอเพียงภูมิคุ้มกัน เหตุผล ความรู้ และคุณธรรม

1.4 การส่งเสริมอาชีพหมายถึง การดำเนินการที่มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต อันได้แก่การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ประชากรสนใจ โดยยึดหลักทางสายกลาง และมีการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีเงื่อนไขอยู่บนพื้นฐานของความรอบรู้ คุณธรรมเพื่อเป็นการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชากร

1.5 กระบวนการ PDCA เป็นกระบวนการที่มาใช้ในการดำเนินการส่งเสริมอาชีพโดยให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านตัวแปรที่ศึกษา

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบคือโครงสร้างทางความคิด

2. รูปแบบการส่งเสริมอาชีพคือโครงสร้างการดำเนินงานตามแนวคิดทำให้เกิดอาชีพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

3. การพัฒนารูปแบบหมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาประสบการณ์โดยใช้เทคนิคเดลฟาย เพื่อนำไปส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งมีการกำหนดรายละเอียดต่างๆของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ

4. อาชีพหมายถึง การทำมาหาเลี้ยงชีพทางด้านงานหัตถกรรมตามความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่ตนเองปรารถนา หรือตามความถนัดของแต่ละคนในสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในด้านมีรายได้ หรือมีงานทำ

5. การส่งเสริมอาชีพหมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ สร้างและพัฒนาผลผลิตให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และการแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอาชีพเพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่

6. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงหลักการดำเนินชีวิตของประชาชนในทุกระดับโดยยึดหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีความรู้ มีคุณธรรม และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

7.ประสิทธิภาพของการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพและมีการนำไปทดลองใช้

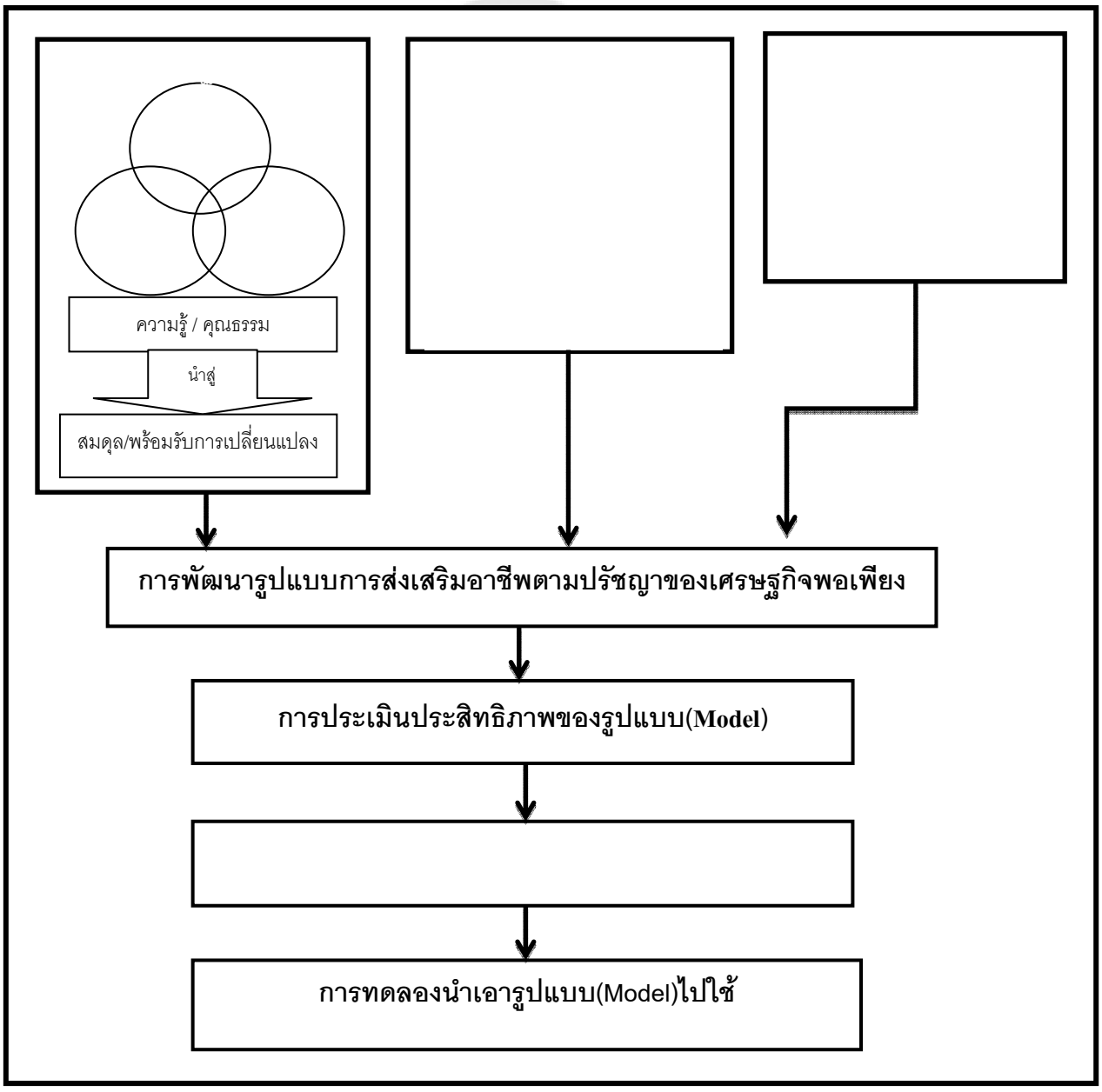
ประโยชน์ของการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าและลงพื้นที่ทำให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อจะนำไปช่วยประชาชนให้เกิดประโยชน์ได้ดังนี้

1. รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้พัฒนาขึ้นนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน

2. หน่วยงานสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประชาชน เพื่อเป็นการลดช่องว่างทางสังคม ทำให้มีรายได้เพิ่ม

กรอบแนวคิดในการวิจัย



บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย

1. **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**
   - 1.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง
   - 1.2 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
   - 1.3 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ
   - 1.4 การพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. **การส่งเสริมอาชีพ**
   - 2.1 แนวคิดทฤษฎีการส่งเสริมอาชีพ
   - 2.2 ขั้นตอนการส่งเสริมอาชีพ
   - 2.3 ทักษะในอาชีพ
   - 2.4 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
   - 2.5 การประเมินประสิทธิภาพ
   - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. **การพัฒนารูปแบบ**
   - 3.1 ความหมายของรูปแบบ
   - 3.2 ประเภทของรูปแบบ
   - 3.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
   - 3.4 แนวคิดการพัฒนารูปแบบ (Model)
   - 3.5 การพัฒนาด้วยเทคนิคเดลฟาย
4. **การพัฒนาหลักสูตร**
   - 4.1 ความหมายหลักสูตร
   - 4.2 ความหมายการพัฒนาหลักสูตร
   - 4.3 ความสำคัญหลักสูตร
   - 4.4 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.
5. **การประเมินประสิทธิภาพ**
6. **งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**

1.ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน (ปรียานุช พิบูลสราวุธ. 2555: 5)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. 2550: 87)

1.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ในองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ได้ให้ความหมายของคำว่าเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังนี้

ประเวศ วะสี (2549: 4-6) กล่าวว่าเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง การมีความพอเพียงอย่างน้อย 7 ประการ คือ

1. พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว ไม่ใช่เศรษฐกิจแบบทอดทิ้ง
2. จิตใจพอเพียง ทำให้รักและเอื้ออาทรคนอื่นได้ คนที่ไม่พอจะรักคนอื่นไม่เป็น
3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง การอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อม จะทำให้ยังชีพและทำมาหากินได้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่งได้ทั้งอาหาร ได้ทั้งสิ่งแวดล้อม และได้ทั้งเงิน
4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง การรวมตัวกันเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง ทำให้สามารถแก้ปัญหาต่างๆได้เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาความยากจน หรือปัญหาสิ่งแวดล้อม
5. ปัญญาพอเพียง มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ และปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง

6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของกลุ่มชนที่สัมพันธ์อยู่กับสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ดังนั้น เศรษฐกิจจึงควรสัมพันธ์และเติบโตขึ้นจากรากฐานทางวัฒนธรรม จึงจะมั่นคง

7. มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ใช่วูบวาบ เดี๋ยวจน เดี๋ยวรวยแบบกะทันหันปรับตัวไม่ทัน แต่เศรษฐกิจพอเพียงที่มั่นคงจะทำให้สุขภาพจิตดี

เมื่อทุกอย่างพอเพียงก็เกิดความสมดุล ความสมดุล คือ ความปกติ และยั่งยืน คำว่าเศรษฐกิจ เป็นคำที่มีความหมายที่ดี หมายถึง ความเจริญที่เชื่อมโดยกายใจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน แต่ได้มีการนำเอาเศรษฐกิจไปใช้ในลักษณะแบบแยกส่วน ซึ่งหมายถึง การแสวงหาเงินเท่านั้น เมื่อแยกส่วน ก็ทำลายส่วนอื่นๆจนเสียความสมดุล และเกิดเป็นวิกฤต

จิรายุ อิสรางกูร ณ.อยุธยา. (2555: ออนไลน์); ได้อธิบายถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคำนิยามว่าความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 ห่วง และ 2 เงื่อนไข อันเป็นหลักยึดสำคัญเป็นแนวของผู้ปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วงประกอบด้วย

ห่วงที่ 1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ห่วงที่ 2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

ห่วงที่ 3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

ส่วน 2 เงื่อนไข คือการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย

เงื่อนไขที่ 1 ความรู้ หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ

เงื่อนไขที่ 2 คุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

สุเมธ ตันติเวชกุล (2549: 11-12) กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่า เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เศรษฐกิจสำหรับคนยากคนจน ไม่ใช่เศรษฐกิจที่ต้องมาห่อตัว ร่ำรวยได้ แต่ร่ำรวยแล้วต้องรักษาให้คงอยู่ ต้องยั่งยืน และต้องกระจายอย่างทั่วถึงโดยมีหลักสามประการ เพื่อใช้เป็นแนวทางของการพัฒนา

ประเทศ และจะนำไปใช้ในการบริหารงานในองค์กรต่างๆ ดังนี้ 1) ให้ใช้เหตุผลอย่าใช้กิเลสตัณหาเป็นเครื่องนำทาง อย่าเอาแต่กระแส ต้องมีความกล้าหาญเพียงพอ 2) ทำอะไรพอประมาณ การพอประมาณคือ ตรวจสอบศักยภาพของตนเองก่อน ฐานของตนเองอยู่ตรงไหน การจะพัฒนาอะไรต้องดูจากศักยภาพที่มีความเข้มแข็งก่อน 3) ทำอะไรต้องมีภูมิคุ้มกันตลอดเวลา เพราะไม่รู้พรุ่งนี้จะมีอะไรเกิดขึ้น ปัจจุบันสถานการณ์ต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การวางแผนพัฒนาทำได้ยาก มีปัจจัยความเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา จึงต้องมีวิสัยทัศน์และต้องมีฐานรองรับคือ คนต้องดี มีจริยธรรม และคุณธรรม มีธรรมาภิบาล

ปรียานุช ธรรมปิยา (2555: 46-56) ได้กล่าวว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบด้านต่างๆที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนากรอบทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ได้ (Foundation for Economic Theory Framework) โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

1. แนวคิดซึ่งแบ่งเป็นกรอบแนวคิดและคุณลักษณะ
2. หลักการหรือคำนิยาม
3. เงื่อนไขพื้นฐาน
4. เป้าหมาย

1. แนวคิดซึ่งแบ่งเป็นกรอบแนวคิด และคุณลักษณะ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน (Economic Life Guiding Principles)ในทางที่ควรจะเป็น (Secularized Normative Prescription) โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย (Positive Aspect) เป็นปรัชญาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และเป็นปรัชญาที่มองโลกเชิงระบบที่มีลักษณะพลวัต (Dynamic) กล่าวคือมองว่าสถานการณ์ในโลกนั้นมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา (Uncertainties) เนื่องจากการเชื่อมโยงปัจจัยต่างๆภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ คุณลักษณะของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ สามารถนำมาใช้กับการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ (Scalable) ทั้งระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับรัฐ นอกจากนี้สามารถใช้ได้ทุกระดับทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจ โดยมีแนวคิดดำเนินทางสายกลาง

2. หลักการหรือคำนิยาม

หลักการหรือคำนิยาม 3 ข้อของความพอเพียง สำหรับใช้ในการบริหารจัดการ เช่นความพอเพียงหรือการจัดการอย่างพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 หลักการพร้อมๆกันอย่างเป็นองค์รวม กล่าวคือ กิจกรรมใดๆที่ขาดคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งไป ไม่สามารถเรียกได้ว่ามีความพอเพียงหรือมีการจัดการอย่างพอเพียงหลัก 3 ข้อ ประกอบด้วย 1. ความพอประมาณกับศักยภาพของตนเอง

และสภาวะแวดล้อมตามความเป็นจริง 2. ความมีเหตุผลบนพื้นฐานความถูกต้อง 3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตที่ต้องประสบกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆตลอดเวลา

3. เงื่อนไขพื้นฐาน

เงื่อนไขสำคัญที่เป็นพื้นฐานในการจัดการอย่างพอเพียงคือการมีคุณธรรมกำกับความรู้ เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วยการฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบและความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่างๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในขั้นปฏิบัติ ความรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินอย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ จึงต้องมีการแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนความรู้ จัดการความรู้ ต่อยอดความรู้ อยู่ตลอดเวลา ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลก

4. เป้าหมาย

เป้าหมายและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตคือ การทำให้เกิดทั้งแนวทางพัฒนา และผลของการพัฒนาที่สมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ การพัฒนาที่สมดุลและความพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทั้งด้านวัตถุหรือเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยมุ่งผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวให้รอดพ้นจากภัย และวิกฤตในแต่ละช่วงเวลา เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา ความพอเพียงจึงเป็นทั้งวิธีการ (Means) ในการบริหารจัดการกระบวนการ (Process Management) ที่คำนึงถึงความพอประมาณอย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในระหว่างกระบวนการและผลที่เกิดขึ้น (Ends) เป็นการบริหารจัดการที่คำนึงถึงการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สิ่งที่สำคัญอย่างมากเกี่ยวกับเป้าหมายของความสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตามคำนิยามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาในแต่ละขั้นตอนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการพัฒนาใน 4 ด้านได้แก่ วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม อย่างเป็นองค์รวมไม่แยกส่วน แต่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นผลทั้ง 4 มิติ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินชีวิต กระบวนการผลิตและบริการ ในขณะเดียวกันก็เป็นปัจจัยที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา

สำนักงานการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555: 75) อธิบายความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 3 ระดับคือ

1. ระดับจิตสำนึก เกิดขึ้นจากการที่สมาชิกในชุมชนแต่ละคน ตระหนักถึงความสุขและความพอใจในการใช้ชีวิตอย่างพอดี (ความสันโดษ) และรู้สึกถึงความพอเพียง คือ ดำเนินชีวิต “อย่างสมถะ” ประกอบสัมมนาอาชีพหาเลี้ยงตนเองได้อย่างถูกต้อง ไม่ให้อดอยาก หรือโลภแล้วตักตวง หรือเบียดเบียนผู้อื่นจนเกินความจำเป็น และคิดเผื่อแผ่แบ่งปันไปยังสมาชิกคนอื่นๆ ในชุมชนด้วย แม้ระดับ

ความพอเพียงของแต่ละคนจะไม่เท่าเทียมกัน แต่ทุกคนที่ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความเห็นสอดคล้องกันในการยึดมั่นหลัก 3 ประการคือ

1.1 การใช้ชีวิตบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง รู้จักพัฒนาตนเองด้วยความพยายามเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

1.2 การคิดพึ่งพาตนเอง และพึ่งพาซึ่งกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆคือ เมื่อมีปัญหาจากการดำเนินชีวิต ก็ให้ใช้สติปัญญาไตร่ตรองหาสาเหตุของปัญหา แก้ไขไปตามเหตุและปัจจัย ด้วยความสามารถและศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ ก่อนที่จะคิดพึ่งผู้อื่น พร้อมทั้งมีการปรึกษากันในชุมชน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นต้น

1.3 การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักลดละกิเลสและลดความต้องการของตนเองลงเพื่อให้เหลือแรงและเวลาในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากขึ้น

2. ระดับปฏิบัติ ชุมชนได้ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมาย และสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ 4 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 พึ่งตนเองได้ คือ ต้องพยายามพึ่งตนเองให้ได้ในระดับครัวเรือนก่อน ให้แต่ละครอบครัวมีการบริหารจัดการอย่างพอดี ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย โดยสมาชิกแต่ละคนต้องรู้จักตนเอง เช่น รู้ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายในครอบครัวของตนเอง และสามารถรักษาระดับการใช้จ่ายของตนเองไม่ให้เป็นหนี้ และสมาชิกต้องรู้จักดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองออกมาใช้ให้ได้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะควรจะสามารถพึ่งตนเองในเรื่องของปัจจัยสี่ให้ได้ในระดับหนึ่ง

ขั้นที่ 2 หลังจากที่สมาชิกพึ่งตนเองในด้านปัจจัยสี่ดังกล่าวข้างต้นแล้วสมาชิกทุกคนควรพัฒนาตนเองให้สามารถ “อยู่ได้อย่างพอเพียง” คือ ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลางมัชฌิมาปฏิปทา ให้ตนเองอยู่ได้อย่างสมดุล คือ มีความสุขที่แท้จริง โดยไม่ให้รู้สึกขาดแคลนจนต้องเบียดเบียนตนเอง หรือดำเนินชีวิตอย่างเกินพอดีจนต้องเบียดเบียนผู้อื่น หรือเบียดเบียนสิ่งแวดล้อมแต่ให้ดำเนินชีวิตดังที่สมาชิกในภาคเหนือเรียกว่า ดำเนินชีวิตด้วยการทำเกษตรแบบ “แกงโฮะ” คือให้มุ่งทำเกษตรแบบพออยู่พอกิน ปลูกไว้กินเองก่อน ถ้าเหลือจึงขาย และขยายพันธุ์ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการลงแรงช่วยกัน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกแทนการใช้เครื่องจักรจะได้ลดรายจ่าย

ขั้นที่ 3 สมาชิกในชุมชนควร “อยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร” คือ มีความคิดที่จะแจกจ่ายแบ่งปันไปให้ผู้อื่น ซึ่งทำให้ได้เพื่อนและเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ดี ที่จะช่วยลดความเห็นแก่ตัว และสร้างความพอเพียงให้เกิดขึ้นในจิตใจ เช่น ในการจัดทรัพยากรป่านั้น สมาชิกที่อาศัยอยู่บริเวณป่าจะมุ่งเก็บผลผลิตจากป่า เพื่อมาใช้ในการยังชีพให้พออยู่พอกินเมื่อเหลือจึงค่อยแจกจ่ายออกไปด้วยวิธีให้ ไม่ใช่วิธีขาย ซึ่งเมื่อทำได้ดังนี้ ก็จะทำให้สมาชิกมีทรัพยากรใช้หมุนเวียนได้ตลอดทั้งปีอย่างพอเพียง เพราะ

เก็บไปเพื่อกิน ไม่ได้เก็บไปขาย เพื่อเร่งหาเงิน ซึ่งการมีจิตใจที่แบ่งปันกันนี้จะเป็นพื้นฐานทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางสังคม สร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกต่อไป

ขั้นที่ 4 สมาชิกควร “อยู่ดียิ่งขึ้นด้วยการเรียนรู้” คือ ต้องรู้จักพัฒนาตนเอง โดยการเรียนรู้จากธรรมชาติ และประสบการณ์ในโลกกว้างด้วยตนเอง หรือจากการแลกเปลี่ยนร่วมกับผู้อื่นให้เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่ทุกคนช่วยกันพัฒนาชีวิตของตนเองและผู้อื่นร่วมกัน มีการสืบทอดและเรียนรู้เพื่อพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาให้เป็นสังคมที่มั่นคง และยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้คุณธรรมและวัฒนธรรมเป็นตัวนำไม่ได้ใช้เงินเป็นตัวตั้ง

3. ระดับปฏิเวธ (ผลที่เกิดจากการปฏิบัติ) ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากประสบการณ์ที่แลกเปลี่ยนกันนั้น ครอบคลุมไปถึง ผลการวัด จากการปฏิบัติตามหลักการข้างต้นด้วย กล่าวคือ สมาชิกในแต่ละชุมชนได้พัฒนาชีวิตตนเองให้ดีขึ้นโดยเริ่มจากการพัฒนาจิตใจ ให้เกิดความพอเพียงในนทุกระดับของการดำเนินชีวิต ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และขยายไปถึงในระดับสังคมดังนี้

3.1 ความพอเพียงในระดับครอบครัวคือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอยู่ในลักษณะที่พึ่งพาตนเองได้อย่างมีความสุข ทั้งทางกายและทางใจ สามารถดำเนินชีวิตได้โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่เป็นหนี้สินของตนเองและครอบครัว แต่สามารถหาปัจจัย 4 มาเลี้ยงตนเองได้ โดยที่ยังมีเหลือเป็นส่วนออมของครอบครัวดิอีกด้วย

3.2 ความพอเพียงในระดับชุมชน เกิดขึ้นจากการที่สมาชิกจากแต่ละครอบครัวในชุมชนมีความพอเพียงในระดับครอบครัว ก่อนที่จะรู้จักรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น บริหารจัดการปัจจัยต่างๆเช่น ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือศักยภาพของสมาชิกในท้องถิ่น ที่มีอยู่ให้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสมดุล เพื่อให้เกิดความเป็นอยู่ที่พอเพียงของชุมชนโดยรวมในที่สุด

3.3 ความพอเพียงในระดับสังคม เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของชุมชนหลายๆ แห่งที่มีความพอเพียง มาร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ สืบทอดภูมิปัญญา และร่วมกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างชุมชนให้เกิดเป็นสังคมแห่งความพอเพียงในที่สุด

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ปรัชญาที่ชี้แนวทางในการปฏิบัติตนในทุกระดับเช่น ระดับตนเอง ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ระดับประเทศ โดยดำเนินไปในทางสายกลาง ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่บนความพอประมาณ(พอประมาณกับศักยภาพของตนเอง) ความมี

เหตุผล(อยู่บนความถูกต้อง) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว(ความไม่ประมาทพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง) การมีความรู้(ศึกษารอบรู้ในกิจกรรมที่จะดำเนินการ) และมีคุณธรรม (ไม่เอาเปรียบตนเอง และสังคม)

1.2 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

การนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตและประสบความสำเร็จมีด้วยกันหลายแนวคิด ดังเช่นประทีป แสงเปี่ยมสุข (2550: 43-45) ได้วิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีใหม่ พบว่าทฤษฎีใหม่นี้มีศักยภาพที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในศาสตร์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และสามารถทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ซึ่งมีหลักสำคัญอยู่หลายประการดังนี้

1. รู้จักพึ่งพาตนเอง
2. ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีอิสรภาพ
3. มีความสามารถในการบริหารจัดการรู้จักคิด รู้จักระบบ
4. ความขยัน อดทน ไม่ท้อถอย
5 .มีความสามัคคี มีการแสวงหาความร่วมมือ และให้ความร่วมมือมีการรวมกลุ่มและมีความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มคณะเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่าย
6. มีการศึกษาหาข้อมูลข้อความรู้ และนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ 7. รู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกัน
8. รู้จักพัฒนาตนเองขึ้นตามลำดับ
9. สามารถนำความรู้หลักการ แนวคิด หรือทฤษฎีต่างๆไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2555: 17-21) ได้นำบุคคลตัวอย่างที่ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและประสบความสำเร็จ เช่น นายประยงค์ รณรงค์ และนายจันทร์ที ประทุมภา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กรณีตัวอย่างของนายประยงค์ รณรงค์ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นบุคคลที่เปี่ยมไปด้วยความคิด ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และคุณธรรม เป็นผู้นำให้ชาวบ้านในชุมชนไม้เรียงให้ขึ้นมาต่อสู้ เพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง และของชุมชน โดยเริ่มจากแนวคิดหลักคือ “การพึ่งพาตนเอง” มีผลงานโดดเด่นจนเป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับภูมิภาค และได้รับรางวัลมูลนิธิรามอนแมกไซไซในปี พ.ศ. 2547 ท่านเป็นบุคลที่ขยันศึกษาหาความรู้และยังนำความรู้ที่ได้ออกแนะนำ ในการดำเนินชีวิตท่านใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

ความรู้

1. เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และสนใจศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลาจึงทำให้รู้เห็นทันต่อความเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลงและเกิดความคิดริเริ่มพัฒนาตนเองเป็นปัญญาชนท้องถิ่นที่มีส่วนสำคัญในการร่วมกันแก้ไขปัญหากับชาวบ้านโดยเฉพาะปัญหาเรื่องยางพาราซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนภาคใต้

2. มีการจัดเก็บข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับจัดทำแผนแม่บทชุมชนจึงพบว่าเกษตรกรในชนบทเป็นผู้ครอบครองทรัพยากรที่เป็นทุนของชุมชนซึ่งรวมถึงทุนที่ไม่ใช่เงินแต่มีคุณค่า เช่น ทุนที่เป็นทรัพยากรผลผลิต ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางภูมิปัญญาและทุนทางสังคม ซึ่งจะเป็นจุดแข็งของชุมชนแต่ชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการจัดการทุน ทำให้คนภายนอกชุมชนเข้ามาจัดการทุนของชุมชนผลประโยชน์ส่วนใหญ่จึงตกอยู่กับคนภายนอกชุมชน

คุณธรรม

1. เป็นผู้ยึดถือคุณธรรมทั้งความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มาเป็นเครื่องมือของการดำเนินชีวิตเมื่อประสบความสำเร็จก็ได้นำประสบการณ์ไปขยายผลให้ผู้อื่นที่สนใจไปแก้ปัญหาของเขาได้กลายเป็นตัวอย่างต่อเนื่องไปกว้างขวางมากขึ้น

2. มีความเป็นอยู่แบบพอเพียงมีความสุข ความสงบตามอัตภาพทั้งตัวเองและครอบครัว มีเวลา ความอิสระในการคิดทำ และร่วมมือกับผู้อื่นโดยให้ความเท่าเทียมยอมรับความคิดเห็นผู้อื่นทำสิ่งที่เกิดประโยชน์กับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เมื่อได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าสิ่งที่ทำเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ และจะทำจนสำเร็จไม่มีการท้อถอย

ความพอประมาณ

1. เริ่มการพัฒนาด้วยการนำชาวบ้านให้รวมกลุ่มกันพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ตนเองและชุมชนโดยใช้แนวคิด “การพึ่งพาตนเอง” พึ่งพาความสามารถของตนเองให้อยู่รอดได้เริ่มจากการเรียนรู้ทำความรู้จักตนเองและรู้จักชุมชนของตนเองวิเคราะห์ตนเองว่าเป็นใครมีบทบาทหน้าที่และมีอาชีพอะไรทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่คืออะไรสิ่งแวดล้อมและบริบททางสังคมเป็นอย่างไรมีจุดแข็งหรือจุดอ่อนอย่างไร

2. สนับสนุนให้ชาวบ้านจัดทำบัญชีครัวเรือนสำรวจรายรับรายจ่ายและรายการบริโภคของครอบครัวชาวบ้านและให้มีการจดบันทึกบัญชีไว้โดยละเอียดแล้วจึงวิเคราะห์แยกประเภทการใช้จ่ายทำให้ชาวบ้านได้รู้จักตนเองเกี่ยวกับการบริโภคหรือการใช้จ่ายและสามารถพิจารณาตัดการใช้จ่ายสิ่งที่ไม่เหมาะสมได้เมื่อควบคุมการใช้จ่ายได้ก็จะมีเงินเหลือมากขึ้นและพบว่าชุมชนต้องจ่ายเงินซื้อหาสินค้าจากที่อื่น ทำให้เกิดแนวคิดการประกอบอาชีพเกิดรายได้หมุนเวียนในชุมชน และเกิดระบบเศรษฐกิจชุมชนแบบย่อย ๆ

ความมีเหตุผล

1. ความมีเหตุผลของท่านคือ ท่านจะสรุปประสบการณ์ทบทวนปัญหาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อวิเคราะห์อนาคตทำให้พบว่าปัญหาของเกษตรกรในชุมชนอยู่ที่อำนาจการจัดการด้านต่างๆ อาทิการกำหนดคุณภาพการกำหนดน้ำหนักและการกำหนดราคาตกอยู่ในมือของพ่อค้าหรือผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดชุมชนไม้เรียงร่วมกันวางแผนสร้างแนวทางแก้ปัญหาให้กับตนเอง ตั้งแต่ระบบการผลิตการแปร

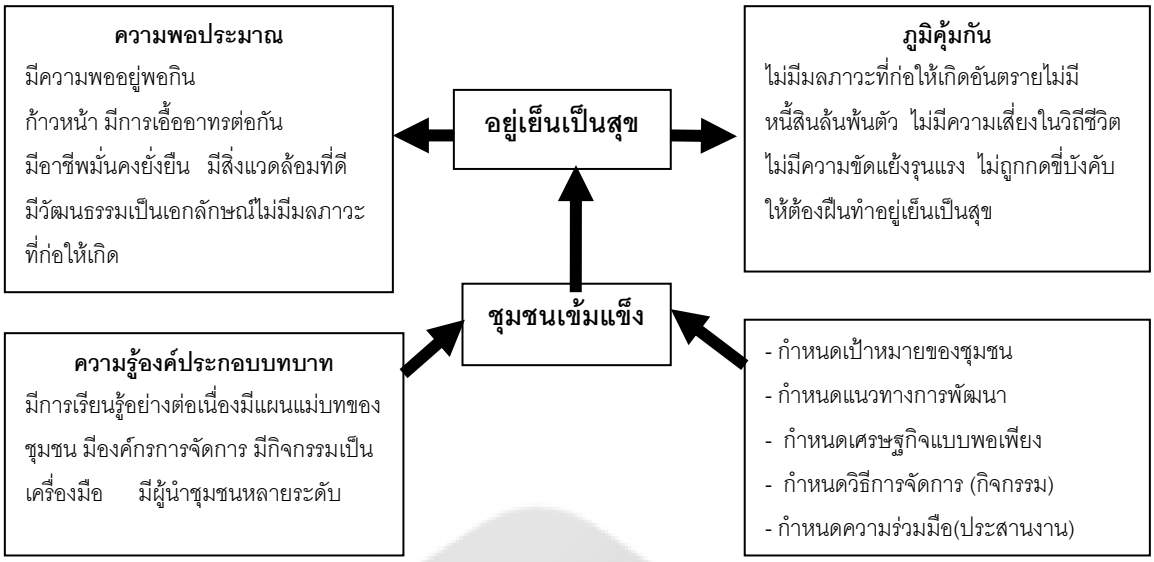
รูปจัดการด้านการตลาด โดยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำสวนไม้เรียง สร้างโรงงานแปรรูปน้ำยางสดเป็นยางแผ่นอบแห้ง และยางแผ่นรมควันตามความต้องการของตลาดตั้งแต่ พ.ศ. 2547 โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดการทรัพยากรของชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มลดขั้นตอนที่เป็นภาระ และค่าใช้จ่ายของเกษตรกรที่เป็นสมาชิก

2. มีบทบาทในการจัดระบบภายในชุมชน และการสร้างธุรกิจร่วมกันของเครือข่ายยมนา (ยาง ไม้ผล นาข้าว) ใช้ระบบการพึ่งพาอาศัยกันทั้งภายในชุมชนและระหว่างชุมชนและทั้งในอาชีพเดียวกัน หรือต่างอาชีพจากเดิมที่เป็นการแลกเปลี่ยนข้าวของซึ่งกันและกันได้พัฒนาความร่วมมือกันเป็นธุรกิจชุมชนในรูปของการจัดตั้งบริษัทและจากการเป็นผู้นำชุมชนที่มีประสบการณ์ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมชัดเจนทำให้เกิดความร่วมมือเชื่อถือได้จากหลายฝ่ายในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ

ภูมิคุ้มกัน

1. ร่วมกับชาวบ้านในชุมชนจัดทำแผนแม่บทชุมชนทำให้คนในชุมชนเรียนรู้ร่วมกันทั้งในเรื่องตัวเองและผลกระทบจากภายนอกได้ข้อสรุปและนำข้อสรุปมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายร่วมกันได้แนวทางในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและได้แนวทางพัฒนาให้เกิดสิ่งดีๆขึ้นใหม่

2. ร่วมจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นเครื่องมือของชุมชนที่จะใช้จัดการทุนของชุมชนโดยชุมชนเอง เพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรแก้ปัญหาของชุมชน และเพื่อการพึ่งพาอาศัยกันสร้างประโยชน์ให้กับเกษตรกร องค์กรของชุมชนอย่างสร้างสรรค์และอย่างเป็นธรรม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนให้ผู้ที่สนใจต้องการทำในระบบวิสาหกิจชุมชนเรียนรู้การจัดองค์กรสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชน การคิดต้นทุนการวิเคราะห์สถานการณ์การวิเคราะห์ตลาดการใช้ข้อมูลการใช้ประสบการณ์เสริมด้วยวิชาการ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงของกิจกรรมความอยู่รอดของชุมชนดังตัวอย่างภาพประกอบที่ 1



ภาพประกอบ 1 การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนายประยงค์ รณรงค์

ที่มา: มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. 2555: (ออนไลน์)

กรณีตัวอย่างของนายจันทร์ที ประทุมภา ต.ตลาดไทร อ.ชุมพวง จ.นครราชสีมา เป็นเกษตรกรที่ได้ดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการดำเนินทางสายกลางในการดำรงชีวิต และทำการเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นโดยมีการแบ่งพื้นที่การใช้สอยให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากพื้นที่ โดยมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2555: 58) กล่าวถึงนายจันทร์ที ประทุมภาได้ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

ความรู้

ได้เรียนรู้ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ และนำมาพัฒนาตน จนสามารถแก้วิกฤตตนได้ พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้เกษตรทฤษฎีใหม่สู่ผู้อื่น และสร้างตัวแบบทฤษฎีใหม่ในเครือข่ายทำให้ได้รับการยอมรับเป็นปราชญ์ชาวบ้านอีสาน เป็นประธานศูนย์อบรมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นวิทยากรร่วมกับวิทยากรเครือข่าย อบรมหลักสูตร “วปอ.ภาคประชาชน”

คุณธรรม

1. นำหลักธรรมมาใช้กับตนเองและครอบครัว ด้วยการยึดคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีสติปัญญาและอดทน สมาชิกในครอบครัวไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งปวง ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่นมีความสุข

2. สร้างสังคมพอเพียงด้วยการ “เก็บแต่พอดี เหลือไปช่วยผู้อื่น” เป็นประธานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงจ.นครราชสีมา และกลุ่มเครือข่ายทฤษฎีใหม่ มีเงินสวัสดิการให้สมาชิกยามเจ็บไข้ป่วย ตาย ให้สมาชิกยืมเงินโดยไม่คิดดอกเบี้ย รับฝากเงินโดยเก็บเงินสมาชิกแรกเข้า100 บาท เป็นเวลา 5 ปี

3. นำคุณธรรมที่ตนปฏิบัติรวมกับสติปัญญาที่มีอยู่มาช่วยเหลือสังคมด้วยความซื่อสัตย์แลความชำนาญ จึงได้ถูกเชิญเป็นที่ปรึกษา ธ.ก.ส. ระดับประเทศ และร่วมเป็นสมาชิกที่ปรึกษากลุ่มต่างๆ ในชุมชน

ความพอประมาณ

1. เรียนรู้ด้วยตนเองจากวิกฤตชีวิตที่ประสบภาวะหนี้สินต้องนำทรัพย์สินของตนเองออกขาย นำที่ดินไปจำนองและไปทำงานรับจ้างที่มาเลเซีย แต่ได้ใช้ความวิริยะทำงานหนัก อดออม ภายในเวลา 1 ปี จึงมีเงินเก็บออมมาใช้หนี้และไถ่ที่นาคืนได้

2. ดำรงตนอย่างสมรรถนะ มีที่ดินสำหรับทำเกษตรเลี้ยงชีพไม่มีภาระหนี้สิน โดยอาศัยแรงงานในครอบครัวผลิตอาหารไว้ทานเองในครอบครัว ให้ “พอมีกินเหลือกินแจก”

3. เริ่มต้นวิถีเกษตรแบบผสมผสานตั้งแต่ปี 2534 โดยเริ่มจากการใช้ทุนที่มีอยู่กับตัว คือ “สองมือ” และขุดสระน้ำทำให้เริ่มกักเก็บน้ำได้

ความมีเหตุผล

1. ใช้ประโยชน์ในพื้นที่อย่างหลากหลาย ใช้องค์ความรู้ปลูกพืชผลหลายชนิดร่วมกันเรียบง่ายไม่ยึดติดตำราผสมผสานทุกส่วน ทั้งไม้ยืนต้น ไม้ผล ไม้ใช้สอย พืชผัก พืชสมุนไพร

2. มีการวางแผนการปลูกพืช ให้มีกินตลอดปี โดยการสำรวจความต้องการซื้อผักของกลุ่มแม่บ้าน รวมทั้งปลูกผักทุกอย่างที่เขาซื้อกิน จากแหล่งตลาดในชุมชนมีรายได้รายวันจากพืชผักรายเดือนจากปลา สัตว์เลี้ยง และรายปีจากไม้ยืนต้น ตลอดจนแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิตเช่น กล้วย น้ำเสาวรส น้ำมะพร้าว และขยายพันธุ์พืชเอง

การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

1. ปิดรูรั่วด้วยการ “ทำแทนจ่าย” สร้างความมั่นคงด้านอาหาร ด้วยการสะสมบำนาญชีวิตที่มีทั้งพืชผักสมุนไพร ไม้ผล ไม้ยืนต้น และมีกลุ่มเครือข่ายแลกเปลี่ยนแบ่งปันอาหารและรวมกันขายในตลาดชุมชน

2. ไม่มีภาระหนี้สิน มีเงินออม ปลูกพืชสมุนไพรนำมาใช้รักษาโรคในครอบครัวและเผยแพร่ต่อผู้อื่นในชุมชน

3. สร้างองค์ความรู้ของท้องถิ่น ผลิตตำรา ปลูกผักหวาน ผลิตปุ๋ย และสารกำจัดศัตรูพืชใช้

4. ควรนำทรัพยากรมาใช้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เพื่อให้มีมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดี โดยไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมนั้นด้อยประสิทธิภาพลง หรือกระทบกระเทือนต่อคนรุ่นหลัง

จากที่กล่าวมาข้างต้นในเรื่องการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตนั้นสามารถสรุปดังตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตาราง 1 สรุปการวิเคราะห์การดำเนินชีวิตด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูล	**ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**
- การรู้จักพึ่งตนเองโดยการเริ่มจากการเรียนรู้ ทำความรู้จักตนเอง รู้จักชุมชนของตนเอง ทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่คืออะไร - มีการศึกษาหาข้อมูลมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ความพอประมาณ
- มีการจัดเก็บข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้าน สำหรับจัดทำแผนแม่บทชุมชน - มีการศึกษาหาความรู้และนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน - สรุปประสบการณ์ทบทวนปัญหาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์อนาคต - รู้จักพัฒนาตนเองขึ้นตามลำดับ	เหตุผล
- มีความสามารถในการบริหารจัดการ รู้จักคิด รู้จักระบบ สามารถนำความรู้ หลักการ แนวคิด หรือทฤษฎีต่างๆไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม - รู้จักพัฒนาตนเองขึ้นตามลำดับ - เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ สนใจเรียนรู้ทันต่อความเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลง	ความรู้

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูล	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- มีการแก้ปัญหาต่างๆได้ มีความสามัคคี มีการแสวงหาความร่วมมือ และให้ความร่วมมือ มีการรวมกลุ่มและมีความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มคณะ เพื่อให้เกิดประโยชน์ - ร่วมกันจัดทำแผนแม่บทชุมชน และจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน - ปิดรูรั่วด้วยการ “ทำแทนจ่าย” - การจะดำเนินชีวิตไปทางใดต้องศึกษาหาข้อมูลอย่างถ่องแท้	ภูมิคุ้มกัน
- เป็นผู้ยึดถือคุณธรรม มีความขยัน อดทน ไม่ท้อถอย - มีการร่วมมือกับผู้อื่น โดยให้ความเท่าเทียม ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	คุณธรรม
ดำเนินการด้วยความยั่งยืน	

1.3 การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ด้านธุรกิจ

เศรษฐกิจพอเพียง มิได้หมายถึง เศรษฐกิจระบบปิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับใคร ไม่ค้าขาย ไม่ส่งออก ไม่ผลิตเพื่อคนอื่น ไม่ได้สนับสนุนการปิดประเทศ หรือหันหลังให้กับกระแสโลกาภิวัตน์ แต่เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันขณะที่ยังมีความไม่พร้อมหรือยังไม่แข็งแรง พร้อมๆ กับการไม่ประมาทและไม่โลภมากเกินไป จนแข็งแรงพอ ก็สามารถเข้าสู่การแข่งขันในแบบที่ไม่ใช่มุ่งแพ้ชนะอย่างเอาเป็นเอาตาย แต่เป็นการแข่งขันอย่างสร้างสรรค์ คือ เพื่อเสริมสมรรถภาพและความเข้มแข็ง ในขณะเดียวกันเศรษฐกิจพอเพียงก็มิใช่เศรษฐกิจที่ส่งเสริมลัทธิบริโภคนิยมอย่างไร้ขอบเขต แต่ให้พิจารณาและใช้ประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์อย่างชาญฉลาด รู้เท่าทัน สามารถเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในระยะยาว

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจ โดยไม่ขัดกับหลักการของการแสวงหากำไร แต่การได้มาซึ่งกำไรของธุรกิจ ต้องอยู่บนพื้นฐานของการไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น หรือแสวงหาผลกำไรจนเกินควรจากการเบียดเบียนประโยชน์ของสังคมโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะก่อให้เกิดวิกฤตตามมา ตลอดจนให้คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในธุรกิจอย่างประหยัดและอย่างมีคุณภาพ

นอกจากนี้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังมิได้ปฏิเสธการเป็นหนี้ หรือการกู้ยืมเงินในภาคธุรกิจ แต่เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ หมายความว่า ถึงแม้จะกู้ยืมเงินมาลงทุนก็เพื่อดำเนินกิจการชนิดที่ไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงมาก สามารถจัดการได้แม้ในภาวะที่โอกาสจะเกิดขึ้นจึงมีไม่มากนักก็ตาม

หลักความพอประมาณทางธุรกิจ

ความพอประมาณนั้น หมายถึง ความเหมาะสมของการดำเนินงาน ทั้งในแง่ของขนาดที่ไม่เล็กเกินไปหรือไม่ใหญ่จนเกินตัว แต่เป็นไปตามอัตภาพและสภาพแวดล้อม และในแง่ของจังหวะเวลาที่ไม่เร็วเกินไปหรือไม่ช้าจนเกินไป แต่รู้จักทำเป็นขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงานมีความก้าวหน้าโดยที่ไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณที่ก่อให้เกิดกำไรทางเศรษฐศาสตร์ โดยที่ธุรกิจไม่จำเป็นต้องลดศักยภาพหรือออมความสามารถในการผลิตหรือการบริการ หรือเพิ่มศักยภาพหรือขยายกำลังในการผลิตหรือการบริการ จนทำให้กำไรทางเศรษฐศาสตร์ลดน้อยถอยลงไปสู่จุดกำไรปกติ (มูลนิธิสยามกัมมาจล. 2555: 51-55)

หลักความมีเหตุผลในธุรกิจ

ความมีเหตุผล ที่หมายถึง การพิจารณาที่จะดำเนินงานใดๆ ด้วยความถี่ถ้วนรอบคอบ ไม่ย่อท้อ ไร้อคติ คำนึงถึงเหตุและปัจจัยแวดล้อมทั้งหมด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องดีงาม เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์และความสุข โดยปราศจากการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่นนั้น. (กานต์ ตระกูลฮุน. 2550: 48-55) ธุรกิจต้องบริหารจัดการความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองในแบบองค์รวมที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันการจัดการความสัมพันธ์ของมุมมองต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกิจการ อาทิ ด้านผู้ถือหุ้น ด้านการเงิน ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านกระบวนการภายในธุรกิจ ด้านพนักงาน ด้านระบบงานสนับสนุน เพื่อนำไปสู่การเจริญเติบโต (Growth) ของกิจการ โดยอาจเทียบได้ว่าเป็นการดำเนินธุรกิจตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นฐาน

อาชว์ เตาลานนท์ (2550: 14) ประธานคณะทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านองค์กรธุรกิจเอกชน ท่านได้เปรียบเทียบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการขับรถยนต์ ซึ่งในการขับรถก็จะมีอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คันเร่ง เบรค น้ำมัน ซึ่งเวลาเราขับรถจะใช้อย่างใดอย่างหนึ่งในการขับไม่ได้ เราจะเหยียบคันเร่งตลอดไม่ได้ ต้องมีผ่อน มีลดความเร็ว ต้องใช้เบรค และเพื่อความปลอดภัย ก็ควรเร่งความเร็วให้พอประมาณ เหตุผล นั่นก็คือ ต้องมีสติ และต้องมีความระมัดระวัง ซึ่งนั่นก็คือ หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขนั่นเอง ท่านยังได้บอกถึงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับองค์กรเอกชนว่า ฝ่ายบริหารจะต้องกำหนดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นนโยบายของบริษัท และต้องปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมตั้งแต่ฝ่ายบริหารจนถึงระดับพนักงาน นอกจากนี้ก็ต้องทำธุรกิจด้วยความมีคุณธรรม จริยธรรม ด้วยเช่นกัน ไม่นึกถึงแต่กำไรเพียงอย่างเดียวและต้อง

คำนึงถึงใจพนักงาน รวมถึงเข้าใจลูกค้าด้วย นอกจากนี้แล้ว ธุรกิจต้องเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันในสังคม ทั้งคน สังคม และสิ่งแวดล้อม

สุขสรรค์ กันตะบุตร.(2553: 13-14 อ้างมาจาก อภิชัย พันธเสน. 2546) กล่าวว่าจากงานศึกษา ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 296 แห่ง จากอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ สรุปแนวทางการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 7 ประการ คือ

1. ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมนั่นคือ เทคโนโลยีที่ราคาไม่แพงแต่ถูกตามหลักวิชาการ

2. มีขนาดการผลิตที่เหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ

3. ไม่โลภเกินไป และไม่เน้นกำไรในระยะสั้น

4. ซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบการไม่เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค แรงงาน ลูกค้า ตลอดจนผู้จำหน่ายวัตถุดิบ

5. เน้นการกระจายความเสี่ยง โดยมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและ/หรือ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ง่าย

6. เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ก่อหนี้จนเกินขีดความสามารถในการบริหารจัดการ

7. เน้นการตอบสนองตลาดทั้งภายในท้องถิ่น ภายในภูมิภาค ตลาดภายในและตลาดต่างประเทศตามลำดับเป็นหลัก

ณดา จันทร์สม (2555: 13-14 อ้างมาจากสุขสรรค์ กันตะบุตร. 2553: 389-395) กล่าวว่าแนวทางในการดำเนินธุรกิจขององค์กรที่มีความยั่งยืนหลายองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศในลักษณะ คล้ายๆกัน พบข้อสรุป 10 ประการ มีการเรียกว่า “ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรธุรกิจ” (Business Theory of Sufficiency Economy) ดังนี้

1. มองการณ์ไกลในการบริหารจัดการและตัดสินใจในเชิงนโยบาย ไม่มุ่งหวังกำไรในระยะสั้น แต่คำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว

2. ให้คุณค่าแก่พนักงานอย่างจริงใจและพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง หลีกเลี่ยงการปลด พนักงานออกแม้แต่ในยามทุกข์ยากทางเศรษฐกิจ เพราะให้ความสำคัญพนักงานว่าเป็นสินทรัพย์ที่พัฒนาได้ขององค์กร

3. จริงใจและหวังดีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของธุรกิจทั้งหมด (Stake Holders) รวมถึงประชากรและสังคมในอนาคต

4. ให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมทั่วทั้งองค์กรไม่ใช่เฉพาะในผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการเพียงอย่างเดียว

5. ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ใช้และ/หรือ พัฒนาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ แต่ราคาไม่สูงมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีแบบไทย ๆ หรือพื้นบ้าน

7. ขยายธุรกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไป เมื่อมีความพร้อมทุกด้านแล้ว ไม่ขยายธุรกิจอย่างรวดเร็วเพียงเพราะมีความต้องการสำหรับสินค้าหรือบริการในตลาดสูงเท่านั้น

8. ลดความเสี่ยงโดยมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ตลาดที่หลากหลาย และการลงทุนที่หลากหลาย โดยอยู่บนพื้นฐานของความรู้จริง

9. แบ่งปัน รวมถึงการแบ่งปันองค์ความรู้ที่มีเพื่อการพัฒนาตลาด เพื่อผลประโยชน์ที่ตกแก่ผู้บริโภคและสังคม

10. สร้างวัฒนธรรมแห่งองค์กรที่แข็งแกร่งและมีจริยธรรมความอดทน และขยันหมั่นเพียรเป็นค่านิยมพื้นฐาน

กรณีตัวอย่างธุรกิจบ้านอนุรักษ์กระดาษสา

สุขสรรค์ กันตะบุตร (2555: 20-27). กล่าวว่าธุรกิจบ้านอนุรักษ์กระดาษสา ที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินธุรกิจบ้านอนุรักษ์กระดาษสาที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

1. ความพอประมาณ คือการรับคำสั่งซื้อตามกำลังทุนที่มี และไม่กู้ยืมเพื่อขยายธุรกิจมีการรับบุคลากรตามความจำเป็น จัดคนเข้าทำงานให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสพัฒนาตนเองและมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงาน มีทักษะที่หลากหลายโดยส่งเสริมพนักงานให้มีคุณภาพชีวิตในการทำงานส่วนการบริหารค่าจ้าง และสวัสดิการ เน้นความสมดุลและการตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้น ลูกค้าและพนักงาน

2. ความมีเหตุผล ในที่นี้คือการสรรหาบุคลากร โดยแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกพนักงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีฉันทามติในการคัดเลือกคนอย่างมีเหตุผล เน้นรับเฉพาะคนดี คนเก่งที่มีคุณภาพสูงและซื่อสัตย์เข้ามาร่วมปฏิบัติงาน โดยมีนโยบายการดูแลพนักงานทุกคนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยใช้ระบบคณะกรรมการบุคคล ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานใช้ระบบคุณธรรม คือ ดูผลงานและความสามารถ ศักยภาพ รวมทั้งปรับระดับการขึ้นสู่ตำแหน่งบริหาร และพิจารณาคุณสมบัติของคู่แข่งขันจากขีดความสามารถ การยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง การสร้างผลิตภัณฑ์จะสร้างที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ส่วนรายได้จากการขายจะจ่ายค่าแรงและวัตถุดิบก่อน เน้นการนำปอสาซึ่งมีจำกัด กลับมาใช้ใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาแหล่งพลังงานสำรองในการผลิต หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในการผลิต

3. ภูมิคุ้มกัน ในที่นี้คือ การผลิตสินค้าหลากหลาย ใช้แรงงานในท้องถิ่นตัดปอสา และทำไร่ต้นสาในจังหวัดเชียงราย จัดสรรเงินออกเป็นเงินหมุนเวียนประจำวัน และเงินสำรองระยะยาว ส่งเสริมการออมของพนักงาน พร้อมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของพนักงานในการแก้ปัญหา ความมี

คุณภาพ ความมีวินัยและความร่วมมือ ร่วมใจของพนักงาน ซึ่งเป็นผลพวงมาจากนโยบายการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและนโยบายการสร้างคนภายในบริษัท

4. ความรู้ คือ ศึกษาการบริหารธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ และมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมความรู้และทักษะต่างๆของพนักงาน เช่น การส่งเสริมพนักงานเข้าอบรมทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้เรียนรู้งานในหน้าที่ใหม่ๆ ให้ทุนการศึกษาแก่พนักงาน และสร้างหน่วยงานวิจัย เพื่อการพัฒนาของบริษัท

5. คุณธรรม ในที่นี้คือ เจ้าของธุรกิจต้องมีความอุตสาหะในการดำเนินธุรกิจจนประสบผลสำเร็จ มีระบบควบคุมคุณภาพสินค้า และรักษาความลับของลูกค้าอย่างเคร่งครัด มีการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมอบรมคุณธรรมให้พนักงานบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล และดำเนินธุรกิจภายใต้หลักคุณธรรมและจริยธรรม โดยการเอาใจใส่ต่อผลกระทบที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดให้มีโครงการส่งเสริมให้พนักงานเป็นคนดี เช่น การจัดทำโครงการ “สร้างสายใยรักบ้านเด็กอ่อนรังสิต” โดยการจัดให้พนักงานทุกคนหมุนเวียนออกไปปฏิบัติหน้าที่ และทำความดีรับใช้สังคมโดยไม่รับสิ่งตอบแทนใด ๆ

นอกจากนี้การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ด้านธุรกิจจะต้องมีการพัฒนาที่ยั่งยืน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นคำที่มีรากฐานมาจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การเพิ่มผลผลิต และการใช้หรือจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด รู้จักถนอมในการใช้ เพื่อให้มีไว้อย่างยาวนานจนถึงคนรุ่นหลัง (บ้านอนุรักษ์กระดาษสา. 2555: ออนไลน์)

สรุปจากที่กล่าวมาข้างต้นในเรื่องการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินธุรกิจนั้นสามารถสรุปดังตารางที่ 2.3 ดังนี้

ตาราง 2 สรุปการวิเคราะห์การดำเนินธุรกิจด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูล	**ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**
- วิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าในการลงทุนและจัดลำดับการลงทุน เพื่อให้มั่นใจว่าการลงทุนที่เลือกสรรแล้วเป็นการลงทุนที่มีความจำเป็นเท่านั้น - กำหนดราคาขายสินค้าที่พอประมาณเหมาะสมกับต้นทุนการผลิต	เหตุผล

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูล	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- รับคำสั่งซื้อตามกำลังทุนที่มี และไม่กู้ยืมเพื่อขยายธุรกิจ - ขยายธุรกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไป เมื่อมีความพร้อมทุกด้านแล้ว ไม่ขยายธุรกิจอย่างรวดเร็ว	ความพอประมาณ
- สร้างผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในการผลิต หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในการผลิต - ตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์หรือโครงการที่มีความคุ้มค่าในการลงทุน - วิเคราะห์ความคุ้มค่าของการลงทุนอย่างถูกหลักวิชาการและเหมาะสม	เหตุผล
- ยกระดับการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบเดิม มาใช้เครื่องมือการผลิตสมัยใหม่แทน ฝึกอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง เปิดให้คนภายนอกมาเยี่ยมชม และศึกษาการบริหารธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ - ให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรม ความรู้	ความรู้
- ผลิตสินค้าหลากหลาย ใช้แรงงานในท้องถิ่น จัดสรรเงินออกเป็นเงินหมุนเวียนประจำวัน และเงินสำรองระยะยาว ส่งเสริมการออมของพนักงาน - สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่พนักงาน - ลดความเสี่ยงโดยมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ตลาดที่หลากหลาย และการลงทุนที่หลากหลาย โดยอยู่บนพื้นฐานของความรู้จริง - มีระบบควบคุมคุณภาพสินค้า	ภูมิคุ้มกัน
- สร้างวัฒนธรรมแห่งองค์กรที่แข็งแกร่งและมีจริยธรรมความอดทน และขยันหมั่นเพียรเป็นค่านิยมพื้นฐาน - มีระบบควบคุมคุณภาพสินค้า และรักษาความลับของลูกค้าอย่างเคร่งครัด - จริงใจและหวังดีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของธุรกิจทั้งหมด	คุณธรรม
มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน	

1.4 การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ราชบัณฑิตยสถานได้กล่าวถึง ความหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืนนี้ประกอบด้วยแนวคิดอย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้

ความต้องการของมนุษย์: การพัฒนาอย่างยั่งยืนคำนึงถึงแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ซึ่งอาจเป็นความต้องการพื้นฐานในการดารงชีวิต และความต้องการที่จะมีมาตรฐานที่ดีกว่าเดิ

ขีดจำกัดของสิ่งแวดล้อม: ระบบสภาพแวดล้อมมีขีดจากัดในการให้ทรัพยากร และมีขีดจำกัดในการรองรับของเสีย

ความยุติธรรมในสังคมทั้งระหว่างชนรุ่นเดียวกันกับชนรุ่นต่อๆไป:ความยั่งยืนนั้นไม่อาจมั่นคงอยู่ได้ หากปราศจากนโยบายการพัฒนาที่คำนึงถึงปัจจัยทางสังคมและทางวัฒนธรรมเข้ามาพิจารณาด้วย จึงต้องคำนึงถึงหลักการความยุติธรรมระหว่างชนรุ่นปัจจุบันกับชนรุ่นต่อๆไป (Intergenerational Equity) และหลักการความยุติธรรมระหว่างชนรุ่นเดียวกัน (Intergenerational Equity)

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดหรือนิยามคำจำกัดความเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนอีกมากมาย เช่น“การพัฒนาอย่างยั่งยืน คือนโยบายที่สนองความต้องการของประชาชนในปัจจุบันโดยต้องไม่ทำลายทรัพยากรซึ่งจะเป็นที่ต้องการในอนาคต” หรือการตีความทางสังคม เช่น “สังคมที่ยั่งยืน คือ สังคมที่สนองความต้องการของตนได้ โดยไม่ทำให้สัตว์จาพวกอื่นและประชาชนรุ่นต่อๆไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดความต้องการของเขา” สำหรับประเทศไทยได้มีนักวิชาการหลายท่านพยายามอธิบายแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือ แนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2541) ได้อธิบายการพัฒนาอย่างยั่งยืนว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืนมีลักษณะที่เป็นบูรณาการ (Integrated) คือทำให้เกิดเป็นองค์รวม (Holistic) หมายความว่า องค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องจะต้องมาประสานกันครบองค์ และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือ มีดุลยภาพ (Balance) หรือพูดอีกนัยหนึ่ง คือการทำให้กิจกรรมของมนุษย์สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ"

สรุปการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการพัฒนาองค์รวมที่มีการพัฒนาหลายอย่างควบคู่กันไปเช่น ทรัพยากร ความรู้ และต้องตอบสนองความต้องการของประชาชน

2. การส่งเสริมอาชีพ

การมีอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ อาชีพสามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานในส่วนลึกของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อสภาพจิตใจ สุขภาพกาย สุขภาพจิต สังคม และเศรษฐกิจทุกด้านของชีวิต อาชีพจะช่วยให้มีรายได้มาจับจ่ายใช้สอยจึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญแก่มนุษย์ ดังนั้นต้องส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน เพื่อจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2.1 แนวคิดทฤษฎีการส่งเสริมอาชีพ

สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2550: 1-6) กล่าวว่าการส่งเสริมอาชีพหมายถึง การดำเนินการที่มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต อันได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอาชีพ เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ และได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดการส่งเสริมอาชีพไว้ว่า การส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยึดหลักทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีเงื่อนไขอยู่บนพื้นฐานของความรอบรู้ ความเข้าใจในความแตกต่างกันโดยธรรมชาติทั้งระดับพื้นที่ ระดับชุมชน ระดับครัวเรือน และระดับบุคคล ดังนั้นการส่งเสริมอาชีพต้องนึกถึงทุนทางเศรษฐกิจ และสังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรวมทั้งควรทำการสำรวจข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อจัดระดับความสำคัญของการส่งเสริมอาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ดังนี้

2.1.1 การศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นโดยคำนึงปัจจัยและองค์ประกอบที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ เช่น ทุนทางเศรษฐกิจและสังคม ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค แหล่งทุนในท้องถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

2.1.2 การจัดแบ่งกลุ่มอาชีพ อาจแบ่งตามประเภทของการส่งเสริมสนับสนุน คือ กลุ่มอาชีพที่ต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ กลุ่มอาชีพพึ่งตนเองได้แต่ยังไม่แข็งแรง และกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็ง

2.1.2.1 กลุ่มอาชีพที่ต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ คือ กลุ่มอาชีพที่ขาดปัจจัยการผลิตเช่นที่ดินทำกิน ทุนดำเนินงาน ส่งเสริมความรู้ ทักษะอาชีพ ประสานงาน และดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และก้าวเข้าสู่คุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น

2.1.2.2 กลุ่มพึ่งตนเองได้แต่ยังไม่แข็งแรง ควรให้การสนับสนุนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพ เช่น การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและการพัฒนาการผลิต ปริมาณการผลิต คุณภาพการผลิต การให้ความรู้ทักษะอาชีพ การบัญชี การตลาด ด้วยวิธีการฝึกอบรม

2.12.3 กลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็ง การส่งเสริมอาชีพในกลุ่มนี้ควรเป็นการส่งเสริมคุณภาพที่มีมาตรฐานสูงขึ้นตามลำดับ เช่น การส่งเสริมคุณภาพผลิตภัณฑ์สู่ระดับที่สูงขึ้นมีมาตรฐานการรับรองจากหน่วยงานของรัฐทั้งในและต่างประเทศ การบริหารจัดการตลาด การบริหารระบบขนส่ง

2.1.3 การรวบรวมและจัดทำทะเบียนกลุ่มอาชีพ โดยแยกประเภทของอาชีพตามระดับของการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และประเภทของกลุ่มอาชีพ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมอาชีพ จัดทำแผนการส่งเสริมอาชีพ และข้อมูลที่จำเป็นในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีความแตกต่างกัน

2.1.4 การจัดระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมชุมชนแห่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลท้องถิ่น เป็นสังคมของการเรียนรู้และการศึกษา และเป็นการส่งเสริมข้อมูลให้กับประชาชนในการกำหนดทิศทาง การตัดสินใจ การวางแผนพัฒนาในระดับบุคคล ระดับครัวเรือน ระดับกลุ่ม และระดับชุมชน

2.1.5 การจัดทำแผนพัฒนาการส่งเสริมอาชีพเพื่อกำหนดกรอบทิศทางการส่งเสริมอาชีพอย่างเป็นระบบ ทั้งในระดับครัวเรือน ระดับชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.6 ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสามารถ ประสบการณ์ การแก้ปัญหาด้านอาชีพ

2.1.7 การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ สร้างและพัฒนาผลผลิตให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

2.1.8 การส่งเสริมและการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยม ทัศนคติ ต่อการประกอบอาชีพ และต่อการดำเนินชีวิตให้กับประชาชนในทุกระดับ อันเป็นภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนโดยเฉพาะการสร้างลักษณะนิสัยการจดบันทึก การสังเกต การพัฒนาเรียนรู้ ความขยัน การประหยัด และออม ให้มีระดับปัจเจกบุคคล ระดับครัวเรือน ระดับชุมชน เช่น รายได้ ค่าใช้จ่าย การจดบันทึกบัญชีครัวเรือน เป็นต้น

2.1.9 การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารประสบการณ์ และการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่กัน เป็นการสร้างความร่วมมือ

2.1.10 การติดตามประเมินผล การส่งเสริมอาชีพเพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน เช่นการฝึกอบรมอาชีพ การมีอาชีพ เป็นต้น

ภาสกร เรืองวานิช (2555: 185) กล่าวว่า การส่งเสริมอาชีพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เพื่อดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูล ทางการเกษตร กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น ในระยะแรก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เดิมที่มีความรู้ ความสามารถ และเข้าใจประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดำเนินงาน โดยจะต้องคำนึงถึง

1. มีความรู้ ความสามารถและเข้าใจงานด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม การบริหารจัดการสารสนเทศ การบริหารจัดการด้านชุมชนสัมพันธ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. ความสามารถในการประสานงานเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเกษตรกร ประชาชน แบบครบวงจร (One Stop Service)

3. มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้คำปรึกษาสนับสนุนการสร้างเครือข่าย ด้านการส่งเสริมอาชีพชุมชนระหว่างชุมชนระหว่างพื้นที่อำเภอ ระหว่างพื้นที่จังหวัด แนะนำด้านการตลาด การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเชิงธุรกิจ

4. มีความตั้งใจ มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละเพื่อให้งานพัฒนาและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในชุมชนพ้นจากความยากจน การเป็นหนี้ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและพอเพียง

5. มีใจรักในชนบท มีทัศนะคติที่ดี มีใจช่วยเหลือ เพื่อชนบทอย่างแท้จริง

การจัดโครงสร้างการบริหารงานด้านการส่งเสริมอาชีพมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. งานด้านบุคลากรระบบฐานข้อมูล/การสำรวจ/การจัดระเบียบข้อมูลสารสนเทศ/งานกลุ่มอาชีพในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด

2. งานด้านพัฒนาส่งเสริมอาชีพ/การบริการวิชาการ/การฝึกอบรม/งานเครือข่ายกลุ่มอาชีพ/งานส่งเสริมแนะแนวการอาชีพ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

3. งานด้านประชาสัมพันธ์เผยแพร่

สรุปการส่งเสริมอาชีพ คือ การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ สร้างและพัฒนาผลผลิตให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และการแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอาชีพเพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ การส่งเสริมอาชีพต้องคำนึงถึงทุนทางเศรษฐกิจ สังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทำการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดระดับความสำคัญของการส่งเสริมอาชีพ โดยต้องเอื้อต่อการประกอบอาชีพของประชาชน และต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ในพื้นที่

2.2 ขั้นตอนการส่งเสริมอาชีพ

การส่งเสริมอาชีพตามหลักการแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางความไม่ประมาท คำนึงหลักความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล โดยมีความรู้ มีข้อมูล มีภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นทุนของท้องถิ่นสร้างความมั่นคงเข้มแข็งให้กับประชาชน รู้เท่าทัน เข้าใจการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ มีความรอบคอบทั้งการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพวิถีการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ความอดทน มุ่งมั่น เพื่อประสบความสำเร็จ มีรายได้ อาชีพพึ่งตนเองได้และมีกำลังที่สนับสนุนแบ่งปัน ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของประชาชน ทั้งในระดับบุคคล ระดับครอบครัวและชุมชน สังคม อย่างมีความสุข

จินตนา สุจจานันท์ (2549: 119) กล่าวว่าการส่งเสริมอาชีพของชุมชนมีแนวการ ดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น

2. การฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน กลุ่มอาชีพ ในท้องถิ่นเพื่อสร้างสมรรถนะการผลิต ตลอดจนส่งเสริมอาชีพ และสร้างโอกาส

3. ส่งเสริมสนับสนุนการการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ

4. การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆในการประกอบอาชีพ

5. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เกี่ยวกับอาชีพ

6. ส่งเสริมสนับสนุนประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในการจัดทำแผนการส่งเสริมอาชีพ

7. มีการติดตามประเมินผล การส่งเสริมอาชีพ

สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2556 : 87-90 ;ออนไลน์) ได้ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพโดยมีกระบวนการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนามาตรฐานการส่งเสริมอาชีพอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงภารกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร องค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มอาชีพโดยวิเคราะห์ปัญหาที่มาจากกลุ่ม ให้สมาชิกกลุ่มร่วมแนวทางการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 3 สร้างค่านิยมที่เป็นคุณธรรมพื้นฐานของการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน มีความขยันอดทน มีความซื่อสัตย์ มีมานะ

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างกลุ่มให้เข้มแข็งคณะทำงาน/คณะกรรมการบริหารกลุ่มอาชีพ

ขั้นตอนที่ 5 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องของกลุ่มอาชีพ

ขั้นตอนที่ 6 มีระบบ Call Center ทางการเกษตรเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรเข้าถึงข้อมูล

ขั้นตอนที่ 7 สนับสนุนสถานที่และหาแหล่งการจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 8 ประสานหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานพัฒนาชุมชน ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หน่วยงานด้านการศึกษา

ขั้นตอนที่ 9 จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นมีคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานต่างๆ

ขั้นตอนที่ 10 องค์กรปกครองท้องถิ่นประสานงานกับสรรพากรร่วมกันจัดทำข้อตกลง เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการยกเว้นภาษีในระยะของการดำเนินกิจกรรมและมีรายได้

ขั้นตอนที่ 11 ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำแผนผังเมืองของชุมชน

ขั้นตอนที่ 12 ส่งเสริมอาชีพในรูปแบบบูรณาการงบประมาณและการบูรณาการรูปแบบแนวคิดส่งเสริมอาชีพ

สรุปขั้นตอนการส่งเสริมอาชีพเป็นการดำเนินการ เพื่อมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน มีขั้นตอนดังนี้ ต้องวิเคราะห์ตนเองว่า มีความสนใจอาชีพใด มีความถนัดด้านใด และความต้องการของตลาด เราจำเป็นต้องศึกษาถึงรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินการ กระบวนการผลิต ผลตอบแทน ปัญหา และอุปสรรค พร้อมกับต้องวิเคราะห์ตนเองถึงความพร้อม เจตคติต่องานอาชีพนั้นๆ ในการส่งเสริมอาชีพในปัจจุบันเน้นการดำเนินตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลาง ความไม่ประมาท คำนึงหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผลโดยมีความรู้ มีข้อมูล มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นทุน สร้างความมั่นคงเข้มแข็งให้กับประชาชนรู้เท่าทัน เข้าใจการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ความอดทน มุ่งมั่น เพื่อให้ประสบความสำเร็จ มีรายได้ มีอาชีพพึ่งตนเองได้ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของประชาชนทั้งในระดับบุคคล ระดับครอบครัว และชุมชนสังคมอย่างมีความสุข การส่งเสริมอาชีพต้องนึกถึงผู้เข้ารับการส่งเสริมว่าเขาต้องการให้ส่งเสริมอะไรบ้าง ดังนั้นต้องทำต่อไปนี้ การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพ สร้างค่านิยมที่เป็นคุณธรรมพื้นฐานของการดำเนินชีวิต ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน แหล่งการจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม มีการติดตามประเมินผล การส่งเสริมอาชีพการสำรวจข้อมูลความต้องการก่อน และจัดทำโครงการพร้อมกับกำหนดจุดมุ่งหมาย ต่อจากนั้นจึงดำเนินการส่งเสริม ในการส่งเสริมอาชีพนั้นต้องให้ประชากรสามารถทำเป็นหรือต้องมีทักษะและสมรรถนะในอาชีพด้วย

2.3 ทักษะในอาชีพ

ทักษะการประกอบอาชีพตามระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่เน้นความร่วมมือและการสร้างจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ เพื่อให้เด็กเยาวชน และประชากรทุกคนสามารถประกอบอาชีพต่างๆที่ตนเองมีความถนัดและสนใจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ในเชิงเศรษฐกิจรวมทั้งมีค่านิยมที่พึงประสงค์ในการทำงานที่สุจริตและเหมาะสมกับวัย ดังนั้นทักษะในอาชีพมีความสำคัญที่สุด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 87-88) กล่าวว่าทักษะการอาชีพ หมายถึง การมีความสามารถและความชำนาญในการประกอบอาชีพหลักที่ตนเองถนัดหรือสนใจการมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและมีความสามารถในการสร้างอาชีพให้กับตนเองได้ ในปัจจุบันมีการแข่งขันที่รุนแรงส่งผลให้ผู้คนขวนขวายในการพัฒนาตนเองด้านความรู้และทักษะ ความสามารถมากยิ่งขึ้น และในอนาคตผู้คนในสังคมจะมีระดับการศึกษา และความรู้เพิ่มมากขึ้น องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆในสังคมมีตัวเลือกในการรับคนเข้าทำงานได้มากขึ้น เป็นผลทำให้ผู้ที่จะได้รับการคัดเลือกให้ได้ทำงาน หรือได้รับโอกาสก้าวหน้าในอาชีพจะมิได้ถูกพิจารณาบนเกณฑ์เพียงเป็นผู้มีความรู้หรือสำเร็จการศึกษาในระดับสูงเพียงเท่านั้น แต่จะพิจารณาบนเกณฑ์ด้านความสามารถในทักษะการอาชีพร่วมด้วย กล่าวคือ

ต้องทำงานเป็นและมีความชำนาญในสาขาวิชาของตนด้วยเหตุนี้อาจส่งผลให้เกิดแนวโน้มการว่างงานของกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือได้ ดังนั้นทักษะการอาชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากยิ่งขึ้นในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2547: 4-2) ระบุไว้ว่าคนในอนาคตต้องรู้จักสร้างงานและอาชีพที่มีอิสระที่มีระบบการจัดการที่ดีซึ่งสอดคล้องกับพิณสุดา สิริธรังศรี (2541: 138) ที่กล่าวว่าควรปลูกฝังและพัฒนาให้ผู้เรียนให้เป็นผู้หมั่นฝึกฝนและมีศักยภาพในการนำทักษะที่ได้จากการเรียนไปปฏิบัติจริงด้วยความชำนาญจนกระทั่งใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพตลอดจนถ่ายทอดและให้ความรู้แก่ผู้อื่นได้เช่นเดียวกับที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2545: 14) กล่าวว่าการแข่งขันทางการค้าอย่างรุนแรงได้ก่อให้เกิดความต้องการแรงงานที่มีคุณภาพฝีมือในขณะที่เยาวชนส่วนใหญ่ยังเป็นแรงงานไร้ฝีมือ จึงจำเป็นที่เยาวชนจะต้องรีบพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงานได้อย่างเพียงพอและมีคุณภาพกล่าวโดย

สรุปทักษะ คือ ความสามารถในการประกอบอาชีพที่ตนเองรัก โดยปฏิบัติอย่างมีความรู้ความชำนาญ และสามารถถ่ายทอดให้ความรู้แก่ผู้อื่นได้พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่องานนั้น ปัจจุบันเป็นการเตรียมพร้อมของคนไทยเพื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ หรือเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น สิ่งที่สำคัญคือ ประชากรไทยทุกคนควรได้รับการพัฒนาในความรู้ความเข้าใจ

2.4 การส่งเสริมอาชีพสู่ความมั่นคง

เส้นทางชีวิตของอาชีพเริ่มต้นจากการเรียนรู้เข้าสู่อาชีพ และให้อาชีพขับเคลื่อนไปสู่การขยายอาชีพ ทำให้เกิดประสบการณ์ เรียนรู้แก้ปัญหาต่อสู้กับการแข่งขันมากมาย จนถึงจุดจุดหนึ่งที่ผู้ประกอบการต้องการ มากกว่านั้น คือความมั่นคงดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดระบบส่งเสริมอาชีพเข้าสู่ความมั่นคง

การส่งเสริมอาชีพเข้าสู่ความมั่นคงของผู้ประสบความสำเร็จมีอยู่มาก โดยความมั่นคงของอาชีพขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ (1) การลดความเสี่ยงในผลผลิต (2) ความมุ่งมั่นพัฒนาอาชีพ และ (3) การยึดหลักคุณธรรม องค์ประกอบร่วมทั้ง 3 องค์ประกอบเป็นตัวส่งผลต่อความมั่นคงยั่งยืนในอาชีพที่ต้องนำมาบูรณาการให้เป็นองค์รวมเดียวกัน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 47-53)

การลดความเสี่ยงผลผลิต

การประกอบอาชีพในกิจกรรมแบบเดี่ยวกันจะเสี่ยงต่อโอกาส ผลผลิตไม่ได้ตรงเป้าหมาย ราคาตกต่ำ ดังนั้นการลดความเสี่ยงจะต้องมีปัจจัยร่วมที่มาทำให้อัตราการเสี่ยงของผลผลิตลดลง ดังนี้

1. การสร้างความหลากหลาย เป็นการสร้างกิจกรรมอาชีพให้ได้ผลผลิตที่หลากหลายรองรับ การเสี่ยงด้วยการแข่งขัน และราคาของตลาด

2. การเพิ่มผลผลิต จะต้องควบคุมให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นมา

3. การหมุนเวียนเปลี่ยนรูป เป็นกิจกรรมที่ให้ผลผลิต และข้อเสียให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นด้วยการ หมุนเวียน เปลี่ยนรูป เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาด

4. การจัดการรายได้ จากการซื้อขายผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูป ใช่ลงทุนอาชีพต่อไป ใช้ดำรงชีวิต และเก็บออมเพิ่มทุนขยายธุรกิจ

ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในอาชีพจะมุ่งมั่นจัดการปัจจัยทั้ง 4 ประการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดย ลำดับ

การส่งเสริมอาชีพ

การส่งเสริมเป็นกระบวนการจัดการทั้งการผลิตและการตลาดให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าซึ่งมีปัจจัยทั้ง 4 ด้าน และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมอาชีพ โดยปัจจัยมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. คุณภาพผลผลิต เป็นเรื่องที่เราจะต้องจัดการให้คุณภาพตรงความต้องการของลูกค้าให้มาก ที่สุด เพื่อให้ลูกค้ามั่นใจได้ว่าจะได้รับสินค้า/บริการที่ดีเป็นไปตามความคาดหวัง

2. ลดต้นทุนการผลิต เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาขายผลผลิต และต้องเป็นราคาที่ลูกค้าสามารถ ซื้อสินค้าได้ โดยไม่กำหนดราคาต่ำจนกระทั่งทำให้รายได้ไม่พอเพียง ดังนั้น การลดต้นทุนจึงเป็น เรื่องสำคัญ ที่เราจะต้องศึกษาเรียนรู้หาวิธีลดต้นทุนที่ทำให้มีรายได้เพียงพอ ไม่ใช้ไปลดต้นทุนกับ ค่าแรงงาน แต่เป็นการบริหารจัดการให้ลดความเสียหายในปัจจัยการผลิต และการจัดการให้ได้ผลผลิตสูง

3. การส่งมอบผลิตผลให้ลูกค้าต้องเป็นไปตามข้อตกลงทั้งเวลานัดหมาย และจำนวนผลผลิต ตัวอย่าง เช่น อาชีพร้านตัดเย็บเสื้อผ้าชาย ส่วนใหญ่มักจะส่งมอบไม่ตรงเวลาทำให้เกิดความเสียหายกับลูกค้าที่มีกำหนดการจะใช้เสื้อผ้า ดังนั้นลูกค้าจึงหันไปใช้บริการเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่มีความสะดวกมองเห็นสินค้า และตัดสินใจเลือกซื้อได้ทันที ทำให้ปัจจุบันร้านเย็บเสื้อผ้าชายเกือบหายไปจากสังคมไทย

4. ความปลอดภัย ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคผลผลิต เช่น อาชีพเกษตรอินทรีย์ คนงานไม่มีโอกาส สัมผัสกับสารพิษ ทำให้การทำงานปลอดภัย ขณะเดียวกัน ผลผลิตจากเกษตรอินทรีย์เป็นอาหารที่ ปลอดภัย

การยึดหลักคุณธรรม

การยึดหลักคุณธรรม เป็นพฤติกรรมภายในของผู้ประกอบอาชีพ ที่สำคัญส่งผลต่อความมั่นคง ของอาชีพ คุณธรรมประกอบอาชีพคือ 1. ความขยัน 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์ 4. ความอดทน คุณธรรมทั้ง 4 เป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังแต่เยาว์วัยจึงจะเกิดขึ้นได้ ความเชื่อนี้เป็นจริง แต่

มนุษย์เราสามารถเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ มองเห็นคุณค่า ปรับเปลี่ยน และตกแต่งพฤติกรรมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสร้างความสำเร็จให้กับตนเองได้ ลักษณะคุณธรรมทั้ง 4 มีดังนี้

1. ความขยัน มีลักษณะพฤติกรรมของการงานอย่างตั้งใจ และผู้ประกอบอาชีพจะมองงานไปข้างหน้าด้วยความมุ่งมั่น และเพิ่มระดับความสำเร็จไปอย่างต่อเนื่อง ความมั่นคงก็จะเกิดขึ้น

2. ความประหยัด เป็นพฤติกรรมของการ ระมัดระวังการใช้จ่ายให้เหมาะสม และ มีคุณค่า ให้มีความเสียหายน้อยที่สุด พฤติกรรมเช่นนี้เป็นเรื่องของความรอบคอบในการทำงาน

3. ความซื่อสัตย์ เป็นลักษณะการไม่เอาเปรียบต่อลูกค้า มีทีมงานที่เข้มแข็ง ไม่หลอกลวงคู่ค้า ผู้ร่วมทุนเป็นพฤติกรรมที่สร้างความภักดี มีความไว้วางใจต่อลูกค้า ทีมงานและหุ้นส่วน

4. ความอดทน มีลักษณะพฤติกรรมที่สามารถอดกลั้น งดเว้น ทนกับความลำบาก ไม่ทิ้งงาน ไม่ยกเลิกข้อตกลงง่าย ๆ

สรุป ความมั่นคงในอาชีพ เป็นการจัดการทางจิตใจของผู้ประกอบการและระบบงานให้การประกอบ อาชีพดำเนินไปอย่างมีความแน่นอน ทนทาน ล่มสลายได้ยาก โดยอาศัยพื้นฐานของการคิดเป็นบน องค์ประกอบของการพัฒนาอาชีพสู่ความมั่นคง ดังนี้

1. ด้านตนเอง อยู่บนฐานของคุณธรรม
2. ด้านสังคม อยู่บนฐานของการพัฒนา
3. ด้านวิชาการ อยู่บนฐานของการลดความเสี่ยงในผลผลิต

ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ข้อมูลการรับรู้เข้ามาคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และตัดสินใจอย่างเป็น ระบบ จะนำอาชีพไปสู่ความมั่นคง

2.5 กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาการทำงาน

PDCA คือวงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดยวอล์ทเตอร์ชิวฮาร์ท (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจรนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้น เมื่อเอดวาร์ดเดมมิ่ง (W.Edewards Deming) เผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิต โดยพนักงานเอง จนวงจรนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อว่า “วงจรเด็มมิ่ง” ต่อมาพบว่าแนวคิดในการใช้วงจร PDCA นั้นสามารถนำไปใช้ได้กับทุกกิจกรรม

2.5.1 ความหมายของ PDCA

กระบวนการของเดมมิ่ง หรือวงล้อ PDCA คือ วิธีการที่เป็นขั้นตอนในการทำงานให้งานเสร็จอย่างถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาที่ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ (Act) ดังนั้นการหมุนวงล้อเดมมิ่ง (PDCA) อย่างต่อเนื่อง จึง

เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ 2547: 56)

อุทัย บุญประเสริฐ (2545: 76) ได้เสนอว่าวงจร PDCA หรือวงจรเดมมิ่ง คือแนวความคิดในการพัฒนากระบวนการ(Process Improvement) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำเสนอโดย ดร.เดมมิ่ง และถือว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานของวิธีการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน กระบวนการพัฒนาประกอบด้วย

1. Plan คือ การวางแผน จะครอบคลุมในเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการแก้ไขและจัดทำแผนดำเนินงานองค์ประกอบทั้ง 4 ของวงจร PDCA นั้น ขั้นตอนการวางแผนเป็นเรื่องสำคัญการกำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิธีการและขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมายวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กรในการจัดทำแผนจำเป็นจะต้องมีการระบุข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีและผลที่มีต่อแผน เช่น ทรัพยากรมนุษย์ วัตถุดิบ และเงินทุน ระยะเวลา ที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาหาวิธีการที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว ในแผนควรกำหนดวิธีการต่างๆที่ใช้ เพื่อการตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีการวางแผนที่ดี และมีการปฏิบัติตามแผนอย่างถูกต้อง

2. Do คือ การลงมือปฏิบัติ หลังจากจบจากการวางแผน แล้วก็เข้าสู่ขั้นตอนปฏิบัติงาน หรือดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้คือ

2.1 สร้างความมั่นใจให้ผู้รับผิดชอบตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่าง

2.2 ให้ผู้รับผิดชอบรับรู้เนื้อหา และดำเนินการตามแผนที่กำหนด

2.3 ให้มีการศึกษา และฝึกอบรม เพื่อดำเนินการตามแผนอย่างถูกต้อง

2.4 จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนด และเมื่อต้องการ

3. Check คือ การตรวจสอบผลการปฏิบัติ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรค ต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพ ของการดำเนินงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วย ว่าการปฏิบัตินั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

4. Action คือ การปรับปรุง แก้ไข งานให้ดีขึ้น ในกรณีที่ผลงานออกมาไม่ได้ตามเป้าหมาย ก็ไม่มีใครทำอะไรต่อ และยิ่งงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ พนักงานก็จะทำเหมือนเดิม ซึ่งทำให้องค์กรไม่พัฒนา ดังนั้นแนวทางแก้ไข คือ กรณีที่ทำงานไม่ได้เป้าหมาย หัวหน้าทีมงานจะต้องทำการปรับแผนงาน (Adjust plan) โดยเน้นในประเด็นวิธีการ (How) และในกรณีที่ทำได้ตามแผนที่กำหนดไว้ หัวหน้าทีมงาน จำเป็นที่จะต้องทำการ สั่งการ (Command) ให้ทุกฝ่าย ตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อที่องค์กรจะได้พัฒนาต่อไปไม่สิ้นสุด (Action to improvement)

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542: 188-190) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) ว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั่นมิใช้เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีการวางแผน PDCA ที่ม้วนไต่สูงขึ้นเรื่อยๆ

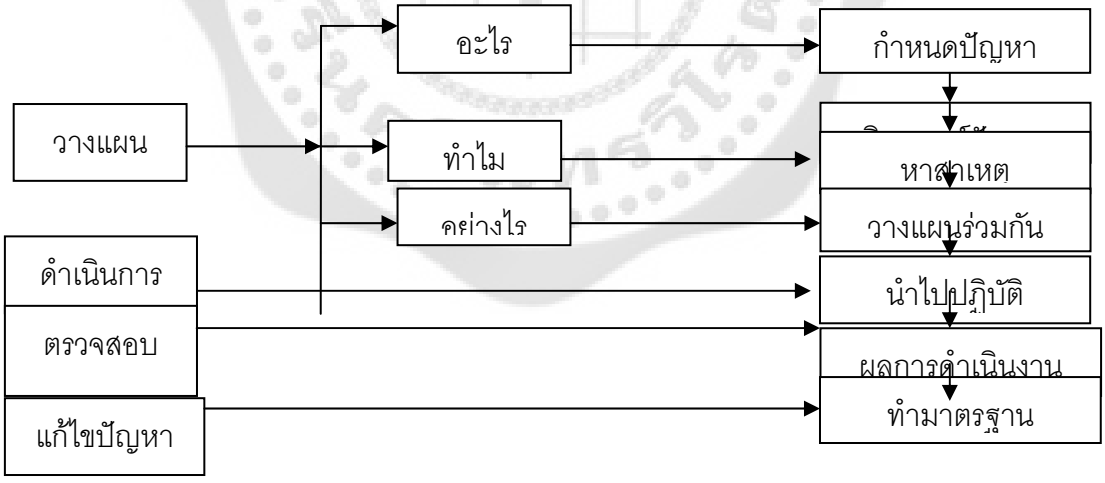
วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ 2 การดำเนินตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C)

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)



ภาพประกอบ 2 กระบวนการ PDCA

ที่มา: สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542) มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. หน้า188

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ แผนที่ดีควรมีลักษณะ 5 ประการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง (Realistic)
2. สามารถเข้าใจได้ (Understandable)
3. สามารถวัดได้ (Measurable)
4. สามารถปฏิบัติได้ (Behavioral)
5. สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ (Achievable)

วางแผนที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาให้ชัดเจน
2. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
3. กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติ (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ

1. การวางแผนกำหนดการ
   1.1 การแยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ
   1.2 กำหนดเวลาที่คาดว่าต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง
   1.3 การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ
2. การจัดการโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาร่วม และยังเป็นวิธีช่วยประสานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ
3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน
   3.1 ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ
   3.2 ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม
   3.3 พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือ

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ
2. รวบรวมข้อมูล
3. การทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวน และคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

4. การรายงานจะเสนอผลการประเมิน รวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว

4.1 รายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์

4.2 รายงานแบบอย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ

1. ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ

2. ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก

ในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้

1. การย้ำนโยบาย

2. การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน

3. การประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

การนำ PDCA ไปใช้กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียง (ประยงค์ แก่นลา. 2554: 61-75) กล่าวว่า PDCA สามารถมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการในการทำงานให้มีคุณภาพได้เป็นอย่างดี ดังเช่น

1. P = Plan: วางแผน กิจกรรมที่ปฏิบัติ คือ

1. ศึกษาสภาพปัญหาคือ พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะชีวิต คือขาดการเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ขาดการคิดวิเคราะห์ตัดสิน และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ขาดการจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเอง และขาดการสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น

2. วิเคราะห์ปัญหา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของคณะครูไม่มีกิจกรรมที่บ่งชี้ และเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ประชุมวางแผนร่วมกับผู้บริหารและคณะครู เพื่อกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตจะมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่

3.1 การตระหนักให้เด็กได้เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

3.2 ให้เด็กคิดวิเคราะห์ตัดสิน และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้

3.3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเอง

3.4 การสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น

2. D = Do: ดำเนินการตามแผน กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้ คณะครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นผนวกกับโครงการเด่นของโรงเรียน ได้แก่ โครงการโรงเรียนธนาคาร โครงการ My little farm โครงการเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง และนำผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการการแข่งขันทักษะวิชาการ

3. C = Check: การตรวจสอบและประเมิน กิจกรรมที่ปฏิบัติคือ ตรวจสอบผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสนับสนุนผู้เรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการ

4. A = Action: การปรับปรุงและแก้ไข กิจกรรมที่ปฏิบัติคือ เน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการฝึกทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และนำผู้เรียน เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม ประจำตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ได้มีการนำกระบวนการ PDCA ไปใช้ในการจัดโครงการ การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการบริหารจัดการศูนย์ฯ สู่ความยั่งยืนโดยมีการดำเนินงานดังนี้

1. Pand การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการบริหารจัดการศูนย์ฯ เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการฯ และยังมีการศึกษษดูงานและร่วมกันวางแผนร่างหลักสูตร

2. DO แต่ละโรงเรียนนำหลักสูตรไปทดลองใช้ในพื้นที่จริงของศูนย์การเรียนรู้ฯ

3. Check เป็นการตรวจสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์

4. Action เป็นการประเมินผลสะท้อนกลับด้วยการเสนอแนะกิจกรรม ในรูปเชิงปฏิบัติการตลอดโครงการ (ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม ประจำตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่. 2557: ออนไลน์)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า PDCA เป็นกระบวนการพัฒนาประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผลที่ได้ และไม่ได้ผลตามที่คาดหมายไว้จะต้องทำการทบทวนโครงการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงาน และระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ (เป็นการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุดจึงได้งานหรือผลงานที่มีคุณภาพ) วงจร PDCA จึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพชนิดหนึ่งที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพงานหรือกิจกรรมต่างๆ และหลักการของ PDCA สามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบท

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพ โดยให้ผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณภาพ

3. การพัฒนารูปแบบ

3.1 ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ (Model) มีชื่อในภาษาไทยที่บัญญัติโดยราชบัณฑิตสถานพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน, (2525: 965) ให้ความหมายไว้ว่ารูปแบบ หมายถึง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนว ซึ่งเป็นที่ยอมรับและพจนานุกรมการศึกษา

Good (1973: 25) ได้ให้ความหมายรูปแบบ หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด เป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม ตามความหมายดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบ คือ แบบจำลองของสิ่งที่เป็น

Willer (1967: 15) ได้ให้ความหมายรูปแบบ เป็นการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์ โดยอาศัยหลักการของระบบรูปนัย ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย ในการทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นรูปแบบที่มีความเที่ยงตรงจะพัฒนาเป็นทฤษฎีต่อไป

Stoner and Wankle (1986: 12); Nadler and Tushman (1980: pp. 35-51) ให้คำนิยามรูปแบบ ว่าเป็นการจำลองความจริงของสิ่งต่างๆที่ปรากฏขึ้น เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มีความสัมพันธ์องค์ประกอบ ที่เป็นกระบวนการของปรากฏการณ์นั้น ๆ ให้ง่ายขึ้น

Hausser (1980: 132-161) กล่าวว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่ออกแบบมาเพื่อแสดงถึงองค์ประกอบและกระบวนการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ในเชิงทฤษฎีกับปรากฏการณ์จริง

Bardo Hartman (1982: 70-71) กล่าวว่ารูปแบบเป็นสิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่ทุกมุม เพราะการกระทำเช่นนั้นจะทำให้แบบจำลองนั้นด้อยลงไป ส่วนการที่จะระบุว่ารูปแบบใดๆ จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและแบบจำลองนั้นๆ ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีการกำหนดตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างแบบจำลองนั้นว่าต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ อย่างไร

อุทุมพร จามรมาน (2537: 122) ได้กล่าวถึง ที่มาและความหมายของรูปแบบว่ามาจากภาษาอังกฤษว่า Model ซึ่งแปลว่า รูปแบบต้นแบบตุ๊กตาวงจรแบบจำลองแบบแผน

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2536: 25) กล่าวว่ารูปแบบ คือ วิธีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิดความเข้าใจตลอดจนจิตนาการของคนที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆให้ปรากฏในลักษณะของการสื่อสารในลักษณะใดลักษณะหนึ่งรูปแบบจึงเป็นแบบจำลองหรือเป็นตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่างเป็นแผนผังหรือแบบแผนของการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเนื่องด้วยความสัมพันธ์เชิงระบบ

ทิศนา แขมมณี (2551: 38) กล่าวไว้ว่า (Model) เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรมซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเช่นเป็นคำอธิบายเป็นแผนผังไดอะแกรมหรือแผนภาพเพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอนหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

ดนัย เทียนพุฒ (2556: 20) กล่าวว่ารูปแบบเป็นการบรรยายหรือกำหนดความเชื่อมโยงของสิ่งที่เป็นกุญแจสำคัญสำหรับทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ของธุรกิจ

บุญส่ง หาญพานิช (2546: 92) กล่าวเสริมว่ารูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรมแบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นจากการลดทอนเวลา โดยพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้แทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆของรูปแบบนั้นๆ

สรุปจากที่กล่าวมาได้ว่า รูปแบบ (Model) หมายถึง ตัวโครงสร้างทางความคิด หรือองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ซึ่งมีขั้นตอนวิธีดำเนินงานที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน แบบหลักการหรือแนวคิดที่ทำให้เกิดความกระจ่าง หรือเป็นการจำลองความจริงของสิ่งต่างๆที่ปรากฏขึ้น เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มีความสัมพันธ์องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการของปรากฏการณ์นั้นๆที่สามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์

3.2 ประเภทของรูปแบบ

มีผู้กล่าวถึงประเภทของรูปแบบเอาไว้ดังนี้

Keeves J. (1997: 561-562) แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ และได้มีพัฒนาการใช้รูปแบบทางการศึกษาเป็น 5 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ที่เป็นรูปแบบ ซึ่งสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้โครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ และใช้ข้อความในการอธิบาย

เพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนี้คือ ขาดความชัดเจนแน่นอนทำให้ยากแก่การทดสอบรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามก็ได้มีการนำรูปแบบนี้มาใช้กับการศึกษามาก เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ รูปแบบประเภทนี้มักนิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยาและศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการบริหารการศึกษา

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่าเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบแนวนี้คือ ต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง แต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปร จากนั้นมีการรวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

4.1. รูปแบบประเภทเชิงเส้นเดี่ยว (Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุในทิศทางเดียว โดยไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

4.2. รูปแบบเชิงสาเหตุเส้นคู่ (Non-Recursive Model) คือรูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรตัวหนึ่งอาจเป็นตัวแปรเชิงเหตุและเชิงผลพร้อมกันจึงมีทิศทางย้อนกลับได้

5. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) เป็นความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผัง แผนภาพไดอะแกรมกราฟ เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545: 89) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบจากวิธีการนำเสนอแนวคิดของรูปแบบตามการกระทำได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. รูปแบบเชิงบรรยาย เป็นการนำเสนอโดยใช้การบรรยายระบุถึงหลักการหรือตัวแปร และมีคำอธิบายถึงปรากฏการณ์ด้วยคำบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

2. รูปแบบเชิงรูปภาพ เป็นการนำเสนอโดยใช้รูปภาพ หรือสัญลักษณ์จำลองแสดงถึงแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และลากเส้นโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ เป็นการนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์แทนแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และใช้ฟังก์ชันคณิตศาสตร์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

ทิพวรรณ เตมียกุล (2545: 13) ได้จำแนกชนิดรูปแบบเป็น 4 ชนิดคือ

1. รูปแบบที่ยึดกฎเกณฑ์เป็นรูปแบบที่มีระเบียบใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

2. รูปแบบที่ใช้พรรณนาเป็นรูปแบบที่ใช้บรรยายสิ่งที่เป็นอยู่ว่ามีลักษณะเช่นไร

3. รูปแบบที่มีตัวตนเป็นรูปแบบที่ตัวตนสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

4. รูปแบบที่ไม่มีตัวตนเป็นรูปแบบที่ต้องจินตนาการ

Smith, et al, (1997: 90) ได้จำแนกประเภทของรูปแบบออกได้ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ได้แก่

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริงจะต้องสร้างรูปแบบเท่าของจริงขึ้นมาก่อน เพื่อผลิตสินค้านั้น

1.2 รูปแบบเหมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง

2. รูปแบบเชิงลักษณ์ (Symbolic Model) ได้แก่

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal Model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model)

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Qualitative Model)

ดนัย เทียนพุฒ (2555: 20). กล่าวว่า รูปแบบมีคุณลักษณะดังนี้

1. ความเป็นระบบ (Systematic)

2. ระบบเปิด (Open)

3. พลวัต (Dynamic)

4. มีลักษณะทำให้เหมาะได้ (Adaptive)

5. เป็นนวัตกรรม (Innovation)

ดนัย เทียนพุฒ (2555: 267-300). กล่าวเพิ่มว่ารูปแบบโมเดลทางความคิดประกอบด้วย

1. การศึกษาปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ (Events) จนกระทั่งสร้างเป็นรูปแบบของเหตุการณ์(Pattern of Events)

2. หลังจากนั้นจึงกำหนดโครงสร้างความคิด ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปตรรกของความสัมพันธ์และเชื่อมโยงความรู้อยู่อย่างเป็นระบบ หรือในรูปแบบสมการที่เป็นความสัมพันธ์ของตัวแปร

3. นำโครงสร้างทางความคิดไปตรวจสอบกับข้อตกลงเบื้องต้น(Assumption) ขององค์กร/ธุรกิจ

4. จำลองรูปแบบโมเดลในลักษณะต่อไปนี้

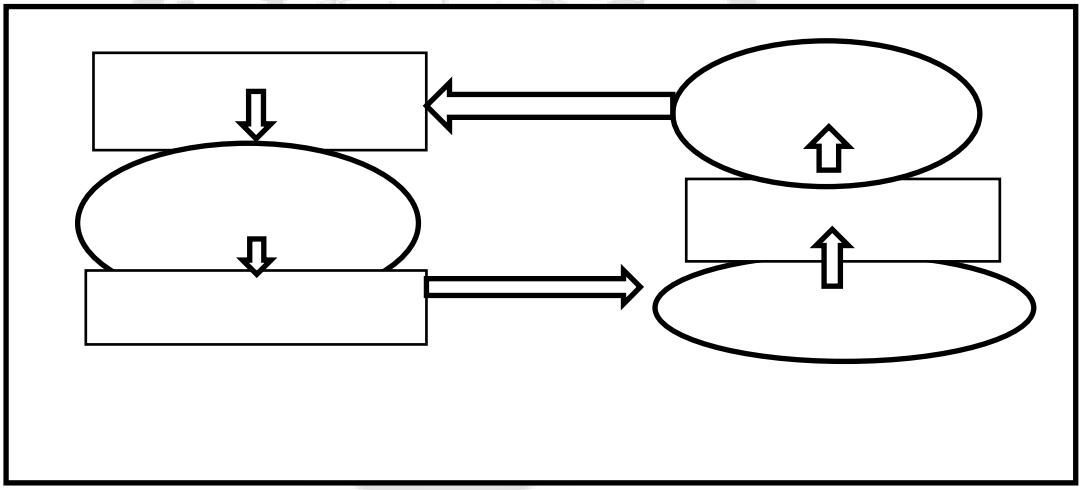
4.1 เป็นสมมติฐาน (Hypothesis) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปร

4.2 พาราไดม์ (Paradigm) ที่เป็นความเชื่อ คุณค่าที่ยึดปฏิบัติ และได้รับการยอมรับ

4.3 กรอบความคิด (Conceptual Framework) ที่ใช้ในการอธิบายถึงความเชื่อมโยงทั้งหมดที่ต้องการศึกษาหาความจริง เช่น ปัญหา จุดประสงค์ การทบทวนวรรณกรรม ระเบียบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์

5. การทดสอบซ้ำในสถานการณ์จริง หากผลการทดสอบเป็นจริงน้อยครั้ง โครงสร้างทางความคิดที่จำลองขึ้นเป็นรูปแบบนั้นเป็นรูปแบบประสบการณ์ แต่ถ้าเป็นจริงทุกๆครั้งก็พัฒนาเป็นรูปแบบทางทฤษฎีที่ยอมรับโดยทั่วไป

6. รูปแบบทางความคิดของธุรกิจเป็นผลได้จากขั้นที่ 5 ซึ่งอาจเป็นโมเดลทางประสบการณ์ (ไม่สามารถใช้ได้อย่างทั่วไป) หรืออาจเป็นรูปแบบทางทฤษฎีที่สามารถทดสอบซ้ำ และใช้ได้อย่างทั่วไปดังเช่นภาพประกอบที่ 3



ภาพประกอบ 3 การพัฒนาโมเดลรูปแบบใหม่ของ

ที่มา: ดนัย เทียนพุฒ. (2555) วิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลใหม่หรือรูปแบบใหม่. หน้า 294.

สรุปรูปแบบมีหลายชนิดซึ่งจำแนกเป็นรูปแบบที่เป็นรูปธรรมและรูปแบบนามธรรม การเลือกใช้รูปแบบใดขึ้นอยู่กับการนำเสนอว่าจะนำเสนออย่างไรที่สามารถสะท้อนความคิดได้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้นำเสนอ การแบ่งประเภทของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการอธิบายของรูปแบบนั้นๆ

รูปแบบแต่ละรูปแบบที่สร้างขึ้น จะมีวัตถุประสงค์ตามโครงสร้างทางความคิด และสร้างขึ้นเพื่อการสืบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่ต้องการ ดังนั้นแต่ละรูปแบบจึงมีวัตถุประสงค์ไม่เหมือนกันเป็นไปตามการสืบหาความรู้ที่สร้างขึ้น จึงกล่าวได้ว่า วัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาอาชีพให้ประชากรมีงานทำ

3.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

รูปแบบมีลักษณะเช่นเดียวกันกับสมมุติฐานที่บุคคลอาจสร้างขึ้นจากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎีและหลักการต่างๆได้ แต่รูปแบบไม่ใช่ทฤษฎี ซึ่งทิศนา แขมมณี (2545: 218-219) อ้างจาก คีฟส์ (Keeves J. 1997: 386-387) กล่าวว่ารูปแบบโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้

2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วย ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์/เรื่องนั้นได้

3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้

4. รูปแบบควรจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationships) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

ทิพวรรณ เตมียกุล. (2545: 15) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบ เป็นส่วนหนึ่งของระบบซึ่งถูกกำหนดขึ้นจากการกระทำต่างๆเพื่อแสดงผลลัพธ์ของระบบ

2. ตัวแปร เป็นคุณสมบัติที่กำหนดซึ่งของระบบภายใต้เงื่อนไขต่างๆกัน ซึ่งอาจจำแนกได้หลายชนิด พารามิเตอร์เป็นคุณสมบัติของระบบ

3. ฟังก์ชั่นความสัมพันธ์เป็นฟังก์ชั่นที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพารามิเตอร์และตัวแปรต่างๆในระบบ ซึ่งบอกถึงพฤติกรรมของระบบนั้น

การกำหนดองค์ประกอบรูปแบบในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดองค์การและการบริหารการจัดการ ตามแนวคิดของ Brown; & Moberg (1980: 16-17) ที่ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) และองค์ประกอบตามรูปแบบของ Brown; & Moberg ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อม (Environment)

2. เทคโนโลยี (Technology)

3. โครงสร้าง (Structure)

4. กระบวนการจัดการ (Management process)

5. การตัดสินใจสั่งการ (Decision making)

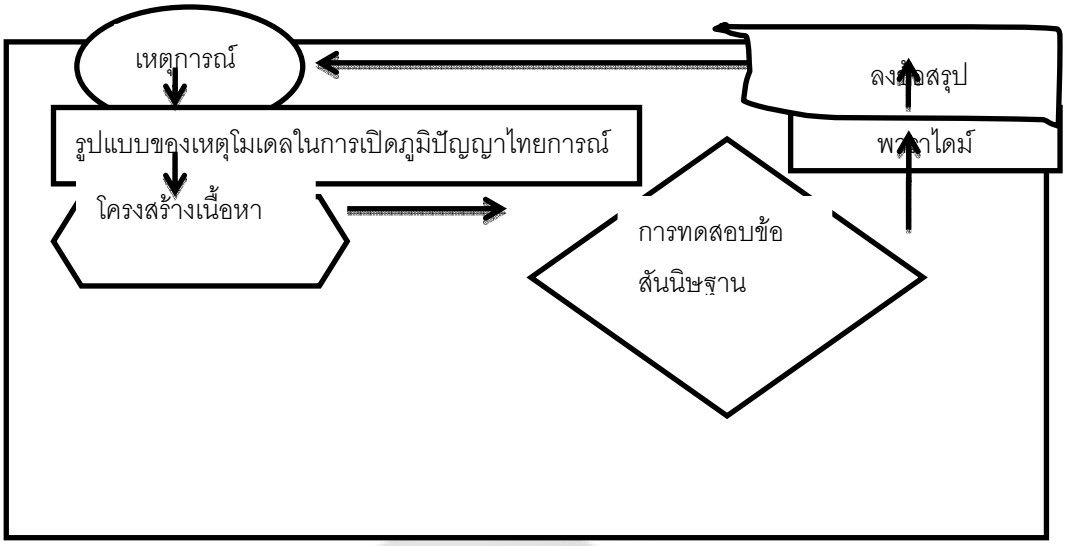
สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการโรงเรียนโดยทั่วไปนั้น พบว่า ส่วนใหญ่กล่าวถึงการจัดองค์การบริหารหรือโครงสร้างระบบบริหาร และแนวทางในการดำเนินงานในภาระหน้าที่ (Function) ที่สำคัญ ๆ ในการบริหารงานของโรงเรียน มีองค์ประกอบ เช่น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานงบประมาณและการเงิน

อัมพร พงษ์กังสนานันท์ (2550: 179-180) ทำการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต พบว่ารูปแบบมีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบคือปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา, หลักสูตร, การจัดการเรียนรู้, การประเมินผลการเรียนรู้, การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์, การบริหารจัดการศึกษา, กลุ่มเป้าหมาย, และสุดท้ายคือการมีส่วนร่วม

สรุปองค์ประกอบของรูปแบบจะประกอบด้วย โครงสร้างกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กันของตัวแปรต่างๆ ที่ออกแบบแนวคิดทฤษฎี และกำหนดหลักการพื้นฐานของรูปแบบแต่ละรูปแบบ ดังนั้นรูปแบบการสิ่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบ คือ 1. การสำรวจซึ่งเป็นโครงสร้างกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (Environment) 2. กระบวนการบริหารการจัดการ (Management process) 3. การประเมินผล (Evalution) 4. สังเคราะห์ผล (Synthesis) และ5. ความยั่งยืน(Permanence)

3.4 แนวคิดการพัฒนารูปแบบ (Model)

นักวิชาการได้เสนอแนวคิด ในการพัฒนารูปแบบไว้แตกต่างกัน เช่นของดนัย เทียนพุฒ (2556: ออนไลน์) ได้พัฒนารูปแบบโดยศึกษาจากตำราพิไชยสงครามโบราณเล่มคำกลอน และเล่มกระบวนพยุหะภูมิปัญญายุทธศาสตร์ไทย ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และเสนอผลแบบพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลทางความคิด (Mental Model) ดังภาพประกอบที่ 4



ภาพประกอบ 4 โมเดลแนวคิดในการเปิดภูมิปัญญาประวัติศาสตร์ไทย

ที่มา: ดนัย เทียนพุฒ. (2556). มนุษย์จัดการให้ดีสู่ดีเลิศ. (ออนไลน์).

จากภาพประกอบที่ 2.3 มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาเหตุการณ์ (Events) เป็นการศึกษาตำราพิไชยสงครามฉบับเมืองเพชรบูรณ์เพื่อการกำหนดรูปแบบของเหตุการณ์

2. รูปแบบของเหตุการณ์ (Pattern of Events) หมายถึงความเป็นมาของตำราพิไชยสงคราม ลักษณะสมุดไทยที่ใช้บันทึกเนื้อหายุคสมัยที่จัดทำหรือตำราพิไชยสงคราม มีร่องรอยเค้าเงื่อนหรือข้อสันนิษฐานใดที่ปรากฏขึ้นมา

3. การกำหนดโครงสร้างเนื้อหา (Structure of Contents)คือการจัดรูปแบบโครงสร้างความรู้ของตำราพิไชยสงครามทั้งเล่มคำกลอนและเล่มกระบวนพยุหะ

4. การทดสอบข้อสันนิษฐานข้ออนุมานด้วยเอกสารขั้นต้นเช่นเอกสารโบราณหมวดยุทธศาสตร์ตำราพิไชยสงครามที่สำนักหอสมุดแห่งชาติ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดประดู่ทรงธรรมและเอกสารชั้นรองเช่นหนังสือพิไชยสงครามพงศาวดาร เอกสารสิ่งพิมพ์ไมโครฟิล์มและบล็อก

5. พาราไดม์ (Paradigm) การกำหนดกรอบข้อความรู้ในตำราพิไชยสงคราม สิ่งที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ การค้นพบรหัสของตำราพิไชยสงครามและการมีเค้าเงื่อน หรือข้ออนุมานใดที่เป็นข้อเสนอต่อการศึกษาในอนาคตเพื่อจัดทำร่างต้นฉบับ

6. การลงข้อสรุป (Conclusion) เป็นการสรุปเรื่องราวโดยเรียบเรียงและเขียนเป็นต้นฉบับหนังสือตำราพิไชยสงครามฉบับเมืองเพชรบูรณ์

บุญชม ศรีสะอาด (2533: 110-125)ได้เสนอแนวทางในการพัฒนารูปแบบจากทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพัฒนารูปแบบและการทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ ในส่วนของการพัฒนารูปแบบนั้นดำเนินการโดยวิเคราะห์ลำดับขั้นในการทำวิทยานิพนธ์ หลักการเขียนรายงานการวิจัย จุดบกพร่องที่มักจะพบในการทำวิทยานิพนธ์ ฯลฯแล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนที่สอง คือ การนำรูปแบบดังกล่าวไปทดสอบ และประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ

สมาน อัศวภูมิ (2549: 15) ได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการพัฒนารูปแบบไว้ดังนี้

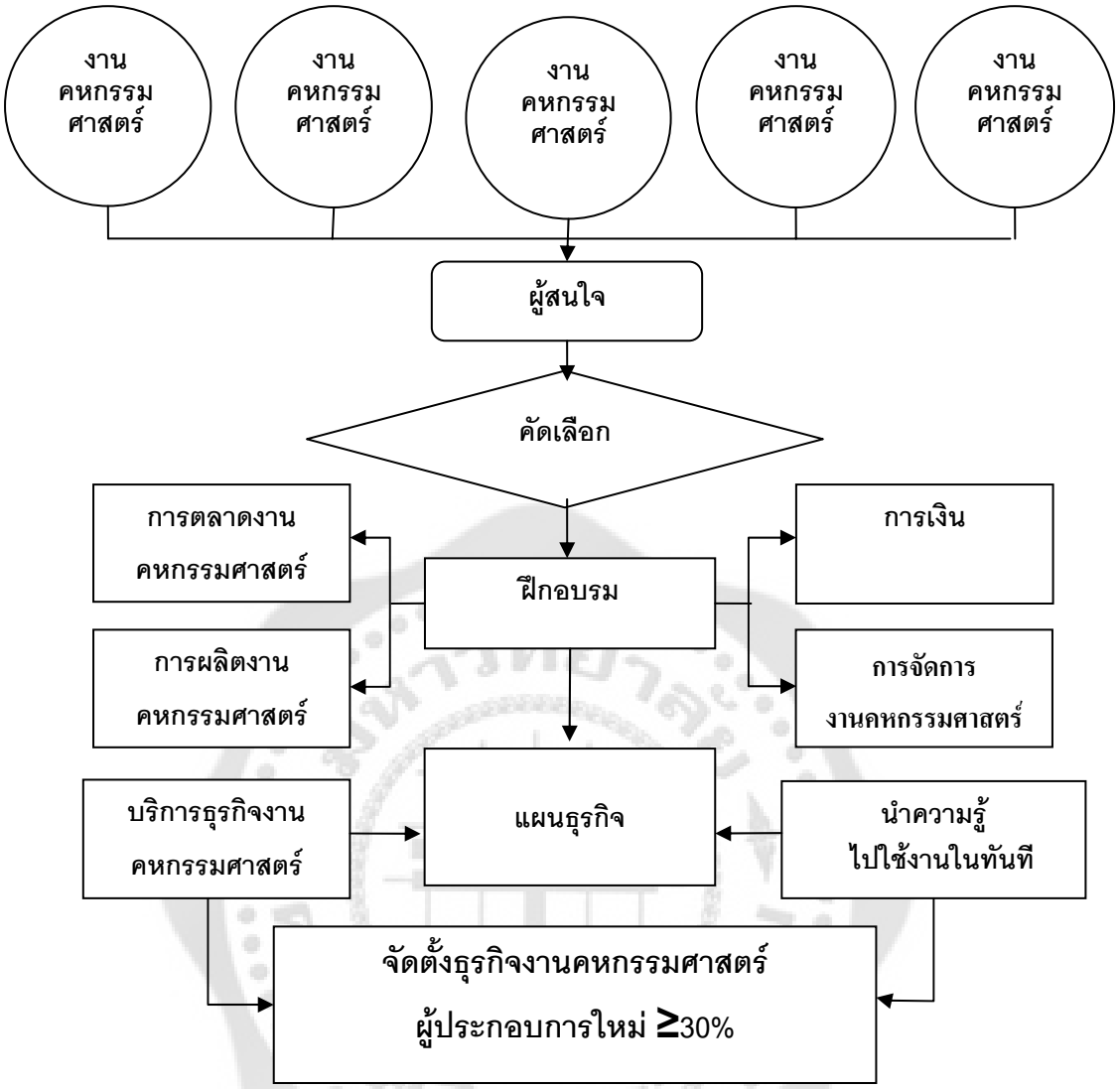
1. การศึกษารูปแบบ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการและข้อมูลพื้นฐานประกอบการสร้างรูปแบบ ซึ่งอาจจะดำเนินการได้โดยวิธีสำรวจความคิดเห็น หรือการศึกษาภาคสนาม

2. การนำเสนอรูปแบบ ผู้วิจัยต้องออกแบบและนำเสนอรูปแบบใหม่ เพื่อให้ได้รูปแบบที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ ในขั้นนี้ยังไม่ต้องทดลองใช้รูปแบบเพียงแต่จัดโอกาสนำเสนอเพื่อพิจารณาของผู้เกี่ยวข้อง เช่นการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาและประเมินในรูปแบบสอบถาม หรือการประชุมสัมมนา การนำรูปแบบให้ผู้ปฏิบัติประเมินความเป็นไปได้ ตลอดจนการให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

3. การพัฒนารูปแบบหมายถึง การวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการดำเนินการทั้งสามส่วน คือ การศึกษารูปแบบ การออกแบบรูปแบบใหม่ไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ส่วนจะมีการใช้กี่รอบขึ้นอยู่กับโครงการวิจัย และทำการรายงานผลการทดลองใช้

สุรินทร์ ภูสิงห์ (2552: 17) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบนั้นไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว โดยทั่วไปการพัฒนารูปแบบจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้าง หรือต้องการที่จะพัฒนารูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงกำหนดหลักการและองค์ประกอบของรูปแบบที่จะพัฒนา แล้วสร้างรูปแบบขึ้น แล้วนำไปตรวจสอบหาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ หรือทดลองใช้ต่อไป

ศิราณี ศรีกนก (2554: 57-58) กล่าวถึงรูปแบบการสร้างประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับงานคหกรรมศาสตร์ ดังภาพประกอบที่ 2.5



ภาพประกอบ 5 รูปแบบการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับงานคหกรรมศาสตร์

ที่มา: ศิราณี ศรีกนก. (2554). การพัฒนารูปแบบการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับคหกรรมศาสตร์. หน้า57-58.

จากภาพประกอบที่ 5 รูปแบบการสร้างประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับงานคหกรรมศาสตร์มีวิธีการดำเนินงานโดยแบ่งงานพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็น 3 ส่วน ซึ่งต้องมีเตรียมการ ดังนี้ ส่วนที่หนึ่ง พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับธุรกิจงานดอกไม้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้ คือ กำหนดอาชีพผู้ประกอบการธุรกิจงานดอกไม้ วิเคราะห์งานอาชีพผู้ประกอบการธุรกิจงานดอกไม้ ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

การสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับธุรกิจงานดอกไม้ ประเมินหลักสูตรชุดฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ และจึงได้ทดลองใช้หลักสูตรชุดฝึกอบรมการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับธุรกิจงานดอกไม้ เพื่อพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนที่สอง พัฒนาบริหารธุรกิจงานดอกไม้ เพื่อให้เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมสร้างผู้ประกอบการธุรกิจงานดอกไม้ มีการดำเนินงานคือ สร้างหลักสูตรพัฒนาบริหารธุรกิจงานดอกไม้กำหนดคุณสมบัติบริกรธุรกิจงานดอกไม้และคัดเลือกผู้ประสงค์จะเป็นบริหารธุรกิจงานดอกไม้ กำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบการและคัดเลือกเจ้าของสถานประกอบการและพัฒนาบริหารธุรกิจงานดอกไม้เป็นวิทยากรฝึกอบรมการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับธุรกิจงานดอกไม้ และส่วนที่สาม ดำเนินการฝึกอบรมการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับธุรกิจงานดอกไม้ โดยมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้คือ ประชาสัมพันธ์ รับสมัคร และคัดเลือกผู้สนใจที่มีคุณลักษณะผู้ประกอบการเบื้องต้นคือ มีความรู้และทักษะในการออกแบบและจัดดอกไม้และต้องการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจงานดอกไม้ ให้การฝึกอบรมแบบ In House และปฏิบัติงานแบบ Out Wall และติดตามประเมินผลผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม สำหรับธุรกิจงานดอกไม้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะนำสู่การประเมินรูปแบบการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับงานคหกรรมศาสตร์

อนุสันต์ เทียนทอง (2557: ออนไลน์) กล่าวถึง Modle ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

1.แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์

2. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์ ประกอบด้วย

2.1 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน

2.2 จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ กิจกรรม

2.3 จัดทำระบบข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่

2.4 แสวงหาความร่วมมือจากภาคี องค์กร เครือข่ายในชุมชน

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่อง

2.6 ดำเนินการอื่นๆตามที่เห็นสมควรเพื่อให้การดำเนินงานศูนย์บรรลุวัตถุประสงค์

3. หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน

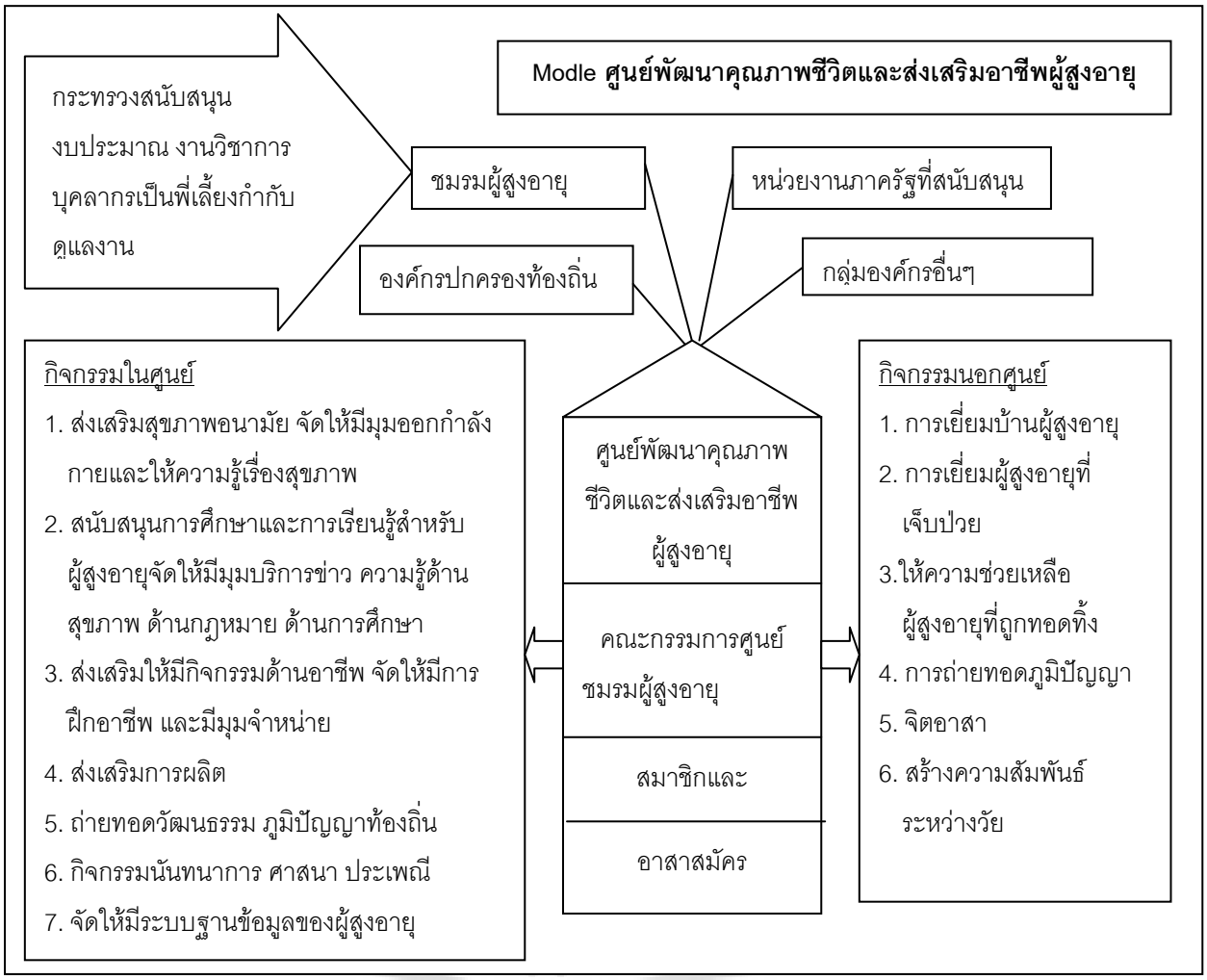
3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 ชมรมผู้สูงอายุ

3.3 ความร่วมมือของหน่วยงานในจังหวัดและพื้นที่

4. สนับสนุนกิจกรรมผู้สูงอายุได้แก่ 1) หน่วยงานด้านสังคม 2) หน่วยงานด้านสาธารณสุข 3) หน่วยงานด้านวัฒนธรรม 4) หน่วยงานด้านอาชีพและการมีงานทำ 5) หน่วยงานด้านการศึกษา

6) สาขาสภาผู้สูงอายุประจำจังหวัด 7) องค์กรทางศาสนา องค์กรชุมชน หรืออาสาสมัครทำงานด้านสังคมดังภาพประกอบที่ 6



ภาพประกอบ 6 Modle ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

ที่มา: อนุสันต์ เทียนทอง. (2557). ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ. (ออนไลน์).

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพคนพิการในชุมชน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (2554: 151-152) กล่าวว่าการส่งเสริมให้คนพิการที่ยังไม่มีอาชีพรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพ โดยมีแนวทางการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ

1. สร้างแรงบันดาลใจ คือ การกระตุ้นคนพิการให้เกิดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพโดยการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยตรงหรือผ่านสื่อ การชักชวนคนพิการให้ออกสู่สังคมและเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มคนพิการฯลฯ

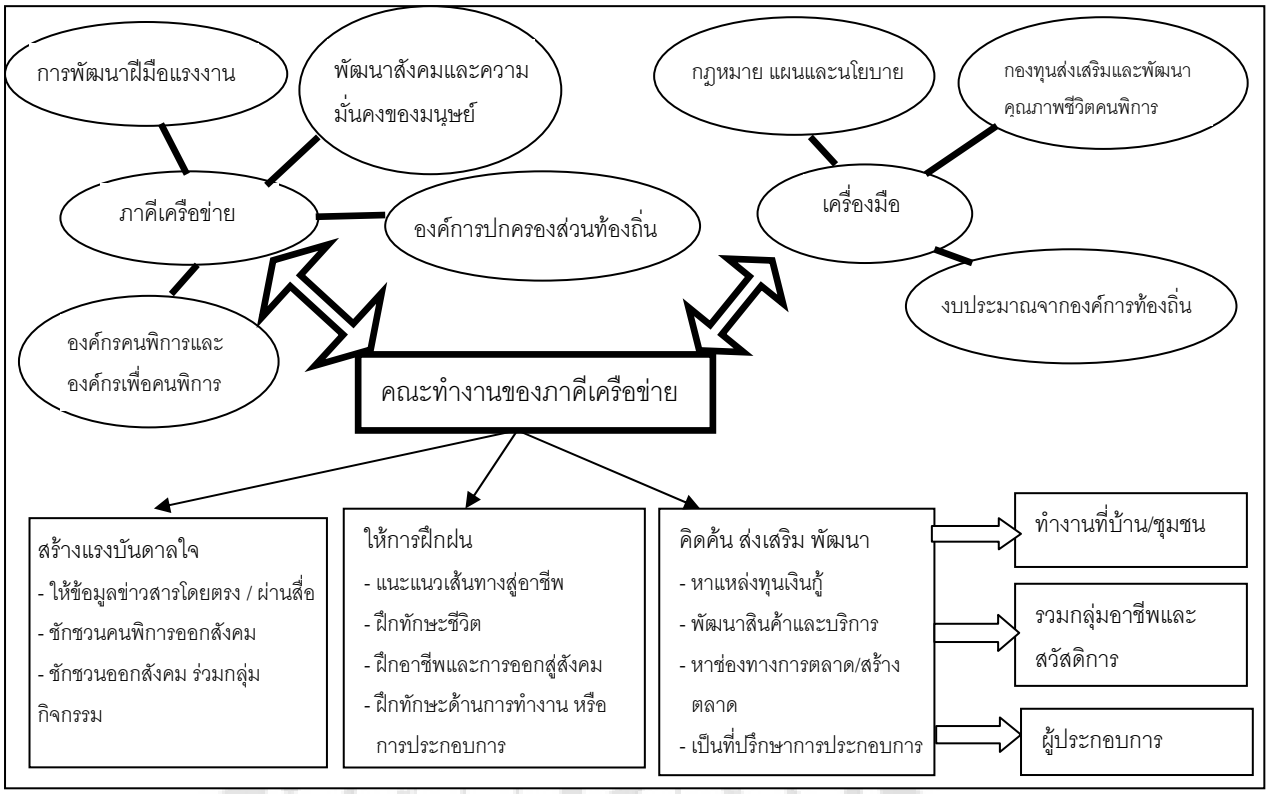
2. ให้การฝึกฝน คือ การแนะแนวเส้นทางสู่อาชีพ โดยการฝึกทักษะชีวิต ฝึกอาชีพและการออกสู่สังคม ฝึกทักษะด้านการทำงานและการประกอบการ ฯลฯ

3. คิดค้น ส่งเสริม และพัฒนา คือการช่วยหาแหล่งทุน พัฒนาสินค้า และบริการ หาช่องทางการตลาด หรือสร้างตลาด เป็นที่ปรึกษาการประกอบการฯลฯ

กระบวนการดำเนินงานทั้ง 3 ขั้นตอน จะทำให้คนพิการที่ยังไม่มีอาชีพ อาจจะเริ่มอาชีพด้วยการทำงานที่บ้านหรือในชุมชน และอาจจะพัฒนาเป็นการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ รวมทั้งพัฒนาเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพในอนาคต

กลไกในการส่งเสริมควรเป็นแบบภาคีเครือข่าย 4 ประสาน ประกอบด้วย 1) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และ 4) องค์กรของคนพิการหรือองค์กรเพื่อคนพิการ

เครื่องมือที่ใช้ในการส่งเสริมอาชีพคือ กองทุนส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และงบประมาณสนับสนุนอาชีพของคนพิการที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดสรรให้ได้ตามกรอบของการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดังภาพประกอบที่ 7



ภาพประกอบ 7 รูปแบบการส่งเสริมอาชีพคนพิการในชุมชน

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2554). รูปแบบและแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพหรือสวัสดิการสำหรับคนพิการ. หน้า151-152.

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่ง จันทิมา เจริญผล (2556: ออนไลน์) กล่าวว่า

1. การสำรวจข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น จัดทำทะเบียนอาชีพ ทะเบียนวัตถุดิบ ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน การสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. การฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน กลุ่มอาชีพ ในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการผลิต การปลูก การสร้างผลผลิต ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนส่งเสริมอาชีพ และสร้างโอกาสให้เกิดการทำงาน สร้างรายได้ แก่ประชาชนอยู่ในวัยทำงาน สตรีและผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น

3. ส่งเสริม สนับสนุน การรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน อันเป็นประโยชน์ต่อ

การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมกลุ่มอาชีพในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง และมีการบริหารจัดการที่ดี

4. การส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน

5. การส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในท้องถิ่น เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทักษะ การบริหารจัดการ การปรับปรุง และสร้างโอกาส การแข่งขันทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และต่างประเทศ

6. การส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการส่งเสริมอาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรประชาชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

7. มีการติดตามประเมินผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่นและปรับปรุงแก้ไขพัฒนาไปสู่ความต้องการของประชาชนในทุกระดับ

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมอาชีพ

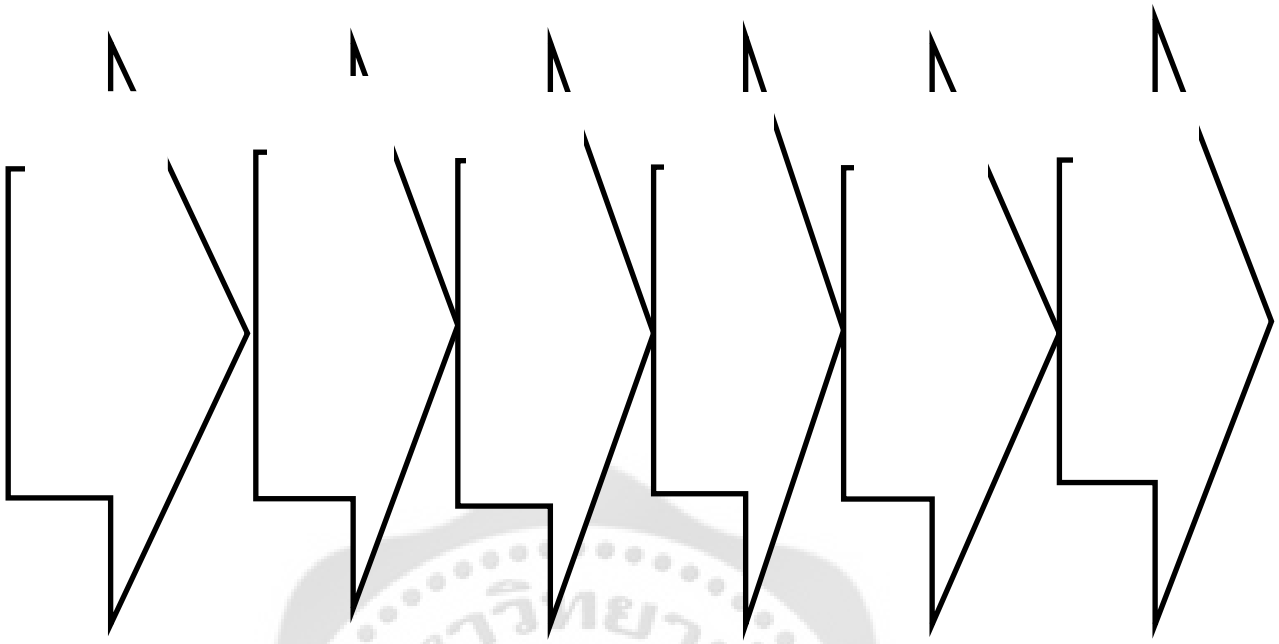
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.(2556: 86) การส่งเสริมอาชีพโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centered) คือการส่งเสริมอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชน โดยมุ่งให้ความผาสุกและประชาชนมีรายได้ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอาชีพ ที่มั่นคงและแน่นอน สามารถดำรงชีวิต ความเป็นอยู่ได้อย่างพอเพียง โดยมีหลักการบริหารที่ชัดเจน คือ

1. มีการกำหนดเป้าหมายของการส่งเสริมอาชีพบนฐานความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและร่วมดำเนินงานในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

3. มีการประเมินความพึงพอใจของการได้รับการส่งเสริมอาชีพโดยประชาชน กลุ่มอาชีพในท้องถิ่น

4. มีการปรับปรุง ดังภาพประกอบที่ 2.8



ภาพประกอบ 8 รูปแบบการส่งเสริมอาชีพโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมอาชีพ

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2556). การส่งเสริมอาชีพโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางการส่งเสริม. หน้า 86.

การดำเนินงานโดยมุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางกับ แนวคิดของการพัฒนามาตรฐานการส่งเสริมอาชีพในอนาคต ด้วยการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผ่านระบบ e-Government ซึ่งศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ประยุกต์มาจากเกณฑ์การประเมินของรางวัลคุณภาพ Malcolm Baldridge National Quality Award ปี 2003 (MBNQA 2003 Criteria for Performance Excellence) และตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน กพร.) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภาครัฐ มากำหนดเป็นเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงาน ในการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านระบบ e-Government รวม 7 ด้าน ได้แก่ด้านภาวะผู้นำขององค์กร ด้านการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ด้านการมุ่งเน้นประชาชนผู้รับบริการ ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการจัดการกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ของการให้บริการการส่งเสริมอาชีพ

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. 2556: 51-52) ได้ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพโดยมีกระบวนการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชนกลุ่มอาชีพในพื้นที่

ขั้นตอนที่ 2 คัดเลือกแกนนำ และจัดตั้งคณะทำงานและเป็นตัวประสานงาน

ขั้นตอนที่ 3 หาแนวร่วมในการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ

ขั้นตอนที่ 4 สร้างแรงจูงใจและสร้างค่านิยมที่มีต่อทัศนคติในอาชีพ

ขั้นตอนที่ 5 รวบรวมสมาชิกจัดตั้งกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 6 การอบรมให้ความรู้ในการตลาด การจัดการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 7 แนะนำรณรงค์ให้สมาชิกร่วมออมทรัพย์หรือลงหุ้นเป็นทุนดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 8 สนับสนุนกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้

ขั้นตอนที่ 9 จัดตั้งคณะประเมินผลและการดำเนินการประเมินผล

สรุปแนวคิดการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพจากที่กล่าวมาข้างต้นสิ่งแรกที่ดำเนินการคือจะต้องสำรวจปัญหา และความต้องการของประชากร ต่อจากนั้นกำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมายของการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพ สร้างรูปแบบของเหตุการณ์หรือจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพด้วยการจัดฝึกอบรมอาชีพพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และทำการประเมินผลรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพ

3.5 การพัฒนาด้วยเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายเป็นวิธีการที่พัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกใน พ.ศ.2505 โดยโอลาฟ เฮลเมอร์ (Olaf Helmer) และนอร์แมน ดาลกี้ (Norman Dalkey) ซึ่งทั้งคู่เป็นนักวิจัยของบริษัทแลนด์ (Rand Cooperation) ในรัฐแคลิฟอร์เนียร์เพื่อแก้ปัญหาการตัดสินใจเกี่ยวกับทางการทหาร โดยตั้งชื่อว่า เดลฟาย และวิธีการของเดลฟายคือระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพยากรณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในอนาคต (สมจิตร อุดม. 2549: 44-50) หลังจากนั้นมาก็ได้ใช้เทคนิคเดลฟายกันอย่างแพร่หลาย และอุทุมพร จามรมาน (2537: 131) ได้ให้ความหมายของเดลฟายเทคนิคว่าเป็นวิธีการรวบรวมการพิจารณาการตัดสินใจที่มุ่ง เพื่อเอาชนะจุดอ่อนของการตัดสินใจแบบเดิม ที่จำเป็นต้องอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะหรือความคิดเห็นของกลุ่ม รวมทั้งมติของที่ประชุม ส่วนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการเดลฟาย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้ตัดสินใจ ซึ่งต้องใช้ผลการทำเดลฟายในการวางแผนพัฒนางาน
2. กลุ่มผู้รับผิดชอบในกระบวนการเดลฟาย
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.5.1 ความหมายเดลฟาย

ชนิตา รักษ์พลเมือง (2535: 59) ได้กล่าวถึงความหมายของเทคนิคเดลฟายว่า เป็นเทคนิคในการทำนายเหตุการณ์หรือความเป็นไปได้ในอนาคต โดยอาศัยฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้มาถึงข้อสรุป ที่เป็นแนวคิดหรือ การทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นความเป็นไปในอนาคต ข้อสรุปจากฉันทามติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจด้านต่างๆ ได้ทั้งในเชิงวิชาการและการบริการ

เจนเซน (Jensen. 1996: 857) ได้ให้คำนิยามของเทคนิคเดลฟาย ว่า เป็นโครงการจัดทำรายละเอียดรอบคอบ ในการที่จะสอบถามบุคคลด้วยแบบสอบถามในเรื่องต่างๆ เพื่อจะได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นกลับมา โดยมุ่งที่จะรวบรวมการพิจารณาการตัดสินใจและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคต

จอห์นสัน (Johnson. 1993: 982) ได้ให้ความหมายของเทคนิคเดลฟายว่า เป็นเทคนิคของการรวบรวมการพิจารณาการตัดสินใจที่มุ่งเพื่อเอาชนะจุดอ่อนของการตัดสินใจแต่เดิมที่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะหรือความคิดเห็นของกลุ่มหรือมติของที่ประชุม

สรุปเทคนิคเดลฟาย คือ กระบวนการที่มีเครื่องมือที่ใช้ในการตัดสินใจหรือลงข้อสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบ ที่ปราศจากการเผชิญหน้าโดยตรงของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยรวบรวมและสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3.5.2 องค์ประกอบของเดลฟาย

ลักษณะขององค์ประกอบเทคนิคเดลฟาย (ชัชวาลย์ ทัตศิวัช. 2553: 185-223) มี

3.5.2.1 เทคนิคเดลฟายเป็นเทคนิคที่มุ่งแสวงหาข้อมูลจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงจำเป็นต้องตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นในแต่ละขั้นตอนการตอบหรือการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญจะมีความถูกต้องและความตรงสูง เมื่อผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นที่ผู้ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษา

3.5.2.2 เป็นเทคนิคที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ร่วมในการวิจัยจะไม่ทราบว่าใครเป็นใครบ้าง ที่มีส่วนออกความเห็นและไม่ทราบว่าแต่ละคนมีความคิดเห็นในแต่ละข้ออย่างไร ซึ่งนับว่าเป็นการขจัดอิทธิพลของกลุ่มที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของตน

3.5.2.3 เทคนิคเดลฟายนี้ได้ข้อมูลมาจากแบบสอบถาม หรือรูปแบบอย่างอื่นที่ไม่ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญมาพบกัน โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องตอบแบบสอบถามครบทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้ความเห็นที่ถูกต้อง เชื่อถือได้จึงต้องมีการใช้แบบสอบถามหลาย ๆ รอบ ซึ่งโดยทั่วไปแบบสอบถามใน

รอบที่ 1 มักเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดและในรอบต่อๆ ไป จะเป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.5.2.4 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้ตอบแบบสอบถามโดยกลั่นกรองอย่างละเอียด รอบคอบและให้คำตอบได้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยิ่งขึ้น ผู้ทำวิจัยจะแสดงความคิดเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันในคำตอบแต่ละข้อของแบบสอบถามที่ตอบลงไปในครั้งก่อนแสดงในรูปสถิติ คือค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาว่าจะคงคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงใหม่

3.5.2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์จะเป็นสถิติเบื้องต้น คือ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ ฐานนิยม (Mode) มัธยฐาน (Median) ค่าเฉลี่ย (Mean) และการวัดการกระจายของข้อมูล คือ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

3.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยของเทคนิคเดลฟาย อรพินท์ ชูชม (2542: 75) กล่าวว่ามีขั้นตอนดังนี้

3.5.3.1 กำหนดปัญหาที่จะศึกษา ปัญหาที่จะวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายควรเป็นปัญหาที่ยังไม่มี คำตอบที่ถูกต้องแน่นอน และสามารถวิจัยปัญหาได้จากการให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ เป็นผู้ตัดสิน ประเด็นปัญหาควรจะนำไปสู่การวางแผนนโยบายหรือการคาดการณ์ในอนาคต

3.5.3.2 การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากเนื่องจากคุณลักษณะเฉพาะของ การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย คือ การอาศัยข้อคิดเห็นจากการตอบของผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยจะน่าเชื่อถือหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เลือกสรรมานั้น สามารถให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้เพียงใด ดังนั้นสิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ความสามารถของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญจำนวนผู้เชี่ยวชาญและวิธีการเลือกสรรผู้เชี่ยวชาญเป็นต้น

3.5.3.3 การทำแบบสอบถาม ในกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายนี้ จะให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามจำนวน 4 รอบ ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามรอบที่1การทำแบบสอบถามฉบับแรก โดยทั่วไปแบบสอบถามฉบับแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิดและเป็นการถามแบบกว้าง ๆ ให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่จะวิจัยนั้น เพื่อระดมความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์ จึงส่งแบบสอบถามและซองเปล่าที่จ่าหน้าและปิดดวงตราไปรษณีย์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญ กำหนดเวลาในการส่งคำตอบกลับคืนภายใน 2 สัปดาห์ ถ้าผู้เชี่ยวชาญคนใดไม่ส่งคืนควรทวงถาม สำหรับการวิเคราะห์คำตอบแบบสอบถามรอบแรกผู้วิจัยจะต้องรวบรวมความคิดเห็นและวิเคราะห์โดยละเอียดและนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็น โดยตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามในรอบต่อไป

2. การสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยการนำคำตอบที่วิเคราะห์ได้จากรอบแรกมา สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) อาจใช้ 5 ระดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละข้อ รวมทั้งเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของแต่ละข้อลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตอนท้ายประโยค หรือควรการแก้ไขสำนวนผู้เชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ แล้วส่งแบบสอบถามในรอบนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมและอำนวยความสะดวกในการส่งคืนทางไปรษณีย์เช่นเดียวกับรอบแรก และสำหรับการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยการนำคำตอบแต่ละข้อมาหาค่ามัธยฐาน(Median) ฐานนิยาม (Mode)และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

3. การวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 3 นำคำตอบแต่ละข้อจากการวิเคราะห์รอบที่ 2 โดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ กล่าวคือ ถ้าค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์แคบแสดงว่า คำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยได้ข้อมูลเพียงพอ จึงสรุปผลการวิจัยได้ในรอบนี้เลย ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์กว้าง (มีค่ามาก) แสดงว่าคำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกัน (ต่างกัน) จึงสร้างแบบสอบถามใหม่เป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยมีข้อความเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 2 แต่เพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยมฐาน ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ และเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ๆ ได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 ลงไป แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นได้ยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่

4. การวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 4 ทำตามขั้นตอนหรือวิธีการเดียวกันกับรอบที่ 3 ถ้าผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ปรากฏคำตอบที่ได้มีความสอดคล้องกัน นั่นคือ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แคบก็ยุติกระบวนการวิจัยได้ แต่ถ้าคำตอบทั้งหมดยังมีความต่างกันก็สร้างแบบสอบถามใหม่เป็นแบบสอบถามรอบที่ 4 โดยมีข้อความเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 3 ด้วยวิธีการเดิมอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการวิจัยเดลฟายส่วนใหญ่สามารถได้ข้อสรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามรอบที่ 3 และหากดำเนินการวิจัยรอบที่ 4 ก็จะได้ข้อสรุปใกล้เคียงกับรอบที่ 3 (ทองสง่า ผ่องแผ้ว. 2548: 2-3)

3.5.4 เครื่องมือที่ใช้ในเทคนิคเดลฟาย (เทวิล ศรีสองเมือง. 2551: 58-59)

การเก็บข้อมูลที่ใช้เทคนิคเดลฟาย จะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญ รูปแบบของแบบสอบถามใช้ทั้งสองประเภทคือ แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตรประมาณค่า (โดยทั่วไปใช้มาตรประมาณค่า 5 ระดับ) เทคนิคเดลฟายที่พัฒนาแบบดั้งเดิม จะเก็บข้อมูลรอบแรกโดยใช้แบบสอบถามปลายปิดมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นกว้างๆ จากผู้เชี่ยวชาญสำหรับแบบสอบถามในรอบที่สองพัฒนามาจากคำตอบของแบบสอบถามในรอบแรก โดยมีความคิดเห็นทั้งหมดจากผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์สร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิดชนิดมาตร

ประมาณค่าแล้วส่งให้ผ็เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์สร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิดชนิดมาตรประมาณค่าแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญหรือคาดการณ์แนวโน้มในแต่ละข้อการจัดทำแบบสอบถามในรอบที่ 3 นั้น จะมีการนำคำตอบของแต่ละข้อที่ได้รับจากแบบสอบถามรอบที่ 2 ทั้งหมดมาคำนวณค่าสถิติ ประเด็นที่ต้องพิจารณาในการจัดทำแบบสอบถามคือการเลือกค่าสถิติที่ใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) หรือความถี่ร้อยละ เป็นต้นการให้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการเดลฟาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับรู้ระดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยสรุปรวมว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อข้อความแต่ละข้อ ข้อมูลย้อนกลับนี้ จะนำเสนอด้วยค่าสถิติ ค่าสถิติที่นำเสนอจะประกอบด้วยข้อมูล 2 กลุ่ม กลุ่มแรกประกอบด้วยค่าสถิติ 2 ส่วน คือค่าสถิติที่แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยสรุปรวมซึ่งอาจแสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม หรือร้อยละเพื่อแสดงความคิดของคนส่วนใหญ่ ค่าสถิติส่วนที่สองคือ ค่าสถิติที่แสดงการกระจายของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อแสดงระดับความสอดคล้องของความคิดของผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่พบบ่อยได้แก่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์หรือการแจกแจงความถี่หรือร้อยละในแต่ละกลุ่มคำตอบกลุ่มที่สอง เป็นตัวเลขที่แสดงคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่แล้ว เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความสอดคล้องหรือความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนกับความคิดเห็นของกลุ่ม

3.5.5 จำนวนรอบที่เหมาะสม

การเก็บขอมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟาย สามารถดำเนินการได้หลายรอบจนกว่าจะได้คำตอบที่สอดคล้องกันของสมาชิกในกลุ่ม จำนวนรอบที่เหมาะสมของเทคนิคเดลฟายขึ้นอยู่กับการได้ข้อสรุปทีมีฉันทามติหรือจนกว่าสามารถให้เหตุผลได้ว่าทำไมจึงไม่สามารถได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติ โดยปกติการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายอย่างน้อยที่สุดจะต้องใช้ 2 รอบ แต่ไม่ควรเกิน 4 รอบ อย่างไรก็ตามผู้รับผิดชอบกระบวนการไม่สามารถคาดคะเนได้ล่วงหน้าว่าจะต้องใช้กระบวนการเก็บข้อมูลจำนวนกี่รอบ เนื่องจากขึ้นอยู่กับระดับฉันทามติของกลุ่มว่าจะสามารถบรรลุผลได้ในรอบใด

3.5.6 รูปแบบของเทคนิคเดลฟาย

อรพินท์ ชูชม (2542: 102-111). กล่าวว่า รูปแบบของเทคนิคเดลฟาย มี 2 รูปแบบคือ

1. รูปแบบดั้งเดิม เทคนิคเดลฟายแบบเดิม หมายถึง วิธีการเก็บรวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากกลุ่มผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ เพื่อสร้างความคิดเห็นที่สอดคล้องต้องกันหรือฉันทามติระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการนำมาสู่ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดนำในรอบแรก และใช้แบบสอบถามปลายปิดในรอบต่อๆ ไป

2. รูปแบบปรับปรุง เทคนิคเดลฟายที่มีการปรับปรุงวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และลดข้อจำกัดในเทคนิคเดลฟายแบบเดิม โดยเฉพาะข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาในการเก็บข้อมูล ด้วยเทคนิคต่างๆ

เทคนิคเดลฟายรูปแบบปรับปรุงหรือ Modified Techniques หมายถึง เทคนิคเดลฟาย ที่มีการปรับปรุงวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และลดข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในเทคนิคเดลฟายแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาในการเก็บข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามของเทคนิคเดลฟายในแต่ละรอบใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 40 วัน จึงมีความพยายามหาวิธีลดระยะเวลาในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีต่างๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การใช้วิธีระดมความคิดแทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมแนวคิดที่หลากหลายของกลุ่มบุคคล สำหรับการจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดในรอบที่ 2 ของเทคนิคเดลฟายแบบดั้งเดิม การระดมความคิดจะช่วยลดระยะเวลาสำหรับการจัดทำแบบสอบถามในรอบสอง เพราะการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มด้วยเทคนิคระดมความคิดจะทำให้ได้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และมีการอภิปรายภายในกลุ่มอย่างมีเหตุผล และช่วยลดระยะเวลาในการรอแบบสอบกลับคืนในรอบแรก

2. การใช้วิธีการสัมภาษณ์แทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก ต้องปรับปรุงเทคนิคเดลฟายให้เหมาะกับการวิจัยอนาคต โดยพัฒนาเทคนิคที่เรียกว่า EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เทคนิคนี้เก็บรวบรวมข้อมูลรอบแรกด้วยการสัมภาษณ์ไม่การจำกัดขอบเขตของแนวคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ใช้การสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ ผู้ให้สัมภาษณ์มีโอกาสปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และแก้ไขข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์ทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ

3. การประชุมแบบเดลฟาย (Delphi Conference) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการประชุม ระหว่างการประชุมจะเก็บข้อมูลซ้ำด้วยแบบสอบถาม และนำเสนอข้อมูลย้อนกลับแก่สมาชิกในกลุ่ม และขอให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณาและตรวจสอบความคิดเห็นของตนเองอีกครั้งพร้อมกับการสนับสนุนให้เกิดการอภิปรายกันภายในกลุ่ม การเก็บข้อมูลแบบนี้ไม่สามารถปิดบังสถานภาพทางสังคมของผู้ให้ข้อมูลได้ ผู้วิจัยสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลได้

4. เดลฟายใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer – Based Delphi) การวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่ผ่านทางคอมพิวเตอร์ ผู้ให้ข้อมูลจะเห็นข้อมูลของสมาชิกในกระบวนการ โดยไม่ต้องอาศัยการสรุปหรือวิเคราะห์ความคิดโดยนักวิจัยซึ่งอาจมีความลำเอียง วิธีนี้จะเก็บข้อมูลได้รวดเร็วประหยัด

5. เดลฟายกลุ่ม (Group Delphi) มีวิธีการโดยการกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและเชิญเข้ามีส่วนร่วมในการประชุม เมื่อได้รับการตอบรับและผู้เชี่ยวชาญให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมในการประชุมแล้ว ผู้ประเมินความต้องการจำเป็น (need assessor) ส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 ไปให้ก่อนการประชุม หลังจากนั้นก่อนหรือหลังการประชุมประมาณ 3-4 ชั่วโมง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะได้รับแบบสอบถามฉบับที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญใช้ช่วงเวลาระหว่างพักการประชุมประมาณ 20นาที ในการตอบแบบสอบถามโดยผู้ประเมินความต้องการจำเป็นขอความร่วมมือไม่ให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามภายในกลุ่ม ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นรวบรวมคำตอบที่ได้อย่างรวดเร็ว จากนั้นสร้างแบบสอบถามรอบที่ 3 เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 เสร็จเรียบร้อย ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นนำข้อเสนอแนะหรือประเด็นที่มีผู้ไม่เห็นด้วยมาพิจารณาร่วมกันแบบเผชิญหน้าเพื่อหาข้อสรุป

เทคนิคเดลฟาย เป็นเทคนิคการวิจัยที่ใช้กระบวนการกลุ่มในการหาคำตอบ หรือการตัดสินใจลงข้อสรุป ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบที่ปราศจากการเผชิญหน้าโดยตรงของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งหัวใจสำคัญของเทคนิคเดลฟาย คือ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จะต้องมีความชัดเจนง่ายแก่การอ่านและผู้ตอบเข้าใจตรงกันในคำถาม และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ผู้วิจัยเอง ต้องวางแผนอย่างรอบคอบในการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เพราะเทคนิคเดลฟายมีทั้งข้อ ดีและข้อจำกัด และตัวแปรสอดแทรก (Intervening Variable) ที่ทำให้การวิจัยไม่สำเร็จได้

3.5.7 ข้อดีและข้อเสียของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

ตาราง 3 เปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคเดลฟาย

ข้อดีเทคนิคเดลฟาย	ข้อจำกัดของเทคนิคเดลฟาย
1. เป็นเทคนิคที่ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล สามารถเก็บเป็นความลับได้	1. การใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามหลายรอบทำให้ผู้เชี่ยวชาญรู้สึกถูกรบกวนมากเกินไป และไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สามารถรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากได้อย่างกว้างขวางโดยไม่ต้องจัดการประชุม ลดข้อจำกัดด้านการเดินทาง ทำให้ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายไม่ต้องมีการจัดประชุม จ่ายเฉพาะค่าไปรษณีย์	2. การปิดกั้นมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ โดยการจำกัดกรอบความคิดผู้เชี่ยวชาญให้อยู่ภายในกรอบความคิดที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเท่านั้น

3.5.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของเทคนิคเดลฟายมีค่าสถิติที่ต้องใช้เกี่ยวกับการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และการวัดการการะจายได้แก่ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดย จุมพล พูลภัทรชีวิน (2546: 16) กล่าวว่า

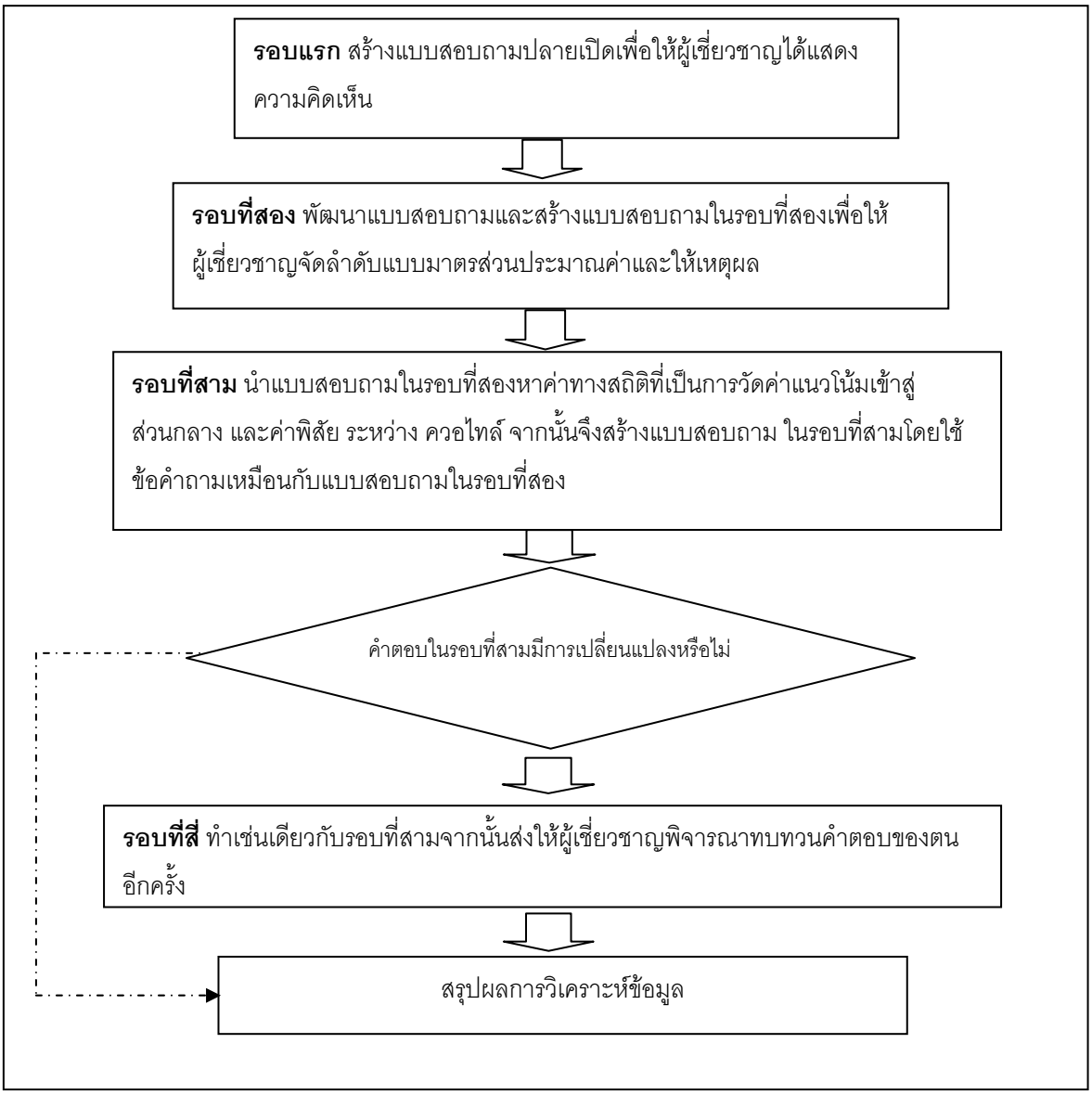
3.5.8.1 การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ มัธยฐาน และฐานนิยม

มัธยฐาน (Median) ใช้ในกรณีที่เป็นความคิดเห็นในเรื่องเวลาและปริมาณ โดยมีเกณฑ์ใช้แปลความหมายของแต่ละข้อความที่สอบถามคือถ้าค่ามัธยฐานมีมากก็ถือว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยมาก แต่ถ้าค่ามัธยฐานมีน้อย (น้อยกว่า 1.50) แสดงว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความที่สอบคำถามนั้น

ฐานนิยม (Mode) ใช้ในกรณีที่เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการณ์ในอนาคต การคำนวณหาค่าฐานนิยมจะหาจากความมีระดับคะแนนจาก 1 ถึง 5 ของแต่ละข้อความที่สอบถาม โดยระดับคะแนนใดที่มีความถี่สูงสุดถือว่าเป็นค่าฐานนิยมของข้อความที่สอบถามนั้น ในกรณีที่ความถี่สูงสุดระดับคะแนนเท่ากันและอยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองฐานนิยมของข้อความที่สอบถามนั้น ส่วนกรณีที่ความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันแต่ไม่อยู่ติดกันจะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อความที่สอบถาม

3.5.8.2 การวัดการกระจาย ได้แก่ ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) เป็นการคำนวณหาค่าความแตกต่าง ระหว่างควอไทล์ที่ 1 และควอไทล์ที่ 3 ถ้าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ที่คำนวณได้ในข้อความที่สอบถามมีค่าต่ำกว่า 0.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความที่สอบถามมีความสอดคล้องกัน ถ้าพิสัย ระหว่างควอไทล์ของข้อความที่สอบถามนั้นมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความที่สอบถามนั้นไม่สอดคล้องกันในการแปลความหมายจะนำเอาข้อความที่สอบถามที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกัน(Consensus) ทั้งด้านมัธยฐาน ฐานนิยม และ พิสัยระหว่างควอไทล์ มาสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและเสนอเป็นผลการวิจัยต่อไป

จากการศึกษาเอกสารที่กล่าวมาสรุปรูปแบบเดลฟายเทคนิคที่ใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้ดังนี้



ภาพประกอบ 9 เทคนิคเดลฟาย

สรุปรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเทคนิคเดลฟายนั้น ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างเป็นเลิศ และพิจารณาจำนวนของผู้เชี่ยวชาญจากความเต็มใจ ความตั้งใจ การให้ความร่วมมือและการเสียสละเวลาในการตอบคำถาม ซึ่งคำถามที่ผู้วิจัยใช้นั้นต้องมีข้อความที่ชัดเจนมีทั้งคำถามแบบปลายปิด เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้

กลั่นกรองความคิดเห็นอย่างรอบคอบ เพื่อความมั่นใจ รูปแบบเดลฟายจึงมีการสอบถามผู้เชี่ยวชาญซ้ำถึง 3-4 รอบ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นในกระบวนของเดลฟาย จึงมีการนำค่าสถิติมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ มัธยฐาน ฐานนิยม ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เป็นต้นทั้งนี้เพื่อให้ได้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพ

4. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

การศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำทฤษฎีที่ได้มากำหนดเป็นขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีหัวข้อที่ศึกษาดังนี้

4.1 ความหมายหลักสูตร

Wiles and Bondi (1989: 7) ได้อธิบายว่าหลักสูตรคือเป้าหมาย หรือค่านิยมซึ่งจัดเป็นประสบการณ์ให้กับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการพัฒนาตามขั้นตอนที่กำหนด

Taba (1962: 11) อ้างจากอัคครัตน์ พูลกระจ่าง (2550: 31) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึงแผนสำหรับการเรียนรู้

พิสิฐ เมธาภัทร และธีรพล เมธีกุล. (2541: 3) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง โครงการจัดมวลประสบการณ์หรือกิจกรรมทั้งมวล เพื่อให้ผู้เรียนได้ผ่านมวลประสบการณ์หรือกิจกรรมนั้นๆ แล้วเกิดการพัฒนาทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถประกอบอาชีพและดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538: 46) หลักสูตรมีความหมายสองนัย ความหมายในวงแคบ หลักสูตรคือวิชาที่สอน ส่วนความหมายที่กว้าง หลักสูตรคือมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งในภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม

สรุปความหมายหลักสูตรที่กล่าวมาหลักสูตรคือ แผนการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย รวมทั้งจิตพิสัย ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

4.2 ความหมายการพัฒนาหลักสูตร

นักการศึกษาให้ความหมายของคำว่า “การพัฒนาหลักสูตร” ไว้ดังนี้

กู๊ด (Good 1973: 157) ได้ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนาหลักสูตรไว้ 2 ความหมายคือ การปรับปรุงหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยการปรับปรุงหลักสูตรหมายถึงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้มีความเหมาะสมกับโรงเรียน หรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุหลักสูตรวิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล โดยจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรทั้งระบบติดต่อกันไปหรือปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาให้เหมาะสม สำหรับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหมายถึงการดัดแปลงให้แตกต่างออกไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่โดยการเปลี่ยนแปลงแบบหลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 13-14). ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการสร้างหลักสูตรใหม่ หรือจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้นโดยใช้กระบวนการวางแผน และพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผู้เรียน ประกอบด้วยการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกจุดมุ่งหมายสำหรับหลักสูตร การเลือกกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน วิธีการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมาย และประเมินความสำเร็จของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาใหม่

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่หรือจัดทำหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้น โดยวางแผน และตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย การวางแผนจัดทำหรือยกร่างหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพในการนำไปพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องให้สามารถประกอบชีพได้อย่างมีคุณภาพ

4.3 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษารูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ ดังนั้นหลักสูตรจึงมีความสำคัญ สรุปได้ดังนี้

4.3.1 หลักสูตรเป็นแผนและแนวทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายเป้าหมายและความคาดหวังของรัฐ

4.3.2 หลักสูตรเป็นตัวกำหนดความมุ่งหมายขอบข่ายเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลและแหล่งทรัพยากรสำหรับการจัดการศึกษาของผู้บริหารและครู

4.3.3 หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการแต่ละท้องถิ่น (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2538: 47)

4.3.4 หลักสูตรเป็นแนวทางในทางส่งเสริมความเจริญงอกงาม และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนให้สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

4.3.5 หลักสูตรเป็นทิศทางในการจัดสรร และบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษาในด้านอัตรากำลังคนการพัฒนาบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ อาคารสถานที่ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา

4.3.6 หลักสูตรเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายปลายทางหรือลักษณะของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของการศึกษาว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีทักษะอะไรบ้าง และมีบุคลิกท่าที ตลอดจนเจตคติอย่างไร (สักรินทร์ อยู่ผ่อง. 2550: 17; อ้างจาก สุมน และ สมพงษ์. 2530: 92)

สุณีย์ ภู่พันธ์ (2546: 16) กล่าวว่าหลักสูตรมีความสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา

3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา

4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู

5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

6. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง

7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร

9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร

10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

สรุปหลักสูตรมีความสำคัญในการกำหนดแผนปฏิบัติการ ข้อกำหนดงาน แผนการเรียนการสอนในการจัดการศึกษา ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

4.4 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การวิจัยและการศึกษาหาวิธีการเพื่อ ปรับเปลี่ยนวิธีการในการให้ความรู้ ปรับเปลี่ยนให้เนื้อหาความรู้สอดคล้องกับความจำเป็นหรือผลลัพธ์ที่องค์กรต้องเปลี่ยน และจัดวิธีการพัฒนาบุคคลให้เกิดการเรียนรู้จนกระทั่งให้เกิดความรู้ใหม่ได้

การเลือกวิธีพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมจะขึ้นอยู่กับหน่วยงานฝึกอบรม หรือ HRD จะกำหนดสิ่งต่อไปนี้ไว้อย่างไร เช่น วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรฝึกอบรม ผู้บริหารจะให้คุณค่าอะไรต่อหลักสูตรฝึกอบรมและความจำเป็นของผู้เข้าฝึกอบรม

องค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเฉพาะวิชา

2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงของแต่ละวิชา

3. กระบวนการเรียนการสอน

4. การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมีหลายรูปแบบ เช่นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Nolker & Schoenfeldt รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของเซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์และเลวิส (J. Galen Saylor, William M. Alexander and Arthur J. Lewis) และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบา (Taba)

1. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Nolker & Schoenfeldt การพัฒนาหลักสูตรนั้นประกอบด้วยวงกลม 2 วง วงแรกกล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวกับ การกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจเลือกเนื้อหาในการเรียนการสอน ส่วนในวงกลมหลังพูดถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการนำไปปฏิบัติ และประเมินผลตามหลักของการวัดผลทางการศึกษา รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนในวงกลมแรกมีดังนี้ : (สักรินทร์ อยู่ผ่อง: 2550.30)

ขั้นตอนที่ 1 : วิเคราะห์สถานการณ์

1. วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ความรู้เดิม ทัศนคติ ตลอดจนโอกาส การมีงานทำในสังคม

2. วิเคราะห์ความต้องการของสังคม เช่น คุณวุฒิหรือความสามารถในการทำงาน ความต้องการของตลาดแรงงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

คำถามเพื่อชี้แนว : ใครคือเป้าหมายของหลักสูตร หรือหลักสูตรนี้มีเป้าหมายเพื่อใคร ความต้องการส่วนบุคคลและของสังคมอะไรบ้างที่บรรลุ

ขั้นตอนที่ 2 : กำหนดเงื่อนไขพื้นฐาน

1. กำหนดระดับของการเรียน สร้างแบบทดสอบ และข้อสอบสำหรับวัดผล

2. รวบรวมรายละเอียดต่างๆ ตามสิทธิที่พึงมี เพื่อจัดตั้งงบประมาณ

3. นำหลักสูตรนี้ให้เข้าไปอยู่ในระบบของการศึกษา

คำถามเพื่อชี้แนว : จะทำอย่างไรเพื่อที่ให้แน่ใจว่า หลักสูตรนี้ได้รับความสนับสนุนและมี ความมั่นคง หลักสูตรที่สร้างขึ้นมานี้สามารถนำเข้าไปบรรจุอยู่ในระบบการศึกษาได้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 3 : การวิเคราะห์ยุทธวิธี

1. ให้เหตุผลในการกำหนดเนื้อหา

2. พิจารณาถึงสัดส่วนของเนื้อหาหมวดวิชาต่าง ๆ โดยดูที่ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและผลที่ได้จากการวิจัย

3. เลือกจุดเริ่มต้นของการวิเคราะห์ยุทธวิธี

คำถามเพื่อชี้แนว : เนื้อหาอะไรที่ควรเรียน จุดไหนของการเริ่มต้นเพื่อให้ได้เนื้อหาดีที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 : จุดมุ่งหมายของการเรียน

1. กำหนดวัตถุประสงค์และคุณสมบัติ

2. กำหนดขอบเขตการเรียน ระดับของวัตถุประสงค์

3. การจัดเรียงลำดับวัตถุประสงค์

คำถามเพื่อชี้แนว : อะไรคือจุดมุ่งหมาย ความสามารถ ทัศนคติ และทักษะที่หลักสูตรควรมี จะกำหนดระดับ และเรียงลำดับวัตถุประสงค์ได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 5 : การจัดการเรียนการสอน

1. แบ่งแยกเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ

2. วางแผนการใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอน

3. ทำตารางสอน

คำถามเพื่อชี้แนว : จะจัดวัตถุประสงค์ และเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาได้อย่างไร จะใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอนแบบไหน จึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุตาม วัตถุประสงค์การสอนที่ตั้งเอาไว้

ขั้นตอนที่ 6 : กระบวนการเรียนการสอน ขั้นตอนนี้เป็นการอธิบายหรือแสดงถึงการนำหลักสูตรไปใช้

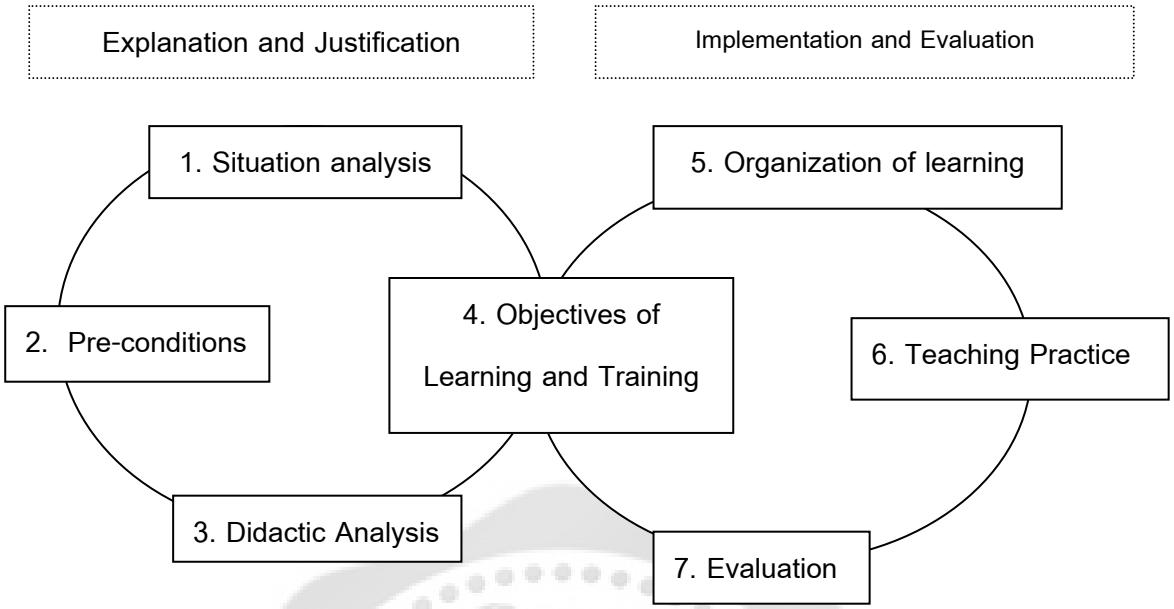
ขั้นตอนที่ 7 : การประเมินผล

1. ทดสอบขบวนการเรียนการสอน

2. ทดสอบวิธีการนำหลักสูตรไปใช้

3. ทดสอบตัวหลักสูตร เช่น รายละเอียดเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย

คำถามเพื่อชี้แนว : ในด้านไหนที่หลักสูตรประสบผลสำเร็จ เหตุผลอะไรที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผล วิธีการอะไรที่ใช้ในการออกแบบหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้โดยวิธีไหน ผู้เรียนเป็นอย่างไรดังภาพประกอบที่ 7



ภาพประกอบ 10 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Nolker; & Schoenfeldt

ที่มา: สุราษฎร์ พรมจันทร์. การพัฒนาหลักสูตร. 2552: 19

สรุปรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Nolker / Schoenfeldt จะเริ่มจากการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน จากนั้นจึงมาพิจารณาหลักสูตรที่เปิดอยู่ควรจัดการศึกษาระดับใด งบประมาณเท่าไร และบุคลากร เมื่อสรุปข้อมูลเหล่านี้แล้ว จึงกำหนดเนื้อหา เทคโนโลยีและยุทธวิธีการสอน เพื่อมากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน และการฝึกหัดจะต้องถูกวางแผนจัดเตรียมไว้ก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริง ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการไปตามแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการประเมินผลซึ่งการพัฒนาหลักสูตรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของเซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์และเลวิส (J. Galen Saylor, William M. Alexander and Arthur J. Lewis)

แนวคิดของเซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor and Alexander, 1974: 265; Saylor, Alexander and Lewis, 1981: 181)ต่างร่วมกันแนวคิดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร หรือพวกเขาเรียกว่ากระบวนการวางแผนหลักสูตร ปรากฏดังแผนภูมิที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 4 ขั้นตอนดังนี้

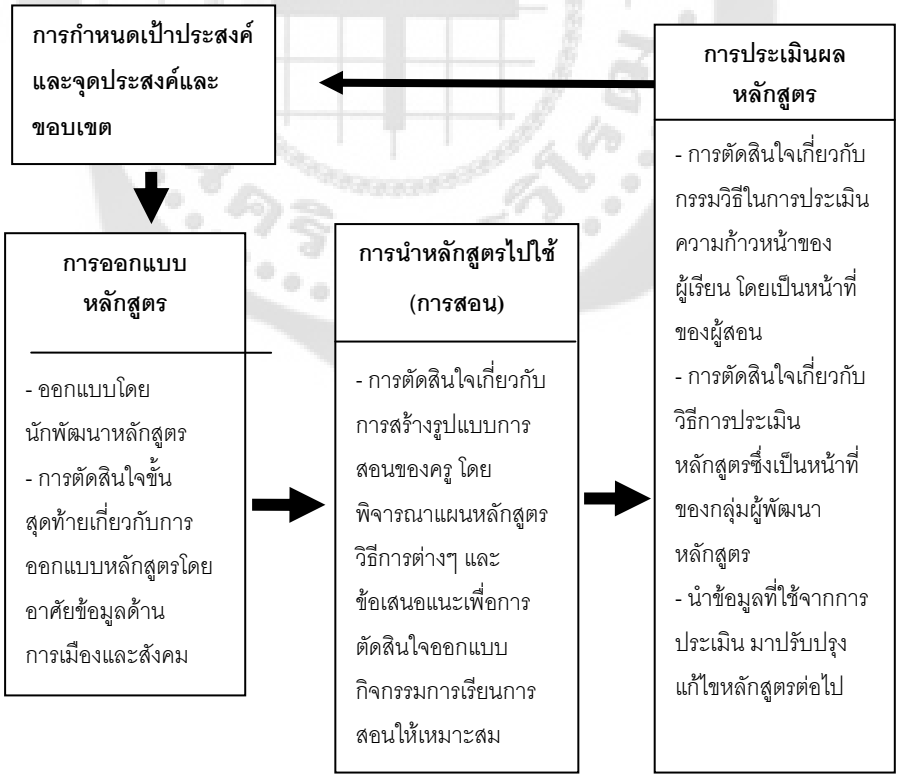
2.1 การกำหนดเป้าประสงค์และจุดประสงค์ (Goals and Objectives) นักพัฒนาหลักสูตรต้อเริ่มจากเป้าประสงค์ทางการศึกษาซึ่งเป็นหลักกว้างๆ ก่อน จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์เฉพาะที่ต้องการให้บรรลุผลเป้าประสงค์หลักนั้นๆ โดยพยายามให้เป้าประสงค์ทางการศึกษา

ครอบคลุม 4 ประเด็นคือ พัฒนาการส่วนบุคคล สมรรถภาพทางสังคม ทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

2.2 การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) คือ เป็นขั้นของการตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบหลักสูตร โดยอาศัยหลักวิชาการต่างๆ ภายใต้ความรับผิดชอบของนักพัฒนาหลักสูตร พร้อมทั้งพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางด้านการเมืองและสังคมประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.3 การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) คือขั้นสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนนั่นเอง ในส่วนนี้ผู้ที่มีบทบาทมากคือผู้สอน ซึ่งจะพิจารณาเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร แล้วตัดสินใจเลือกรูปแบบการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน พร้อมทั้งให้อิสระและความยืดหยุ่นแก่ผู้สอนและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 การประเมินผลหลักสูตร (Curriculum Evaluation) ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันตัดสินใจเพื่อเลือกวิธีการประเมินผลที่สามารถประเมินได้ว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นได้ผลตามความมุ่งหมายการประเมินหลักสูตร จะเป็นข้อมูลสำคัญที่บอกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ว่าควรจะปรับปรุงหลักสูตรในจุดใด เพื่อประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการใช้หลักสูตรในอนาคตดังภาพประกอบที่ 8



ภาพประกอบ 11 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ ของเซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์

ที่มา: สุนีย์ ภู่พันธ์. 2546: 170 (อ้างอิงจาก Saylor and Alexander, 198 : 265; Saylor, Alexander and Lewis, 1981: 181)

3. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบา (Taba) ในการพัฒนาหลักสูตรใช้วิธีแบบรากหญ้า (Grass – Roots Approach) มีความเชื่อว่าหลักสูตรควรได้รับการออกแบบ โดยครูผู้สอนมากกว่าพัฒนาจากองค์กรที่อยู่ในระดับสูงขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ (Taba, 1962: 456-459)

3.1 วิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis of Needs) ใช้วิธีสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียนและของสังคม

3.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย (Formulation of Objectives) ด้วยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการ

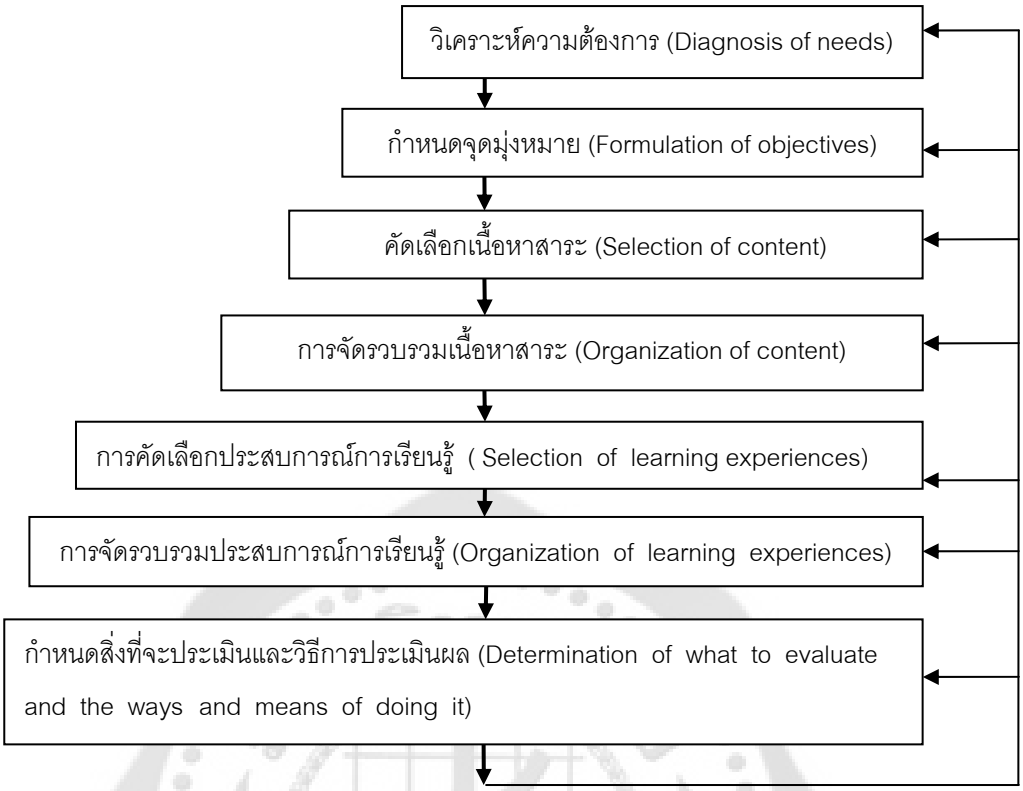
3.3 เลือกเนื้อหาสาระ(Selection of Content) จุดมุ่งหมายที่กำหนดแล้วจะมีส่วนช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระ ซึ่งนอกจากจะต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วัย และความสามารถของผู้เรียนแล้ว ยังต้องมีความเชื่อถือได้ และมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วย

3.4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ (Organization of Content) เนื้อหาสาระที่รวบรวมต้องคำนึงถึงความยากง่ายและความต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้เหมาะสมกับพัฒนาการและความสนใจของผู้เรียน

3.5 การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) การคัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา

3.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of Learning Experiences) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ควรคำนึงถึงความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระ

3.7 กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล (Determination of What to Evaluate and of the Ways and Means of Doing it) คือการตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร



ภาพประกอบ 12 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Taba

ที่มา: พรภิรมย์ แก้วมีแสง. 2550: 35

จากการพัฒนาหลักสูตรแนวคิดของทาบาจะเริ่มที่จุดใดจุดหนึ่งก่อนก็ได้ แต่เมื่อเริ่มที่จุดใดแล้วจะต้องทำการศึกษาให้ครบกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน จุดเด่นในแนวคิด ของทาบา คือเรื่องยุทธวิธีการสอน (Teaching Strategies) และประสบการณ์การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องคำนึงถึงดังนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537: 15-16)

1. ยุทธวิธีการสอนและประสบการณ์เรียนรู้ เป็นเครื่องกำหนดสถานการณ์เงื่อนไขการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นผลผลิต ดังนั้นการจัดรูปแบบของการเรียนการสอนต้องแสดงลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ด้วย

2. ยุทธวิธีการสอนเป็นสิ่งที่หลอมรวมหลายสิ่งหลายอย่างเข้ามาไว้ด้วยกันการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับยุทธวิธีการสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

2.1 การจัดเนื้อหา ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่ารายวิชานั้น ๆ มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบใดกว้างหรือลึกมากน้อยเพียงใด และได้เรียงลำดับเนื้อหาวิชาไว้อย่างไร การกำหนดโครงสร้างได้กระทำ

ชัดเจนสอดคล้องกับโครงการในระดับใด เพราะแต่ละระดับมีจุดประสงค์ เนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

2.2 หน่วยการเรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่บ่งชี้ถึงการวัดและประเมินได้ชัดเจน มีรายละเอียดและมีความยืดหยุ่นเพื่อเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วม ในการวางแผนการเรียนและทำกิจกรรมตามความต้องการและความสนใจ การตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการพัฒนากระบวนการเรียนได้เป็นลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่ข้อค้นพบ ข้อสรุปที่เป็นหลักการที่มุ่งเน้นความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน และการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สรุปรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบาประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อเรื่อง ทำการรวบรวม คัดเลือกประสบการณ์ จัดประสบการเรียนรู้ และทำการประเมินผล โดยทาบาได้ให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกและการจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ และผู้สอนเป็นผู้ใช้หลักสูตรควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

จากที่กล่าวมาข้างต้นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมจะต้องประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดเนื้อเรื่อง กำหนดวัตถุประสงค์เนื้อหาวิชา จำนวนชั่วโมงของแต่ละวิชา กระบวนการเรียนการสอน การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงต่อไป

5. การประเมินประสิทธิภาพ

แนวคิดในการประเมินประสิทธิภาพมีอยู่หลายแนวคิดโดยในแต่ละแนวคิดมีมุมมองในการพิจารณาที่แตกต่างกันกล่าวคือ การประเมินประสิทธิภาพของโครงการต้องคำนึงถึงการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติแล้วสามารถบรรลุผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องพิจารณาว่าใช้ทรัพยากรต่างๆอย่างคุ้มค่าหรือไม่ เช่น ต้องเสียค่าใช้จ่ายน้อยหรือต้องใช้ต้นทุนต่ำ หรือประสิทธิภาพหมายถึงการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คาดหมายไว้ หรือกล่าวว่าประสิทธิภาพคือการสามารถสร้างผลสำเร็จออกมาโดยที่ได้ผลงานที่มีคุณค่าสูงกว่าทรัพยากรที่ใช้ (ทบวงมหาวิทยาลัย.2545: 115) ดังนั้นประสิทธิภาพจึงมีความหมายต่างกันดังนี้

ประสิทธิภาพ (Efficiency)

ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างฉลาดให้คุ้มทุนที่สุด ทำให้ได้งานออกมา เน้นรวดเร็ว คุ้มค่า

ประสิทธิภาพ แปลมาจาก Efficiency หมายถึง ผลดีที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม หรือการดำเนินงาน นั่นคือหากจะวัดว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ มีส่วนประกอบหลายส่วนหลักๆ คือควรพิจารณากระบวนการดำเนินงานว่าก่อให้เกิดสิ่งเหล่านี้หรือไม่

1. ความประหยัด (Economy) ไม่ว่าจะเป็นการประหยัดต้นทุน (Cost) ประหยัดทรัพยากร (Resources) หรือ ประหยัดเวลา (Time)

2. ความรวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา (Speed) ก็เป็นอีกตัวบ่งชี้ว่าเกิดประสิทธิภาพหรือไม่ เพราะหากการดำเนินงานก่อให้เกิดความประหยัดทรัพยากร แต่ไม่ทันตามกำหนดเวลาก็ไม่ถือว่ามีประสิทธิภาพ

3. ความมีคุณภาพ (Quality) ซึ่งพิจารณาทั้งกระบวนการตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) หรือวัตถุดิบต้องมีการคัดสรรอย่างดี กระบวนการทำงาน / กระบวนการผลิต (Process) ที่ดีจนกระทั่งได้ผลผลิต (Output) ที่ดี แม้ว่ากระบวนการดำเนินงานจะประหยัด และรวดเร็วแล้วจะต้องไม่ทำให้คุณภาพของงานลดลง หากประหยัด รวดเร็วแต่คุณภาพงานลดลงก็ไม่ถือว่าเกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นหากจะพิจารณาในประเด็นของความมีประสิทธิภาพ จะต้องพิจารณาในขั้นตอนหรือกระบวนการดำเนินงานทั้งหมด

สรุปประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่เกิดจากการจัดกิจกรรมหรือดำเนินงานที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพ และมีผลผลิตออกมา

วิธีการการประเมินประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ

การประเมินประสิทธิภาพส่วนใหญ่นั้น มีลักษณะปัญหาเฉพาะตัว กล่าวคือการเลือกตัววัด, ภาระงาน และเทคนิคขั้นตอนวิธีการการประเมินประสิทธิภาพ โดยทั่วไปสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539: 198-202)

1. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ผู้ประเมินต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนก่อนว่าจะประเมินในส่วนใด เช่น ต้องการประเมินให้ชัดเจนก่อนว่าจะประเมินในส่วนใดหรือเรื่องใด เช่น ต้องการประเมินผลเอกสารหลักสูตร ประเมินผลระบบการบริหาร ประเมินผลการสอนประเมินผลวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอน ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน หรือประเมินทั้งระบบ ฯลฯ และในแต่ละเรื่องจะศึกษาบางส่วนก็ได้ ได้แก่ประเมินการใช้ทั้งหมด และผู้ประเมินต้องกำหนดด้วยว่าต้องการนำข้อมูลมาใช้เรื่องใด หรือเพื่อดูว่าใช้ได้ผลเพียงใด เพื่อปรับปรุงการกำหนดขอบข่ายอย่างเด่นชัดจะเป็นกรอบของการประเมินผลหรือตัวเสนอแนะรูปแบบของการประเมินผล กลุ่มผู้ให้ข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

2. ขั้นวางแผนออกแบบการประเมินผล การประเมินผลถ้าวางแผนไม่รัดกุม ผลที่ได้อาจไม่ดีเท่าที่ควร ขั้นตอนนี้เปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการประเมิน ดังนั้นหลังจากที่ผู้ประเมินผลได้ศึกษาและสำรวจเอกสารและผลของการประเมินที่เกี่ยวข้องต่างๆ แล้ว ผู้ประเมินผลก็พร้อมที่จะตัดสินใจวางรูปแบบการประเมินหลักสูตรได้ ผู้ประเมินจะต้องตัดสินใจกำหนดดังนี้

2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ในการประเมิน ผู้ประเมินผลอาจได้ข้อมูลจากกลุ่มประชากรนั้น ซึ่งต่างก็มีข้อดี และข้อเสียกันคนละอย่าง เช่น การศึกษาจากกลุ่มประชากรเป้าหมายทั้งหมดจะทำให้ได้ผลที่แม่นยำในขณะที่การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง อาจให้ผลในการใช้สรุปอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรเป้าหมายไม่ดีเท่าที่ควร เพราะไม่ได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรทั้งหมดและมีค่าความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างแรงงานและงบประมาณมากกว่าการศึกษาจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย รวมทั้งการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างมีข้อมูลน้อยกว่า จึงง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น

2.2 การกำหนดแหล่งข้อมูลก่อนลงมือเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินผลต้องตัดสินใจกำหนดแล้วว่า จะใช้แหล่งข้อมูลจากที่ใด กล่าวคือใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ซึ่งผู้ประเมินผลต้องเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่ด้วยตนเอง หรือใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) ซึ่งผู้ประเมินต้องอาศัยข้อมูลที่บุคคลหรือองค์กรอื่นๆ เก็บรวบรวมไว้แล้วหรือใช้ข้อมูลทั้งสองแหล่งพร้อมกันนั้น ผู้ประเมินผลควรพิจารณาข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง เพื่อข้อมูลที่ได้มีผลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น เพราะในทางปฏิบัติข้อมูลที่มาจากแหล่งต่างๆ อาจมีความขัดแย้งกันได้ ดังนั้น จึงเป็นทางหนึ่งในการป้องกันความลำเอียงของผู้ประเมินผลได้

2.3 การพัฒนาเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการประเมิน มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายอย่างซึ่งผู้ประเมินควรพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสม ยกตัวอย่างเช่น การประเมินคุณภาพของผู้เข้ารับการส่งเสริมอาจประเมินในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เข้ารับการส่งเสริม ความพึงพอใจต่อการจัดการอบรมด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการส่งเสริม โดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ประเมินผลอาจใช้การพิจารณาตัดสินจากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผล เช่น การประเมินผลวัสดุอุปกรณ์ใช้สอน อาจใช้วิธีเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยในการตรวจสอบและตัดสินเป็นต้น อย่างไรก็ตาม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจะต้องมีความเชื่อถือได้ (Reliability) และมีความเที่ยงตรง (Validity)

2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ผู้ประเมินตั้งเกณฑ์ในการประเมินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า เพราะเกณฑ์การประเมินจะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพในส่วนของที่ถูกประเมิน เช่น ในการประเมินคุณภาพของผู้เข้ารับการส่งเสริม ผู้ประเมินผลตั้งเกณฑ์ในการประเมินไว้ว่า (1) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถตามการส่งเสริม โดยมีผลการเรียนในแต่ละคนประสบการณ์ในระดับน่าถึงพอใจร้อยละ 70 และ (2) ผู้เข้ารับการส่งเสริมมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมในระดับดีร้อยละ 90 เป็นต้น

2.5 การกำหนดเวลาผู้ประเมินผลควรกำหนดในเรื่องของเวลา ในการดำเนินการประเมินผลในขั้นตอนต่างๆ เช่น การเตรียมการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

และสรุปผลงานเป็นต้น โดยอาจกำหนดเป็นปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อจะได้ข้อมูลที่ต้องการและไม่เสียเวลา เช่น ต้องการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการส่งเสริม เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญในการใช้ ผู้ประเมินผลควรวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการส่งเสริม ภายหลังจากการเรียนการสอนได้สิ้นสุดลง

3. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ประเมินผลเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบขอบข่ายและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินปฏิบัติงานประเมินผล ถ้าผู้ประเมินต้องอาศัยผู้อื่นเป็นผู้ช่วย หรือลูกมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นลูกมือด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้ก็มีส่วนช่วยให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือมากน้อยแตกต่างกันไป

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินผลกำหนดวิธีการจัดระบบข้อมูล โดยอาจจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ และพิจารณาเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ที่เหมาะสม ซึ่งมักจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินผล และลักษณะของข้อมูล จากนั้นจึงวิเคราะห์และ/หรือสังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด

5. ขั้นรายงานผลการประเมิน ภายหลังจากที่วิเคราะห์ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินผลจะต้องรายงาน และเสนอผลการประเมินโดยพิจารณาตัดสินว่าจะให้ออกมาในรูปแบบใด เป็นความเรียงหรือในรูปของกราฟ เป็นต้น และการรายงานผลการประเมินจะมุ่งเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรนี้เมื่อไปปฏิบัติจริงแล้วมีคุณภาพหรือไม่เพียงใด มีส่วนใดบ้างที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิก

สรุปการประเมินประสิทธิภาพเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน หรือประเมินทั้งระบบทางการเรียน การประเมินประสิทธิภาพต้องตั้งเกณฑ์ในการประเมินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า เพราะเกณฑ์การประเมินจะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพในส่วนของที่ถูกประเมิน เช่น ในการประเมินคุณภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ประเมินผลตั้งเกณฑ์ในการประเมินไว้ว่า (1) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถตามการส่งเสริม โดยมีผลการเรียนในแต่ละคนอยู่ในระดับน่าถึงพอใจร้อยละ 70 หรือผู้เข้ารับการส่งเสริมมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมในระดับดีเป็นต้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยงานวิจัย ด้านการส่งเสริมอาชีพ งานวิจัยด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และงานวิจัยด้านรูปแบบมีดังนี้

ทองสุข สุวรรณนวล (2552: 64-66) ได้ศึกษาความต้องการส่งเสริมอาชีพทอผ้าซิ่นตีนจกของกลุ่มสตรี อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นสตรี 238 คน ที่ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับประถม มีรายได้ 5,000 บาทต่อเดือนรายได้

จากการทอผ้าซิ่นตีนจกต่ำกว่า 2,000บาทต่อเดือน มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีความต้องการให้ส่งเสริมอาชีพในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ประเด็นทีมีค่าเฉลี่ยมากสุดคือ จัดอบรมให้ความรู้การพัฒนาคุณภาพผ้าซิ่น ด้านการตลาดมีความต้องการในระดับมากเท่ากับ 3.50 ประเด็นทีมีค่าเฉลี่ยมากสุดคือการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับราคาตลาด ด้านการประชาสัมพันธ์มีความต้องการมากที่สุดเท่ากับ 3.54ประเด็นทีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการจัดแสดงสินค้าในงานแสดงสินค้าต่างๆภายในจังหวัด ด้านวัตถุดิบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ประเด็นทีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพด้านเงินทุนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.59 ประเด็นทีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ให้ความช่วยเหลือเงินทุนสำรอง

นงค์นุช พลพวก (2554: 50-62) ศึกษาการส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้าบ้านกอก หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านกอก อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าสภาพปัญหาการส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้าบ้านกอก หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านกอก อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามรายด้านทั้ง 7 ด้าน คือด้านการจัดทำทะเบียน ขาดการจัดทำทะเบียนสมาชิกครบทุกราย และไม่มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ด้านการฝึกอบรม ขาดการจัดทำแผนงานการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน สมาชิกไม่ได้ร่วมจัดทำแผนงานทุกขั้นตอน ด้านการรวมกลุ่ม ขาดการหาตลาดจำหน่ายสินค้าร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่มและภายในเครือข่ายด้านการจัดทำงบประมาณ ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรเอกชน ในการดำเนินการด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ ขาดการจัดประชุมสมาชิกกลุ่มย่อย เพื่อระดมสมองถ่ายทอดความรู้ให้แก่กัน ด้านการประชาสัมพันธ์ ขาดการเผยแพร่ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ทางสื่ออินเทอร์เน็ต แผ่นพับ ใบปลิว หนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ ด้านการประเมินผล ขาดการนำผลการประเมินไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาการทอผ้าให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ช่วยลดต้นทุนในการผลิต แนวทางการส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้าบ้านกอก หมู่ที่ 5 ด้านการจัดทำทะเบียน ควรให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการยกร่างจนถึงการลงมติ ด้านการฝึกอบรม ควรจัดให้มีการฝึกอบรม/ศึกษาดูงานการส่งเสริมอาชีพทอผ้ากับกลุ่มอื่นๆที่เป็นที่ประจักษ์อย่างต่อเนื่อง ด้านการรวมกลุ่ม เทศบาลควรสนับสนุนข้อมูลกลุ่มทอผ้า เพื่อการขยายเครือข่ายให้ได้มากยิ่งขึ้น ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะ ควรมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาความรู้ และทักษะเพิ่มเติมเป็นระยะ

ชิโนรส ละอองวรรณ (2549) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดชุมพร มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ประเภทผ้าและเครื่องต่งกายโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร และศึกษาผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน ประเภทะผ้าและเครื่องแต่งกาย โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ได้สร้างแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมในเรื่องการดำเนินธุรกิจ เป็นแบบทดสอบชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อไปทดลองฝึกอบรมพบว่าเนื้อหาภายในหลักสูตรมีความสอดคล้อง และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนที่ได้ทดลองภายหลังการฝึกอบรมในด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ย 25.8 คิดเป็นร้อยละ 86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 (t = 16.36) และภายหลังจากการฝึกอบรมมีพัฒนาการด้านความรู้สูงกว่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01(t = 13.55) จึงสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ในด้านความรู้สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 และภายหลังจากการฝึกอบรมมีพัฒนาการด้านความรู้สูงขึ้น และผลการประเมินโครงการหลักสูตรฝึกอบรมได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 โดยรวมประสิทธิภาพหลักสูตรอยู่ในระดับดี

กิตติธัช คงชะวัน (2553: 185-187) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีกรอบแผนการดำเนินงานดังนี้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย หลักการที่เน้นการมีส่วนร่วม แนวคิดที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนของรูปแบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เรียนรู้ร่วมกัน (Learning) 2) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis) 3) ร่วมกันพัฒนาและตรวจสอบหลักสูตร (Development) 4) การนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) 5) การประเมินหลักสูตร (Evaluation) แล้วนำรูปแบบไปประเมินความเหมาะสม โดยวิธีการประชุมเพื่อวิพากษ์โครงร่างรูปแบบได้ผลว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องของหลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนของรูปแบบ มีความสัมพันธ์ของรูปแบบแต่ละขั้นตอน มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และมีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้จากการศึกษาทดลองนำร่องกับสถานศึกษาโรงเรียนวัดเขากลอย ซึ่งพิจารณาจากผลการทดสอบความรู้เรื่องการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับครู โรงเรียนวัดเขากลอย จากคะแนนเต็ม 15 คะแนนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.90 คิดเป็นร้อยละ 86.00 จนสามารถกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดประสงค์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้าง สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล จากการใช้หลักสูตรที่ครูสร้างขึ้นมีด้านความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพึงพอใจต่อการเรียนในหลักสูตรและเจตคติต่อท้องถิ่น ซึ่งในด้านความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจาก 10 คะแนนเท่ากับ 7.83 คิดเป็นร้อยละ 78.00 สำหรับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนในหลักสูตร พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่จะได้รับประสบการณ์ตรง

จากผู้รู้หรือครูภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านเจตคติต่อชุมชนพบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อชุมชน โดยเฉพาะความรู้สึกภูมิใจในชุมชนของนักเรียนที่มีบุคคลที่เก่งมากมาย ผลการทดลองใช้รูปแบบโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการกับครูสามารถพิจารณาได้ทั้งด้าน ความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสาระท้องถิ่นและความพึงพอใจต่อรูปแบบ ด้านความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรของครูพิจารณาจากการทดสอบความรู้เรื่อง การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของครูโรงเรียนวัดท่าข้าม จำนวน 6 คน พบว่าครูมีความรู้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.17 คิดเป็นร้อยละ 81.11 นั่นแสดงว่าครูมีความรู้ความเข้าใจและมีความตื่นตัวในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นอย่างดี ด้านความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากผลการประเมินหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตรในภาพรวมมีอยู่ในระดับมากทั้งหมด แสดงว่าครูมีความสามารถสูงในการพัฒนาหลักสูตรสาระท้องถิ่น สำหรับด้านความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบพบว่า ครูมีความพึงพอใจเพราะเห็นว่าสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อครูทั้งในด้านการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและการกระตุ้นให้ครูได้มีความสัมพันธ์กับชุมชนมากขึ้น

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (2554: 155-163) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบและแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพหรือสวัสดิการสำหรับคนพิการ พบว่าการส่งเสริมอาชีพคนพิการ ต้องมีแนวคิดว่า คนพิการมีศักยภาพ จึงควรดึงศักยภาพของ คนพิการที่ซ่อนอยู่ออกมา พร้อมกับแปรเปลี่ยนปัจจัยภายนอกที่เป็นข้อจากัดให้เป็นปัจจัยที่หนุนเสริมการประกอบอาชีพของคนพิการ รูปแบบและแนวทางการส่งเสริมอาชีพคนพิการมี 3 ทางเลือกคือ รูปแบบที่ 1 การส่งเสริมให้คนพิการที่ยังไม่มีอาชีพรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพ ควรมีแนวทางการดาเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างแรงบันดาลใจ คือ การกระตุ้นคนพิการให้เกิดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพ ขั้นตอนที่ 2 ให้การฝึกฝน คือ การแนะแนวเส้นทางสู่อาชีพ โดยการฝึกทักษะชีวิต ฝึกอาชีพและการออกสู่สังคม ฝึกทักษะด้านการทำงาน ขั้นตอนที่ 3 คิดค้น ส่งเสริม และพัฒนา คือการช่วยหาแหล่งทุน พัฒนาสินค้าและบริการ หาช่องทางการตลาด กลไกในการส่งเสริมควรเป็นแบบภาคีเครือข่าย 4 ประสาน ประกอบด้วย สานักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด รูปแบบที่ 2 การฟื้นฟูและส่งเสริมให้คนพิการที่ประกอบอาชีพประสบความสำเร็จมากขึ้น เน้นการเสริมความรู้ การเสริมพลัง เพื่อให้เกิดความมั่นใจและการสนับสนุนทุนในการประกอบอาชีพ กลไกที่จะพัฒนาประกอบด้วย 5 กลไกหลัก คือ 1) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) องค์กรขอของคนพิการหรือองค์กรเพื่อคนพิการ 4) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ช่วยเหลือคนพิการ และ 5) สถาบันวิชาการที่มีนักวิชาการที่สนใจปัญหาของคนพิการ และรูปแบบที่ 3 การส่งเสริมให้กลุ่มคนพิการที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างดี

ให้ดียิ่งขึ้น การส่งเสริมมีแนวทางการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เริ่มจากการคัดเลือกกลุ่มอาชีพคนพิการที่ค่อนข้างเข้มแข็งเข้าร่วมกระบวนการส่งเสริม ขั้นตอนที่ 2 ปรับรูปแบบธุรกิจ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้มีคุณภาพสูง และการเริ่มผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ ๆ ขั้นตอนที่ 3 รวมกลุ่มอาชีพคนพิการที่ทำการผลิต/บริการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย ขั้นตอนที่ 4 สร้างองค์กรธุรกิจทางสังคม (Social Enterprise) จัดจำหน่าย

สมศรี จินะวงษ์ (2544: 331-351) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและกระบวนการกระจายรายได้ในชุมชนที่ใช้แนวทางการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธี Decomposability โดยใช้ Gini Coefficient กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 ครัวเรือนในชุมชนบ้านสุขใจ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจำนวน 49 ครัวเรือนในชุมชนพอเพียง จังหวัดมหาสารคามพบว่า แนวคิดการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียงในอดีตและในปัจจุบันมีทั้งสิ่งที่เป็นจุดร่วมและจุดต่าง สำหรับจุดร่วมคือการเน้นในเรื่องพออยู่ พอกิน การพึ่งตนเอง การพึ่งพาซึ่งกันและกัน การมีความสุขตามอัตภาพโดยไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม จุดด่างคือในสภาพปัจจุบันการผลิตเป็นไปเพื่อสนองความต้องการในการบริโภคของครัวเรือนและเพื่อการค้า การบริโภคเป็นไปทั้งเพื่อสนองความต้องการในการดำเนินชีวิตและเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การแลกเปลี่ยนเป็นไปทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก การจัดสรรหรือการแบ่งปันไปทั้งในระดับชุมชนและระดับรัฐ กระบวนการเรียนรู้กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอาศัยปัจจัยการเรียนรู้ทั้งปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยมีลักษณะการเรียนรู้ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและการรวมกลุ่ม จากแหล่งเรียนรู้ทั้งจากภายในชุมชนและภายนอกชุมชน โดยชุมชนบ้านสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ศรัทธาที่มีต่อบุคคล และชุมชนพอเพียง จังหวัดมหาสารคาม ใช้ความศรัทธาในตนและกระบวนการมีส่วนร่วม เป็นเครื่องหนุนนำการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของรายได้ทั้งรายได้หลักและรายได้เสริม พบว่าหลังจากที่ชุมชนใช้แนวทางการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียง การกระจายรายได้ของคนในชุมชนดีขึ้น

พระจันทร์ หมั่นบำรุง (2551: 147-152) ศึกษาการพัฒนาโมเดลการจัดการด้านการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี อำเภอเมืองลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ครอบครัวนักเรียนส่วนใหญ่ยากจนและอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายายขาดการเอาใจใส่ดูแลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจครูมีภาระงานสอนและงานพิเศษมากผลการตรวจสอบโมเดลและคู่มือการดำเนินการมีความชัดเจนเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดผลการทดลองใช้และการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกช่วงชั้นนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้นผลการประเมินหลักสูตรการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีความเหมาะระดับมากผลการประเมิน

แผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความเหมาะสมระดับปานกลางโดยภาพรวมในการประเมินความพึงพอใจจากส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมระดับมาก

อัมพร พงษ์กังสนานันท์ (2550: 272-298) รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา เป็นการผสมผสานความเชื่อและความคิดของปรัชญาเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) หลักสูตร มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพปัญหาผู้เรียน เน้นคุณธรรม จริยธรรม 3) การจัดการเรียนรู้ โดยในด้านการจัดวิธีการเรียนรู้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพร้อมในการจัดแบบชั้นเรียนมากกว่าวิธีอื่น ๆ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ คุณธรรม จริยธรรม และผู้เรียนต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน 5) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์และการเทียบระดับการศึกษา ให้ผู้เรียนนำความรู้ ประสบการณ์ที่สะสมไว้มาเทียบโอน เพื่อศึกษาต่อในระดับเดียวกันหรือระดับที่สูงขึ้น 6) การบริหารและการจัดการศึกษา ต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษานอกระบบ 7) กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนในวัยเรียนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ผู้ที่ออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุใดก็ตาม 8) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน ต้องให้การสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกิจกรรมและสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อลนกรณ์ คำด้วง (2551: 245-259) ได้ศึกษาองค์กรแห่งความพอเพียง:กรณีศึกษาราชทัณฑ์ พบว่าปัจจัยการบริหาร ที่มีความสัมพันธ์ต่อองค์กรแห่งความพอเพียง สาเหตุหลักประกอบด้วยปัจจัยภายนอก 4 ประการคือ แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล และกระแสเศรษฐกิจทุนนิยมและสังคม ส่วนปัจจัยภายในกรมราชทัณฑ์ 2 ประการคือความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานของราชการราชทัณฑ์กับภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ในสายตาประชาชน ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการเป็นองค์กรแห่งความพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกตัวแปร ยกเว้น เพศ ปัจจัย การบริหารมีความสัมพันธ์ต่อการเป็นองค์กรแห่งความพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกตัวแปร ในภาพรวมค่า P-value = 0.000 ค่า r มีค่าเป็นบวกแสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกเป็นในทิศทางเดียวกัน โดยด้านทักษะค่า r มากที่สุดด้านโครงสร้างต่ำสุด องค์กรแห่งความพอเพียงประกอบด้วย 3 ห่วง คือความพอประมาณ ใช้เหตุผล สร้างภูมิคุ้มกัน 2 เงื่อนไข คือความรู้และคุณธรรม โดยมีเป้าหมายของการดำเนินงาน คือความสมดุล ยั่งยืนพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ

เอื้องทิพย์ เกตุกราย (2551: 16-20) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลคลองพระอุดม จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้พิจารณาเป็นรายองค์ประกอบผลพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 องค์ประกอบคือ การมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ความพอประมาณ และความมีเหตุผล ส่วนการประยุกต์ใช้เงื่อนไขของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เงื่อนไขคุณธรรมอยู่ในระดับมาก และเงื่อนไขความรู้อยู่ในระดับปานกลาง และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนในตำบลคลองพระอุดม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา อายุ อาชีพ แหล่งความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และระดับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

จารุวรรณ รัตนโภคา (2551: 161-181). ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้หลักสูตรฐานสมรรถนะวิชาชีพหัตถกรรมโดยภูมิปัญญาไทยประกอบด้วย 3 กระบวนการคือ 1.ปัจจัยนำเข้า 2.กระบวนการ 3.ผลลัพธ์ ได้พบว่า1.ปัจจัยนำเข้าได้แก่หลักสูตรมี 9 องค์ประกอบดังนี้ 1)จุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียน 2)หลักการ แนวทางการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน 3)โครงสร้างคือสาระความรู้การเรียนการสอน 4)สมรรถนะที่พึงประสงค์ 3 ด้านคือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ 5)จุดประสงค์การเรียนการสอนต้องการให้ผู้เรียนเป็นอย่างไร 6)เนื้อหาสาระของความรู้ 7)สื่อและอุปกรณ์ 8)วิธีการสอนการเรียนรู้ 9)การวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน 2.กระบวนการคือการนำหลักสูตรไปใช้จริง 3.ผลลัพธ์คือสิ่งที่ได้จากการนำหลักสูตรไปใช้ได้แก่คุณค่าของหลักสูตรความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆกับความต้องการ วิธีการใช้หลักสูตรที่เหมาะสมและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ด้านคือ 1.พุทธพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล 2.จิตพิสัยเป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านทัศนคติ ค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบ 3.ทักษะพิสัยเป็นวัตถุประสงค์ที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านรับรู้ การเตรียมความพร้อม ปฏิบัติงานตามคำแนะนำ ปฏิบัติอย่างคล่องแคล่ว ปฏิบัติที่ซับซ้อน การประยุกต์

ปริยะดา สิงหเรศร์ (2553: 157-171). ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ ซึ่งรูปแบบการจัดการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ ด้านโครงสร้างการบริหาร และหลักสูตรฝึกอบรม โครงสร้างการบริหารมีคณะกรรมการร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งวิทยาลัยและเรือนจำ โดยแต่งตั้งคณะทำงานมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และหลักสูตรฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนหลักสุตรวิชาชีพ

ระยะสั้นในเรือนจำได้โดยทำการประเมินผลดังนี้ คือการประเมินสภาวะแวดล้อมจากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำรา งานวิจัยรวมทั้งการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความต้องการการฝึกอบรมการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ และทำการประเมินผลความเหมาะสมหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย 4.35 ทุกรายการมีระดับคะแนนเฉลี่ยเกิน 3.50 และรายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด 3 รายการคือ หลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม เนื้อหาของหลักสูตรครบถ้วน และครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และสื่อการสอนครอบคลุมเนื้อหามีค่าเฉลี่ย 4.80 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อเรื่องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 และทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเกิน 0.50 ความสอดคล้องวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับแบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 0.92 และทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเกิน 0.50 ความสอดคล้องแบบประเมินผลการฝึกอบรมมีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 1 และทุกข้อมีค่าเฉลี่ยเกิน 0.50 การหาประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม พบว่าผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 10 คน มีคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดร้อยละ 80.73 มีคะแนนจากการทำแบบทดสอบร้อยละ 81.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80/80 และมีคะแนนจากการปฏิบัติร้อยละ 79.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 การประเมินวิทยากรที่ใช้ฝึกอบรมพบว่าการประเมินคิดเป็นร้อยละ 94.00 ผลการประเมินความเหมาะสมของจัดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 4.36คืออยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด เพราะหลังจากได้รับการอบรมแล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำได้จริง และมีการติดตามผลประเมินผลจากการสอนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ และประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้คะแนนร้อยละ 78.10ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ การประเมินความพึงพอใจในการเรียนของผุ้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.47 หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพสูงมีองค์ประกอบ 4 อย่างคือ 1.กระบวนการสร้างหลักสูตรต้องมีการศึกาข้อมูลเบื้องต้นอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และมีการทดลองเพื่อตรวจสอบเก็บข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข 2.กระบวนการฝึกอบรมต้องมีการวางแผนจัดกิจกรรมเรียนรู้ 3. วิทยากรต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาและมีประสบการณื 4. เนื้อหารมีประโยชน์ตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จากเอกสารและการค้นคว้าผู้วิจัยพบว่า อาชีพนั้นมีความจำเป็นสำหรับทุกคนและอาชีพจะก้าวหน้าได้นั้นต้องมีทักษะ ความรู้ และเจคติที่ดีต่ออาชีพซึ่งจะนำมาของรายได้ จึงมีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการศึกษาความต้องการของประชากรในพื้นที่และกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดทำโครงงานแนวทางการพัฒนาอาชีพและนำไปส่งเสริมอาชีพต่อไป และจากศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ เรื่ององค์กรแห่ง

ความพอเพียง เรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การทดลองและการประเมินผลการใช้รูปแบบ เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ และเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้หลักสูตรฐานสมรรถนะวิชาชีพหัตถกรรมโดยภูมิปัญญาไทย ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบข้อมูลด้านการส่งเสริมอาชีพจะต้องศึกษาข้อมูล และจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องอาชีพด้วยการจัดทำหลักสูตรอาชีพ มีการประชาสัมพันธ์ ประเมินผลและปรับปรุง ส่วนงานวิจัยด้านการพัฒนารูปแบบทำให้ทราบว่าจะต้องดำเนินการสำรวจปัญหา จัดทำคู่มือ ทดลองใช้ ส่วนงานวิจัยในด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ทราบว่าการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยมีองค์ประกอบความพอประมาณ ความมีเหตผล และภูมิคุ้มกัน โดยจะต้องมีการความรู้ และคุณธรรมควบคู่ไปด้วย ดังนั้นรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไปด้วย การศึกษาข้อมูล จัดโครงการฝึกอบรม ประเมินผล ปรับปรุงแก้ไข และความยั่งยืน โดยทั้งหมดอยู่บนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดประชากรคือประชากรที่ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพราะเป็นพื้นที่ที่อยู่ในแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนกลุ่มตัวอย่างคือประชากรที่ตำบลองค์รักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และติดตามผล

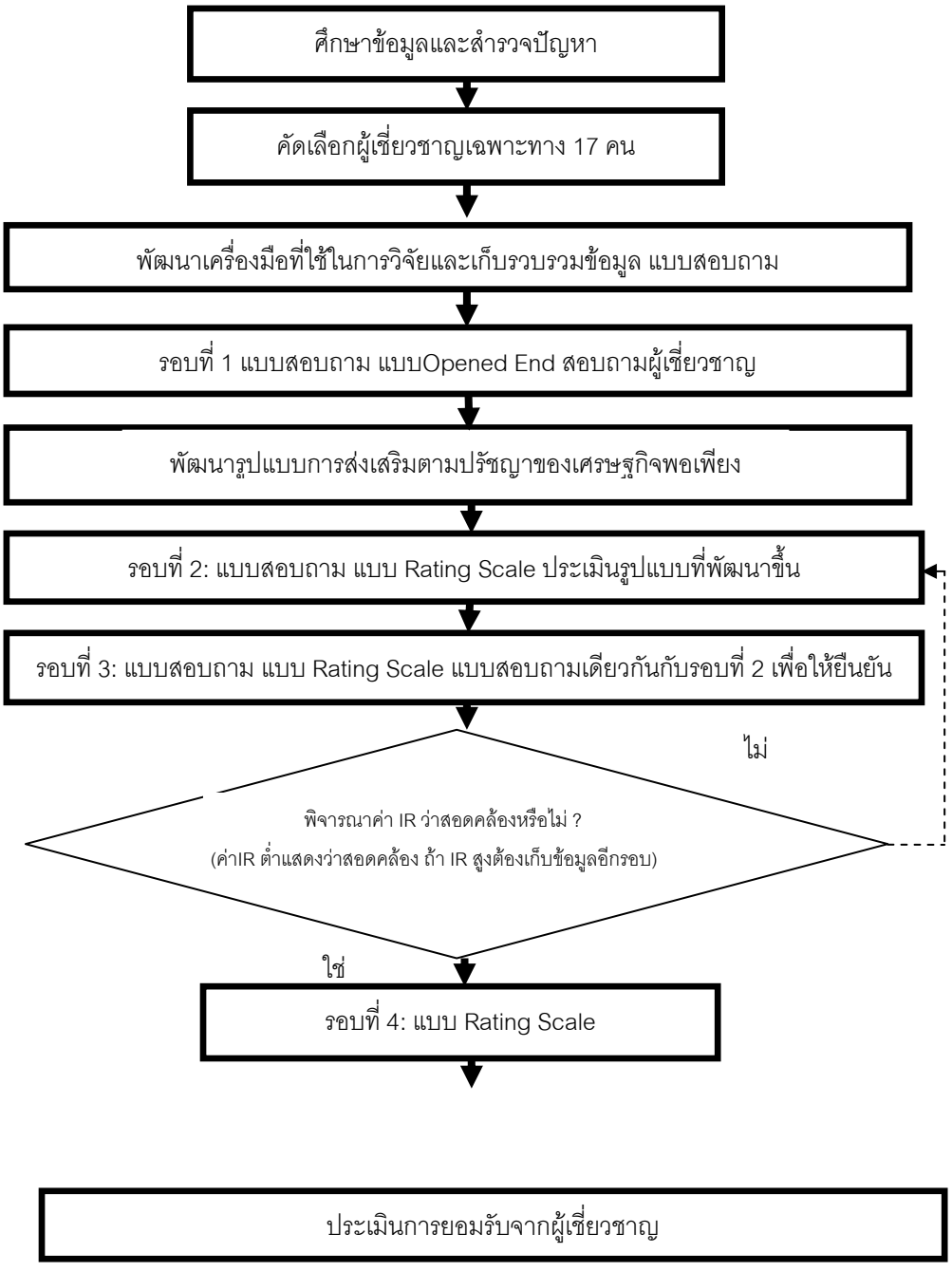
รายละเอียดของการดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1. ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยศึกษาเกี่ยวกับ ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน 2. การส่งเสริมอาชีพโดยศึกษาเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎีการส่งเสริมอาชีพขั้นตอนการส่งเสริมอาชีพ ทักษะในอาชีพ การส่งเสริมอาชีพสู่ความมั่นคง กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาการทำงาน และการนำ PDCA ไปใช้กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3. การพัฒนารูปแบบโดยศึกษาเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบ ประเภทของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ แนวคิดการพัฒนารูปแบบ (Model) และการพัฒนาด้วยเทคนิคเดลฟาย

ศึกษาดูงานที่ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริฯ ภาคกลาง พล. ร.11 ตั้งอยู่ ณ ตำบลคลองนา อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำเขากลิ้งจังหวัดเพชรบุรี ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ จังหวัดนครนายก และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านหลวง หมู่ที่ 1 อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศูนย์เรียนรู้พอเพียงชุมชนบางพลับ จังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์เรียนรู้กสิกรรมธรรมชาติท่ามะขาม จังหวัดกาญจนบุรี ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ กรุงเทพฯ แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานเขตภาษีเจริญ

กรุงเทพฯ และชุมชนพอเพียงบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงมีวิธีการส่งเสริมอาชีพ แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและอาชีพ ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน

ตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เดลฟายเทคนิค ซึ่งมีกระบวนการดังภาพประกอบที่ 9



ภาพประกอบ 13 กระบวนการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพด้วยเทคนิคเดลฟาย

ศึกษาข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาทำการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เดลฟายเทคนิค ซึ่งจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่ามีจำนวนเท่าใด จากผลการประชุมประจำปีของ California Junior Colleges Association เมื่อปี พ.ศ. 2514 ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายว่าควรใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คนขึ้นไปจะทำให้อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนน้อยมาก อย่างไรก็ตามสามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญน้อยกว่า 17 คนก็ได้ แต่อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะสูงขึ้น การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายจึงใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คนเป็นส่วนใหญ่ ตามตารางที่ปรากฏ (Pill. 1971: 57) ดังนั้นผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ที่มีความรู้จริง มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่ผู้วิจัยศึกษา เสียสละเวลา สามารถตอบแบบสอบถามได้จนเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัย และสามารถติดต่อได้สะดวก

ตาราง 4 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ช่วงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1 - 5	1.02 - 0.70	0.50
5 - 9	0.70 - 0.58	0.12
9 - 13	0.58 -0.54	0.04
13 -17	0.54 – 0.50	0.04
17 - 21	0.50 – 0.48	0.02
21 - 25	0.48 – 0.46	0.02
25 - 28	0.46 -0.44	0.02

ที่มา: ลัดดาวัลย์ หวังพานิช. (2545). การวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย. หน้า 59.

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับรางวัลระดับชาติ หรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่น้อยกว่า 10 ปี และผู้เชี่ยวชาญทางการส่งเสริมอาชีพมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือเป็นผู้ดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนดัง (ภาคผนวก ฉ หน้า346-348)

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการวิจัยโดยใช้เดลฟายเทคนิค ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 3 รอบดังนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Opened End) ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามจะต้องให้ครอบคลุมสิ่งที่ทำการศึกษา

2. สั้น กะทัดรัด แต่ได้ข้อมูล หรือคำตอบ ครบตามที่ต้องการ และครอบคลุม

3. จะต้องเขียนคำแนะนำ คำชี้แจงต่าง ๆ ในการตอบแบบสอบถามให้ชัดเจน โดยเริ่มตั้งแต่วัตถุประสงค์

4. จัดเรียงข้อคำถามและจัดรูปแบบ

5. ขณะที่กำลังเขียนข้อคำถามแต่ละข้อ ผู้สร้างแบบสอบถามควรตรวจสอบข้อคำถามด้วยตนเองกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาอยู่ตลอด เพื่อให้เขียนข้อคำถามอยู่ภายในขอบเขตที่ต้องการศึกษา เช่นการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการ ในด้านการเตรียมการ การบริหารจัดการ การประเมินผล การแก้ปัญหาและการพัฒนาอย่างยั่งยืน อย่างไร (ภาคผนวก จ หน้า 308-313)

ต่อมาทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 คน ผลจากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ และนำผลที่ได้ไปพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รอบที่ 2 การพัฒนาแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ดังนี้

1. แบบสอบถามควรเรียงคำถามเป็นส่วน ๆ

2. ถ้าข้อคำถามใดไม่จำเป็นต้องรู้ หรือ ไม่เกี่ยวข้อง ก็ควรตัดทิ้งไป เพราะแบบสอบถามที่ยาวจนเกินไป มีหลายข้อ บางครั้งทำให้ผู้ตอบเกิดความเบื่อหน่าย ไม่ตั้งใจตอบ

ในการพัฒนาแบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scale) นี้ได้แบ่งคำถามเป็นส่วน ๆ เช่น ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเตรียมการส่งเสริมอาชีพ(ประชากร การสำรวจ การวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ จัดทำโครงการ เครื่องมือประเมินผล) การส่งเสริมอาชีพ(ปัจจัยนำเข้า กระบวนการส่งเสริม และผลผลิต) การตรวจสอบ (ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความพึงพอใจ) การแก้ปัญหาและความยั่งยืน (ดังภาคผนวก จ หน้า 314-318) และให้ผู้เชี่ยวชาญทางเครื่องมือจำนวน 3 คนตรวจแบบสอบถาม (ดังภาคผนวก ช หน้า 341)

นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นพร้อมกับแบบสอบถาม ที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น เพื่อประเมินการยอมรับรูปแบบ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการประเมินมาวิเคราะห์หา ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่าง

ควอไทล์ (Interquartile Range: IR) ถ้าพบว่าค่า IR มีค่าน้อยแสดงว่าความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญค่อนข้างสอดคล้องกัน แสดงว่ารูปแบบนั้นเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญ แต่ถ้าค่าIR มีค่ามาก แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดค่อนข้างกระจัดกระจาย แสดงว่ารูปแบบนั้นไม่เป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญ จะต้องพัฒนาแบบสอบถามฉบับใหม่เพื่อดำเนินการประเมินในเป็นรอบที่ 3

รอบที่ 3 นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พร้อมกับแบบสอบถามที่มีคำถามเช่นเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยเพิ่มรายละเอียดของข้อมูลค่ามัธยมฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ พร้อมเขียนเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นได้ตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญคนเดิมประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการยืนยันคำตอบเดิมหรืออาจเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ ข้อมูลรอบที่ 3 มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นการยืนยันคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นคำถามเดิม ถ้าผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในรอบนี้ได้คำตอบที่สอดคล้องกัน กล่าวคือถ้าได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ หรือค่า IR น้อยแสดงว่าความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก็สามารถยุติกระบวนการวิจัยและสรุปผลการวิจัยได้ โดยทั่วไปการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 จะมีความแตกต่างกันน้อยมาก ดังนั้นอาจจะสรุปผลการวิจัยได้ในรอบที่ 3 แต่ถ้าพบว่าระหว่างควอไทล์ที่ได้ในแต่ละข้อคำถามมีค่ามาก ก็จำเป็นต้องเก็บข้อมูลในรอบที่ 4 จากที่กล่าวมาคือภาพประกอบที่ 3.1

ประเมินการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ

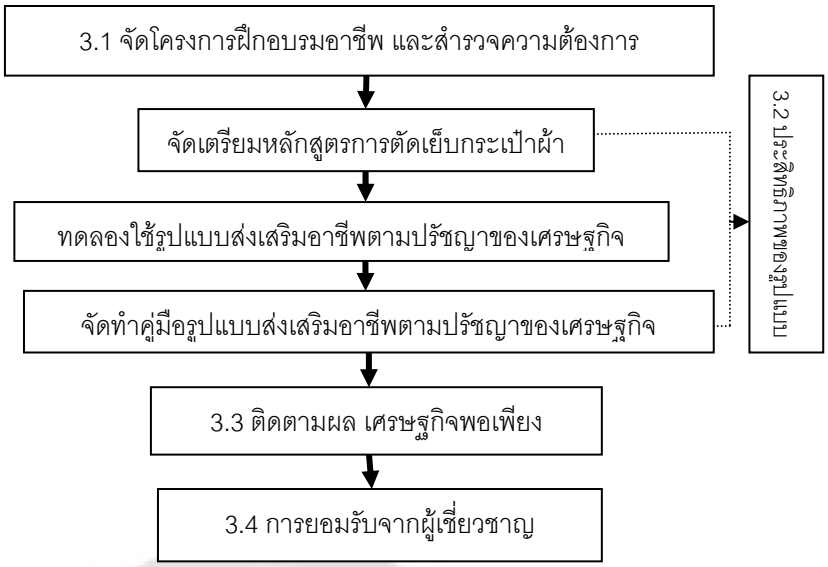
การยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นได้ไปทดลองใช้ และทำการติดตามผลเป็นที่น่าพอใจคือผู้เข้าสู่อาชีพสามารถทำอาชีพได้อย่ายั่งยืน จึงได้จัดสร้างเครื่องมือเป็นแบบประเมินการยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น Rating Scale พร้อมทั้งเขียนคำอธิบายรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการสร้างเครื่องมือนี้ได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 2 ท่านตรวจก่อนแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางเครื่องมือตรวจอีกรอบ ต่อจากนั้นจึงนำเครื่องมือไปใช้ คือนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่านทำการประเมินการยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เกณฑ์การประเมินคือค่ามัธยมฐาน ฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และติดตามผล โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 จัดโครงการฝึกอบรมอาชีพ

3.2 การหาประสิทธิภาพของรูปแบบ

3.3 การติดตามผล



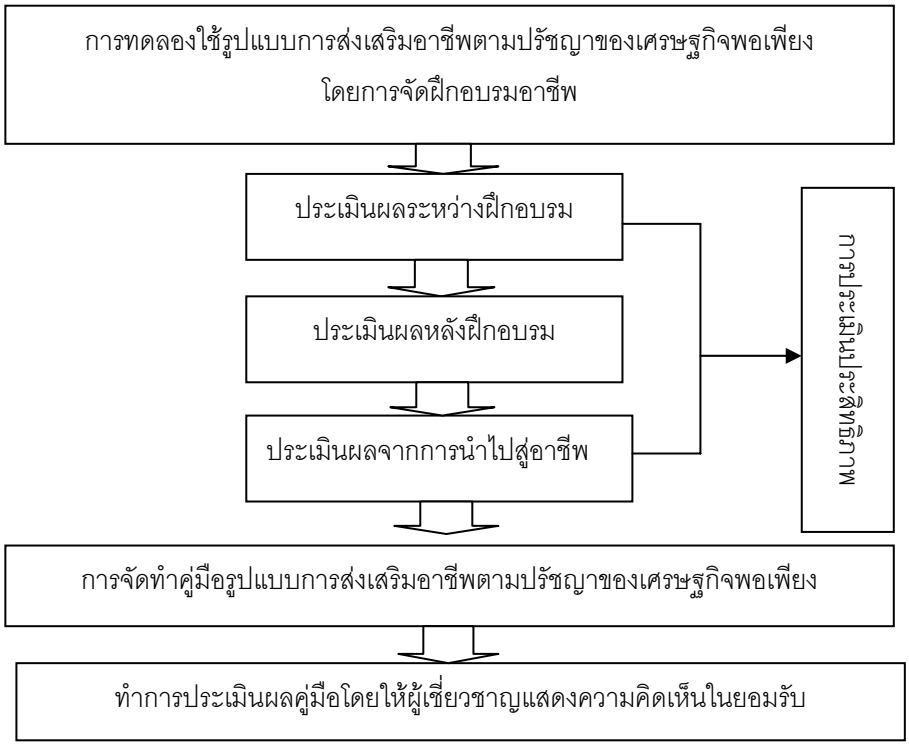
ภาพประกอบ 14 ขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากภาพประกอบที่ 14 การทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการคือ

3.1 จัดโครงการฝึกอบรมอาชีพโดยการสำรวจสภาพแวดล้อม และลงพื้นที่สัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชากรในพื้นที่หมู่ 1-7 ของตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อหาข้อมูลเช่นความต้องการอาชีพเสริมหรืออาชีพอิสระ การเข้าถึงของภาครัฐที่มาส่งเสริมอาชีพ รายได้ การศึกษา จำนวนประชากรที่พักอาศัยอยู่จริงในขณะนั้น และนำแบบสำรวจ (แบบสำรวจ ภาคผนวก จ หน้า 306-307) ให้ประชากรในท้องที่ช่วยตอบแบบสำรวจ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคมาจัดหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพให้ประชากรในท้องที่

3.2 การหาประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพตามความต้องการของประชากรในท้องถิ่น ซึ่งได้อาชีพจากแบบสำรวจ และจากการสัมภาษณ์ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ (มีคุณวุฒิทางการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาโท และเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนงานผ้า) จำนวน 5 คนมาประเมินความเหมาะสม และแสดงความคิดเห็น ในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องในด้านจิตพิสัย พุทธพิสัย และทักษะพิสัย มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อเรื่องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบความรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบทักษะกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้รวบรวมและปรับปรุงแก้ไขจนได้หลักสูตรที่ต้องการ ต่อจากนั้นดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรที่หมู่ 2 และหมู่ 4 ตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก

3.2.1 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้ โดยทำการฝึกอบรมหลักสูตรเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ต่อจากนั้นทำการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างการเรียน และหลังการฝึกอบรม เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประเมินผลพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านจิตพิสัย ด้านความรู้และทักษะระหว่างการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และหลังฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า (E1/E2 =80/80) และนำผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพไปสรุปผล ต่อมาผู้วิจัยได้ดำเนินการติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านไปแล้วเดือนละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 3 เดือน ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนเท่าไรที่นำความรู้และทักษะจากการฝึกอบรมอาชีพไปประกอบอาชีพ หรือนำไปใช้ประโยชน์ และมีรายได้เท่าไหร่ดังภาพประกอบที่ 11 (การประเมินประสิทธิภาพ) และจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



ภาพประกอบ 15 การประเมินรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.2 ผู้วิจัยได้เขียนคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นตามกระบวนการที่ปฏิบัติจริง และได้สร้างเครื่องมือแบบ Rating Scale ประเมินคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องความชัดเจน และการนำไปใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางเครื่องมือตรวจสอบเครื่องมือแบบ Rating Scale ที่จะนำไปใช้ประเมินคู่มือรูปแบบการ

ส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อจากนั้นนำเครื่องมือแบบ Rating Scale มาประเมินคู่มือเรื่องความชัดเจน และการนำไปใช้ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการส่งเสริมอาชีพ 10 ท่าน แสดงความคิดเห็นโดยการให้คะแนน และนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า T ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังภาพประกอบที่ 11

3.3 การติดตามผล ผู้วิจัยทำการติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยติดตามเป็นระยะ 3 เดือนโดยติดตามในเรื่อง การนำไปประกอบอาชีพ การตั้งกลุ่มอาชีพ การเพิ่มตลาด ผลิตภัณฑ์ และรายได้ พร้อมกับติดตามปัญหาและเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นพัฒนาแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในรอบที่ 2 และ 3 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามในรอบที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยให้เกณฑ์น้ำหนักในแต่ละระดับความเหมาะสมดังนี้

5 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมมาก
3 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมปานกลาง
2 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามในรอบที่ 2 และ 3 กลับคืนมาผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่า มัธยฐาน ค่าผลต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยมีค่าสถิติและการแปลความหมายดังนี้

ค่ามัธยฐาน (Median)

ชูศรี วงศ์รัตนะ (2552: 38). กล่าวว่า ค่ามัธยฐาน หมายถึง ข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมดเมื่อได้จัดเรียงลำดับแล้วการคำนวณหาค่ามัธยฐานของแต่ละตัวบ่งชี้ใช้สูตรดังนี้

$$Mdn = L_0 + i \frac{(\frac{n}{2} - cf)}{f}$$

เมื่อ Mdn = มัธยฐาน

L_0 = ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

I = อันตรภาคชั้น

Cf = ความถี่สะสมจากคะแนนต่ำสุดถึงคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบนของคะแนน ในชั้นก่อนที่มีมัธยฐาน

f = ความถี่ของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน

เกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบการได้รับความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญคือมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐาน และฐานนิยมไม่เกิน 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทส์ไม่เกิน 1.50 (เทวิล ศรีสองเมือง. 2551: 83-84 อ้างอิงจาก Dalkey; & Helmer, 1963. 458-467). และกำหนดการแปลความหมายของมัธยฐานจากการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐาน	**ความหมาย**
4.51 - ขึ้นไป	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ฐานนิยม (Mode) คือ ค่าที่มีความถี่สูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับค่าอื่นในข้อมูลชุดเดียวกัน แต่ในบางชุดของข้อมูลอาจจะไม่มีค่านิยมก็ได้ โดยทั่วไปฐานนิยมมักใช้กับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ค่าผลต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม นำมาเพื่อพิจารณาความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดให้ตัวบ่งชี้ใดที่มีค่าผลต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันในตัวบ่งชี้นั้น สูตรสำหรับการคำนวณหาค่าฐานนิยมมีดังนี้

$$M_0 = L_0 + i\left[\frac{\Delta_1}{\Delta_1 + \Delta_2}\right]$$

เมื่อ M_0 = ฐานนิยม

L_0 = ขีดจำกัดล่างจริงของคะแนนในชั้นที่มีฐานนิยมอยู่

i = อันตรภาคชั้น

Δ_1 = ผลต่างของความถี่ของชั้นที่มีฐานนิยมตกอยู่กับความถี่ของชั้นที่มีค่าน้อยกว่าซึ่งอยู่ติดกัน

Δ_2 = ผลต่างของความถี่ของชั้นที่มีฐานนิยมตกอยู่กับความถี่ของชั้นที่มีค่ามากกว่าซึ่งอยู่ติดกัน

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ยุทธ ไกยวรรณ์ (2546: 82-83) กล่าวว่าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ คือ ค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับ ควอไทล์ที่ 1 ของแต่ละตัวบ่งชี้ ใช้สูตรดังนี้

$$IR = Q_3 - Q_1$$

$$Q_3 = X_{3(N+1)/4}$$

$$Q_1 = X_{(N+1)/4}$$

เมื่อ IR = พิสัยระหว่างควอไทล์

Q_1 = ควอไทล์ที่ 1

Q_3 = ควอไทล์ที่ 3

N = จำนวนคะแนน

$X_{3(N+1)/4}$ = คะแนนตัวที่ 3(N+1) /4

$X_{(N+1)/4}$ = คะแนนตัวที่ (N+1) /4

ผู้วิจัยคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยการคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ แปลความหมายตามเกณฑ์ได้ดังนี้

ค่า $Q_3 - Q_1$ น้อยกว่า หรือ เท่ากับ1.50 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

ค่า $Q_3 - Q_1$ มากกว่า 1.50 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน

การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ โดยทำการประเมินความรู้ และทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ไพโรจน์ วิริยจารี. 2547: 144)

สูตร 80 ตัวแรก คำนวณจาก $E_1 = \frac{\sum x/n}{A} \times 100$

80 ตัวหลัง คำนวณจาก $E_2 = \frac{\sum y/n}{B} \times 100$

กำหนดให้ E_1 หมายถึง คะแนนภาพรวมจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างฝึกอบรม

E_2 หมายถึง คะแนนภาพรวมจากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม

$\sum x$ หมายถึง คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างฝึกอบรม

$\sum y$ หมายถึง คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

N หมายถึง จำนวนผู้เข้าอบรม

A หมายถึง คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดระหว่างฝึกอบรม

B หมายถึง คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังการฝึกอบ

การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนวณค่า t แบบกลุ่มเดียวจากสูตรคำนวณ (พิศิษฐ์ ตัณฑวาณิช. 2543: 152)

การหาค่าเฉลี่ย สูตร $\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนนักเรียนทุกคน

N หมายถึง จำนวนนักเรียนทั้งหมด

สถิติทดสอบคือ $t = \frac{\bar{X} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}}$, df = n-1

t คือ ตัวสถิติที่ใช้ทดสอบ

$\bar{X}$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

μ คือ คะแนนเฉลี่ยที่กำหนดหรือของประชากร

S คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

n คือ จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ยผลของข้อมูลแบ่งเป็น 5 ช่วง โดยใช้แบบประยุกต์เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย		**ความหมาย**
4.51 - 5.00	คะแนน	มากที่สุด
3.51 - 4.50	คะแนน	มาก
2.51 - 3.50	คะแนน	ปานกลาง
1.51 - 2.50	คะแนน	น้อย
1.00 - 1.50	คะแนน	น้อยที่สุด

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำมาสร้างรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำการหาประเมินประสิทธิภาพ และติดตามผลโดยมีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความหมายของรูปแบบ การพัฒนารูปแบบ การส่งเสริมอาชีพ องค์ประกอบของรูปแบบ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เดลฟายเทคนิค ด้วยการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17คน

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และติดตามผล

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1. ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยศึกษาเกี่ยวกับ ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน 2. การส่งเสริมอาชีพโดยศึกษาเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎีการส่งเสริมอาชีพขั้นตอนการส่งเสริมอาชีพ ทักษะในอาชีพ การส่งเสริมอาชีพสู่ความมั่นคง กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาการทำงาน และการนำ PDCA ไปใช้กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3. การพัฒนารูปแบบโดยศึกษาเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบ ประเภทของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบ แนวคิดการพัฒนารูปแบบ (Model) และการพัฒนาด้วยเทคนิคเดลฟาย

สามารถสรุปข้อมูลที่ได้ศึกษาและสามารถพัฒนารูปแบบได้ดังนี้

1. รูปแบบ หมายถึง ตัวโครงสร้างทางความคิด หรือองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ซึ่งมีขั้นตอนวิธีดำเนินงานที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน แบบหลักการหรือแนวคิดที่ทำให้เกิดความกระจ่าง หรือเป็นการจำลองความจริงของสิ่งต่างๆที่ปรากฏขึ้น เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มีความสัมพันธ์องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการของปรากฏการณ์นั้นๆที่สามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์

2. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาประสบการณ์โดยใช้เทคนิคเดลฟาย เพื่อนำไปส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งมีการกำหนดรายละเอียดต่างๆของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพได้แก่ สำรวจปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมอาชีพ จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพ

3. การส่งเสริมอาชีพ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ สร้างและพัฒนาผลผลิตให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และการแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอาชีพ เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ การส่งเสริมอาชีพต้องคำนึงถึงทุนทางเศรษฐกิจ สังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทำการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดระดับความสำคัญของการส่งเสริมอาชีพ โดยต้องเอื้อต่อการประกอบอาชีพของประชาชน และต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ในพื้นที่

4. กระบวนการ PDCA เป็นกระบวนการทำงานปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย Plan (การวางแผน) Do (การปฏิบัติ) Check (การตรวจสอบ) Action (การปรับปรุงแก้ไข)

5. องค์ประกอบของรูปแบบหมายถึงโครงสร้างกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กันของตัวแปรต่าง ๆ ที่ออกแบบแนวคิดทฤษฎีและกำหนดหลักการพื้นฐานของรูปแบบแต่ละรูปแบบ ดังนั้นองค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบคือ 1. ดำเนินการวางแผน ด้วยการสำรวจ (survey) ซึ่งเป็นโครงสร้างกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม 2. กระบวนการบริหารจัดการ (Management process) 3. การประเมินผล (Check) 4. การปรับปรุงแก้ไข (Action) และให้เกิดความยั่งยืน (Sustainable)

5.1 ดำเนินการวางแผน ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ และสำรวจ (survey) เพื่อศึกษาปัญหาว่ามีอะไร ที่ไหน และจะแก้ปัญหาอย่างไร แก้ปัญหาเมื่อไหร่

5.2 กระบวนการบริหารจัดการ (Management process) คือการจัดการความรู้ให้กับประชากร เพื่อให้ประชากรเหล่านั้นมีอาชีพ หรืออาชีพเสริม โดยให้ความรู้เรื่องอาชีพด้วยการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ จัดเตรียมสถานที่ และดำเนินการจัดฝึกอบรม รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผล

5.3 การประเมินผล(Check) คือการวัดผล ความรู้ ทักษะ ที่ได้เกิดจากการอบรมการประเมินผล อาจประเมินจาก การสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติจริง หรือผลผลิตของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตัวชี้วัด หรือจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

5.4 การปรับปรุงแก้ไข (Action) เป็นกระบวนการนำปัจจัยต่างๆที่ได้จากการวัดผล หรือปัญหาต่างๆที่ได้จากการประเมินผลนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ และเกิดความยั่งยืนสามารถนำไปใช้ต่อไป ความยั่งยืน

(Sustainable) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดูได้จากการที่มีประชากร ได้นำความรู้และทักษะที่เข้ารับการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ หรือมีการจัดกลุ่มอาชีพขึ้นมาเพื่อรวมตัวกันในการผลิตผลิตภัณฑ์ และสามารถมีอำนาจในการต่อรองราคา รวมทั้งมีการพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ เช่น การศึกษาดูงานเพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยเป็นที่ต้องการของลูกค้า หรือมีกระบวนการติดตามผลหลังฝึกอบรม เพื่อจะได้ทราบปัญหาและหาทางแก้ไขต่อไป

6. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักการหรือแนวทางในการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับโดยยึดหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีความรอบรู้ มีความรอบคอบ มีความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น อย่างมีความรู้และคุณธรรม

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เดลฟายเทคนิค

จากการศึกษาข้อมูลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนทุกระดับ และกระบวนการวิเคราะห์ PDCA เป็นกระบวนการที่ทำให้การทำงานมีคุณภาพ และประสบความสำเร็จ ส่วนการส่งเสริมอาชีพเป็นการพัฒนาทักษะ และความรู้ในการประกอบอาชีพ จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และประชากรในพื้นที่ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก (เป็นพื้นที่อยู่ในแผนการพัฒนาพื้นที่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) โดยแจกแบบสอบสำรวจข้อมูลพื้นฐานส่วนตัว ข้อมูลทางเศรษฐกิจของครอบครัว ข้อมูลเรื่องเวลา ข้อมูลความต้องการอาชีพ ทำให้ทราบว่าประชากรในพื้นที่ต้องการอาชีพเสริม และต้องการมีรายได้เพิ่ม และจากการศึกษาดูงานที่ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริฯ ภาคกลาง พล. ร.11 ตั้งอยู่ ณ ตำบลคลองนา อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำเขากลิ้งจังหวัดเพชรบุรี ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ จังหวัดนครนายก และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านหลวง หมู่ที่ 1 อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศูนย์เรียนรู้พอเพียงชุมชนบางพลับ จังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์เรียนรู้กสิกรรมธรรมชาติท่ามะขาม จังหวัดกาญจนบุรี ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ กรุงเทพฯ แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ พบว่าต่างก็มีการรูปแบบการส่งเสริมอาชีพที่แตกต่างกัน และจากการศึกษาการพัฒนารูปแบบมีอยู่หลาย ซึ่งมีเทคนิคการพัฒนารูปแบบอยู่หลากหลาย และจากการศึกษาพบว่าเทคนิคเดลฟายมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เพราะต้องใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบ เพื่อหาฉันทามติ (Consensus) ดังนั้นผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จึงจำเป็นต้องทำการคัดเลือก

ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Opened End) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะความคิดเห็นในแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 3 รอบดังนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด(Opened End) และทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 คน ผลจากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ 6 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการเตรียมการหรือขั้นวางแผนอย่างไร ในประเด็นขั้นเตรียมการหรือขั้นวางแผนผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลขั้นเตรียมประกอบด้วย 5 ขั้นตอนการเตรียมดังนี้

1. ชุมชน (Community) หรือประชากรที่รวมกลุ่มกัน มีการเตรียมประชากร หรือมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 11 คน

2. สำรวจความต้องการ (Survey) และศักยภาพของชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่ออาชีพหรือสภาพแวดล้อม ปัญหา รายได้ มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 17 คน

3. มีการวิเคราะห์ (Analysis) การเข้าสู่อาชีพ มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 7 คน

4. มีการจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ (Career Promotion) มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 12 คน

5. มีการจัดทำเครื่องมือการประเมินผลตัวชี้วัดมีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 7คน

ในขั้นเตรียมการส่งเสริมอาชีพนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าก่อนที่จะส่งเสริมอาชีพจะต้องมีประชากรที่จะได้รับการส่งเสริมหรือกลุ่มประชากรที่ต้องการส่งเสริม ต่อจากนั้นจึงสำรวจความต้องการของประชากรเหล่านั้นพร้อมทั้งสำรวจสภาพแวดล้อมของประชากรด้วย เช่น อาชีพดั้งเดิม อายุ สภาพแวดล้อมในการประกอบอาชีพ และสำรวจข้อมูลว่าประชากรเหล่านั้นสามารถที่จะเข้าสู่อาชีพเป็นไปได้หรือไม่อย่างไร ต่อจากนั้นวางแผนการดำเนินโครงการ เช่น จัดทำหลักสูตร จัดฝึกอบรม (จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ) และดำเนินการประเมินผลโครงการ ทั้งหมดคือองค์ประกอบในขั้นเตรียมประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังที่กล่าวมาข้างต้นและนำไปเทียบกับทฤษฎีของเอดวาร์ด เดมมิ่ง (Edwards Damming) จัดอยู่ใน การวางแผน (Plan)

ประเด็นที่ 2 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการการบริหารจัดการอย่างไรในประเด็นขั้นดำเนินการการบริหารจัดการหรือขั้นปฏิบัติผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลขั้นดำเนินการประกอบด้วย 3 ขั้นตอนการเตรียมดังนี้

1. ควรมีปัจจัย (Input) คัดเลือกสมาชิก จัดเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์ วิธีการผลิต งบประมาณ และวัสดุในท้องถิ่น รวมกลุ่มอาชีพ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานหรือสร้างแกนนำและจัดประชุมอย่างต่อเนื่องมีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 15 คน

2. กระบวนการ (Process) กำหนดแผนการดำเนินงานจัดทำโครงการและกิจกรรม ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน รวมกลุ่มอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประชาสัมพันธ์ มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 14 คน

3. ผลผลิต (Output) กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลการดำเนินการของโครงการ และกิจกรรม ประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ และกิจกรรม เช่น ผลิตภัณฑ์ ยอดขาย รายได้ การรวมกลุ่มอาชีพมีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลข้อนี้จำนวน 14 คน

การดำเนินการ (Do) การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ปัจจัย (Input), กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยมีรายละเอียดดังนี้ การเตรียมหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ งบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือในการสอนจัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพ เตรียมประชากรที่เข้ารับการฝึกอบรม โดยการประชาสัมพันธ์ ทำการคัดเลือกประชากรที่จะเข้ารับการส่งเสริมอาชีพ ส่วนกระบวนการ (Process) ได้แก่กระบวนการจัดฝึกอบรมอาชีพ การสอน การสาธิต การทดลอง และการศึกษาดูงานแรกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่วนผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากการผลิต จากการประกอบอาชีพ รวมถึงยอดขาย หรือการรวมกลุ่มอาชีพ

ประเด็นที่ 3 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการประเมินผลการส่งเสริมอย่างไรในประเด็นขั้นดำเนินการประเมินผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประเมินผลหาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างฝึกอบรมกับผลสัมฤทธิ์หลังจากการฝึกอบรม ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และติดตามจากการมีอาชีพ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลขั้นการประเมินผล ดังนี้

ขั้นการประเมินผล (Check) การประเมินผลหาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นขั้นตรวจสอบโครงการฝึกอบรม โดยการประเมินผลจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน การใช้เครื่องมือสามารถประเมินจากแบบทดสอบ และการสังเกตชิ้นงาน การประเมินจากแบบทดสอบสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียน และการประเมินผลสัมฤทธิ์หลังเรียน การประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเมินจากการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้ รวมทั้งการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลนี้จำนวน 17 คน

ประเด็นที่ 4 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการสังเคราะห์ผล และการแก้ไขปัญหา ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญคือสังเกตุผลจากการฝึกปฏิบัติที่มีผลงานไม่ดีมาวิเคราะห์ว่าเกิดจากอะไรและนำไปแก้ไขครั้งต่อไป นำผลข้อเสนอแนะจากแบบประเมินผลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปสังเคราะห์ว่าเหตุที่เกิดขึ้นมาจากอะไรผลที่ตามมาเป็นอย่างไรและจะแก้ปัญหาอย่างไรดี หรือมีจุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไรและนำไปสังเคราะห์เพื่อทำให้ดียิ่งๆขึ้น ต่อจากนั้นนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญไปเทียบกับทฤษฎีของเอดวาร์ด เดมมิ่ง (Edwards Damming) จึงจัดคำตอบของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในขั้น Action (ดำเนินการสังเคราะห์ผลการแก้ไขปัญหาผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลนี้จำนวน 9 คน

ประเด็นที่ 5 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินให้เกิดความยั่งยืนอย่างไร ในประเด็นขั้นดำเนินการให้เกิดความยั่งยืนผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลขั้นดำเนินให้เกิดความยั่งยืนประกอบด้วย 2 ขั้นตอนการให้เกิดความยั่งยืนดังนี้

1. มีการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพ หรือจัดตั้งสหกรณ์มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลนี้จำนวน 13 คน

2. มีการประชาสัมพันธ์ มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลนี้จำนวน 6 คน

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะว่าการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องมีความรู้ในเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอาชีพที่จะส่งเสริมอย่างดี มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลนี้จำนวน 3 คน และต้องมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพมีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลนี้จำนวน 2 คน

การนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญไปเทียบกับทฤษฎีของเอดวาร์ด เดมมิ่ง (Edwards Damming) จัดคำตอบของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในขั้นดำเนินการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินให้เกิดความยั่งยืนคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับการอบรมไปประกอบอาชีพ หรือรวมกลุ่มกันตั้งกลุ่มอาชีพขึ้น และผู้ที่ตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นจะต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ และต้องประกอบอาชีพด้วยความพอเพียงคือไม่ทำกำไรจนผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มากไม่น้อยอยู่ในทางสายกลาง

จากข้อมูลหรือคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญสามารถนำมาจัดแยกเป็นขั้นตอนตามทฤษฎีของเอดวาร์ด เดมมิ่ง (Edwards Damming) และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจัดหมวดเป็น P D C A และความยั่งยืนดังนี้

1. การเตรียมการส่งเสริมหรือขั้นวางแผน (Plan) อยู่ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเหตุผล ภายใต้ความรู้และคุณธรรม ก่อนจะดำเนินการส่งเสริมอาชีพ เราจะต้องมีการวางแผนงานซึ่งการวางแผนงานจะต้องคำนึงถึงสาเหตุที่ต้องทำและผลที่จะตามมาก่อน การวางแผน (Plan)

ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 อย่างคือ 1) ต้องหาประชากรหรือชุมชนที่ต้องการส่งเสริมอาชีพอย่างแท้จริง 2) ทำการสำรวจชุมชนว่าเขาต้องการอาชีพอะไร และสภาพแวดล้อมของชุมชนเหมาะกับอาชีพอะไร ทรัพยากรในชุมชนมีอะไรบ้าง ต่อจากนั้นจะต้องดำเนินการ 3) สำรวจดูว่าการจะเข้าสู่อาชีพนั้นมีความเป็นไปได้หรือไม่ ถ้าการเข้าสู่อาชีพมีความเป็นไปได้ให้ดำเนินการส่งเสริม 4) จัดทำโครงการฝึกอาชีพ (อาชีพอะไรนั้นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยให้หลักเหตุและผล) ซึ่งในการฝึกอบรมอาชีพจะต้องจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ เมื่อได้หลักสูตรแล้วสิ่งที่ดำเนินต่อไปคือ 5) การกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผล

2. การส่งเสริมอาชีพ หรือขั้นการลงมือกระทำ (Do) อยู่ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณภายใต้ความรู้และคุณธรรม ในขั้นนี้มีการดำเนินการทั้งหมด 3 ลำดับดังนี้

2.1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ประชาชนที่จะเข้าอบรมโดยผ่านการวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ วัตถุดิบ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ที่จะต้องใช้ในการฝึกอบรม และ งบประมาณที่จะใช้ในการฝึกอบรม โดยจัดให้สอดคล้องกับลักษณะเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น จำนวนประชาชนที่เข้ารับการอบรม มีจำนวนพอดีกับวัตถุดิบ เครื่องมือ และอุปกรณ์ โดยจัดหาจากในท้องถิ่นเพื่อความสะดวกและประหยัด วิทยากรต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ที่ดีมากและมีจำนวนวิทยากรที่เหมาะสม

2.2. กระบวนการ (Process) คือการจัดฝึกอบรมอาชีพ โดยต้องคำนึงถึงวิธีการจัดฝึกอบรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เช่น เนื้อหา ความเป็นปัจจุบัน เวลาที่ใช้ฝึกอบรมที่เหมาะสม เหมาะสมกับวัยผู้เข้าฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น แลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิต วัตถุดิบ การตลาด เป็นต้น วิทยากรต้องมีความรู้และทักษะที่ดี และการฝึกอบรมต้องให้ผู้ฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ

2.3 ผลผลิต (Output) คือ ผลิตภัณฑ์ ยอดขาย รายได้ ในด้านผลผลิตให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านคุณธรรม โดยการดำเนินชีวิต ด้วยทางสายกลาง โดยทำการผลิตไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป การผลิตอยู่ในระดับสมดุลกับกำลังการผลิตของตนเอง และพอเหมาะกับความต้องการของตลาด มีคุณธรรมในการผลิต ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ต้องมีการตรวจสอบคุณภาพสินค้า ไม่ควรเอากำไรมากเกินจนเอาเปรียบลูกค้า ทำหรือไม่ทำการผลิตแล้วจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน รวมทั้งต้องไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. การประเมินผลการตรวจสอบงาน (Check) อยู่ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านภูมิคุ้มกัน ซึ่งการประเมินผลรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ ที่ดำเนินการทำให้เราทราบถึงข้อบกพร่องหรือปัญหาต่างๆว่ามาจากอะไร ในการส่งเสริมอาชีพ โดยประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การแก้ไขปัญหา (Action) อยู่ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านภูมิคุ้มกัน การแก้ไขปัญหา เป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้น Check คือนำปัญหามาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อไปพัฒนาแผนการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และในที่นี้รวมถึงการติดตามผลงานหลังจากจบการฝึกอบรมอาชีพไปแล้วติดตามทุก ๆ เดือนเป็นเวลา 3 เดือน ในระหว่างติดตามเมื่อพบปัญหาได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้

5. ความยั่งยืน (Sustainable) มีอาชีพที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักขยันหมั่นเพียร และมีความตั้งใจและจริงใจด้วยการพยายามศึกษาหาความรู้สิ่งใหม่ๆมาพัฒนาในอาชีพของตนเอง เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งจะทำให้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการต่อไป ในขั้นนี้เป็นการรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อความเข้มแข็งของอาชีพ

รอบที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เมื่อดำเนินการสร้างรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วจึงการดำเนินการสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 เป็น Rating Scale และให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องมือตรวจได้แก่ ศาสตราจารย์ รท.ดร.ทวีป ศิริรัศมี รองศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และอาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข ตรวจสอบพร้อมกับชี้แนะ และดำเนินการปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญต่อจากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูอีกรอบ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ท่าน และทำการวิเคราะห์ผลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าฐานนิยม ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าในขั้นเตรียม (Plan) ขั้นการส่งเสริมอาชีพ (Do) ขั้นตรวจสอบ (Check) ขั้นการสังเคราะห์ผลแก้ปัญหา (Action) และขั้นความยั่งยืน ต่างก็มีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 มีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ดังรายละเอียดใน (ภาคผนวกที่ ซ) ต่อจากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามไปใช้จริงกับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน เมื่อท่านตอบแบบสอบถามแล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการพัฒนาการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 ท่านด้วยเทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 ได้ผลดังตารางที่ 5 มีรายละเอียดใน (ภาคผนวกที่ ช)เป็นการวิเคราะห์การยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียง

ตาราง 5 การวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ (เทคนิคเดลฟาย)

ข้อ	เนื้อเรื่อง	ความสอดคล้อง รอบที่ 2			
		Mdn	Mo	IR	ระดับ
1	**ความรู้และคุณธรรม**	4.43	5	1	มาก
2	**การเตรียม** (Plan)				
2.1	กลุ่มประชากร	4.72	5	1	มากที่สุด
2.2	สำรวจสภาพแวดล้อม	4.93	5	0	มากที่สุด
2.3	วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ	4.72	5	1	มากที่สุด
2.4	จัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ	4.79	5	1	มากที่สุด
2.5	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล	4.28	4	1	มาก
	ค่าเฉลี่ยการเตรียม				**มากที่สุด**
3.	**การส่งเสริมอาชีพ** (Do)				
3.1	***ปัจจัยนำเข้า (Input)***				
3.1.1	คัดเลือกสมาชิก	4.65	5	1	มาก
3.1.2	จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต	4.16	4	1	มาก
3.1.3	งบประมาณ	4.65	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยปัจจัยนำเข้า				**มาก**
3.2	***กระบวนการ (Process)***				
3.2.1	จัดฝึกอบรม ให้กับประชาชนที่สนใจ	4.72	5	1	มากที่สุด
3.2.2	ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.93	5	0	มากที่สุด
3.2.3	ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.43	4	1	มาก
3.2.4	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	4.72	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยกระบวนการ				**มากที่สุด**
3.3	***ผลผลิต (Output)***				
3.3.1	ผลผลิต (ผลิตภัณฑ์)	4.84	5	1	มากที่สุด
3.3.2	ยอดขายหรือรายได้จากผลผลิต	4.43	5	1	มาก
3.3.3	รวมกลุ่มอาชีพ	4.43	5	1	มาก
	ค่าเฉลี่ยของผลผลิต				**มาก**

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	เนื้อเรื่อง	ความสอดคล้อง			
		Mdn	Mo	IR	ระดับ
	ค่าเฉลี่ยในด้านการส่งเสริมอาชีพ (Do)				**มาก**
4.	**ตรวจสอบ** (Check)				
4.1	ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพและมีผลผลิตออกมา)	4.89	5	0	มากที่สุด
4.2	ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (กลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างอาชีพได้)	4.89	5	0	มากที่สุด
4.3	ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.43	5	1	มาก
	ค่าเฉลี่ยของตรวจสอบ (Check)				**มากที่สุด**
5.	**การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา** (Action)				
5.1	นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน	4.76	5	1	มากที่สุด
5.2	นำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	4.84	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยของการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา (Action)				**มากที่สุด**
6.	**ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**				
6.1	มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ	4.79	5	1	มากที่สุด
6.2	มีการประกอบอาชีพ	4.28	4	1	มาก
6.3	มีการรวมกลุ่มอาชีพ	4.65	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยของความยั่งยืน				**มาก**
	ค่าเฉลี่ยทั้งหมด				***มากที่สุด***

จากตารางที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 ท่านได้ตอบแบบสอบถาม และนำมาสรุปดังตารางที่ 5 การวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วย เทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องมีความรู้ และคุณธรรมในการประกอบอาชีพมีค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐาน และฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องความรู้และคุณธรรม มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

ขั้นเตรียม (Plan) ต้องมีกลุ่มประชากร มีค่ามัธยฐาน = 4.72 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อประชากรระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด การสำรวจสภาพแวดล้อม ค่ามัธยฐาน = 4.93 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยม= 0 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการสำรวจสภาพแวดล้อมระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด การวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ ค่ามัธยฐาน = 4.72 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ ค่ามัธยฐาน = 4.79 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ และจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด และจัดทำเครื่องมือการประเมินผลมีค่ามัธยฐาน = 4.28 และฐานนิยม = 4 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการจัดทำเครื่องมือการประเมินผลระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

สรุปขั้นเตรียม (Plan) ต้องมีประชากรที่ต้องการได้รับการส่งเสริมอาชีพ แล้วสำรวจสภาพแวดล้อมของประชากร ต่อมาทำการวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพของประชากร แล้วดำเนินการจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขั้นเตรียม (Plan) โดยมีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ขั้นการส่งเสริมอาชีพ (Do) ปัจจัยนำเข้า (Input) การคัดเลือกสมาชิกมี ค่ามัธยฐาน = 4.65 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐาน

นิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต ค่ามัธยฐาน = 4.18 และฐานนิยม = 4 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิตระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก งบประมาณ ค่ามัธยฐาน = 4.65 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่องบประมาณระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนกระบวนการผลิต (Process) ประกอบด้วยการจัดฝึกอบรม มี ค่ามัธยฐาน = 4.72 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อกระบวนการผลิตระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่ามัธยฐาน = 4.93 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดการศึกษาดูงานหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 4 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ค่ามัธยฐาน = 4.472 และฐานนิยม = 5 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของผลผลิต (Output) คือผลิตภัณฑ์มีค่ามัธยฐาน = 4.84 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อผลผลิตระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด และยอดขายหรือรายได้จากผลผลิตมีค่ามัธยฐาน =4.43 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อยอดขายและรายได้ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ส่วนการรวมกลุ่มอาชีพมีค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 5 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

สรุปขั้นการส่งเสริมอาชีพ (Do) ประกอบไปด้วย 1.ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่คัดเลือกประชากร จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ในการผลิตและงบประมาณ 2.กระบวนการ (Process) ได้แก่การจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชากรที่สนใจ ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพ ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ และ 3. ผลผลิต (Output) ได้แก่ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ รายได้ และการ

รวมกลุ่มอาชีพ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขั้นการส่งเสริมอาชีพ (Do) โดยมีความสอดคล้องในระดับมาก

ขั้นตรวจสอบ (Check) คือการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่ามัธยฐาน = 4.89 และฐานนิยม = 5 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพมี ค่ามัธยฐาน = 4.89 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียงระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

สรุปขั้นการตรวจสอบ (Check) คือการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จากที่กล่าวมาข้างต้นความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขั้นการตรวจสอบ (Check) โดยมีความสอดคล้องในระดับมากสุด

ขั้นการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา (Action) ได้นำผลการประเมินต่างๆไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน ค่ามัธยฐาน = 4.89 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการนำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงานระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดและนำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ มี ค่ามัธยฐาน = 4.84 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการนำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปขั้นการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา (Action) เป็นการนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงานและปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขั้นการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา (Action) โดยมีค่าความสอดคล้องในระดับมากสุด

ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ มีค่ามัธยฐาน = 4.79 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดมีการประกอบอาชีพมี ค่ามัธยฐาน = 4.28 และฐานนิยม = 4 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ส่วนมีการรวมกลุ่มอาชีพมี ค่ามัธยฐาน = 4.65 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อการรวมกลุ่มอาชีพระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

สรุปขั้นความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ มีการนำไปประกอบอาชีพ และรวมกลุ่มอาชีพความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขั้นความยั่งยืน โดยมีความสอดคล้องกันในระดับมากและสรุปทุกขั้นตอนมีความสอดคล้องในระดับมากสุด

รอบที่ 3 นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พร้อมกับแบบสอบถามที่มีคำถามเช่นเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยเพิ่มรายละเอียดของข้อมูลค่ามัธยมฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ พร้อมเขียนเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นได้ตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญคนเดิมประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการยืนยันคำตอบ การแสดงความคิดเห็นการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรอบที่ 3 ได้ผลดังตารางที่ 6

ตาราง 6 การวิเคราะห์แบบประเมินยืนยันคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ (เทคนิคเดลฟาย)

ข้อ	เนื้อเรื่อง	ความสอดคล้อง รอบที่ 3			
		Mdn	Mo	IR	ระดับ
1	**ความรู้และคุณธรรม**	4.43	5	1	มาก
2	**การเตรียม** (Plan)				
2.1	กลุ่มประชากร	4.72	5	1	มากที่สุด
2.2	สำรวจสภาพแวดล้อม	4.93	5	0	มากที่สุด
2.3	วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ	4.72	5	1	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	เนื้อเรื่อง	ความสอดคล้อง			
		Mdn	Mo	IR	ระดับ
2.4	จัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ	4.79	5	1	มากที่สุด
2.5	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล	4.28	4	1	มาก
	ค่าเฉลี่ยการเตรียม (Plan)				**มากที่สุด**
3.	**การส่งเสริมอาชีพ** (Do)				
3.1	***ปัจจัยนำเข้า (Input)***				
3.1.1	คัดเลือกสมาชิก	4.56	5	1	มาก
3.1.2	จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต	4.16	4	1	มาก
3.1.3	งบประมาณ	4.65	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยปัจจัยนำเข้า (Input)				**มาก**
3.2	***กระบวนการ (Process)***				
3.2.1	จัดฝึกอบรม ให้กับประชาชนที่สนใจ	4.72	5	1	มากที่สุด
3.2.2	ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.93	5	0	มากที่สุด
3.2.3.	ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.43	5	1	มาก
3.2.4	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	4.72	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยการกระบวนการ (Process)				**มากที่สุด**
3.3	***ผลผลิต (Output)***				
3.3.1	ผลผลิต (ผลิตภัณฑ์)	4.84	5	1	มากที่สุด
3.3.2	ยอดขายหรือรายได้จากผลผลิต	4.43	5	1	มาก
3.3.3	รวมกลุ่มอาชีพ	4.43	5	1	มาก
	ค่าเฉลี่ยการผลผลิต (Output)				**มาก**
	ค่าเฉลี่ยการส่งเสริมอาชีพ (Do)				**มาก**
4	**ตรวจสอบ** (Check)				
4.1	ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพ และมีผลผลิต)	4.89	5	0	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

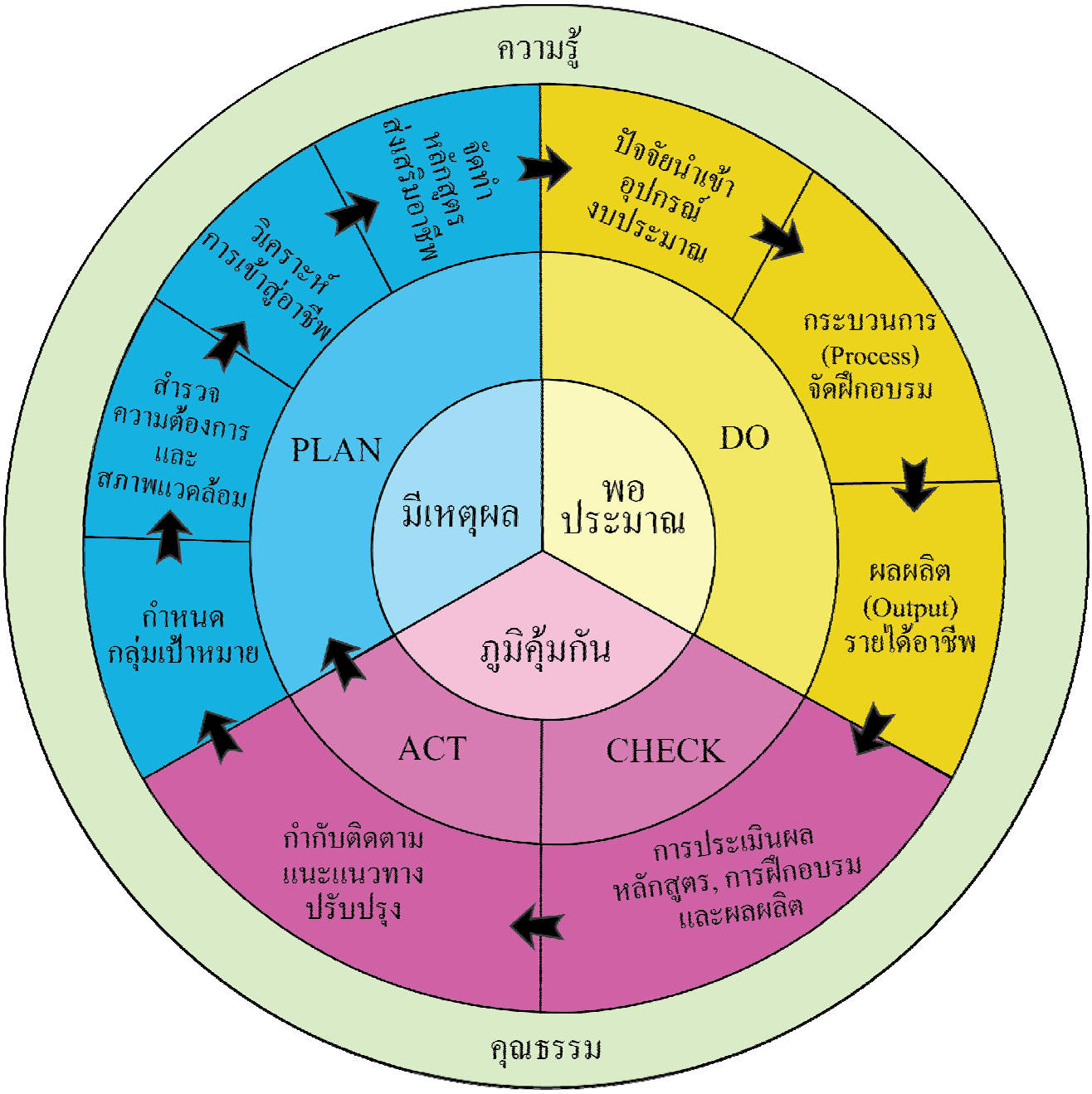
ข้อ	เนื้อเรื่อง	ความสอดคล้อง			
		Mdn	Mo	IR	ระดับ
4.2	ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (กลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างอาชีพได้)	4.89	5	0	มากที่สุด
4.3	ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.43	5	1	มาก
	ค่าเฉลี่ยตรวจสอบ (Check)				**มากที่สุด**
5	**การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา** (Action)				
5.1	นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน	4.89	5	0	มากที่สุด
5.2	นำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	4.84	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา (Action)				**มากที่สุด**
6.	**ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**				
6.1	มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ	4.79	5	1	มากที่สุด
6.2	มีการประกอบอาชีพ	4.28	4	1	มาก
6.3	มีการรวมกลุ่มอาชีพ	4.65	5	1	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยความยั่งยืน				**มาก**
	ค่าเฉลี่ยทั้งหมด				***มากที่สุด***

จากตาราง ที่ 6 การวิเคราะห์แบบประเมินยืนยันคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วย (เทคนิคเดลฟายรอบที่ 3) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลผลที่ประมวลได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน ว่ายืนยันในคำตอบเดิมหรือมีการข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีสองท่านคือท่าน รองศาสตราจารย์พิชัย สดภิบาลและ ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ ท่านได้เสนอแนะว่าต้องมีการให้ความรู้ในเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย และมีท่านเดียวคือ รองศาสตราจารย์.ดร.วิชัย แหวนเพชร ที่มีการปรับปรุงคำตอบใหม่ในข้อ 3.1.1 คัดเลือกสมาชิก เดิมที่ให้คะแนนไว้ที่ระดับ 5 เปลี่ยนเป็น ระดับ 4 นำคำตอบทั้งหมดของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่ามัธยฐานได้ = 4.56 ค่าฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมาก และในข้อ 5.1การนำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้คะแนนไว้ที่ระดับ 4 เปลี่ยนเป็นระดับ 5 นำคำตอบทั้งหมดของ

ผู้เชี่ยวชาญไปหาค่ามัธยฐานได้ = 4.89 และค่าฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมาก ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน มีความเห็นต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญทุกคนซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

ดังนั้นสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีประสิทธิภาพเพราะผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 คน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเตรียมการ (กลุ่มเป้าหมาย สำรวจสภาพแวดล้อม สำรวจการเข้าสู่อาชีพ จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม) การส่งเสริมอาชีพ (จัดเตรียมอุปกณ์และงบประมาณ จัดฝึกอบรมอาชีพ ได้ผลผลิตรายได้หรืออาชีพ) การประเมินผล (ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ) ปรับปรุงแก้ปัญหา (การติดตามผล) โดยมีค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 และยังมีผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะอีกว่าในการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องมีความรู้ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย

ต่อมานำข้อมูลที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะมาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ดังนี้



ภาพประกอบ 16 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินการยอมรับ โดยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม Rating Scale แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่านประเมิน และมาหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อหาความสอดคล้องดังนี้

ตาราง 7 การยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	การประเมินการยอมรับ	ความสอดคล้อง			ระดับ
		Mdn	Mo	IR	
1	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม	4.93	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
2	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	4.93	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
3	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข หรือ PDCA	4.93	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
4	ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานเหตุผล การวางแผนประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย การสำรวจ การวิเคราะห์เข้าสู่อาชีพ และจัดทำหลักสูตรมีความชัดเจนและเหมาะสม	4.93	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
5	ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ขั้นตอนนี้มีส่วนประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) การจัดฝึกอบรม และผลผลิต (รายได้ และนำไปประกอบอาชีพ) มีความชัดเจนและเหมาะสม	4.87	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับ	การประเมินการยอมรับ	ความสอดคล้อง			ระดับ
		Mdn	Mo	IR	
6	ขั้นตอนการประเมินผล (Check) อยู่บนพื้นฐานภูมิคุ้มกัน รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการประเมินหลักสูตร ประเมินผลทดสอบของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ ความชัดเจนและเหมาะสม	4.79	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
7	ขั้นตอน Action (การปรับปรุงแก้ไขปัญหา) อยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามผล และปรับปรุงแก้ไขมีความชัดเจนและเหมาะสม	4.85	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
8	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้น มีความเชื่อมโยงกันในแต่ละองค์ประกอบอย่างเป็นขั้นตอน	4.86	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
9	ถ้าดำเนินการตามรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง จะสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนได้	4.93	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด
10	สามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้จริง	4.97	5	0	สอดคล้องระดับมากสุด

จากตารางที่ 7 ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 17 ท่านได้ตอบแบบสอบถาม และนำมาสรุปการประเมินการยอมรับในเรื่องรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม และรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพและรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข หรือ PDCA และขั้นตอนการวางแผน (Plan) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานเหตุผล การวางแผนประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย การสำรวจ การวิเคราะห์เข้าสู่อาชีพ และจัดทำ

หลักสูตรมีความชัดเจนและเหมาะสม มีค่ามัธยฐาน = 4.93 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนขั้นตอนการดำเนินการ (Do) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ขั้นตอนนี้มีส่วนประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) การจัดฝึกอบรม และผลผลิต (รายได้ และนำไปประกอบอาชีพ) มีความชัดเจนและเหมาะสมมีค่ามัธยฐาน = 4.89 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ในขั้นตอนการประเมินผล (Check) อยู่บนพื้นฐาน รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการประเมินหลักสูตร ประเมินผลทดสอบของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ มีความชัดเจนและเหมาะสมมีค่ามัธยฐาน = 4.79 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นตอน Action (การปรับปรุงแก้ไขปัญหา) อยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามผล และปรับปรุงแก้ไขมีความชัดเจนและเหมาะสม และรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้น มีความเชื่อมโยงกันในแต่ละองค์ประกอบอย่างเป็นขั้นตอนโดยมีค่ามัธยฐาน = 4.86 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด และการดำเนินการตามรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง จะสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนได้มีค่ามัธยฐาน = 4.93 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด และสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้จริงมีค่ามัธยฐาน = 4.97 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุก ๆ ประเด็น เพราะค่าค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 ระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่าผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ซ 387-389)

ตอนที่ 3 ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการดังนี้

3.1 จัดโครงการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

3.2 การประเมินประสิทธิภาพ

3.3 การติดตามผล

3.1 จัดโครงการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดโครงการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า คือการที่เอารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ มีวิธีการคือ ทำการศึกษาข้อมูลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพบว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกคน โดยจะต้องมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน และต้องมีความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานการในการดำเนินการ และพบว่ากระบวนการ PDCA เป็นกระบวนการที่ทำให้การทำงานมีคุณภาพประสบความสำเร็จ ส่วนการส่งเสริมอาชีพเป็นการพัฒนาทักษะ และความรู้ในการประกอบอาชีพ ดังนั้นจึงพบว่าการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ประกอบไปด้วย

3.1.1 การวางแผนพัฒนา

3.1.2 การดำเนินการ โดยมีวิธีการสำรวจข้อมูล พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพ การนำไปทดลองใช้ ประเมินผลงานและปรับปรุง

3.1.3 การประเมินผลรูปแบบ

3.1.4 ปรับปรุงแก้ไขปัญหา

3.1.5 พัฒนาให้เกิดความยั่งยืน โดยทั้ง 5 ประการนั้นมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

3.1.1 การวางแผนพัฒนา จะต้องทำการสำรวจ หรือสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ภายในชุมชน และสภาพการณ์ภายนอกโดยลงสำรวจที่ ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพราะเป็นพื้นที่ อยู่ในแผนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่จะเป็นผู้พัฒนาดำเนินการมาวางแผน ในการเก็บข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3 พบว่าสภาพแวดล้อมของประชากรมีผู้หญิงมากว่าชายร้อยละ 32.5 โดยพบว่าประชากรต้องการมีรายได้เพิ่มร้อยละ100 มีเวลา

ในการประกอบอาชีพเสริมร้อยละ 97.5ต้องการอาชีพเสริมร้อยละ 88.75 ต้องการมีอาชีพหลักร้อยละ 11.25 และต้องการทำอาชีพเสริมทางงานผ้าร้อยละ 40.00 ทางหล่อเรซิ่นร้อยละ 26.25 ทางช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กร้อยละ18.75 งานช่างปูนร้อยละ 8.75 และทำขนมขายร้อยละ 6.25 ของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม จากการสำรวจสภาพแวดล้อมของประชากรหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 4 ของตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก พบว่าประชากรที่นี่เคยประกอบอาชีพรับจ้างเย็บกางเกงเลส่งตลาดโบ้เบ้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ SWOT

ตาราง 8 แสดงสถานภาพความต้องการเข้าสู่อาชีพและสภาพแวดล้อม

รายการ (ประชากรทั้งหมด 80 คน)	**จำนวนผู้ตอบ**	**ร้อยละ**
1. เพศ		
ชาย	27	33.75
หญิง	53	66.25
รวม	**80**	**100**
2. อายุ		
10 – 20 ปี	2	2.5
21 – 30 ปี	5	6.25
41 - 50 ปี	58	72.5
51 – 60 ปี	15	18.75
รวม	**80**	**100**
3. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน (ต่อ)		
3,100 – 4,000 บาท	45	56.25
4,100 – 5,000 บา	33	41.25
6,100 – 7,000 บาท	2	2.5
7,100 – 8,000บาท	-	-
รวม	**80**	**100**
4. ความต้องการรายได้		
ต้องการรายได้เพิ่	80	100

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ (ประชากรทั้งหมด 80 คน)	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ไม่ต้องการรายได้เพิ่ม	-	-
รวม	**80**	**100**
5. อาชีพหลัก		
ทำการเกษตร	66	82.5
ค้าขาย	5	6.25
รับจ้าง	9	11.25
รวม	**80**	**100**
6. เวลา		
มีเวลาในการประกอบอาชีพเสริม	78	97.5
ไม่มีเวลาในการนำไปประกอบอาชีพ	2	2.5
รวม	**80**	**100**
7. มีเวลาว่างอย่างไร		
ตลอดวัน	1	1.25
ครึ่งวัน	-	-
ในช่วงบ่าย	48	60
ในช่วงเย็น	10	12.5
ช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยว	21	26.25
รวม	**80**	**100**
8. ความต้องการอาชีพ		
ความต้องการอาชีพเสริม	71	88.75
ความต้องการมีอาชีพหลัก	9	11.25
รวม	**80**	**100**
9. อาชีพที่ท่านต้องการให้จัดฝึกอบรม		
ทำขนมขาย	5	6.25
งานผ้า(ตัดเย็บ)	32	40.00
งานช่างปูน		8.75

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ (ประชากรทั้งหมด 80 คน)	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
หล่อเรซิ่น	21	26.25
ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก	15	18.75
รวม	80	100
10. ท่านทราบเรื่องของหน่วยงานของภาครัฐมีการสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพต่างๆหรือไม่		
ทราบ	-	-
ไม่ทราบ	80	100
รวม	80	100

การวิเคราะห์ SWOT

สภาพแวดล้อมภายในชุมชน

จุดแข็ง มีประชากรที่เย็บผ้าเป็น และมีจักรอุตสาหกรรมที่หมู่ 2 และ หมู่ 4 มีเครื่องจักรจำนวน 4 เครื่อง เครื่องโพ้ง 2 เครื่อง (มีอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลของตำบลองค์รักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และที่บ้านคุณสุรเดช ศรีรุ้ง)

จุดอ่อน รายได้ต่อครอบครัวต่ำ 3,100 - 4,000 บาท และ 4,100 – 5,000 บาท

โอกาส ส่วนมากประชากรมีเวลาว่างในช่วงบ่าย และหลังฤดูเก็บเกี่ยว

อุปสรรค สถานที่ขายอุปกรณ์ที่ตกแต่งให้ทันสมัย ทันแฟชั่นอยู่ไกล

สภาพแวดล้อมภายนอก

จุดแข็ง มีหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่เข้มแข็ง เข้าถึงประชาชนและที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีจักรอุตสาหกรรม

จุดอ่อน ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องแฟชั่นแบบกระเป๋าผ้า

โอกาส ในชุมชนยังไม่มีใครทำอาชีพเย็บกระเป๋าผ้า

อุปสรรค ราคาน้ำมันทำให้ค่าขนส่งมีราคาแพงเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบ

เมื่อทำการวิเคราะห์แล้วพบว่าเรามีประชากรหรือชุมชนที่ต้องการอาชีพ และเขาต้องการทำอาชีพงานผ้าร้อยละ 40 จากการสำรวจ เราสามารถที่จะพัฒนาอาชีพได้ เนื่องจากประชากรมีโอกาสที่จะเข้าสู่อาชีพได้เพราะมีเวลาว่าง ชุมชนยังไม่มีใครเย็บกระเป๋าผ้า ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลให้การสนับสนุนสถานที่จัดฝึกอบรม และมีประชาชนบางส่วนเย็บผ้าเป็น ดังนั้นจึงตั้ง

คณะกรรมการขึ้นเพื่อจัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพ พร้องทั้งต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการด้วย

3.1.2 การดำเนินงาน โดยการจัดโครงการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าเพื่อให้ประชากรมีความรู้ ในเรื่องงานผ้า โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญทางหลักสูตรงานผ้าทั้งหมด 5 ท่าน ต้องมีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท และมีประสบการณ์ในงานผ้า ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราพร จิตต์ภู่ภักดี อาจารย์ อธิศนันท์ ศักดิ์ธีรสมุทร อาจารย์ฐิติมา ถ้วยทอง อาจารย์สายหยุด ขุนทิพย์ทอง และ อาจารย์วณิชา เพชรดารา มาเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร โดยมาประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ประเมินแบบทดสอบระหว่างเรียนกับการสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.1.3 การประเมินผลรูปแบบของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า เกณฑ์การประเมินประยุกต์เกณฑ์การวิเคราะห์ความสอดคล้อง กล่าวคือ ในแต่ละรายการคะแนนเฉลี่ยของการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญต้องมากกว่า 0.50 จึงแสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าในรายการวิเคราะห์ด้านดังกล่าวมีความเหมาะสม นำไปใช้ในการฝึกอบรมได้ ซึ่งผลการประเมินปรากฏดังนี้ 4.4

ตาราง 9 แสดงการประเมินผลความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า (เป็นการฝึกแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติการ)

รายการวิเคราะห์	**ความสอดคล้อง**		
	∑ R	IOC	**ผลการประเมิน**
1. เนื้อเรื่องในเอกสารช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจด้วยการศึกษาด้วยตนเอง	5	1.00	มาก
2. การจัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาในเอกสาร	5	1.00	มาก
3. ความทันสมัย และน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	4	0.80	มาก
4. ความถูกต้องทางวิชาการของเนื้อหา	4	0.80	มาก
5. มีเนื้อเรื่องที่จะต้องรู้ (Must Know)	5	1.00	มาก
6. มีเนื้อเรื่องที่ควรรู้ (Should Know)	4	0.80	มาก
7. มีเนื้อเรื่องที่น่ารู้ (Could Know)	4	0.80	มาก
8. ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปฝึกปฏิบัติได้ตามขั้นตอน	4	0.80	มาก
9. ภาษาที่ใช้เข้าใจได้ง่าย	5	1.00	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้าซึ่งใช้ฝึกอบรมแบบบรรยาย และปฏิบัติจากผู้เชี่ยวชาญมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 จึงแสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ในรายการวิเคราะห์ทุกด้านมีความเหมาะสม นำไปใช้ในการฝึกอบรมได้ ส่วนการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อเนื่องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

เนื้อหา	**จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม**	**ความสอดคล้อง**		
		$\sum$ R	IOC	**ผลการประเมิน**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรเช่น เข็มจักรด้าย กระสวย ชนิดของกรรไกร ดินสอสี ชนิดของกระดาษสร้างแบบ ส่วนประกอบของเครื่องจักร	1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	5	1	สอดคล้อง
	2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	5	1	สอดคล้อง
	3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	5	1	สอดคล้อง
	4.ใช้เครื่องจักรได้อย่างถูกต้อง	5	1	สอดคล้อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างแบบ การตัดผ้าและการเย็บประกอบชิ้นส่วนประกอบด้วย - การสร้างแบบกระเป๋า - การวางผ้าในการตัดกระเป๋า - การทำหูกระเป๋า - การติดกระเป๋าเล็กที่ตัวกระเป๋า	5. สามารถสร้างแบบกระเป๋าผ้าได้อย่างถูกต้อง	5	1	สอดคล้อง
	6. สามารถเลือกผ้า วางผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	5	1	สอดคล้อง
	7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	5	1	สอดคล้อง
	8. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 10 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ความสอดคล้อง		
		∑ R	IOC	ผลการประเมิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 - การประกอบชิ้นงาน - การเย็บ				
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักการคำนวณราคา	9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	5	1	สอดคล้อง
	10.สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 10 การประเมินดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกรมอาชีพ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้ารายละเอียดดังภาคผนวกที่ 5 พบว่าหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรกับจุดปะสงค์เชิงพฤติกรรมมีดัชนีความสอดคล้องกันทุกรายการ โดยมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทั้ง 4 รายการ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบกับจุดปะสงค์เชิงพฤติกรรมมีดัชนีความสอดคล้องกันทุกรายการ โดยมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทั้ง 4รายการ ส่วนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักการคำนวณราคากับจุดปะสงค์เชิงพฤติกรรมมีดัชนีความสอดคล้องกันทุกรายการ โดยมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทั้ง 2 รายการ การพิจารณาดัชนีความสอดคล้องการประเมินผลของเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านมีความสอดคล้องเกินกว่า 0.5 ทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าในหน่วยนั้นๆ

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ การตัดเย็บกระเป๋าผ้ากับเนื้อหาหน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บการเป๋าผ้าซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
1.บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	**ตอนที่ 1 จงนำตัวเลขทางขวามือมาใส่ตรง ☐ ของลูกศร** 1. ในรูปภาพมีหน้าที่  ☐ 1.ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ 2. ใช้การเย็บถอยหลัง	5	1	สอดคล้อง
2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	2. จงเลือกข้อที่ถูกที่สุดของการบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้า ก. หมั่นทำความสะอาดโดยใช้ผ้านุ่มเช็ดทำความสะอาด ข. หยอดน้ำมัน ค. ไม่เก็บจักรในที่ชื้น ง. ถูกหมดทุกข้อ	4	0.8	สอดคล้อง
3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	**ตอนที่ 3 จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน** 3. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ก่อนการจะเย็บกระเป๋าผ้า ☐ ก. การกรอด้ายกับกระสวย ข. การร้อยด้ายกับเข็มเย็บผ้า ค. ไม่เก็บจักรในที่ชื้น ง. ถูกหมดทุกข้อ	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 11 (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	**ตอนที่ 3 จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน** 4. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนวิธีร้อยด้าย ☐ ก. สอดลงไปยังลวดที่ติดกับที่บังคับเข็ม ข. สอดลงไปยังที่บังคับด้ายบนแผ่นที่คล้องด้าย	5	1	สอดคล้อง
	5. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนใส่กระสวย ☐ ก. ใส่ไส้กระสวยในกระสวย โดยให้กระสวยหมุนจากซ้ายไปขวาดึงด้ายเข้าร่องปีกกระสวย ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย	5	1	สอดคล้อง
	6. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนการเย็บจักรเย็บ ☐ ก. สอดผ้าเข้าใต้ตีนผีแล้วลดตีนผีลงทับผ้าไว้ ข. ใช้เท้าถีบจักร ขณะลงมือป้อนผ้าตามกำลังจักร อย่าดึงผ้าหรือป้อนผ้าเร็วเกินไป	5	1	สอดคล้อง
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	**ตอนที่ 2 ผู้สอนสังเกตุการปฏิบัติงานและให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน**  7. . ปรับในการเย็บถอยหลัง .....คะแนน	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 11 (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	**ตอนที่ 2 ผู้สอนสังเกตุการปฏิบัติงานและให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน**  8. ทำการร้อยด้ายด้านบน ..... คะแนน	5	1	สอดคล้อง
	 9. ใช้หมุดรัดเข็มจักร .....คะแนน	5	1	สอดคล้อง
	 10. ใส่ตีนผี .....คะแนน	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 11 การประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะกับเนื้อหา การตัดเย็บกระเป๋าผ้าของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์ และจักรเย็บผ้าที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพการตัดเย็บการเป๋าผ้าซึ่งประเมินความสอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านพบว่าแบบทดสอบ 9 ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 และมีแบบทดสอบอยู่ 1 ข้อที่มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 แสดงได้ว่าแบบทดทั้งหมด 10 ข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 และค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 1 ดังนั้นแบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อ สามารถนำไปใช้เป็นแบบทดสอบได้ เพราะมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 4 ข้อ

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ กับเนื้อหา การตัดเย็บกระเป๋าผ้า (ระหว่างเรียน)หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า โดยประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	**ข้อสอบ**	**ความสอดคล้อง**		
		∑ R	IOC	**ผลการประเมิน**
1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง	**ตอนที่** 1จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก โดยตอบถูกใช่เครื่องหมาย ✓หน้าข้อและตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อ ..... 1. การสร้างแบบกระเป๋าเป็นทรงสี่เหลี่ยม	5	1	สอดคล้อง
2. สามารถเลือกผ้าและตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	..... 2 .ผ้าใช้ทำกระเป๋าควรเป็นผ้าหนา	5	1	สอดคล้อง
	..... 3. การตัดกระเป๋าผ้าควรวางผ้าตรงหรือวางขวางผ้าก็ได้	5	1	สอดคล้อง
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	..... 4. เย็บหูกระเป๋าทำก่อนการเย็บตะเข็บริมกระเป๋า	5	1	สอดคล้อง
	..... 5 .เย็บตะเข็บปากกระเป๋าก่อนทำติดหูกระเป๋า	5	1	สอดคล้อง
	..... 6. การติดกระเป๋าเล็กด้านหน้ากระเป๋าต้องเย็บตะเข็บริมกระเป๋าเล็กให้เสร็จก่อน	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 12 (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑ R	IOC	ผลการประเมิน
4. สามารถเย็บกระเป๋าผ้าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	**ตอนที่ 1** จงเรียงลำดับก่อนหลังจากภาพทั้ง 4 ภาพโดยใส่หมายเลข 1-4 ในช่อง *รูปภาพที่1* 	5	1	สอดคล้อง
	รูปภาพที่ 2 	5	1	สอดคล้อง
	รูปภาพที่ 3 	5	1	สอดคล้อง
	รูปภาพที่ 4 	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 12 การประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะกับเนื้อหา การตัดเย็บกระเป๋าผ้ากับจุดประสงค์เชิงพฤติกรมของหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า โดยประเมินดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ดังรายละเอียดภาคผนวกที่ 7 พบว่า แบบทดสอบในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 มีทั้งหมด 10 ข้อ มีดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเท่ากับ 1 ทุกข้อและค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 1 ดังนั้นแบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อเป็นแบบทดสอบทางพฤติกรรมในด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการนำไปใช้ สามารถนำไปใช้เป็นแบบทดสอบการประเมินผลได้ เพราะมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งหมด 4 ข้อ

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะกับเนื้อหา การตัดเย็บกระเป๋าผ้าหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องหลักการคำนวณราคา (งานผ้าประดิษฐ์) ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	**ข้อสอบ**	**ความสอดคล้อง**		
		$\sum R$	IOC	**ผลการประเมิน**
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	**จงอ่านข้อมูลและตอบคำถามข้อ** 1- 5 ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย - ผ้า 1 เมตรราคา30 บาท ทำถุงผ้าได้ 3 ใบ - ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 15 ใบ - ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 25 บาท ถุงผ้าหรือกระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 5 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับถุงผ้าหรือกระเป๋า 25 ใบ - ค่าแรงงานในการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 15 บาท 1. ต้นทุนค่าผ้า 1 ใบ เป็นเงินเป็นเท่าไร 1. 5 บาท 2. 10บาท 3. 12 บาท 4. 15 บาท	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 13 (ต่อ)

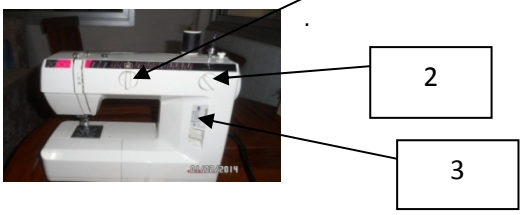
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	2. ต้นทุนค่าด้ายในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 0.50 บาท 2. 1 บาท 3. 1.50 บาท 4. 1.25 บาท	5	1	สอดล้อง
	3. ต้นทุนทั้งหมดของการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 11.50 บาท 2. 26.50 บาท 3. 12 บาท 4. 27 บาท	5	1	สอดคล้อง
2. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	4. ถ้าต้องการกำไร ร้อยละ 20 ของราคาทุน คิดเป็นเงินเท่าไร 1. 5.40 บาท 2. 7 บาท 3. 6 บาท 4 47 บาท	5	1	สอดคล้อง
	5. จากข้อที่ 4 เราจะกำหนดราคาขายเป็นเงินเท่าไร 1. 32.50 บาท 2. 22.50 บาท 3. 42.50 บาท 4. ไม่มีข้อถูก	5	1	สอดคล้อง
	6. กระเป๋าผ้า 1 ใบ จะใช้ผ้าประมาณกี่เซนติเมตร 1. 25 ซม. 2. 30 ซม. 3. 33 ซม. 4. 50 ซม.	4	0.80	สอดคล้อง
	7. ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ใช้ทำกระเป๋าได้กี่ใบ 1. 10 ใบ 2. 15 ใบ 3. 20 ใบ 4. 25 ใบ	4	0.80	สอดคล้อง

ตาราง 13 (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
2. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	8. ต้นทุนของกระเป๋าผ้ามีอะไรบ้าง 1. วัตถุดิบ 2. ค่าแรง 3. ค่าเดินทาง 4. ถูกทุกข้อ	5	1	สอดคล้อง
	9. ด้าย 1 หลอดมี 1,000 เมตร กระเป๋า 1 ใบ ใช้ด้ายกี่เมตร 1. 6.66 เมตร 2. 66.6 เมตร 3. 5.55 เมตร 4. 55.5 เมตร	5	1	สอดคล้อง
	10. จ้างเย็บกระเป๋า 100 ใบ ได้ค่าจ้าง กี่บาท 1. 1,000 บาท 2. 1,500 บาท 3. 2,000 บาท 4. 2,500 บาท	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 13 การประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ กับเนื้อหา การตัดเย็บกระเป๋าผ้ากับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องหลักการคำนวณราคาซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ดังรายละเอียดภาคผนวกที่ ค หน้า 288) พบว่าแบบทดสอบ 8 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 และมีอยู่ 2 ข้อที่มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 แสดงได้ว่าแบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 และค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 1 ดังนั้น แบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้ง 2 ข้อ จึงสามารถนำแบบทดสอบการประเมินผลนี้ไปใช้ในวัดผลของการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ได้

ตาราง 14 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้ การตัดเย็บกระเป๋าผ้าเรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้าหลังการฝึกอบรม ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	**ข้อสอบ**	**ความสอดคล้อง**		
		∑R	IOC	**ผลการประเมิน**
1. บอกหน้าที่ของเครื่องมืออุปกรณ์ และเครื่องจักร 2. ใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเครื่องจักรได้	จงบอกคุณสมบัติของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร รวมทั้งคำนวณต้นทุนในการตัดเย็บโดยการนำตัวอักษรทางซ้ายมือมาใส่ไว้หน้าภาพที่กำหนดขึ้น 1. ……  ก. ใช้ในการทำเครื่องหมายบนผ้า ข. ใช้ในการทำเครื่องหมายลงบนกระดาษ	5	1	สอดคล้อง
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	2. จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน ☐ ก. การกรอด้ายกับกระสวย ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย	5	1	สอดคล้อง
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	3. จงนำหมายเลขจากรูปภาพมาตอบถ้าต้องการปรับฝีเข้มให้มีระยะสั้นหรือยาวควรปรับที่จุดใด <u>ตอบ</u>……  	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 14 (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
5.สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง	**จงวงกลมหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียวในข้อ 4 ถึงข้อ 6** 4. การสร้างแบบกระเป๋าผ้าเป็นทรงอะไร ก. รูปทรงสี่เหลี่ยม ข. รูปทรงกลม ค. รูปทรงห้าเหลี่ยม	5	1	สอดคล้อง
6. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	5. การวางแบบกระเป๋าลงบนผ้าต้องดูลักษณะผ้าเป็นอย่างไร ก. วางผ้าลักษณะตรงตามความยาวของผ้า ข. วางผ้าลักษณะขวางเนื้อผ้า ค. วางผ้าลักษณะอย่างไรก็ได้	5	1	สอดคล้อง
7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	6. ก่อนติดหูกระเป๋าควรทำอะไรก่อน ก. วัดจากจุดกึ่งกลางปากกระเป๋าเข้ามาข้างละ 2.5 นิ้ว ข. เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าก่อนติดหู ค. ถูกหมดทุกข้อ	5	1	สอดคล้อง
8.สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูกในข้อ 7 และ 8 โดยตอบถูกใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด ..... 7. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	5	1	สอดคล้อง
	..... 8. การเย็บกระเป๋าผ้าต้องเย็บหูกระเป๋าให้เสร็จก่อนถึงจะเย็บตัวกระเป๋า	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 14 (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	**จากข้อมูลใช้ตอบคำถามข้อ 9-10** ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย - ผ้า 1 เมตรราคา 24 บาท ทำกระเป๋าได้ 3 ใบ - ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 30 ใบ - ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 20 บาท กระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 10 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับกระเป๋า 10 ใบ - ค่าแรงงานในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 12 บาท			
	9. ต้นทุนทั้งหมดในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 20.50 บาท 2. 22.50 บาท 3. 25.50 บาท 4. 28.50 บาท	5	1	สอดคล้อง
10. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	10. ถ้าต้องการกำไร 50 % ของต้นทุน ดังนั้นต้องขายราคาเท่าไร 1. 30.75 บาท 3. 33.75 บาท 3. 37.75 บาท 4. 42.75 บาท	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 14 แสดงผลการประเมินผลดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้การตัดเย็บกระเป๋าผ้ากับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพ เรื่องการสร้างแบบการตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้าซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ดังรายละเอียดภาคผนวกที่ 9 พบว่าแบบทดสอบความรู้ทั้งหมด 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 ซึ่งมากกว่า 0.5 ดังนั้นแบบทดสอบเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าที่ประเมินผลในด้านความรู้ความเข้าใจ

การนำไปปฏิบัติกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีค่าดัชนีความสอดคล้องกันทุกข้อ จึงสามารถนำไปใช้ประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าได้

ตาราง 15 ประเมินผลดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบทักษะ การตัดเย็บกระเป๋าผ้าเรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า หลังการฝึกอบรม ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
1. สามารถสร้างแบบได้	 1.ใช้อุปกรณ์ในการสร้างแบบได้ถูกต้อง ..... คะแนน	5	1	สอดคล้อง
2. สามารถเลือกผ้า วางผ้า และตัดผ้า ได้อย่างถูกต้อง	 2.วางผ้าและตัดผ้าได้ถูกต้อง .....คะแนน	5	1	สอดคล้อง
3. สามารถคำนวณและกำหนดราคาขายได้	3. ต้นทุนวัตถุดิบทำกระเป๋า 20 บาท/ใบ ต้นทุนค่าแรงงาน 15 บาท/ใบ และต้องการกำไร 30 % ของต้นทุนดังนั้นจะตั้งราคาขายเท่าไร 1. 40.5 บาท 2. 45.5 บาท 3. 50.5 บาท 4. 55.5 บาท	5	1	สอดคล้อง
4. สามารถประกอบชิ้นส่วนของหูกระเป๋าได้อย่างถูกต้อง	 4. ทำหูกระเป๋าได้ถูกต้อง ..... คะแนน	5	1	สอดคล้อง

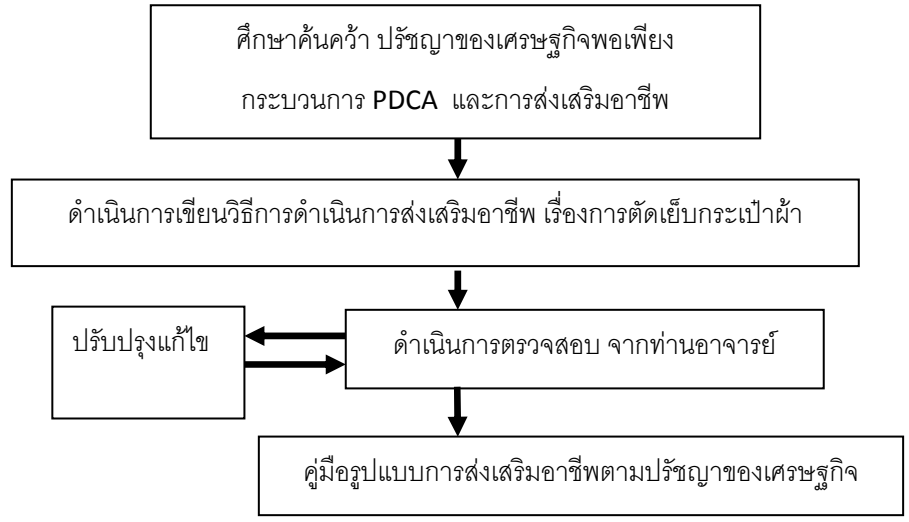
ตาราง 15 (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ความสอดคล้อง		
		∑R	IOC	ผลการประเมิน
4. สามารถประกอบชิ้นส่วนของหูกระเป๋าได้อย่างถูกต้อง	 5. วางหูกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน	5	1	สอดคล้อง
	 6.เย็บเข้าหูกระเป๋าได้ถูกต้อง ..... คะแนน	5	1	สอดคล้อง
5. สามารถเย็บกระเป๋า(ประกอบ)ได้อย่างถูกต้องตามลำดับ	 7. เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน	5	1	สอดคล้อง
	 8. การวัดขีดเส้นทำก้นกระเป๋า ..... คะแนน	5	1	สอดคล้อง
	 9. เย็บก้นกระเป๋าได้ถูกต้อง..... คะแนน	5	1	สอดคล้อง
	 10. การติดตีนตุ๊กแกได้ถูกต้อง..... คะแนน	5	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 15 การประเมินผลดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบทักษะ การตัดเย็บกระเป๋าผ้ากับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพ เรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บและการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า ซึ่งประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านดังรายละเอียดภาคผนวกที่ 10 พบว่าแบบทดสอบการวัดทักษะทั้งหมด 10 ข้อ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งหมด โดยค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่า 0.5 และค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 1 ดังนั้นแบบทดสอบวัดทักษะทั้ง 10 ข้อ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้ง 5 ข้อ แสดงให้เห็นว่าสามารถนำไปใช้ประเมินผลวัดความสามารถทางทักษะได้นั่นคือได้หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพในเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ต่อจากนั้นจึงจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประเมินผลความชัดเจนและการนำไปใช้ของคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้ที่จะนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษบกิจพอเพียงไปใช้ได้ถูกต้องและการวัดประสิทธิภาพของคู่มือรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้น จึงเชิญผู้เชี่ยวชาญ 10 คน ที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ในการส่งเสริมอาชีพ มาทำการประเมินผลความชัดเจนและการนำไปใช้ของคู่มือ

การจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อบอกวิธีการดำเนินงานตามรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้นำรูปแบบไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการจัดทำคู่มือมีขั้นตอนดังนี้



ภาพประกอบ 17 ขั้นตอนการจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การประเมินผลคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการส่งเสริมอาชีพ โดยผลการประเมินในเรื่องความชัดเจนของคู่มือและการนำไปใช้เป็นดังนี้

ตาราง 16 ผลการประเมินคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องความชัดเจนและการนำไปใช้

ลำดับ	ข้อมูล	จำนวนผู้เชี่ยวชาญตอบอยู่ในระดับคะแนน (คน)					$\overline{X}$	SD
		5	4	3	2	1		
	ความชัดเจน							
1	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ	5	5				4.5	0.53
2	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากคู่มือ	4	6				4.4	0.52
3	กลุ่มเป้าหมายมีความครอบคลุม	5	4	1			4.4	0.70
4	ข้อจำกัดของคู่มือมีความชัดเจน	5	5				4.5	0.53
5	ขั้นตอนที่ 1 ความชัดเจนในความรู้เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม กระบวนการ PDCA การส่งเสริมอาชีพ	7	3				4.7	0.48
6	ขั้นตอนที่ 2 มีความชัดเจนในการวางแผน (plan)ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักเหตุผลภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	6	4				4.6	0.52
7	ขั้นตอนที่ 3 มีความชัดเจนในการปฏิบัติ (DO)ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักความพอประมาณภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบด้วยปัจจัย (Input) กระบวนการ(Process) และผลผลิต(Output) จากการอ่านเนื้อเรื่องและตัวอย่าง สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	6	4				4.6	0.52

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูล	จำนวนผู้เชี่ยวชาญตอบอยู่ในระดับคะแนน (คน)					$\overline{X}$	SD
		5	4	3	2	1		
8	ขั้นตอนที่4 มีความชัดเจนในการตรวจสอบ (Check)ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้ และคุณธรรม จากตัวอย่างการประเมินผลในขั้นตอนนี้สามารถนำไปใช้ได้	4	6				4.4	0.52
9	ขั้นตอนที่ 5 มีความชัดเจนในการสังเคราะห์ (Action) ของขั้นการสังเคราะห์การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกัน ภายใต้ความรู้ และคุณธรรมเป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้นตรวจสอบCheck คือนำปัญหาที่ได้จากขั้นตรวจสอบ มาดำเนินการพัฒนา แก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	6	3	1			4.5	0.71
10	ขั้นตอนที่ 6 มีความชัดเจนในความยั่งยืน (Sustainable)ของการประกอบอาชีพความยั่งยืนมีความสำคัญมากในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	4	5	1			4.3	0.67
11	ตัวอย่างประกอบในคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมและชัดเจน	3	7				4.3	0.48
12	ความชัดเจนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพอประมาณ เหตุผล และภูมิคุ้มกัน	4	6				4.4	0.52
	รวมความชัดเจน						4.46	0.55
	ค่า t (ความชัดเจน)						2.71	

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูล	จำนวนผู้เชี่ยวชาญตอบอยู่ในระดับคะแนน (คน)					$\overline{X}$	SD
		5	4	3	2	1		
	สามารถนำไปใช้							
13	ขั้นตอนที่2 การวางแผน (plan) การส่งเสริมอาชีพโดยหลักเหตุผลภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	6	4				4.6	0.52
14	ขั้นตอนที่3 การปฏิบัติ (DO) การส่งเสริมอาชีพยึดหลักความพอประมาณภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบด้วยปัจจัย (Input) กระบวนการ(Process) และผลผลิต(Output) นำจากการอ่านเนื้อเรื่องและตัวอย่าง สามารถไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	6	4				4.6	0.52
15	ขั้นตอนที่4 การตรวจสอบ (Check) การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้ และคุณธรรม จากตัวอย่างการประเมินผลในขั้นตอนนี้สามารถนำไปใช้ได้	5	4	1			4.4	0.70
16	ขั้นตอนที่ 5 การสังเคราะห์ (Action) ขั้นการสังเคราะห์การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้ และคุณธรรมเป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้นตรวจสอบCheck คือนำปัญหาที่ได้จากขั้นตรวจสอบมาดำเนินการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	4	5	1			4.3	0.67
17	ขั้นตอนที่ 6 ความยั่งยืน(Sustainable) การประกอบอาชีพความยั่งยืนมีความสำคัญมากในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	4	5	1			4.3	0.67

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูล	จำนวนผู้เชี่ยวชาญตอบอยู่ในระดับคะแนน (คน)					$\overline{X}$	SD
		5	4	3	2	1		
	สามารถนำไปใช้							
18	สามารถนำความสัมพันธ์ของ ความพอประมาณ เหตุผล และภูมิคุ้มกันไปใช้ได้	4	5				4.4	0.52
19	บุคคลทั่วไปสามารถนำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้อย่างเข้าใจ	5	5				4.5	0.53
	รวมค่าการนำไปใช้						4.44	0.58
	ค่า t (การนำไปใช้)						2.44	
	รวมทั้งหมด						**4.46**	**0.56**
	ค่าที						**2.56**	

จากตารางที่ 16 ผลการประเมินคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องความชัดเจนและการนำไปใช้ พบว่าความชัดเจน เรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ประโยชน์ของคู่มือข้อจำกัดของคู่มือ ความชัดเจนในความรู้เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม กระบวนการ PDCA การส่งเสริมอาชีพ ความชัดเจนในการวางแผน (plan) ความชัดเจนในการปฏิบัติ (DO) การตรวจสอบ (Check) ความชัดเจนในการสังเคราะห์ (Action) ความชัดเจนในความยั่งยืน (Sustainable) ตัวอย่างประกอบของคู่มือ และความชัดเจนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง พอประมาณ เหตุผล และภูมิคุ้มกัน มีความชัดเจนมีค่าเฉลี่ย 4.46 ค่า SD = 0.55 และค่า t = 2.71 โดยการเปิดตาราง ค่า $t_{.05,9}$ = 2.26 ส่วนการนำไปใช้ในเรื่องความรู้ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบการสังเคราะห์ผล ความยั่งยืน รวมถึงบุคคลทั่วไปสามารถนำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้อย่างเข้าใจทุกข้อมีค่าเฉลี่ย = 4.44 ค่า SD = 0.58 และค่า t = 2.44 โดยการเปิดตาราง ค่า $t_{.05,9}$ = 2.26 ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์ที่คาดหวังหรือสมมุติฐานที่ตั้งคือคู่มือที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก = 4 ในการหาค่ารวมทั้งหมดของคู่มือได้

ค่าเฉลี่ยมีค่า = 4.46

SD = 0.56

N = 10

ค่า t = 2.56

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ df = 9 ค่า $t_{.05,9}$ = 2.26 (ค่า t จากการเปิดตารางหน้า 177) ค่า t ที่คำนวณ มากกว่า ค่า t ที่ได้จากการเปิดตาราง (2.56> 2.26) นั่นคือคู่มือรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีคะแนนสูงกว่าคะแนนเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดด้วยความเชื่อมั่น 95% แสดงถึงคู่มือเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากหมายความว่ารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นเป็นที่ยอมรับว่าสามารถนำไปใช้ได้ผล

ดังนั้นจึงนำรูปแบบการส่งแสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้ โดยดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรอาชีพระยะสั้นเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าโดยดำเนินการฝึกอบรม 3 วัน ได้แก่วันที่ 19, 26 มกราคม และวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 วันละ 6 ชั่วโมง

3.2 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ และทำการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรด้วยการประเมินผลเชิงพฤติกรรมของเนื้อเรื่องกับจุดประสงค์ และแบบประเมินผลกับจุดประสงค์ แล้วจึงดำเนินการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากแบบประเมินผลก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้ รวมทั้งประเมินผลทางความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อวัดประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการประเมินประสิทธิภาพ ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการประเมินผล วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยประเมินความรู้ ซึ่งใช้แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าในด้านเนื้อหากับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และความสัมพันธ์ของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ว่ามีดัชนีความสอดคล้องกัน แล้วจึงดำเนินการไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้าดังตารางที่ 16

ตาราง 17 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1				
	ความรู้ (6คะแนน)	ทักษะ (4คะแนน)	รวม	$\overline{X}$	ร้อยละ(100%)
1	4	4	8	4.0	80
2	4	4	8	4.0	80
3	4	4	8	4.0	80
4	4	4	8	4.0	80
5	4	4	8	4.0	80
6	4	4	8	4.0	80
7	4	4	8	4.0	80
8	4	4	8	4.0	80
9	4	4	8	4.0	80
10	4	4	8	4.0	80
11	4	4	8	4.0	80
12	4	4	8	4.0	80
13	4	4	8	4.0	80
14	4	4	8	4.0	80
15	4	4	8	4.0	80
16	5	4	9	4.5	90
17	5	3	8	4.0	80
18	4	4	8	4.0	80
19	5	3	8	4.0	80
20	5	4	9	4.5	90
21	4	4	8	4.0	80

ตาราง 17 (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1				
	ความรู้ (6คะแนน)	ทักษะ (4คะแนน)	รวม	$\overline{X}$	ร้อยละ(100%)
22	4	4	8	4.0	80
23	5	4	9	4.5	90
24	4	4	8	4.0	80
25	4	4	8	4.0	80
26	4	4	8	4.0	80
27	5	4	9	4.5	90
28	5	4	9	4.5	90
29	5	4	9	4.5	90
30	5	3	8	4.0	80
รวม			246		
ค่าเฉลี่ย			8.2		82.00
ผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ					100

จากตารางที่ 17 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 30 คน ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 11 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพทั้งหมด 30 คนพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนร้อยละ 90 มีจำนวน 6 คน และมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้คะแนนร้อยละ 80 มีจำนวน 24คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.00 และผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็น 100% ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีประสิทธิภาพ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน เนื่องมาจากการจัดหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้านั้นมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และสอดคล้องกับแบบทดสอบประเมินผลเชิงพฤติกรรม ซึ่งได้วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดทุกจุดประสงค์ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถทำแบบทดสอบประเมินผลเชิงพฤติกรรมได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตาราง 18 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2				
	ความรู้ (4คะแนน)	ทักษะ (6คะแนน)	รวม	$\overline{X}$	ร้อยละ(100%)
1	4	4	8	4	80
2	4	4	8	4	80
3	3	5	8	4	80
4	4	4	8	4	80
5	4	4	8	4	80
6	3	5	8	4	80
7	4	4	8	4	80
8	4	5	8	4.5	90
9	4	4	8	4	80
10	3	5	8	4	80
11	4	4	8	4	80
12	4	4	8	4	80
13	4	5	9	4.5	90
14	4	4	8	4	80
15	4	5	9	4.5	90
16	4	5	9	4.5	90
17	3	5	8	4	80
18	3	5	8	4	80
19	4	5	9	4.5	90
20	4	4	8	4	80

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2				
	ความรู้ (4คะแนน)	ทักษะ (6คะแนน)	รวม	$\overline{X}$	ร้อยละ(100%)
21	3	5	8	4	80
22	4	5	9	4.5	90
23	4	5	9	4.5	90
24	4	5	9	4.5	90
26	3	6	9	4.5	90
27	4	5	9	5	90
28	4	5	9	5	90
29	4	5	9	5	90
30	4	4	8	4	80
รวม			252		84.00
ค่าเฉลี่ย			8.4		

จากตารางที่ 18 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 30 คน พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนร้อยละ 80 มีจำนวน 18 คน มีผู้ได้คะแนนร้อยละ 90 มีจำนวน 12 คน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 30 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ทุกคน ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีประสิทธิภาพ เพราะผู้เข้ารับการฝึกอรมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ทุกคน ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นี้มีการฝึกอบรมทางด้านทักษะถึง 12 ชั่วโมง และผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถทำแบบทดสอบเชิงพฤติกรรมได้คะแนนที่สูงขึ้น (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 = 82.00 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 = 84.00) แสดงให้เห็นว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจในอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า จึงมีความตั้งใจเรียน และฝึกปฏิบัติเป็นอย่างดี

ตาราง 19 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหน่วยรียนรู้ที่ 3 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3				
	ความรู้ (5 คะแนน)	ทักษะ (5 คะแนน)	รวม	$\overline{X}$	ร้อยละ (100%)
1	4	4	8	4	80
2	4	4	8	4	80
3	4	5	9	4.5	90
4	4	4	8	4	80
5	4	4	8	4	80
6	4	4	8	4	80
7	4	4	8	4	80
8	4	4	8	4	80
9	4	4	8	4	80
10	4	5	9	4.5	90
11	4	4	8	4	80
12	4	5	9	4.5	90
13	4	4	8	4	80
14	4	4	8	4	80
15	4	5	9	4.5	90
16	5	4	9	4.5	90
17	4	5	9	4.5	90
18	4	4	8	4	80
19	4	5	9	4.5	90
20	4	4	8	4	80
21	4	5	9	4.5	90
22	4	5	9	4.5	90

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3				
	ความรู้ (5 คะแนน)	ทักษะ (5 คะแนน)	รวม	$\overline{X}$	ร้อยละ (100%)
23	5	4	9	4.5	90
24	4	5	9	4.5	90
25	4	4	8	4	80
26	5	4	9	4.5	90
27	4	5	9	4.5	90
28	4	5	9	4.5	90
29	4	5	9	4.5	90
30	4	4	8	4	80
รวม			255		2,550
ค่าเฉลี่ย			8.5		85.00

จากตารางที่ 19 ผลการประเมินประสิทธิภาพความรู้และทักษะการอบรมโครงการการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัดนครนายก พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 30 คน มีผู้ได้คะแนนร้อยละ 80 จำนวน 15 คน ได้ร้อยละ 90 จำนวน 15 คน คะแนนเฉลี่ยของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหน่วยเรียนรู้ที่ 3 = 85.00 และผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ทุกคน ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีประสิทธิภาพ เพราะแบบทดสอบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า มีการวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกันกับเนื้อเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และยังแสดงให้เห็นว่าผู้สอนได้สอนโดยยึดตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากตารางที่ 4.12, 4.13, 4.14 พบว่าประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนความรู้และทักษะของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1,2,3 จัดอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 30 คน ได้คะแนนระหว่างการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ย E1 = 83.66 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ E1 = 80 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการ

ส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีประสิทธิภาพและได้สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 และทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในอาชีพ เพราะมีผู้สอนทำการสอนตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ และผู้เรียนก็มีความสนใจในอาชีพที่เข้ารับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี

ตาราง 20 การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความรู้และด้านทักษะ หลังการฝึกอบรม ณ องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ลำดับ	คะแนน (E_2)				ร้อยละ (100%)
	ความรู้ 50	ทักษะ 50	รวม 100	$\overline{X}$	
1	45	45	90	45	90
2	45	45	90	45	90
3	45	45	90	45	90
4	45	50	95	47.5	95
5	45	45	90	45	90
6	45	45	90	45	90
7	45	45	90	45	90
8	50	45	95	47.5	95
9	45	50	95	47.5	95
10	45	45	90	45	90
11	45	50	95	47.5	95
12	45	50	95	47.5	95
13	50	45	95	47.5	95
14	45	45	90	45	90
15	50	50	100	50	100
16	45	45	90	45	90
17	50	45	95	47.5	95
18	45	50	95	47.5	95

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนน (E_2)				ร้อยละ (100%)
	ความรู้ 50	ทักษะ 50	รวม 100	$\overline{X}$	
19	40	45	85	42.5	85
20	40	45	85	42.5	85
21	45	45	90	45	90
22	45	45	90	45	90
23	45	50	95	47.5	95
24	45	45	90	45	90
25	45	45	90	45	90
26	45	45	90	45	90
27	50	50	100	50	100
28	50	50	100	50	100
29	50	45	95	47.5	95
30	45	50	95	47.5	95
รวม	1375	1400	2775		
$\overline{X}$	45	47.5	92.5	45.66	
ร้อยละ	91.66	93.33	92.5		

จากตารางที่ 20 การประเมินประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความรู้และด้านทักษะ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก การจัดฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีจำนวนผู้เข้ารับฝึกอบรมทั้งสิ้น 30 คนและทำการประเมินผลเชิงพฤติกรรม จากการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ทุกคน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านความรู้พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 91.66 และเมื่อพิจารณาด้านทักษะการนำไปปฏิบัติใช้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 93.33 จากการสังเกตุและการประเมินผลเชิงพฤติกรรมของประชากรที่เข้ารับการฝึกอบรม ปรากกฏว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานการตัดเย็บกระเป๋าผ้าได้อย่างมีทักษะ และสามารถนำไปประกอบอาชีพหรือการผลิตผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดีโดยดูได้จากผลการประเมินทักษะและความรู้ ผลการ

ประเมิน E2 = 92.5 ซึ่งเกณฑ์กำหนดค่า E2 = 80 ดังนั้นสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีประสิทธิภาพ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับสมุติฐานข้อที่ 2 ที่ว่ารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนามีประสิทธิภาพ โดยจะเห็นได้จากผลจากการเข้ารับการฝึกอบรมทุกคนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 80

ตาราง 21 ผลการประเมินความรู้และทักษะ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า (E1/E2 = 80/80)

E1	E2
83.66	92.50
เกณฑ์กำหนด E1=80	เกณฑ์กำหนด E2=80

การวัดความรู้ระหว่างการอบรม (E1) ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1, 2 และ 3 พบว่า ค่าความรู้และทักษะระหว่างการฝึกอบรม ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้เป็นดังนี้ 82.00, 84.00 และ 85.00 ตามลำดับ และค่าความรู้ระหว่างการฝึกอบรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.66 ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนด (E1)ไว้ร้อยละ 80 ส่วนการวัดด้านความรู้ และด้านทักษะหลงการฝึกอบรม (E2) ผลประเมินผลได้ร้อยละ 92.50 ซึ่งเกณฑ์การประเมินผลความมีประสิทธิภาพกำหนด (E2) ไว้ที่ร้อยละ 80.00 ดังนั้น จึงถือได้ว่าการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประสิทธิภาพและผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพราะได้คะแนนความรู้และทักษะการปฏิบัตินำไปใช้มากขึ้น และมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนเป็นทฤษฎี น้อยกว่าภาคปฏิบัติ และแบบทดสอบประเมินผลเชิงพฤติกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ พร้อมทั้งผู้เรียนมีความสนใจในอาชีพอย่างแท้จริง เพราะการจัดฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าเป็นไปตามความต้องการของประชากรที่ตำบลองค์รักษ์ อำเภอองค์รักษ์ จังหวัดนครนายก

3.3 การติดตามผล หลังจากนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้ตามแผนการฝึกอบรมที่จัดเตรียไว้ และภายหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการนำเอาความรู้ และทักษะที่ได้รับระหว่างการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพเสริม และอาชีพอิสระจำนวน 5 คน โดยตั้งกลุ่มอาชีพขึ้น 2 กลุ่ม ไปประยุกต์ใช้กับงานในหน้าที่ การติดตามผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหาแล้วก็แก้ปัญหาได้ถูกจุด ในการติดตามผล โดยติดตามเป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยติดตามผลเป็นระยะ เพื่อดูว่าผู้ประกอบอาชีพมี

ปัญหาอะไรบ้าง จะได้จัดฝึกอบรมเพิ่ม หรือแนะนำในแก้การปัญหาให้ เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องดังเช่นในที่นี้

การติดตามผลเดือนที่ 1 พบว่ามีผู้เข้าสู่อาชีพจำนวน 5 ท่าน แบ่งเป็น 2 กลุ่มจากการสอบถามผู้เข้าสู่อาชีพว่ามีลูกค้าจากที่ใดบ้าง และผลิตกระเป๋าผ้ารูปแบบใดบ้าง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพตอบว่าเขาทำกระเป๋าผ้าแบบเดียว และรับจ้างทำให้กับสถานศึกษา และสถานที่ราชการ และถามถึงรายได้ต่อเดือนได้คนละ ประมาณ 500 บาทต่อคนต่อเดือนดังเช่น (กลุ่มคุณยุพามีสมาชิก 3 คน ได้ทำการรับจ้างมหาวิทยาลัยเย็บกระเป๋าผ้าจำนวน 150 ใบ คิดแรงใบละ 10 บาท ได้เงินมา 1500 บาท) และจากการพูดคุยกับกลุ่มผู้เข้าสู่อาชีพบอกว่าพวกเขาไม่ค่อยมีเงินทุน ดังนั้นจึงแนะนำให้เอาเงินที่ได้มาทั้งหมด 1500 บาท นั้นเป็นเงินทุนกลุ่ม เพื่อซื้อผ้ามาทำกระเป๋า พร้อมกับแนะนำให้มีการรับจ้างซ่อมเสื้อผ้าไปด้วยจะได้มีรายได้เพิ่ม และแนะนำให้เขาไปเก็บข้อมูลในตลาดที่นครนายกว่าผู้บริโภคชอบกระเป๋าผ้าแบบใดบ้างจะได้ผลิตให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

การติดตามเดือนที่ 2 พบว่าจากการไปเก็บข้อมูลประชากรต้องการกระเป๋าสวยงามมีหลายขนาด จึงได้นำผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาปรับปรุงกระเป๋าให้มีการผลิตกระเป๋าผ้า 3 แบบ ๆ ละ 3 ขนาด และใช้เศษผ้ามาเย็บต่อกันให้เกิดความสวยงาม และเพิ่มของตกแต่ง เช่นเชือก กระดุม ซิปสวยงาม ให้สวยงามยิ่งขึ้น กลุ่มคุณยุพาได้นำเงินที่ทำได้ 1,500 บาท เป็นเงินทุนกองกลางของกลุ่ม ไปทำการซื้อผ้าและอุปกรณ์ในการตกแต่ง เช่นเชือก กระดุม ซิปสวยงาม คิดราคากระเป๋าสวยงามต้นทุนได้ใบละ 31 บาท และค่าแรงใบละ 12 บาท รวมเป็นเงินราคาต้นทุนใบละ 43 บาท แต่ขายส่งใบละ 55 บาท ได้กำไรใบละ 12 บาท ในเดือนที่ 2 ขายได้ 100 ใบ เป็นเงิน 5,500 บาท ต้นทุน 4,300 ได้กำไร 1,200 บาท โดยวางขายที่ตลาดนครนายก ส่งตลาดจตุจักร และร้านบ้านกำนัน ปัญหาที่พบคือผู้ผลิตอยากจะลดต้นทุนอีก (ซึ่งผู้ผลิตทราบว่าแหล่งเศษผ้าถูกและชิ้นใหญ่อยู่พาหุรัด) จึงแนะนำเรื่องการขนส่งวัตถุดิบ (ผ้า) ให้เดินทางไปติดต่อซื้อเศษผ้าที่ร้านสุภาภรอยู่พาหุรัดให้เขาจัดส่งมาทางรถตู้ และใช้วิธีการสั่งซื้อทางโทรศัพท์โอนเงินเข้าบัญชีทางธนาคารสะดวก และลดค่าขนส่งเพราะปัจจุบันเขาส่งสินค้าทางรถตู้โดยสารจากนครนายกมากรุงเทพฯราคาถูกและสะดวก ปัญหาที่พบอีกคือผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการแบบกระเป๋าผ้า (เพราะเขาไม่ได้ใช้ Internet) ดังนั้นผู้วิจัยจึงค้นแบบกระเป๋าผ้าทาง Internet และทำเป็น Sheet นำไปแจกให้เพื่อให้เขาศึกษาเพิ่มเติม

การติดตามเดือนที่ 3 มีการผลิตกระเป๋าผ้าอีกแบบเป็นกระเป๋าผ้าดิบ และผู้ประกอบอาชีพได้เดินทางไปซื้อเศษผ้าที่ร้านขายผ้าที่พาหุรัด โดยพวกเขาไปเพียงครั้งแรกเท่านั้น ต่อจากนั้นเขาโทรสั่งและส่งของมาทางรถตู้ ใช้วิธีการโอนเงิน ทำให้ลดต้นทุนลงไปได้ใบละ 5 บาท ในเดือนนี้มีผู้สั่งซื้อกระเป๋าผ้าสี 50 ใบ ได้ค่าแรงใบละ 12 บาท ได้กำไรใบละ 17 บาท (ได้กำไรเพิ่มมาใบละ 5 บาท) ซึ่งได้กำไรจากการขายกระเป๋าสวยงาม 850 บาททำให้ได้กำไรสูงขึ้น และได้ทำกระเป๋าผ้าดิบออกขาย 200

ใบ ราคาขายใบละ 18 บาท ราคาผ้าใบละ 8 บาทและค่าแรงใบละ 6 บาท รวมต้นทุนใบละ 14 บาท ได้กำไรใบละ 4 บาท รวมเป็นเงินกำไร 800 บาท ดังนั้นในเวลา 3 เดือน เขามีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 4,500+2,850/3= 2,450 บาทต่อคนต่อเดือน (ค่าแรง = 1,500+1,200+1,200+600 = 4500 บาท และเงินกำไรที่ได้ = 1,200+850+800 = 2,850 บาท) จากการติดตามผลในเดือนที่ 3 มีลูกค้าเพิ่มอีกแห่งที่ตลาดบางน้ำผึ้ง และสมาคมแม่บ้านทหารเรือได้มาจ้างให้เย็บกระเป๋าผ้าส่งให้กับสมาคมแม่บ้านทหารเรือทำให้ผู้ประกอบอาชีพมีรายได้เพิ่ม

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปทดลองใช้ โดยทำการพัฒนารูปแบบจากการใช้เทคนิคเดลฟายซึ่งใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่านในการให้ข้อมูล จำนวน 3 รอบจนได้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจ และนำไปทดลองใช้รูปแบบ ด้วยการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ และคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พร้อมกับติดตามผลเป็นระยะ 3 เดือนเพื่อช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เข้าสู่อาชีพเกิดความยั่งยืน และทำการประเมินรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจด้วยเครื่องมือแบบ Rating Scale โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบการได้รับความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญคือมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐาน และฐานนิยมไม่เกิน 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทส์ไม่เกิน 1.50 (เทวิล ศรีสองเมือง. 2551: 83-84 อ้างอิงจาก Dalkey and Helmer, 1963. 458-467).ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพบว่าเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ โดยยึดหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีความรอบรู้ มีความรอบคอบ มีความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลง มีความรู้และคุณธรรม โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนและมีการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มาใช้ในภาคธุรกิจ พร้อมทั้งนำมาใช้ในการส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมอาชีพสู่ความมั่นคงได้ด้วยกระบวนการ PDCA ส่วนรูปแบบ หมายถึง ตัวโครงสร้างทางความคิดและรูปแบบการส่งเสริมอาชีพเป็นโครงสร้างทางความคิดในการส่งเสริมอาชีพโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

5.1.3 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เดลฟายเทคนิค

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ทั้งนี้ใช้ผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญใช้วิธี Snowball และผู้วิจัยได้ทำศึกษาข้อมูล ในด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการสู่ความสำเร็จ PDCA และรูปแบบการส่งเสริมอาชีพเอามาสร้างเครื่องมือปลายเปิดผลจากการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ จึงได้พัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพ

ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นโดยมีองค์ประกอบ คือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย เหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ กับคุณธรรม และกระบวนการ PDCA ซึ่งประกอบด้วย 1. Plan (การวางแผน) อยู่บนพื้นฐานเหตุผล ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย สำรวจความต้องการ วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ และจัดทำหลักสูตร 2. Do (ปฏิบัติ) อยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) กระบวนการ (การจัดฝึกอบรม) ผลผลิต (รายได้หรือการประกอบอาชีพ) 3. Check (การประเมินผล) อยู่บนในขั้นภูมิคุ้มกัน ด้วยการประเมินผลหลักสูตร ประเมินผลการจัดฝึกอบรมอาชีพ และประเมินผลผลิต และ 4. Action (การปรับปรุงแก้ไข) อยู่บนในขั้นภูมิคุ้มกัน มีการกำกับติดตามผลเพื่อมาปรับปรุงแก้ไข รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีวัตถุประสงค์ ในการส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มรายได้ และการดำเนินงานของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีขั้นตอนดังนี้

1. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วยมีเหตุผล ความพอประมาณ และภูมิคุ้มกัน และขับเคลื่อนการส่งเสริมอาชีพด้วยกระบวนการ PDCA ซึ่งหมุนไปเลื่อยๆบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง

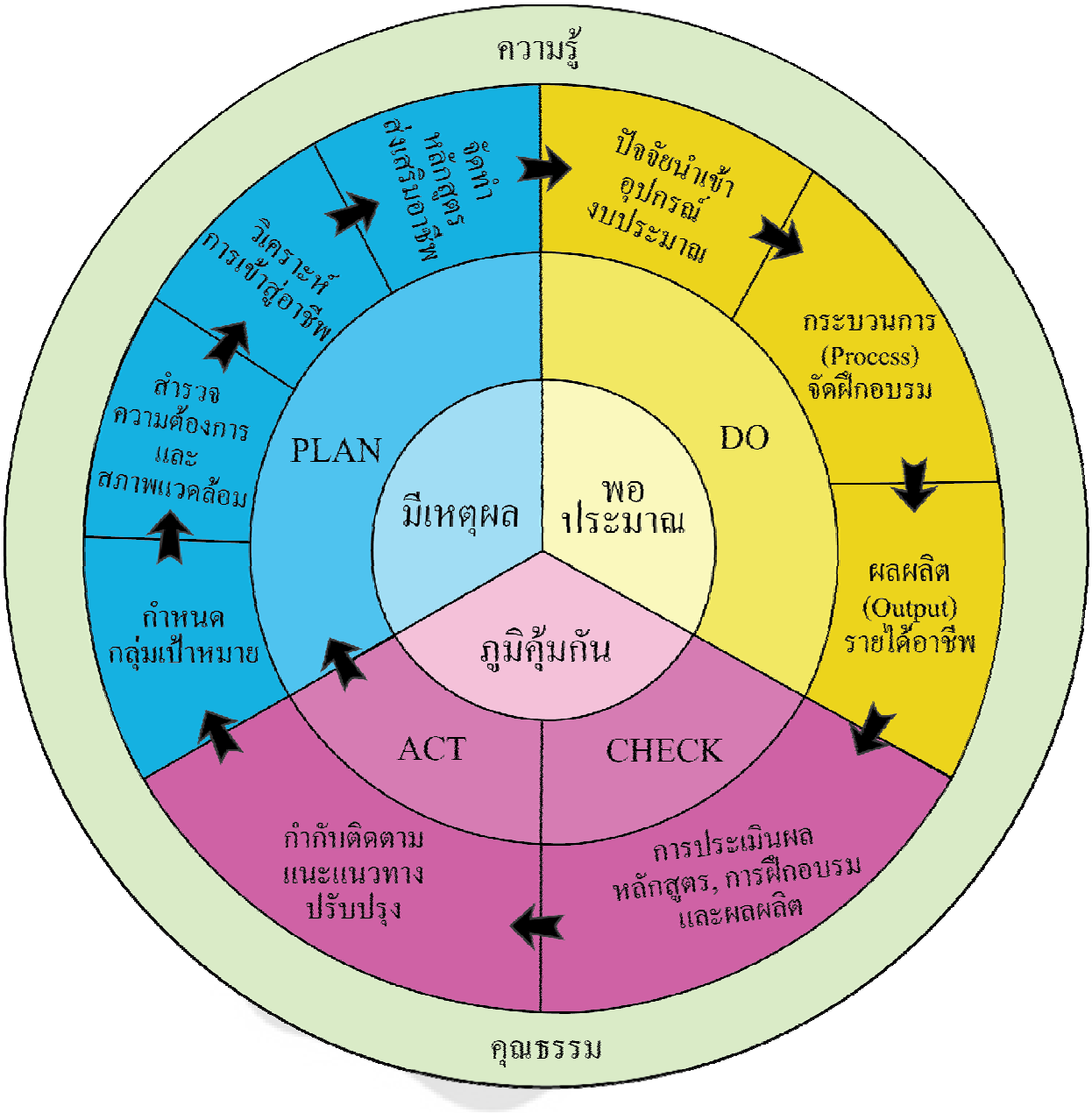
2. ในขั้นของ Plan ยึดหลักเหตุผลในการส่งเสริมอาชีพ ซึ่งในการส่งเสริมต้องทำการวางแผน (Plan) โดยต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และทำการสำรวจสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกรวมทั้งความต้องการในอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย เมื่อทราบปัญหาว่าต้องการอาชีพอะไร และทำการวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพว่าเป็นไปได้ไหม และจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพโดยจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ

3. ในขั้นของ Do ยึดหลักความพอประมาณในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า โดยเริ่มตั้งแต่ปัจจัยนำเข้าเช่นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ ต่อจากนั้นเข้าสู่กระบวนการจัดการฝึกอบรมอาชีพ เพื่อให้ได้ผลผลิตคืออาชีพหรือรายได้

4. มีภูมิคุ้มกันซึ่งเกิดจากการ Check (ประเมินผล) โดยทำการประเมินปัจจัยการผลิตในที่นี้คือ ตัวหลักสูตร วิธีการฝึกอบรม ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมแล้วมีความรู้หรือไม่ และกระบวนการฝึกมีขั้นตอนไหนมีปัญหา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง

5. ภูมิคุ้มกันจัดอยู่ในขั้น Action หรือการแก้ปัญหา ในการนี้มีการติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นการนำปัญหาไปปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขสามารถเกิดได้ตั้งแต่ขั้นการวางแผน เมื่อวงจร PDCA ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องอาชีพจะเกิดความมั่นคงและยั่งยืน

6. การดำเนินการทั้ง 4 ขั้นตอนนี้จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรมในการดำเนินงาน จนได้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังภาพที่ปรากฏ



ภาพประกอบ 18 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐ,กิจพอเพียง

การประเมินการยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน โดยสร้างเครื่องมือแบบ Rating Scale และและเขียนคำอธิบายรูปแบบและให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ มีการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข หรือ PDCA ขั้นตอนการวางแผน (Plan) อยู่บนพื้นฐานเหตุผล

การวางแผนประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย การสำรวจ การวิเคราะห์เข้าสู่อาชีพ และจัดทำหลักสูตรมีความชัดเจนและเหมาะสม ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) อยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ขั้นตอนนี้มีส่วนประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) การจัดฝึกอบรม และผลผลิต (รายได้ และนำไปประกอบอาชีพ) ขั้นตอนการประเมินผล (Check) อยู่บนพื้นฐานภูมิคุ้มกันได้แก่ประเมินผลทดสอบของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Action) อยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามผล และปรับปรุงแก้ไข รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้น มีความเชื่อมโยงกันในแต่ละองค์ประกอบ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนได้ มีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ฐานนิยม = 5 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

5.1.3 ประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามผล

5.1.3.1 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมขึ้นใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย และฝึกปฏิบัติ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า มี 3 หน่วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์ และจักรเย็บผ้า แบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 และค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้าโดยประเมินดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 มีทั้งหมด 10 ข้อ มีดัชนีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเท่ากับ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องหลักการคำนวณราคาพบว่าแบบทดทั้งหมด 10 ข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 และค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 1 แสดงให้เห็นว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ และจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยเขียนตามการปฏิบัติในการฝึกอบรมอาชีพ สร้างเครื่องมือมาทำการประเมินคู่มือ เครื่องมือที่สร้างขึ้นเป็นแบบ Rating Scale และให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การส่งเสริมอาชีพจำนวน 10 ท่าน ทำการประเมิน ความชัดเจน และการนำไปใช้ เรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ประโยชน์ของคู่มือข้อจำกัดของคู่มือ ความรู้เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวางแผน (plan) การปฏิบัติ (DO) การตรวจสอบหรือประเมินผล (Check) การปรับปรุงแก้ปัญหา (Action) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ df = 9 ค่า $t_{.05,9}$ = 2.26 (ค่า t จากการเปิดตารางหน้า 177) ค่า t ที่คำนวณ มากกว่า ค่า t ที่ได้จากการเปิดตาราง (2.56> 2.26) นั่นคือคู่มือรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ และประชาสัมพันธ์จัดฝึกอบรมอาชีพ 3

วัน พร้อมกับทำการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลการประเมินได้คะแนน มากกว่า ร้อยละ 80 ทั้งระหว่างฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม (E1 =83.66 และ E2=92.50) นั่นคือการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีประสิทธิภาพ หลังจากนี้ก็ดำเนินติดตามผล

5.1.3.2 การติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา 3 เดือนพบว่า

1. มีการเข้าสู่อาชีพ จำนวน 5 คน มีการรวมกลุ่มอาชีพจานวน 2 กลุ่ม มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยเดือนละ 2,450 บาท

2. ปัญหาที่พบ

2.1 ปัญหาเงินลงทุน แนวทางแก้ไขควรให้การสนับสนุนจัดตั้งกองทุนกลุ่มอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้าโดยรัฐบาล และหน่วยงานของจังหวัด (ที่มีส่วนในการส่งเสริมอาชีพ) ควรสนับสนุนเงินกู้เพื่อการลงทุน

2.2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีข้อจำกัดในเรื่องการออกแบบ และพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด แนวทางแก้ไข พาณิชย์จังหวัดและหรืออุตสาหกรรมจังหวัดควรให้การสนับสนุนเรื่องรูปแบบผลิตภัณฑ์

2.3 การลดต้นทุนในการผลิต แนวทางแก้ไขโดยหาแหล่งที่ขายวัตถุดิบที่ถูกและประหยัดค่าขนส่ง แนวทางแก้ไขปัญหาใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเข้าช่วยเช่นทางโทรศัพท์ และใช้ระบบการขนส่งทางรถตู้ที่รับผู้โดยสารจากนครนายก มากรุงเทพฯ

2.4 การเข้าถึงข้อมูลสื่อสารเช่น Internet (ใช้ค้นแบบกระเป๋า และโอนเงินในการรับและจ่าย) แนวทางแก้ไขปัญหาคือภาครัฐ และภาคเอกชนในธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคม ควรให้กระจากทุกพื้นที่ และควรจัดอบรมให้ชาวบ้านมีความรู้ในการใช้ Internetเพื่อสืบค้นข้อมูล

5.2 การอภิปรายผล

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน และให้หน่วยงานสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประชาชน เพื่อเป็นการลดช่องว่างทางสังคม ทำให้มีรายได้เพิ่ม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่สำคัญที่ค้นพบมีดังนี้

5.2.1 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาโครงสร้างทางความคิดในการส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมอาชีพ และรายได้ให้กับประชาชน รูปแบบมีองค์ประกอบคือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกระบวนการ PDCA และนำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน ซึ่งพระจันทร์ หมั่นบำรุง (2551: 147-152)กล่าวเสริมว่าการบูรณาการจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจในรูปแบบการ

สอนได้เป็นอย่างดีจึงเป็น ส่วนกิตติธัช คงชะวัน (2553: 185-187) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยรูปแบบประกอบด้วย1) เรียนรู้ร่วมกัน 2) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 3) ร่วมกันพัฒนาและตรวจสอบหลักสูตร (Development) 4) การนำหลักสูตรไปใช้ 5) การประเมินผล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและกระบวนการ PDCA มาบูรณาการเข้าด้วยกันโดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยผู้เชี่ยวชาญมาระดมความคิดเห็นเพื่อหาฉันทามติ (Consensus)ของรูปแบบ และรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบดังนี้

5.2.1.1 Plan (การวางแผน) การวางแผนจะต้องประกอบด้วย ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สำรวจความต้องการ วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ และการจัดทำหลักสูตร

5.2.1.2 Do (ปฏิบัติ) ในการปฏิบัติประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า คือ อุปกรณ์ และงบประมาณ กระบวนการ คือการจัดฝึกอบรม และผลผลิต คือ รายได้ หรือการประกอบอาชีพ

5.2.1.3 Check (การประเมินผล) คือการประเมินผลหลักสูตร ประเมินผลการจัดฝึกอบรมอาชีพ และประเมินผลผลิต

5.2.1.4 Action (การปรับปรุงแก้ไข) คือการกำกับติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับอัมพร พงษ์กังสนานันท์ (2550: 179-180) ที่กล่าวว่ารูปแบบนั้นจะต้องมีองค์ประกอบ เช่น หลักการจัดการ การบริหารจัดการศึกษา กลุ่มเป้าหมาย การประเมินผล

ในการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยยึดหลักทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีวิธีคิดแบบองค์รวมคือมองทุกอย่างอย่างครบวงจรด้วยกระบวนการ PDCA เพราะกระบวนการของเดมมิ่ง หรือวงล้อ PDCA เป็นขั้นตอนในการทำงานให้งานเสร็จอย่างถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาที่ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ (Act) ดังนั้นการหมุนวงล้อเดมมิ่ง (PDCA) อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ 2547: 56) และ PDCA เป็นกระบวนการพัฒนาประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผลที่ได้ และไม่ได้ผลตามที่คาดหมายไว้ จะต้องทำการทบทวนโครงการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อยๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงาน และระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ สอดคล้องกับGood (1973: 25) ได้ให้ความหมายรูปแบบหมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการ

เลียนแบบ เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด เป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม ตามความหมายดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบ คือแบบจำลองของสิ่งที่เป็น ดังนั้น รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือโครงสร้างทางความคิดในการส่งเสริมอาชีพที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกระบวนการ PDCA เข้าด้วยกัน

5.2.2 การยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้น จากผู้เชี่ยวชาญ โดนนำรูปแบบที่สร้างขึ้นพร้อมคำอธิบายทำการประเมินผลพบว่าการยอมรับในเรื่องรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ และ มีการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์การวางแผน (Plan) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานเหตุผล การวางแผนประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย การสำรวจ การวิเคราะห์เข้าสู่อาชีพ และจัดทำหลักสูตรมีการดำเนินการ (Do) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ขั้นตอนนี้มีส่วนประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) การจัดฝึกอบรม และผลผลิต (รายได้และนำไปประกอบอาชีพ)การประเมินผล (Check) อยู่บนพื้นฐานของภูมิคุ้มกัน มีการประเมินหลักสูตร ประเมินผลทดสอบของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ การปรับปรุงแก้ไขปัญหา (Action) อยู่บนพื้นฐานภูมิคุ้มกันของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามผล และปรับปรุงแก้ไข แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินการตามรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง จะสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนได้ผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด และสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้จริงมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าฐานนิยม = 5 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุดเพราะรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีวัตถุประสงค์ในการสร้างอาชีพ และสร้างรายได้อย่างแท้จริงจากการไปทดลองใช้ โดยดำเนินการตามองค์ประกอบ และขั้นตอนการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับจ๊อยและวิส (Joyce; & Weil 1986: 19-20) ว่าการพัฒนารูปแบบนั้นมีสิ่งสำคัญคือเมื่อพัฒนาแล้วก่อนนำไปใช้ต้องทำการทดลองและตรวจสอบคุณภาพก่อน

5.2.3 ประสิทธิภาพรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและติดตามผล

การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการนำรูปแบบไปทดลองใช้ โดยมีขั้นตอนคือโดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายขึ้นในที่นี้คือประชากรที่ตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก ที่สนใจในงานผ้าจำนวน 30 คน ต่อมาสำรวจความต้องการพร้อมกับสำรวจการเข้าสู่อาชีพ ต่อจากนั้นจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพขึ้น และทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วย ในการจัดทำหลักสูตรมีการดำเนินการคือ ออกแบบเนื้อเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การออกแบบแบบทดสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และนำไปจัดฝึกอบรม ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข และได้สอดคล้องกับชมพูนุท เมฆเมืองทอง (2553: 132-139) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมรายละเอียดของหลักสูตร การประเมินผล การสรุปและปรับปรุงแก้ไข แนวความคิดดังกล่าวจึงทำให้นำหลักสูตรไปทดลองใช้โดยจัดฝึกอบรมอาชีพขึ้นเป็นเวลา 18 ชั่วโมง (3 วัน) โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ซึ่งมนตรี แย้มกสิกร (ตุลาคม 2550-มกราคม 2551, 1-19) แสดงทัศนะว่าการฝึกปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่ซึ่งการฝึกปฏิบัติจะจัดการเรียนแบบค่อยเป็นค่อยไปโดยจัดเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับและผู้เรียนภูมิใจในผลงานของตนเอง ในระหว่างเรียนก็ทำการประเมินผลการเรียน และวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาประยุกต์ใช้หาประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยกำหนด (E1/E2) ไว้ร้อยละ 80/80 ในที่นี้ประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ E1/ E2 = 83.66/92.50 ในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังหาจากคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยจัดทำคู่มือขึ้น คู่มือรูปแบบมีการเขียนตามกระบวนการจัดฝึกอบรม และทำการประเมินคู่มือจากผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน โดยคำนวณค่า t นำค่า t มาประยุกต์ใช้หาประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งค่า t ที่ได้ = 2.56 มากกว่าค่า t ในตาราง = 2.26 นั่นคือรูปแบบที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เพราะรูปแบบที่สร้างขึ้นมีการประเมินผลทั้งผู้นำไปใช้ และผู้ถูกทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับอุมาพร หล่อสมดี (2545: 4) กล่าวว่ารูปแบบที่มีประสิทธิภาพจะต้องทำการประเมินผลหลาย ๆ ด้าน เช่นการประเมินทักษะ การประเมินความคิดเห็นของครู การประเมินการมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบสอดคล้องกับใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 198-202) กล่าวว่าการประเมินประสิทธิภาพ ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ผู้ประเมินต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนก่อนว่าจะประเมินในส่วนใด เช่น ต้องการประเมินผลเอกสารหลักสูตร ประเมินผลระบบการบริหาร ประเมินผลการสอนประเมินผลวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอน ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน หรือประเมินทั้งระบบ ฯลฯ และสอดคล้องกับแนวคิดของวิชิต นารีผล (2556: ออนไลน์) กล่าวว่าประสิทธิภาพคือขนาด

ความสามารถ ความสำเร็จ หรือบรรลุผลตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของตนเอง นอกจากนี้มีการติดตามผลจากผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าแล้วไปดำเนินการประกอบอาชีพ มีจำนวน 5 คน และมีการรวมกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่ม และการติดตามผลดำเนินการเป็นเวลา 3 เดือน โดยมีการนำผ้า และเศษผ้ามาเย็บทำเป็นกระเป๋าผ้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ปรากฏว่ามีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 2,450 บาท

5.2.3 การติดตามผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหา และนำไปแก้ปัญหาได้ถูกจุด ในการติดตามผลติดตามเป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยติดตามผลเป็นระยะพบว่าภายหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการนำเอาความรู้ และทักษะที่ได้รับระหว่างการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพเสริม และอาชีพอิสระจำนวน 5 คน โดยตั้งกลุ่มอาชีพขึ้น 2 กลุ่ม มีการนำไปประยุกต์ใช้กับงานในหน้าที่

ในเดือนแรก กลุ่มของคุณยุพายังไม่มีเงินลงทุนจึงได้รับจ้างมหาวิทยาลัยเย็บกระเป๋าผ้าจำนวน 150 ใบ คิดแรงใบละ 10 บาท ได้เงินมา 1,500 บาท ส่วนกลุ่มคุณมะลิทำการรับจ้างซ่อมเสื้อผ้า เพื่อหาเงินมาลงทุนทำกระเป๋าผ้าสอดคล้องกับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556: 40) กล่าวว่าการดำเนินธุรกิจในด้านความพอประมาณจะต้องค่อยเป็นค่อยไป ไม่ลงทุนสูงเกินตัว ไม่มีการกู้ยืมเพื่อขยายกิจการ ดังนั้นทั้งสองกลุ่มมีการดำเนินการโดยใช้เหตุผลคือหาลูกค้าและเงินลงทุนก่อนที่จะขยายธุรกิจเป็นการผลิตเพื่อออกจำหน่าย ในการนี้แนะนำให้เขาไปเก็บข้อมูลในตลาดที่นครนายกว่าผู้บริโภคชอบกระเป๋าผ้าแบบใดบ้างจะได้ผลิตให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งการติดตามเป็นการช่วยพัฒนาต่อยอดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำไปใช้งานให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับณรงค์เดช รักษ์ดำรงค์ (2554: 7) กล่าวว่าการติดตามผลเป็นกระบวนการหนึ่งของจัดเก็บความรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดความสำเร็จของงานความรับผิดชอบ

ในเดือนที่สอง จากการติดตามผลพบว่ามีการนำเงินทุนที่ได้จากการรับจ้างในเดือนแรกมาลงทุนและเริ่มทำกระเป๋าสวยงามออกขาย มี 3 แบบ และส่งขายที่ตลาดจตุจักร วางขายที่ตลาดนครนายก และร้านบ้านกำนัน ในเรื่องการดำเนินการมีการพัฒนาขึ้นโดยผลิตกระเป๋าหลายแบบ และมีตลาดรองรับ ส่วนปัญหาที่พบคือผู้ผลิตต้องการแบบกระเป๋าผ้าที่หลากหลาย และหนังสือแบบกระเป๋าไม่มีวางขายทั่วไปต้องสั่งซื้อ และแบบกระเป๋าที่หาได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วคือค้นหาแบบกระเป๋าผ้าจาก Internet ส่วนใหญ่บ้านเรือนของผู้เข้าสู่อาชีพก็ไม่ได้ใช้ Internet และหลายคนไม่มีความรู้ในการใช้ Internet ซึ่งสอดคล้องกับไพโรจน์ เพชรแอง (2550: 58) กล่าวว่าการเรียนรู้ข้อมูลของผู้เรียนมีวิธีแตกต่างกันไปผู้เรียนบางคนชอบเรียนจากภาพประกอบ บางคนชอบเรียนรู้จากเว็บ แต่ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนและองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย ซึ่งผู้เข้าสู่อาชีพนี้ส่วนมากชอบที่จะเรียนรู้จาก

ภาพประกอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำ Sheet เสริมประกอบเป็นแบบกระเป๋าผ้าไปให้เพื่อให้ศึกษากันเองจากภาพประกอบ

ในเดือนที่สาม จากการติดตามผลพบว่าผู้เข้าสู่อาชีพ หรือผู้ประกอบการต้องการลดต้นทุนการผลิต ต้องการกำไรสูงขึ้นจึงแนะนำการลดต้นทุนการผลิต แต่ลดต้นทุนการผลิตแล้วผู้ซื้อต้องมีความรู้สึกว่าเขาได้รับสินค้ามีคุณภาพดีกว่าเดิมหรือเท่าเดิม (ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค้าขายไม่ทำกำไรจนผู้อื่นเดือดร้อน) ดังนั้นจึงแนะนำในเรื่องการใช้เศษผ้ามาทำการผลิต ต้นทุนวัตถุดิบลดลงและต้นทุนค่าแรงงานเพิ่มขึ้น แต่ผู้ขายทำการผลิตเองจึงไม่เสียหายเพราะตนเองก็ได้ค่าแรงเพิ่ม มีการพัฒนาฝีมืองานประดิษฐ์มากขึ้นต้นทุนต่ำลง และระบบการขนส่งใช้ทางรถตู้ผู้โดยสารซึ่งสะดวกและราคาประหยัด และมีตลาดเพิ่มขึ้นคือตลาดน้ำบางผึ้ง และรับจ้างทำให้กับกลุ่มสมาคมแม่บ้านทหารเรือ ในเดือนนี้มีการเพิ่มผลผลิตแบบกระเป๋าผ้าดิบขึ้นเป็นการสร้างความหลากหลายในผลผลิตเพื่อ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2551: 50) ที่ว่าการจะให้อาชีพเกิดความมั่นคงต้องหมุนเวียนเปลี่ยนรูปแบบผลผลิต สร้างความหลากหลายในกิจกรรมอาชีพให้ได้ผลผลิตที่หลากหลายรองรับการเสี่ยงด้วยการแข่งขัน และราคาของตลาด จากการติดตามผลเห็นว่าผู้เข้าสู่อาชีพมีการพัฒนาฝีมือการผลิต พัฒนาแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีหลากหลาย มีการขยายตลาด และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทั้งผลิตขายเอง และรับจ้างทำการผลิตทำให้มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 2450 บาทต่อคนต่อเดือน ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่ากลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้านั้นมีความยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือยืนหยัดด้วยตนเองได้

5.3 ข้อเสนอแนะการนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

จากผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 5 ประการคือ

1. ควรให้ความสำคัญกับการสำรวจข้อมูลและดำเนินโครงการฝึกอบรมอาชีพระยะเวลาไม่ควรห่างกัน เพราะประชากรที่ต้องการอาชีพ ไม่สามารถที่จะรอได้เพราะเขาไม่มีรายได้จึงทำให้เขาสามารถเปลี่ยนแนวทางที่จะประกอบอาชีพได้ทำให้ข้อมูลของการสำรวจผิดพลาดได้

2. ควรมีการปรับปรุงระยะเวลาในการฝึกอบรมเพิ่มขึ้น ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจในเนื้อหา ได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประสิทธิภาพของรูปแบบเพิ่มขึ้น

3. ควรนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมอาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนา เนื่องจากการประเมิน

รูปแบบนี้เป็นการประเมินในทุกขั้นตอนตามกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุด ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นจุดอ่อนหรือจุดแข็งของกระบวนการแต่ละขั้นตอนไปตามลำดับ และที่สำคัญจะทำให้สามารถนำจุดอ่อนที่พบมาแก้ไข และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพขึ้นก่อนดำเนินการในขั้นตอน หรือกระบวนการอื่นต่อไป

4. ควรจัดบริการสนับสนุนหลังการฝึกอบรมเช่นการให้คำปรึกษาในการปรับปรุงแก้ไขแผนธุรกิจ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การหาตลาด การจัดหาแหล่งเงินทุนให้ผู้รับการฝึกอบรม และการสร้างความเข้าใจกับครอบครัวของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นต้น

5. ควรติดต่อกับทางจังหวัดให้มีการส่งเสริมเช่นการศึกษาดูงาน การออกร้านจำหน่ายในงานต่างๆของจังหวัด หรือมีการจัดอบรมการต่อยอดในการทำกระเป๋าผ้าที่แบบยากขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพัฒนารูปแบบเทคนิคการเรียนการสอนอาชีพของศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ควรศึกษาวิจัยในบริบทความเป็นไทยยุคปัจจุบันที่สะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบอาชีพขยายผลสู่ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกให้เกิดความยั่งยืน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2556). *การส่งเสริมอาชีพโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริม.* กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2556). *มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ.* กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. สืบค้นเมื่อ 21สิงหาคม 2556, จาก http://www.dla.go.th/work/e_book/eb1/std210550/24/24.htm.

กิตติธัช คงชะวัน. (2553). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.* ปริญญานิพนธ์ ปร.ด. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2555). *คิดเชิงอนาคต. กรุงเทพฯ:* ซัคเซส มีเดีย จำกัด.

----------. (2546). *ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทย.* กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษา.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจพอเพียง.

จันทิมา เจริญผล. (2556). *มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ.* สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2556, จาก http://www.tlg.rmutt.ac.th/?p=3561.

จารุวรรณ รัตนโภคา. (2551). *การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้หลักสูตรฐานสมรรถนะวิชาชีพหัตถกรรมโดยภูมิปัญญาไทย.* ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

จินตนา สุจจานันท์. (2549). *การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาชุมชน.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

จิรายุ อิศรางกูล ณ อยุธยา. *"3 ห่วง 2 เงื่อนไข".* สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2555, จาก http://www.positioningmag.com/magazine/details.aspx?id=53885

จตุพร ลิ้มมั่นจริง. (2555). *พัฒนาการทางอาชีพ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2546). *ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR.* วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ : 32 ฉบับที่ : 1 หน้า : 1-19.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร:หลักการและแนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อลีนเพรส.

ชมพูนุท เมฆเมืองทอง. (2553). *การพัฒนารูปแบบฝึกอบรมการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ.* ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ชัชวาลย์ ทัตศิวัช. (2553). การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์.* ปีที่8 (ฉบับที่ 1): หน้าที่185 – 223.

ชนิตา รักษ์พลเมือง. (2535). *การวิจัยเทคนิคแบบเดลฟาย.* การวิเคราะห์นโยบายทางการศึกษา, (ม.ท.ป.).

ชิโนรส ละอองวรรณ. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดชุมพร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชูชัย สมิทธิไกร. (2549). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ .* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพ: จุฬาลงการณ์มหาวิทยาลัย.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2552). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.* พิมพ์ครั้งที่ 11. นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรเกรสซิฟจำกัด.

ณดา จันทร์สม. (2555). *การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงสถาบันบัณฑิตนบริหารศาสตร์.

ณรงค์เดช รักษ์ดำรงค์ (2554) *คู่มือการปฏิบัติงาน : การติดตามและประเมินผลการดาเนินงาน.* เพชรบูรณ์: สำนักงานจังหวัดเพชรบูรณ์.

ดนัย เทียนพุฒ. (2556). *วิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลใหม่หรือรูปแบบใหม่.* สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2556. จาก http://www.slideshare.net/drdan/ss-14198207.

_____. (2555). *ทุนมนุษย์จัดการให้ดีสู่ดีเลิศ.* โครงการฮิวแมนแคปปิตอล. Copyright.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2545). *ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา.* สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐานการศึกษา, ทบวงมหาวิทยาลัย.

ทิพวรรณ เตมียกุล. (2545). *รายงานการใช้และหาประสิทธิภาพชุดการเรียนการสร้างโจทย์ปัญหาจากชีวิตประจำวันวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* สิงห์บุรี: โรงเรียนวัดพรหมสาคร.

ทิศนา แขมมณี. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2551). *ศาสตร์การสององค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทองสง่า ผ่องแผ้ว. (2548). *เทคนิคเดลฟาย.* มหาสารคาม: ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ทองสุข สุวรรณนวล. (2552). *ความต้องการส่งเสริมอาชีพทอผ้าซิ่นตีนจกของกลุ่มสตรี อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.* ปริญญานิพนธ์ รป.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.

เทวิล ศรีสองเมือง. (2551). *การพัฒนารูปแบบเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาพื้นฐาน.* ปริญญานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นงค์นุช พลพวก. (2554). *การส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้าบ้านกอก หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านกอก อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี.* ปริญญานิพนธ์ รป.ม. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น . ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นภาพร เทพรักษา. (2557, มกราคม-เมษายน). *สมรรถนะในการบริหารจัดการของหัวหน้างานส่งผลต่อประสิทธิผลในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชน ในกรุงเทพมหานคร;* วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่22(ฉบับที่38): หน้า10.

บ้านอนุรักษ์กระดาษสา. (2555). *เศรษฐกิจพอเพียงและภาคธุรกิจ กับบ้านอนุรักษ์กระดาษสา.* สืบค้นวันที่ 17 กันยายน2555. จาก http://www.learners.in.th/blogs/posts/197093.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์น.

บุญส่ง หาญพานิช. (2546*). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย.* ปริญญานิพนธ์ ค.ด. ครุศาสตร์ (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2550, มกราคม). เศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิต. *การศึกษาไทย.* 2550; ปีที่ 4(ฉบับที่28): หน้า 43 -45.

ประยงค์ แก่นลา. (2554). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา* . ปีที่ 5 (ฉบับที่1): หน้า 61-75.

ประเวศ วะสี. (2549, เมษายน-มิถุนายน). เศรษฐกิจพอเพียงฐานรากชุมชน. หนังสือรางวัลลูกโลกสีเขียว. *มูลนิธิโลกสีเขียว.* ปีที่1(ฉบับที่2): หน้า 14. กรุงเทพฯ: โพสต์-การ์ด จำกัด.

ปริยะดา สิงหเรศว์. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ. ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคนิคบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ปรียานุช ธรรมปิยา. (2555). *วิกฤตเศรษฐกิจ2540กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด.

ปรียานุช พิบูลสราวุธ. (2555). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียงกับสังคมไทย.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พิณสุดา สิริธรังศรี. (2541). *การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพฯ: เซเวน พริ้นติ้งกรุ๊ป.

พระจันทร์ หมั่นบำรุง. (2551). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้านการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีอำเภอเมืองลานกระบือจังหวัดกำแพงเพชร.* ปริญญานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2541). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.* กรุงเทพ ฯ: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

พรภิรมย์ แก้วมีแสง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเทคนิคศึกษา.* ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

พิศิษฐ์ ตัณฑวณิช. (2543). *สถิติเพื่องานวิจัยทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: เธิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.

พิสิฐ เมธาภัทร และธีรพล เมธีกุล. (2541). *การพัฒนาหลักสูตรอาชีวะและเทคนิคศึกษา.* ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ไพโรจน์ วิริยจารี. (2547). *การออกแบบการทดลอง. ภาควิชาเทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์.* คณะอุตสาหกรรมเกษตร. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไพโรจน์ เพชรแอง. (2550). *การสร้างและประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมบนเว็บเรื่อง เทคโนโลยีการสร้างเครือข่ายภายในองค์กร สำหรับธนาคารสายปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.* ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ภาสกร เรืองวานิช. (2555). *สมรรถนะด้านการประกอบอาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิตไทยสู่ประชาคมอาเซียน.* ปริญญานิพนธ์ ปร.ด. (สังคมศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มานิตย์ ผิวขาว. (2558). *หลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้วยกระบวนการ PDCA .* วิทยาเขตหนองคาย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2558. จาก www2.nkc.kku.ac.th/.../962368-ch3-the-level-of-development-in-sufficiency - economy-principle-2-52.ppt

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. (2555). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาคประชาชน.* สืบค้นวันที่ 10 ธันวาคม 2555. จาก http://social.nesdb.go.th/social/Portals/0/Documents.

———. (2555). *จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ...กว่า1ทศวรรษ.* พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: ดาวฤกษ์ คอมมุนิเคชั่นส์.

มูลนิธิสยามกัมมาจล. (2555). *น้อมนำสืบสานสู่วิถีพอเพียง.* กรุงเทพฯ: ดาวฤกษ์ คอมมุนิเคชั่นส์.

มณฑาวดี พูลเกิด. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อความยั่งยืน.* ปริญญานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.

มนตรี แย้มกสิกร. “เกณฑ์ประสิทธิภาพในงานวิจัยพัฒนาสื่อการสอน : ความแตกต่าง 90/90 Standard และ E1 / E2” *วารสารศึกษาศาสตร์* ปี 19 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2550-มกราคม 2551, หน้า1-16

ยุทธ ไกยวรรณ์. (2546*). สถิติเพื่อการวิจัย.* กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2536). *การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2548). *การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.* ชลบุรี: ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ลัดดาวัลย์ หวังพานิช. (2545, กันยายน – ธันวาคม). การวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย. *วารสารวัดผลการศึกษา.* 24(71): หน้า 37-40.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตร.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิชิต นารีผล. (2556). *ประสิทธิภาพในการทำงาน.* ชลบุรี: กลุ่มพัฒนาบุคคล กองการเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน. สืบค้นวันที่ 20 พฤศจิกายน 2557. จาก http://www.ldd.go.th/WEB_PSD/knowledge/knowledge/2556/bt-bc/2/4.pdf

วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2547). *วิธีการแก้ปัญหาในงานตามแบบฉบับญี่ปุ่น.* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: เรดเฟิร์น ครีเอชั่น.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). *ทฤษฎีการทดสอบแนวใหม่=Modern test theories.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิราณี ศรีกนก. (2554). *การพัฒนารูปแบบการสร้างผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสำหรับงานคหกรรมศาสตร์.* ปริญญานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. (สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการสอนเทคนิคการศึกษา).กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนเชิงคุณธรรม ประจำตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่. *โครงการการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรมต้นแบบจังหวัดเชียงใหม่ สู่ความยั่งยืน.* สืบค้นวันที่ 20 พฤศจิกายน 2557. จาก http://www.moralcenter.or.th/msbanluang/about/3427/.

สักรินทร์ อยู่ผ่อง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการทำแผนการสอนที่ใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวสำหรับวิชาชีพสาขาช่างอุตสาหกรรม.* ปริญญานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ 2 ทศวรรษหน้า.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550.* สืบค้นวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2550. จาก http://th.wikisource.org/wiki/%E0%B8%A3%

สมจิตร อุดม. (2549, มกราคม - มิถุนายน). การศึกษาเทคนิคเดลฟายเพื่อการศึกษาวิจัย. *วารสารสำนักทอสม มหาวิทยาลัยทักษิณ*(5). ปีที่1: หน้า44-51.

สมาน อัศวภูมิ. (2549). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ.* พิมพ์ครั้งที่ 3 อุบลราชธานี : หจก.อุบลกิจออฟเซทการพิมพ์.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา.* กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

สมศรี จินะวงษ์. (2544). *เรื่องการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและกระบวนการกระจายรายได้ในชุมชนที่ใช้แนวทางการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียง.* ปริญญานิพนธ์ ค.ด. (สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาสารัตศึกษา คณะครุศาสตร์) . กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุขสรรค์ กันตะบุตร. (2555). *เศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรธุรกิจเพื่อความยั่งยืน.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุขสรรค์ กันตะบุตร. (2553). *การพัฒนาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

สุนีย์ ภู่พันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: ดวงกมล เชียงใหม่จำกัด.

สุรินทร์ ภูสิงห์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุราษฎร์ พรมจันทร์. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา*. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2549). *หลักธรรมตามพระยุคลบาท*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ด่านสุทธา การพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). *การศึกษาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2555). *น้อมนำสืบสานสู่วิถีพอเพียง*. กรุงเทพฯ: ดาวฤกษ์ คอมมุนิเคชั่นส์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่11(2555-2559)*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ. พริ้นติ้ง.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). *รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้าของประเทศไทย ปี2555*. สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม . กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. (2545). *นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว (พ.ศ. 2545-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). *การพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2554). *รูปแบบและแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพหรือสวัสดิการสำหรับคนพิการ*. นนทบุรี. สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). *การสำรวจภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือน.* สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2555. จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/citizen/news/news_income.jsp.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). *รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน.* สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2556. จาก www.nso.go.th..

สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2550). *มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ. กรุงเทพฯ:* กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2550). *มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ. กรุงเทพฯ. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.* สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2556. จาก http://www.kontessaban.com/e-book/career.htm.

อภิชัย พันธเสน. (2546). *การประยุกต์พระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม.* กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อนุสันต์ เทียนทอง. (2554). *รูปแบบ(Model)ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่.* สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2557. จาก http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-eSnrWWnT9MJ:www.oppo.opp.go.th/info/OlderCenter_Anusan180956.pdf+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=th

อัมพร พงษ์กังสนานันท์. (2550). *รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรพินท์ ชูชม. (2542). *เทคนิคเดลฟาย.* กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อลนกรณ์ คำด้วง. (2551). *องค์กรแห่งความพอเพียง : กรณีศึกษากรมราชทัณฑ์.* ปริญญานิพนธ์ รป.ม. (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยมหิดล.

อัคครัตน์ พูลกระจ่าง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนงานปฏิบัติในสถานประกอบการ.* ปริญญานิพนธ์ ค.อ.ด. (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

อาชว์ เตาลานนท์. (2550). *จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติกว่า 1 ทศวรรณา.* กรุงเทพมหานคร: ดาวกฤษ์คอมมูนิเคชั่นจำกัด

อุดมศักดิ์ จิตสงบ. (2553). *พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระเรื่องการติดตั้งระบบและอุปกรณ์ไฟฟ้าในอาคาร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาอุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารสำเนา.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). *การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทุมพร จามรมาน. (2537). *การทำวิจัยเชิงสำรวจ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุมาพร หล่อสมดี. (2545). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน.* วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎี. กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

โอเรียนทอล พริ้นเซส . (2554, 24 กุมภาพันธ์). *โมเดลการจักการความรู้.* สืบค้นวันที่ 22 พฤศจิกายน 2558. จาก http://km-model-intrend.blogspot.com/2011/02/blog-post_07.html

เอื้องทิพย์ เกตุราย. (2551). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการจัดโครงการและการประเมินโครงการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

Sirihan Wanoh. (2554, 10 กุมภาพันธ์). *โมเดลการจัดการความรู้.* สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2558. จาก http://km-model-intrend.blogspot.com/

Bardo,J.w. & Hartman, J.J. *Urban Sociology: Systematic Introduction*. U.S.A.: F.E. Peacock. 1982.

Brown, W. and D.Moberg. *Organization Theory and Management: A Macroapproach.* New York: John Wiley & Sons, Inc. 1980.

Good, C. V. *Dictionary of education.* New York: McGraw-Hill Book. 1973.

Hausser, D. L. *Comparison of different models for organizational analysis*. In organizational assessment perspective on the measurement of organizational behavior and the quality of work life. New York: John Wiley; & Son.1980.

Nadler, L. *Designing Training Programs the Critical Events Model*. New York: Addison-Wesley Publishing. 1998.

Nadler and Tushman. *A Model for Diagnosing Organizational Behavior.* New York: Van. Nostrand Reinhold Company. 1980.

Jensen, C. *Delphi in Depth: Power Techniques from the Experts Berkeley*. Singapore: McGraw-Hill, 1996.

Johnson Perry, L. *ISO 900 Meeting the New International Standard.* Singapore: McGraw-Hill, 1993.

Joyce and Weil. *Models of Teaching.* Prentice - Hall, 1986.

Keeves John P. *Educational research, and methodology, and measurement: An international handbook. Oxford*: Pergamon Press. 1997.

Pill, Juri, (1971). The Delphi method : Substance, context, A Critique and Annotated Bibliography, *Socio-Economic Planning Science*, 5: 57-71.

Saylor, J. G., Alexander, W. M., & Lewis, A. J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning* (4th ed.). New York, NY: Holt, Rinehart, & Winston.

Smith E. W.et.. *The education's encyclopedia.* New York: Prentice-Hall, 1997.

Stoner, J. A. F., & Wankle, C. (1986). *Management.* Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. New Jersey: Prentice-Hall.

Super, Donald. E. 1957. *Career pattern as a basic for vocational.* New York: Harper and Brothers.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World Inc., 1962.

Wiles, I., and Bondi J. Curriculum Development. New York : Memillan Publishing, 1989.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

- ผู้เชี่ยวชาญทางเครื่องมือ
- ผู้เชี่ยวชาญทางรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ผู้เชี่ยวชาญทางหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า
- ผู้เชี่ยวชาญทางการส่งเสริมอาชีพ



ที่ ศธ 0519.12/ ๒๘๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ศาสตราจารย์ รท.ดร.ทวีป ศิริรัศมี

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามแบบ rating scale

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

-ทราบ
-ปิดงาน
12 ก.พ. 57

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/๖๘๕ **วันที่** ๔ กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามแบบ rating scale

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/๖๘๑ **วันที่** ๔ กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามแบบ rating scale

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ตรวจสอบแล้ว

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/4696

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำ**ปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี** อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อนุญาตให้ดำเนินการได้
10 พ.ย. 2556

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/4697

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ อัจฉริยนนท์

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/๔๑๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ศรีไพร ศักดิ์ชูพงศาธร
(ผศ.ดร. ศรีไพร ศักดิ์ชูพงศาธร)
30 พ.ย. 56

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/4688 **วันที่** 5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.สมปรารถนา วงศ์บุญหนัก

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สันติวัฒนกุล

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/4700

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กังขาว

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิค
เดลฟาย.
ของนางขวัญใจ อุณหวัฒน
ไพบูลย์.
(รศ.สุรศักดิ์ กังขาว)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0983



ที่ ศธ 0519.12/4698

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์พิชัย สดภิบาล

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/4701

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์สมพล ดำรงเสถียร

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/๗๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟายครับ
(ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ)
๖ พ.ย. ๕๖

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



โรงเรียน... ...เม็ดพึ่งใน
รับที่ 083
วันที่ 24/1/57
เวลา ...

ที่ ศธ 0519.12/4675

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์อุษณีย์ ขำดวง

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน ผู้อำนวยการ
○ เพื่อ...
○ เพื่อ...
○ ...

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์
ยินดีร่วมมือเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/ห694

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์สมเจษฎ์ ผ่องยุบล

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ
สมเจษฎ์
10 พย 2556

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/468

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์เพ็ญศรี วงศ์อิทธิกุล

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
/พัฒนา
(นางพัฒนา วงศ์อิทธิกุล)
อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

ที่ ศธ 0519.12/4687

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์สิริมา เจริญศรี

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
(สิริมา เจริญศรี)
๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/4691

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คุณทิวาพร ศรีวรกุล

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ทิวาพร ศรีวรกุล

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/๗๘๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ปริศนา ตันติเจริญ

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/4189

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พินิจ เพชรดารา

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้าพเจ้า พินิจ เพชรดารา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการส่งเสริมอาชีพ
การส่งเสริมอาชีพ

พินิจ เพชรดารา
(พินิจ เพชรดารา)
6 พ.ย. 2556

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/4693

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์เกรียงศักดิ์ ฤกษ์งาม

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/๔๖๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ พฤศจิกายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์สมทรง แสงตะวัน

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเทคนิคเดลฟาย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หม่อมสมทรง แสงตะวัน.

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

ฝฝ.กทม. (หลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ)
รับที่ 161
วันที่ 19 กพ 57
เวลา 10.30 น.

ที่ ศธ 0519.12/๑๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพ กทม. (หลวงพ่อทวีศักดิ์ฯ)

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ฐิติยาพร ถ้วยทอง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหลักสูตรตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รับทราบและประสานงานให้ด้วยจะเป็นพระคุณ

(นางฐิติยาพร ถ้วยทอง)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/๑๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สายหยุด ขุนทิพย์ทอง เชี่ยวชาญตรวจหลักสูตรตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร.
(นางสายหยุด ขุนทิพย์ทอง)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/948

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราพร จิตต์ภู่ภักดี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหลักสูตรตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กมน
อน ลน
20 ก.พ. 57

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/950

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อธิศนันท์ ศักดิ์ธีรสุนทร เป็นเชี่ยวชาญตรวจหลักสูตรตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/ ๑๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์วณิชชา เพ็ชรดารา

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นเชี่ยวชาญตรวจหลักสูตรตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์วณิชชา เพ็ชรดารา

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว
เลขรับที่ 309 / 2558
วันที่ 4 ก.พ. 58
เวลา 13.15 น.

ที่ ศธ 0519.12/ 0015

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์แพร ปาสาจะ เป็นผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน ผู้อำนวยการ วษท. สระแก้ว
บัณฑิตวิทยาลัย มศว. ขอความอนุเคราะห์
พิจารณาให้ ครูแพร ปาสาจะ เป็น
ผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์
ในการทำปริญญานิพนธ์
-เพื่อโปรดทราบ / พิจารณา
4 ก.พ. 58

เรียน ผู้อำนวยการ วษท. สระแก้ว
1. เพื่อโปรดทราบ
2. มอบรองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทรัพยากร

(นายวิเชียร เสงี่ยมวิบูล)
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทรัพยากร

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว
เลขรับที่ 309 / 2558
วันที่ 4 ก.พ. 58
เวลา 10.25 น.

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๐๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายสมชาย ศรีเจริญพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน ผู้อำนวยการ วษท. สระแก้ว
บัณฑิตวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้ คุณสมชาย ศรีเจริญพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ ในการทำปริญญานิพนธ์
- เพื่อโปรดทราบ / พิจารณา
4 ก.พ. 58

เรียน ผู้อำนวยการ วษท. สระแก้ว
1. เพื่อโปรดทราบ
(นายวิเชียร เสงี่ยมวิบูล)
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทรัพยากร

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว
เลขรับที่ 808 / 2558
วันที่ 4 ก.พ. 58
เวลา 13.30 น.

ที่ ศธ 0519.12/ 0016

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สมพร หมานมา รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ เป็นผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน ผู้อำนวยการ วษท. สระแก้ว
บัณฑิตวิทยาลัย มศว. ๑๐
ความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ นายสมพร
เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์
ในการทำปริญญานิพนธ์
-เพื่อโปรดทราบ/พิจารณา
4 ก.พ.58

เรียน ผู้อำนวยการ วษท. สระแก้ว
1. เพื่อโปรดทราบ
2. มอบรองสมชาย ตามเสนอ

(นายวิเชียร เสงี่ยมวิบูล)
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทรัพยากร

ว. ทราบ
ว. มอบรองผู้อำนวยการ ฯ
แจ้ง รองฯ สมพร ทราบ
กพ.

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

ทราบ
อนุดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ



ที่ ศธ 0519.12/ 0014

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรึงตา แหลมสมุทร

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความสอดคล้อง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
15 ม.ค. 58

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/ 0019

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง หัวหน้าสาขาวิชาศึกษาทั่วไป เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความสอดคล้องของคู่มือ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง



ที่ ศธ 0519.12/ 0030

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ก้องเกียรติ มหาอินทร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารีสวัสดิ์)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/0143

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์พลวุฒิ แก้วสง่า รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบแบบสอบถามคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ 0519.12/ ๑๐๒๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตบางแค

เนื่องด้วย นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอาชีวศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางฉลวย นนทพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อนุมัติ
ฉลวย นนทพันธ์
๒๘ ม.ค. ๕๘

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-410-0933



ที่ ศธ. ๐๖๓๓.๑๐/๐๐๓๙

สถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
เขตราษฎร์บูรณะ กทม. ๑๐๑๔๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ บัณฑิตวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย ที่ ศธ. ๐๕๑๙.๑๒/๐๐๓๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเชิญนางวิกรานตา โชติช่วงรัศมี ครูชำนาญการพิเศษ แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์ของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ซึ่งเป็นผู้มีความสามารถ มีประสบการณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความสอดคล้องในการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิทยาลัยฯ ขอเรียนว่านางวิกรานตา โชติช่วงรัศมี ยินดีรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรพิน จริยาธนเบญญา)
รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

งานบริหารทั่วไป
โทร. ๐-๒๔๒๗-๓๓๙๙ ต่อ ๑๑๗
โทรสาร ๐-๒๔๒๗-๕๐๖๖
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : E-Office



ที่ ศธ. ๐๖๓๓.๑๐/๐๐๓๙

สถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
เขตราษฎร์บูรณะ กทม. ๑๐๑๔๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ บัณฑิตวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย ที่ ศธ. ๐๕๑๙.๑๒/๐๐๓๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเชิญนางวรพร เกียรติศักดิ์โสภณ ครูชำนาญการพิเศษ แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์ของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ซึ่งเป็นผู้มีความสามารถ มีประสบการณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความสอดคล้องในการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิทยาลัยฯ ขอเรียนว่านางวรพร เกียรติศักดิ์โสภณ ยินดีรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรพิน จริยาธนเบญญา)
รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

งานบริหารทั่วไป
โทร. ๐-๒๔๒๗-๓๓๙๙ ต่อ ๑๑๗
โทรสาร ๐-๒๔๒๗-๕๐๖๖
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : E-Office

ภาคผนวก ข
หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

กำหนดการสอนการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

หน่วยที่	ชื่อหน่วย/รายการสอน	สัปดาห์ที่	จำนวนชั่วโมง
1	เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร (หน้าที่ของเครื่องมือ, การเก็บรักษา) ส่วนประกอบชิ้นส่วนของเครื่องจักร และการใช้เครื่องจักร	1	4
	การสร้างแบบการตัดผ้า เย็บประกอบชิ้นส่วน	1	2
2	การสร้างแบบการตัดผ้า เย็บประกอบชิ้นส่วน	2	6
	การสร้างแบบ การตัดผ้า การประกอบชิ้นส่วนและติดซิบ	3	4
3	ต้นทุน กลยุทธ์การกำหนดราคา วิธีการคำนวณราคา	3	2
รวม			18

ตารางกำหนดการสอนการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

วันที่ / เวลา	09.00 -10.00	10.00 -11.00	11.00 -12.00	พักกลางวัน	13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00
วันที่ 1	เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร (หน้าที่ของเครื่องมือ, การเก็บรักษา)ส่วนประกอบชิ้นส่วนของเครื่องจักร และการใช้เครื่องจักร				- การใช้เครื่องจักร - การสร้างแบบ การตัดผ้ารูปทรงพื้นฐาน		
วันที่ 2	การประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้ารูปทรงพื้นฐาน				การสร้างแบบกระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยม การติดซิบ การตัดผ้า การประกอบการ		
วันที่ 3	การประกอบกระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมมีซิบ				ต้นทุน กลยุทธ์การกำหนดราคา วิธีการคำนวณราคา		

หลักสูตรการฝึกอบรม “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า”

หลักการและเหตุผล

อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีความสำคัญมากอาชีพหนึ่ง เพราะว่าผู้ประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบการบริหารจัดการของตนเอง ทำให้สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น การจัดหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” เป็นการฝึกอบรมอาชีพอิสระให้กับประชาชนที่สนใจ เพื่อให้นำไปประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น อาชีพอิสระนั้นจัดได้ว่าเป็นการประกอบอาชีพที่ใช้เงินในการลงทุนจำนวนน้อย และได้ผลกำไรคุ้มค่ากับการลงทุน การทำอาชีพทุกประเภทนั้น ต้องมีการแข่งขันตามกลไกการตลาด ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าคนที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และมีความคิดสร้างสรรค์สามารถมีโอกาสประกอบอาชีพอิสระนั้นได้ต่อเนื่อง แต่คนส่วนใหญ่ที่สนใจการประกอบอาชีพอิสระจะขาดเงินลงทุน ความรู้ ทักษะในการทำงานและการตลาด ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้เจตคติ และทักษะ การประกอบอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” ให้กับประชาชนที่สนใจ จึงได้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระประกอบด้วย 1.ความรู้เกี่ยวกับเครื่องจักร และเครื่องมือในการตัดเย็บ 2.การสร้างแบบ การตัดผ้าและการประกอบชิ้นงาน 3.หลักการคำนวณราคาเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า”

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง
5. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
6. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
8. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง
9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง
10. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม

หัวข้อการฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” ประกอบด้วยเนื้อหา 3 หน่วย ดังนี้

1. เครื่องมืออุปกรณ์,จักรในการตัดเย็บ
2. การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ
3. หลักการคำนวณราคา

วิธีการดำเนินการฝึกอบรม

1. การบรรยาย
2. การสาธิต
3. การปฏิบัติ

สื่อการฝึกอบรม

1. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า
2. เอกสารประกอบ
3. ผลงานที่สำเร็จ

การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

1. การสังเกต
2. การสาธิต
3. การฝึกปฏิบัติ

การประเมินผล

1. การสังเกต
2. แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ระหว่างฝึกอบรม
3. แบบทดสอบหลังการฝึกอบรม
4. การตรวจชิ้นงาน

วันเวลาและสถานที่การฝึกอบรม

ระยะเวลาในการฝึกอบรม 3 วัน คือ วันที่ 19, 26 เดือนมกราคม และวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

เวลา 8.00 น. – 16.00 น. สถานที่องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เครื่องมือ, อุปกรณ์และจักรเย็บผ้า

ระยะเวลา ในการฝึกอบรม 4 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขตเนื้อหา

1. หน้าที่ของอุปกรณ์ในการตัดเย็บ
2. วิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์ในการตัดเย็บ
3. รู้จักหน้าที่ของส่วนประกอบจักร

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. บรรยาย
2. สาธิต
3. การปฏิบัติ

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง หน้าที่ของอุปกรณ์ในการตัดเย็บและจักร รวมทั้งวิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์ในการตัดเย็บ
2. อุปกรณ์ในการตัดเย็บ
3. เครื่องจักร

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้
2. สังเกตจากการปฏิบัติในการทำกิจกรรม และความถูกต้อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบชิ้นงาน

ระยะเวลา ในการฝึกอบรม 12 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง

ขอบเขตเนื้อหา

1. วิธีการสร้างแบบและตัดแบบ
2. การวางผ้า การเผื่อผ้า และการตัดผ้า
3. วิธีการประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงาน

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. บรรยาย
2. สาธิต
3. ปฏิบัติการประกอบชิ้นงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารวิธีการสร้างแบบและตัดแบบ
2. เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในตัดเย็บ
3. เครื่องจักร

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้
2. สังเกตจากการปฏิบัติในการทำกิจกรรม ในความถูกต้อง และความสวยงาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ต้นทุนและการตลาด

ระยะเวลา ในการฝึกอบรม 2 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้า และกำไรได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตเนื้อหา

1. ต้นทุน
2. กลยุทธ์การกำหนดราคา
3. วิธีการคำนวณราคา

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. บรรยาย สาธิต
2. ฝึกปฏิบัติในการคำนวณราคาต้นทุนและผลกำไร

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบ
2. กรณีตัวอย่าง

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้
2. สังเกตจากการปฏิบัติในการทำกิจกรรม ในความถูกต้อง

คำนำ

หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่สนใจรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานตัดเย็บผ้า หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” มีเนื้อหาเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์ในการตัดเย็บ การสร้างแบบกระเป๋าผ้า การตัดผ้า และการประกอบชิ้นงานกระเป๋าผ้า หลักการคำนวณราคา เนื้อเรื่องทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจมีเจตคติ มีทักษะ มีประสบการณ์ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ และผลิตชิ้นงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัย
นางขวัญใจ อุณหวัฒไพบูลย์

สารบัญ

หน้า

หลักการและเหตุผล 224
วัตถุประสงค์หลักสูตรฝึกอบรม..... 224
เนื้อหาหลักสูตร 225
วิธีการดำเนินการฝึกอบรม..... 225
สื่อประกอบการอบรม..... 225
การประเมินผล..... 225
ผลที่คาดว่าจะได้รับ..... 225
หน่วยที่ 1 เครื่องมืออุปกรณ์ และเครื่องจักร..... 231
หน่วยที่ 2 การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ..... 240
หน่วยที่ 3 หลักการคำนวณราคา..... 252
ใบงานหน่วยการเรียนที่ 1..... 261
ใบงานหน่วยการเรียนที่ 2..... 263
ใบงานหน่วยการเรียนที่ 3..... 264
แบบทดสอบความรู้และทักษะหน่วยที่ 1..... 268
เฉลยแบบทดสอบความรู้และทักษะหน่วยที่ 1..... 270
แบบทดสอบความรู้และทักษะหน่วยที่ 2..... 271
เฉลยแบบทดสอบความรู้และทักษะหน่วยที่ 2..... 273
แบบทดสอบความรู้และทักษะหน่วยที่ 3..... 274
เฉลยแบบทดสอบความรู้และทักษะหน่วยที่ 3..... 276
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้หลักสูตร..... 277
เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้หลักสูตร..... 279
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะหลักสูตร..... 280
บรรณานุกรม..... 282

หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า”

หลักการและเหตุผล

อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีความสำคัญมากอาชีพหนึ่ง เพราะว่าผู้ประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบการบริหารจัดการของตนเอง ทำให้สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น การจัดหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” เป็นการฝึกอบรมอาชีพอิสระให้กับประชาชนที่สนใจ เพื่อให้นำไปประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น อาชีพอิสระนั้นจัดได้ว่าเป็นการประกอบอาชีพที่ใช้เงินในการลงทุนจำนวนน้อย และได้ผลกำไรคุ้มค่ากับการลงทุน การทำอาชีพทุกประเภทนั้น ต้องมีการแข่งขันตามกลไกการตลาด ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าคนที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ จะมีความคิดสร้างสรรค์สามารถมีโอกาสประกอบอาชีพอิสระนั้นได้อย่างต่อเนื่อง และคนส่วนใหญ่ที่สนใจการประกอบอาชีพอิสระ จะขาดเงินลงทุน ความรู้ ทักษะในการทำงานและการตลาด ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้เจตคติ และทักษะ การประกอบอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” ให้กับประชาชนที่สนใจ จึงได้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระประกอบด้วย 1. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักรในการตัดเย็บ 2. การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบชิ้นงาน 3. หลักการคำนวนราคาเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์หลักสูตรฝึกอบรม

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรได้
2. สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการตัดเย็บได้
4. ใช้เครื่องจักรเย็บผ้าได้อย่างถูกต้อง
5. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
6. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
8. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง
9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง
10. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาหลักสูตร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ และจักร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักการคำนวณราคา

วิธีการดำเนินการฝึกอบรม

1. บรรยายทฤษฎี
2. การสาธิต
3. ปฏิบัติจริง

สื่อประกอบการอบรม

1. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์ถุงผ้า
2. เอกสารประกอบการสอนเรื่องหลักสูตรการตัดเย็บถุงผ้า
3. ผลงานที่สำเร็จ
4. เครื่องจักร

การประเมินผล

1. แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 1, หน่วยที่ 2 และหน่วยที่ 3 หน่วยละ 10 ข้อละ1 คะแนน โดยทดสอบระหว่างการฝึกอบรม รวมคะแนนทั้งสิ้น 30 คะแนน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการประดิษฐ์กระเป๋าผ้าโดยทดสอบหลังการฝึกอบรม จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 5 คะแนนรวมเป็น 50 คะแนนใช้เวลา 15 นาที

3. แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติงาน 3 หน่วยการเรียนรู้ โดยให้คะแนน เต็มข้อละ 5 คะแนน จำนวน 10 ข้อรวมคะแนนทั้งสิ้น 50 คะแนน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ในงานผ้าประดิษฐ์ และสามารถทำกระเป๋าผ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพได้

หน่วยที่ 1

เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

คำอธิบายเนื้อหา

เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรได้
2. สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการตัดเย็บได้
4. ใช้เครื่องจักรเย็บผ้าได้อย่างถูกต้อง

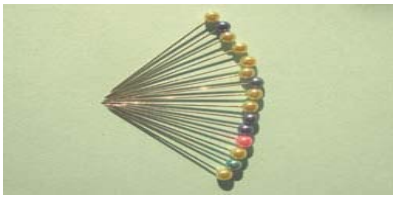
เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า(เสาวนีย์ ประทีปทอง และคณะ.2554: 42-47) กล่าวว่า

1. **ผ้า** (fabric) ได้แก่ ผ้าคอตต้อน 100 % ผ้าขาว, ผ้าคอตต้อนผสมลินิน หรือผ้าแคนวาส

2. **ด้าย** (threads) ได้แก่ ด้ายquit, ด้ายpatchwork, ด้ายapplique และด้ายเนา

3. **เข็ม** (needles) ได้แก่ เข็มควิลท์ใช้เบอร์ 9 หรือเบอร์ 8 เบอร์ยิ่งมาก ขนาดของเข็มก็จะเล็กลง เช่นเข็มเบอร์ 8 จะใหญ่กว่าเข็มเบอร์ 9

4. **เข็มหมุด** (pins) ควรเลือกชนิดที่ไม่เป็นสนิม ปลายแหลมตัวเล็กแต่ยาว ควรเลือกหัวเล็กหรือหัวแบนเพื่อให้แนบกับผ้า เข็มหมุดใช้งานได้ 3 ลักษณะ ใช้กลัดแบบตัดผ้าก่อนการตัด ใช้กลัดผ้าเพื่อเตรียมเนา และกลัดผ้าแทนการเนาเพื่อการเย็บผ้าหรือการสอย



5. **กรรไกรตัดผ้า** ขนาดของกรรไกรตัดผ้าที่ใช้เหมาะมือ คือ กรรไกรขนาดยาว 7-8 นิ้ว กรรไกรที่ดีควรทำด้วยเหล็กที่มีคุณภาพดี กรรไกรต้องมีความคมตั้งแต่โคนถึงปลายกรรไกร กรรไกรตัดผ้าที่นิยมใช้ทั่วไปมี

5.1 **กรรไกรด้ามโค้ง** เป็นกรรไกรที่ตัดได้เที่ยงตรงกว่ากรรไกรชนิดอื่น เพราะใบกรรไกรขนานกับผ้าในขณะตัดผ้า ข้อควรระวัง ต้องให้กรรไกรมีความคมเท่ากัน ตั้งแต่โคนถึงปลายจะตัดผ้าได้ริมผ้าเรียบ



วิธีการใช้ ใช้สำหรับตัดผ้า ควรระวังไม่ให้กรรไกรตก ไม่ควรตัดผ้าซ้อนทีละหลายชั้นหรือใช้กรรไกรตัดวัสดุอื่นที่ไม่ใช่ผ้า เพราะจะส่งผลให้กรรไกรเสียคม ขณะใช้งานควรวางเบา ๆ

5.2 **กรรไกรด้ามตรง** ใช้สำหรับตัดตะเข็บตกแต่งต่าง ๆ เช่น ที่ชายกระโปรง ตรงแนวพับชาย ต้องวัดให้เท่า ๆ กัน ตัดให้เรียบสม่ำเสมอ ใช้กรรไกรด้ามตรงตัดได้ง่ายกว่ากรรไกรแบบอื่น



วิธีการใช้ ใช้สำหรับตัดผ้า ควรระวังไม่ให้กรรไกรตก ไม่ควรตัดผ้าซ้อนทีละหลายชั้นหรือใช้กรรไกรวัสดุอื่นที่ไม่ใช่ผ้าเพราะจะส่งผลให้กรรไกรเสียคม ขณะใช้งานควรวางเบา ๆ

การเก็บดูแลรักษา ควรเก็บกรรไกรในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บหรือเก็บในลิ้นชักจักร ก่อนเก็บควรเช็ดละอองผ้าที่จับอยู่ที่กรรไกรและเช็ดด้วยน้ำมันจักร เพื่อป้องกันการเป็นสนิม

6. **กรรไกรตัดกระดาษ** ใช้สำหรับตัดกระดาษที่สร้างแบบตัด ราคาไม่แพง ทำด้วยเหล็กหรืออะลูมิเนียมมีด้ามเป็นพลาสติกสีต่าง ๆ เช่น สีส้ม สีแดง สีเขียว เป็นต้น ขนาดที่เหมาะแก่การใช้งานคือขนาดยาว 7-8 นิ้ว



วิธีการใช้ ใช้สำหรับตัดกระดาษที่สร้างแบบตัด ขณะใช้งานควรระมัดระวังกรรไกรตก เพราะจะทำให้ด้ามซึ่งเป็นพลาสติกแตกได้ ไม่ควรนำกรรไกรไปตัดลวด เพราะจะทำให้คมกรรไกรเสีย เนื่องจากกรรไกรตัดกระดาษทำด้วยเหล็กเนื้ออ่อนหรืออะลูมิเนียม

การเก็บดูแลรักษา ควรจัดเก็บให้เป็นที่หรือเก็บไว้ในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บ

7. **ไม้บรรทัด** ที่ใช้งานตัดเย็บมี 3 ขนาด คือ ขนาดยาว 12 นิ้ว ขนาดยาว 18 นิ้ว และขนาดยาว 24 นิ้ว ใช้สำหรับ ขีดเส้นที่เป็นเส้นยาวในการสร้างแบบตัดเพื่อความสะดวก ควรมีไม้บรรทัดที่เป็นพลาสติกใสจะสะดวกต่อการใช้ เพราะเห็นรอยเส้นด้านล่างชัดเจน



วิธีการใช้ ใช้สำหรับขีดเส้นในการสร้างแบบ

การเก็บดูแลรักษา ควรเก็บโดยวิธีแขวน ถ้าเป็นไม้บรรทัดพลาสติกควรระวังไม่ให้เกิดรอยขูดขีด เพราะจะทำให้ตัวเลขระยะวัดเลือนหายไม่สามารถอ่านระยะวัดได้

8. **ยางลบ** ยางลบที่ใช้ควรมีคุณภาพดี สามารถลบรอยดินสอได้สะอาด ไม่ควรใช้ยางลบที่หัวดินสอเพราะลบไม่สะอาด



วิธีการใช้ ใช้ลบเส้นที่ต้องการแก้ไขขณะสร้างแบบตัด

การเก็บดูแลรักษา ควรเก็บไว้ด้วยกันกับดินสอใส่ไว้ในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บ

9. **ดินสอ** ใช้สำหรับทำเครื่องหมายและขีดเส้นต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างแบบควรเหลาดินสอให้แหลมเพื่อความคมชัดของเส้น ไม่ควรใช้ดินสอที่ไส้อ่อนจนเกินไป จะทำให้ทู่เร็ว ดินสอที่ไส้แข็งเกินไปทำให้กระดาษสร้างแบบขาดได้ง่ายและมองไม่ชัดเจน



วิธีการใช้ ใช้ขีดเส้นหรือทำเครื่องหมายในการสร้างแบบตัด

การเก็บดูแลรักษา ควรจัดเก็บไว้กับยางลบใส่ไว้ในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บ

10. **กระดาษสร้างแบบ** ควรใช้กระดาษสีขาวหรือสีน้ำตาล มีทั้งชนิดเนื้อบางและชนิดเนื้อหนา



วิธีการใช้ ใช้สำหรับสร้างแบบตัด

การเก็บดูแลรักษา ในกรณีที่ซื้อกระดาษจำนวนมาก ควรเก็บดูแลรักษาโดยการเก็บในที่อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่เปียกชื้น วางกระดาษตามแนวนอนโดยทับซ้อนกัน และอย่าให้กระดาษถูกแสง เพราะจะทำให้กระดาษเหลืองกรอบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเครื่องหมาย

การทำเครื่องหมายทำได้ง่ายและเที่ยงตรง เป็นการลอกรอยจากแบบตัดไปติดที่ผ้า เครื่องใช้ในการทำเครื่องหมาย ประกอบด้วย

11. **ลูกกลิ้ง** มีลักษณะปลายแหลมคมสม่ำเสมอ ทำด้วยเหล็กไม่เป็นสนิม ส่วนที่เป็นด้าม ทำด้วยไม้หรือพลาสติก รอยระหว่างตัวลูกกลิ้งและด้ามมีความแข็งแรง ทนทาน เพราะต้องรับน้ำหนักเมื่อกดทำรอย



วิธีการใช้ ใช้กดรอยเพื่อลอกเส้นในขั้นตอนสร้างแบบและกดรอยเส้นที่จะเย็บตะเข็บลงบนผ้า

การเก็บดูแลรักษา ควรเก็บในกล่องเครื่องมือสร้างแบบเสื้อ หรือกล่องอุปกรณ์ การตัดเย็บควรดูแลรักษาไม่ให้สัมผัสสิ่งเปียกชื้น เพราะจะทำให้ลูกกลิ้งเป็นสนิม

12. **ดินสอสี หรือ ชอล์คเขียนผ้า** ใช้เขียนหรือทำเครื่องหมายบนผ้า มีหลายสี ลักษณะเป็นแท่งดินสอ และแท่งสามเหลี่ยมเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผ้าที่จะตัด ก่อนใช้ควรเหลาให้สันของชอล์คบางเพื่อความแม่นยำในการเขียนหรือทำเครื่องหมาย





วิธีการใช้ ใช้เขียนหรือทำเครื่องหมายบนผ้า

การเก็บดูแลรักษา ขณะใช้งานควรระมัดระวังไม่ให้ชอล์คตก เพราะจะทำให้แตก หรือหักได้ ไม่ควรเก็บชอล์คเขียนผ้าไว้ในที่มีแดดส่อง เพราะจะทำให้แห้งกรอบเมื่อนำไปใช้งาน ชอล์คจะเขียนไม่ติดผ้า ก่อนเก็บชอล์คเขียนผ้าควรใช้น้ำมันจักรหรือโลชั่นลูบทั้งสองด้านเพื่อให้ชอล์คเขียนผ้าไม่แห้งแข็งและควรเก็บในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บ

13. **กระดาษกดรอย** เป็นกระดาษอาบด้วยเทียนไขมีหลายสี มีขนาดเท่ากับกระดาษ A4



วิธีการใช้ ใช้ลอกเส้นต่าง ๆ ในแบบตัดที่ต้องการและลอกเส้นในแบบตัดลงบนผ้า ใช้ร่วมกับลูกกลิ้งควรเลือกใช้สีที่ใกล้เคียงกับผ้า

การเก็บดูแลรักษา เพื่อให้กระดาษกดรอยใช้งานได้ยาวนาน ควรเก็บกระดาษกดรอย โดยใช้กระดาษไขปิดทับด้านสี และใช้กระดาษขาวขนาด A4 ปิดทับด้านที่เป็นสีขาว

อุปกรณ์เครื่องมือในการรีดเพื่อตัดเย็บ

เครื่องมือเหล่านี้จะช่วยให้การรีดสะดวก ทำงานได้ถูกต้องและรวดเร็ว เครื่องมือเครื่องใช้ ที่จำเป็น ประกอบด้วย

14. **เตารีด** มี 2 ชนิด คือ เตารีดธรรมดา และเตารีดไอน้ำ ใช้รีดผ้าหลังจากเย็บตะเข็บเพื่อให้ตะเข็บเรียบทำให้งานตัดเย็บดูสวยงามประณีตมากขึ้น เพื่อให้ได้เสื้อผ้าที่มีตะเข็บเรียบ ไม่ย่น หรือโป่ง เตารีดควรมีน้ำหนักเบาสะดวกที่จะยกด้วยมือ ตั้งความร้อนให้สูง-ต่ำ ตามต้องการ



วิธีการใช้ ก่อนรีดให้ปรับปุ่มที่หน้าปัด เลือกอุณหภูมิให้เหมาะกับผ้าแต่ละชนิด

การเก็บดูแลรักษา หลังการใช้งานควรเลื่อนปุ่มมาที่อุณหภูมิต่ำสุด ดึงปลั๊กออก



วิธีการใช้ ก่อนรีดให้ปรับปุ่มที่หน้าปัด เลือกอุณหภูมิให้เหมาะกับผ้าแต่ละชนิด เตารีดไอน้ำควรทำตามคำแนะนำที่บอกไว้ อายุการใช้งานของเตารีดไอน้ำจะทนถ้าใช้น้ำสะอาดหลังการใช้งานควรเทน้ำในเตารีดออกให้หมด

การเก็บดูแลรักษา หลังการใช้ควรงานเลื่อนปุ่มมาที่อุณหภูมิต่ำสุด ดึงปลั๊กออก เทน้ำในเตารีดออกให้หมด

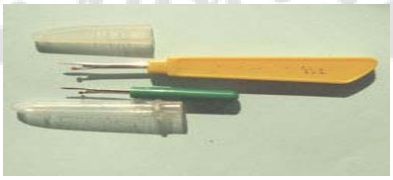
15. **โต๊ะรองรีด** เป็นโต๊ะที่เก็บพับได้มี 2 แบบ คือ แบบนั่งและแบบยืนรีด โต๊ะรองรีด ควรเป็นแบบแผ่นกระดานรองรีด มีขาตั้งอย่างมั่นคง ปูด้วยผ้าที่ดูดซับความชื้นได้ดี ชั้นบนปูด้วยผ้าทนความร้อน ปลายโต๊ะเล็กลงเพื่อสะดวกในการรีด



วิธีการใช้ ใช้วางผ้าที่ต้องการรีดให้เรียบ ไม่ควรวางเตารีดบนที่รองรีดโดยตรงเพราะ จะทำให้ผ้ารองรีดมีอายุการใช้งานสั้น

การเก็บดูแลรักษา ไม่ควรวางเตารีดบนที่รองรีดโดยตรงหลังการใช้งานควรพับเก็บให้เรียบร้อย

16. **ที่เลาะผ้า** ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ ที่ต้องการแก้ไข หรือเลาะด้ายเนา ที่เลาะผ้ามีด้ามจับเป็นไม้หรือเป็นพลาสติก ตรงปลายที่เลาะทำด้วยโลหะเคลือบ มีความคม มีปลอกสวมเพื่อป้องกันอันตรายจากปลายแหลม



วิธีการใช้ ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ ที่ต้องการแก้ไข หรือเลาะด้ายเนา

การเก็บดูแลรักษา ไม่ควรให้สัมผัสของเปียกชื้น เพราะจะทำให้เป็นสนิม ควรจัดเก็บ ในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บ

17. **เข็มจักร** มีหลายขนาด เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อผ้าและเส้นด้าย เข็มจักรขนาดเล็กสุด เบอร์ 9, 11 ขนาดกลาง เบอร์ 13, 14 และขนาดใหญ่ เบอร์ 16, 18



วิธีการใช้ ควรเลือกใช้เข็มที่มีปลายแหลมคมเพื่อไม่ทำลายเส้นใยในเนื้อผ้า เข็มจักรเบอร์ 9, 11 ใช้เย็บผ้าเนื้อบาง เบอร์ 13, 14 ใช้เย็บผ้าเนื้อธรรมดา ส่วนเบอร์ 16, 18 ใช้เย็บผ้าที่มีเนื้อหนา

การเก็บดูแลรักษา หลังจากการใช้เข็มจักรควรเช็ดด้วยน้ำมันอย่าให้เปื้อนเหงื่อ ห่อกระดาษใส่กล่องอุปกรณ์การตัดเย็บ

18. **ด้าย** มี 2 ชนิด คือด้ายเย็บผ้าและด้ายเนา ด้ายที่ใช้เย็บผ้าจะมีความเหนียวและราคาแพงกว่าด้ายเนา ด้ายเย็บผ้าควรเลือกสีแก่กว่าสีผ้าเล็กน้อย เนื่องจากเสื้อผ้าเมื่อผ่านการซักรีดนาน ๆ สีของด้ายจะซีดเร็วกว่าสีของผ้า

18.1 **ด้ายเย็บผ้า** เป็นอุปกรณ์ตัดเย็บสำคัญ ที่ใช้ในการประกอบชิ้นส่วนของเสื้อผ้าให้ติดกัน มีหลายชนิด หลายสี หลายขนาดให้เลือกใช้ เมื่อจะใช้งานควรพิจารณา ให้เหมาะสมกับสี ความหนาของผ้า และขนาดของเข็ม ด้ายที่นิยมใช้กับผ้าเกือบทุกชนิด คือเบอร์ 60



วิธีการใช้ ควรเลือกสีด้ายให้เหมาะกับผ้า ด้ายใช้เย็บผ้าทั่ว ๆ ไป คือ เบอร์ 60

การเก็บดูแลรักษา ก่อนการเก็บหลอดด้าย ควรนำปลายด้ายสอดไว้ในรอยบากหรือที่เก็บด้าย ถ้าหลอดด้ายแบบไม่มีรอยบาก ใช้เทปใสปิดปลายด้ายให้ติดกับหลอดด้าย ควรเก็บด้ายในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บหรือในลิ้นชักจักร

18.2 **ด้ายเนา** ใช้สำหรับเนาเพื่อการลองตัว ด้ายเนาจะมีความเปื่อย ซึ่งง่ายต่อการเลาะออกเมื่อเย็บตะเข็บ



วิธีการใช้ ใช้สำหรับเนาเพื่อการลองตัว

การเก็บดูแลรักษา ก่อนการเก็บหลอดด้าย ควรนำปลายด้ายสอดไว้ในรอยบาก หรือที่เก็บด้าย ถ้าหลอดด้ายแบบไม่มีรอยบาก ใช้เทปใสปิดปลายด้ายให้ติดกับหลอดด้าย ควรเก็บด้ายในกล่องอุปกรณ์การตัดเย็บหรือในลิ้นชักจักร

เรื่องควรรู้

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการตัดเย็บเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้งานตัดเย็บสำเร็จรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ให้เป็นและใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับงานที่ทำ เมื่อใช้แล้วต้องทำความสะอาดและดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำออกมาใช้งานได้ ทุกเวลา สิ่งที่ต้องปฏิบัติดังกล่าวนี้ มีผลต่อการตัดเย็บอันเป็นงานที่อาศัยฝีมือ ความละเอียดเรียบร้อย ความประณีต ซึ่งเป็นการฝึกนิสัยที่ดีแก่ผู้เรียนอีกด้วย

ข้อควรระวัง

1. เลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับงาน เช่น ไม่นำกรรไกรตัดผ้าไปเลาะผ้าหรือ เหลาชอล์คเขียนผ้าเพราะจะทำให้กรรไกรไม่คม ใช้ลูกกลิ้งทำรอยลงบนผ้าแทนการใช้ดินสอดำ

2. เลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความทนทานสามารถใช้งานได้ยาวนาน คุ้มค่าเงิน เช่น กรรไกรด้ามโลหะจะมีความทนทานกว่ากรรไกรด้ามพลาสติก ไม้บรรทัดโลหะจะทนต่อการขูดขีดไม่หักง่ายและมีความทนทานกว่าไม้บรรทัดพลาสติก

3. เลือกอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่สะดวกต่อการใช้งานมากกว่าคำนึงในเรื่องราคาเพียงอย่างเดียว เพราะเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้ประหยัดเวลาและแรงงาน เช่น ใช้ชอล์คเขียนผ้าทำรอยจุดกำหนดต่าง ๆ ในตัวเสื้อแทนการใช้ปากกาลูกลื่น เพราะถ้าต้องการเปลี่ยนแปลงสามารถลบรอยออกได้ง่าย

4. ไม่ควรวางเตารีดไว้บนผ้าหรือกระดาษ ควรวางไว้ในที่สำหรับวางเตารีด

5. ดูแลและระวังไม่ให้กรรไกร ไม้ฉาก และเตารีดตกลงบนพื้นเพราะจะทำให้เสื่อมสภาพเร็วขึ้น

6. ไม่ควรนำเตารีดมารีดบนจักรเย็บผ้า

7. กรรไกรตัดผ้าควรลับให้คมอยู่เสมอ และไม่ควรนำไปตัดสิ่งอื่นนอกจากผ้า

8. ทำความสะอาดอุปกรณ์การตัดเย็บทุกครั้งหลังจากการใช้งาน

9. เก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการตัดเย็บให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

จักรเย็บผ้า

จักรเย็บผ้าประกอบขึ้นด้วยส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนหัวจักรและส่วนตัวจักร (จักรอุตสาหกรรม)ส่วนจักรกระเป๋าหิ้วจะใช้ ส่วนหัวจักร โดยมีส่วนประกอบดังนี้

1. **ส่วนประกอบของหัวจักร** (พยุง วงศ์ศศิธร.มปป.15-16) กล่าวว่า หัวจักร คือ ส่วนเครื่องจักรทั้งหมดที่ตั้งอยู่บนโต๊ะ ส่วนนี้ประกอบด้วยเครื่องกลไกที่เกี่ยวกับการเย็บหลายชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของการเย็บผ้า ซึ่งมีส่วนต่าง ๆ ที่เราควรรู้จักดังนี้



ห่วงเล็ก สำหรับคล้องด้าย

แกลนที่ใส่หลอดด้ายในการเย็บ

ที่ใส่หลอดด้ายในการกอด้าย

ที่ใส่กระสวยในการกอด้าย

ที่ปรับในการเย็บถอยหลัง

ที่บังคับฝีเข็ม



ที่หมุนให้เข็มจักรไม่ทำงานใช้ในการกอด้าย และใส่เข็มจักร

ที่เสียบปลั๊กต่อเพื่อใช้ไฟฟ้า



ที่คล้องด้ายที่ออกมาจากที่บังคับด้ายบน

ที่ปรับลายในการเย็บ



ที่ยกตีนผี







แกนหลอดด้าย ติดอยู่ด้านบนของหัวจักร สำหรับใส่หลอดด้าย (ภูวพัสส์ เอกตาแสง และสละ บินอับดุลรามัน. 2539.)

1.1 ที่คล้องด้าย สำหรับคล้องด้ายสอดด้ายที่ออกมาจากหลอดด้าย

1.2 ที่บังคับด้านบนประกอบด้วยจานกลม ๆ 2 อัน สปริงและหัวเกลียวสำหรับหมุนบังคับด้ายบน ให้ตึง หรือหย่อนตามความต้องการ

1.3 ที่คล้องด้ายที่ออกมาจากที่บังคับด้ายบนก่อนที่ด้ายจะผ่านสปริงกระตุกด้ายที่อยู่ด้านบน

1.4 สปริงกระตุกด้าย ทำหน้าที่กระตุกด้ายออกมาจากหลอดด้าย

1.5 ห่วงเล็ก สำหรับคล้องด้าย

1.6 หมุดรัดเข็มจักร สำหรับบังคับเข็มจักรให้แน่น

1.7 เข็มจักรตีนผี

1.8 ที่ยกตีนผี

1.9 ฟันจักรหรือฟันกระต่าย สำหรับป้อนผ้าไปข้างหน้าหรือถอยหลัง

1.10 ฝาเลื่อนหรือฝาครอบกระสวย สำหรับปิดเปลกระสวยและเปิด เพื่อจะใส่กระสวยหรือเอากระสวยออก

1.11 ที่บังคับฝีเข็ม สำหรับบังคับฝีเข็มให้ถี่หรือห่างตามต้องการ

1.12 ล้อประคับหรือวงล้อจักร เป็นที่สำหรับทำให้เครื่องจักรตอนบนทำงาน

1.13 ที่สำหรับกรอด้าย หรือแกนกรอด้าย

1.14 หมุดที่บังคับล้อ หรือหมุดล้อบังคับ อยู่ตรงกลางระหว่างล้อบังคับ(จักรอุตสาหกรรม)

1.15 มอเตอร์

2. ตัวจักรประกอบด้วยส่วนต่าง ๆต่อไปนี้

2.1.ที่วางเท้า หรือแผ่นวางเท้า เพื่อให้วงล้อหมุน ทำสายพานเดิน มีลักษณะเป็นแผงเหล็ก สำหรับวางเท้าและแกนเหล็กต่อไปเชื่อมกับข้อเหวี่ยง เพื่อหมุนวงล้อ

2.2.วงล้อ มีหน้าที่ทำให้สายพานเดินไปหมุนวงล้อบังคับให้เครื่องจักรทำงาน

2.3.ขาจักร เป็นโครงเหล็กสำหรับรองรับเครื่องจักรและโต๊ะที่ประกอบด้วย ไม่มีฝาปิดบนส่วนของหัวจักร

3. การใช้จักรเย็บผ้า (พยุง วงศ์ศศิธร.มปป.17-19) กล่าวว่า

ให้ศึกษาจากคู่มือการใช้จักรให้เข้าใจเสียก่อนเพราะจักรเย็บผ้าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ มีหลายแบบ แต่ลักษณะการใช้งานใกล้เคียงกัน และควรศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ด้วย

การกรอด้าย

1.คลายหมุดวงล้อจักรออก เพื่อให้ล้อฟรี เข็มจักรจะหยุดทำงาน

2.ดึงด้ายออกจากหลอดด้าย ผ่านไปที่บังคับด้าย ขึ้นไปยังกระสวยเอาปลายเส้นด้ายพันในไส้กระสวย 2 – 3 รอบ

3.ใส่กระสวยในแกนกรอด้าย

4. กดที่บังคับลงในวงล้อจักร แล้วเดินจักร เมื่อด้ายเต็มไส้กระสวยปล่อยที่บังคับ ดึงไส้กระสวยออก ขันที่บังคับฟรีให้แน่นเหมือนเดิม

การใส่กระสวยจักรเย็บผ้า

1. ใส่ไส้กระสวยในกระโหลกกระสวย โดยให้กระสวยหมุนจากซ้ายไปขวาดึงด้ายเข้าร่องปีกกระสวย

2. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย

3. ดึงแกนด้านบนกะโหลกกระสวยเพื่อไม่ให้กระสวยหลุดออก

4. ใส่กระโหลกกระสวยเข้าในเปลกระสวยให้ตรงแกนพอดี กดให้แน่น ทดลองหมุนวงล้อจักรดูว่า กระโหลกกระสวยเข้าไปในเปลกระสวยตรงรอยต่อหรือไม่ ดึงด้ายให้ยาวพอประมาณ

วิธีใส่เข็มจักรเย็บผ้า

หมุนวงล้อจักรเข้าหาตัว ยกหลักเข็มให้สูงสุด คลายหมุดบังคับเข็มให้หลวม ใส่เข็มให้ถึงหมุดเข็ม หันทางแบนเข้าข้างใน และหมุนหมุดบังคับเข็มให้แน่น

วิธีร้อยด้าย

1. ใส่หลอดด้ายลงในหลักด้าย

2. ผ่านไปยังที่คล้องด้าย

3. สอดลงไปยังที่บังคับด้ายบนแผ่นที่คล้องด้าย

4. สอดขึ้นไปร้อยเข้าในสปริงกระตุกด้าย

5. สอดลง ผ่านช่องร้อยด้าย

6. สอดลงไปยังลวดที่ติดกับที่บังคับเข็ม

7. ร้อยด้ายเข้ารูเข็มจากด้านนอกเข้าด้านใน ปล่อยปลายเส้นด้ายไว้ 4 – 5 นิ้ว หมุนวงล้อจักรให้ครบรอบดึงด้ายขึ้นมาเตรียมเย็บ

การเย็บจักรเย็บผ้า

1. สอดผ้าเข้าใต้ตีนผีแล้วลดตีนผีลงทับผ้าไว้ มือซ้ายป้อนผ้ามือขวาหมุนวงล้อจักรเข้าหาตัว

2. ใช้เท้าถีบจักร ขณะลงมือป้อนผ้าตามกำลังจักร อย่าดึงผ้าหรือป้อนผ้าเร็วเกินไป

การบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้า

การบำรุงรักษาจักร รวมไปถึง เรื่องของการทำความสะอาด เพื่อให้จักรอยู่กับเรานานๆ และใช้งานได้คุ้มค่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลที่ใช้จักร



การดูแลรักษาจักรเย็บผ้า

1. การหยอดน้ำมันเครื่องจักร

การหยอดน้ำมันเครื่องจักร อย่างน้อย สัปดาห์ละครั้ง ตรงจุด ที่มีเครื่องหมายกำหนดไว้ และตามข้อต่อข้อเหวี่ยง ไม่หยอดน้ำมัน ในขณะเครื่องจักรทำงาน

2. ถ้าไม่ได้ใช้จักรเป็นเวลานานควรใช้จาระบีอย่างใส ทาให้ทั่วทุกส่วนที่เป็นโลหะ เพื่อป้องกันการเกิดสนิม และควรใช้ผ้าคลุมเครื่องจักรให้มิดชิด

3. ไม่ควรเก็บจักรเย็บผ้าในที่มีความชื้น เพราะทำให้เกิดสนิม

การทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้า

การทำความสะอาด เราจำเป็นต้องทำความสะอาด ทั้ง ก่อนและหลัง การใช้งานเครื่องจักรเย็บผ้า ควรเช็ดทำความสะอาดที่บริเวณ หัวจักร พื้นโต๊ะจักร ขาโต๊ะจักร และบริเวณรอบเครื่องจักร สิ่งสำคัญคือ เศษฝุ่นละออง หรือเศษผงต่างๆ ที่แปลกปลอมเข้าไปในเครื่องจักร ซึ่งนอกจากจะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของเครื่องจักรลดลงแล้ว ยังทำให้เกิด ความเสียหายกับชิ้นงานที่เย็บได้ ถ้าเป็นจักรกระเป๋าหิ้วก็ทำความสะอาดหัวจักร จุดร้อยได้เป็นต้น (โดม ถนอมบูรณ์. 2543) กล่าวว่า



วิธีการทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้ามีดังนี้

1. ให้ทำความสะอาด บริเวณพื้นที่ ที่ใช้งานเย็บและเกิดเป็นฝีเข็ม และบริเวณที่สัมผัสกับชิ้นงาน เช่น ตัวเรือนกระสวย กระสวย ฟันจักร และแป้นฟันจักร โดยถอดชิ้นส่วนเหล่านี้ ออกมา ใช้แปลงขนอ่อน ปัดเศษฝุ่นละออง ที่ติดอยู่ออก

2. หงายหัวจักร เอียงไปด้านหลัง แล้วใช้แปลงปัดเศษผงที่แท่งแม่เหล็กออก (กรณีจักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม) ถ้าเป็นจักรหิ้วก็แกะกล่องด้านหน้าออกแล้วใช้แปลงปัดเศษผงที่แท่งแม่เหล็กออก

3. ใช้แปลงขนอ่อน ปัดเศษฝุ่นละออง และเศษด้ายที่ติดอยู่กับแผ่นกรองน้ำมันออก (กรณีจักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม)

4. ใช้ผ้านุ่มเช็ดทำความสะอาดบริเวณภายนอกเครื่องจักร เช่น จุดร้อยด้าย และชุดบังคับด้ายบน

เครื่องจักรเย็บผ้าที่ทำความสะอาด ดูแลรักษาสม่ำเสมอย่อมช่วยให้ผู้ใช้ทำงานได้สะดวกรวดเร็ว และช่วยลดปัญหาที่จะเกิดความเสียหายกับตัวชิ้นงาน อีกทั้งช่วยให้ผู้ใช้ สามมารถทำงาน ได้เต็มประสิทธิภาพอีกด้วย

หน่วยที่ 2

การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง

ขอบเขตเนื้อหา

1. วิธีการสร้างแบบและตัดแบบ
2. การวางผ้า การเผื่อผ้า และการตัดผ้า
3. วิธีการประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงาน

เนื้อเรื่อง

1. การเลือกผ้า ต้องเลือกผ้าเนื้อหนาจะทำให้กระเป๋ามีรูปร่าง



2. กระดาษในการสร้างแบบมี 2 ชนิด คือ ชนิดสีขาว และชนิดสีน้ำตาล



3. การสร้างแบบตัด (Pattern making) วินิทร สอนพรินทร์. (2553: 7) กล่าวว่าหมายถึงการขีดเส้นบนแผ่นกระดาษซึ่งเป็นการแสดงความคิดของผู้ออกแบบทำให้รูปแบบความคิดที่ขีดเส้นบน

แผ่นกระดาษนั้นออกมาเป็นชิ้นส่วนต่างๆ เช่น ในที่นี้สร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านทั้งสี่ด้าน เท่ากับ คือ ด้านละ 16.5 นิ้ว



4. สร้างแบบเสร็จตัดแบบ



5. สร้างแบบทำหูกระเป๋าผ้า ตัดเป็นสี่เหลี่ยม กว้าง 6 นิ้ว ยาว 19 นิ้ว ดังรูปภาพ



6. ตัดแบบหูกระเป๋า



7. การวางผ้าต้องวางผ้าตรงเพื่อไม่ให้ตัดผ้าแล้วผ้ายืดย้วย



8. วางแบบลงบนผ้าและใช้เข็มหมุดกลัดเพื่อกันเลื่อน และทำการตัด





9. นำแบบหูวางทาบลงบนผ้าสีเข้มในการทำหู และกัดด้วยเข็มหมุด และตัดตามแบบ (ที่ใช้ผ้าสีเข้มทำหูกระเป๋าเพราะที่หูจะถูกจับต้องมาก จะได้ทำให้ไม่เห็นความไม่สะอาด)





10. นำผ้าที่ตัดเป็นหูและนำมากัดลิมผ้าและเนา ต่อจากนั้นนำผ้ามาทบกัน และกลัดด้วยเข็มหมุดแล้วนำมาเย็บ ทำเช่นนั้นทั้งสองหูเหมือนกันดังรูป









11. นำผ้าตัวกระเป๋าเย็บโพ้งกันลุ่ย มาวางทบกัน แล้วแบ่งครึ่งผ้า และใช้ดินสอสีทำเครื่องหมายจุดกึ่งกลางต่อจากนั้นก็วัดจากจุดกึ่งกลางออกมาด้านซ้ายและด้านขวา ข้างละ 3 นิ้ว ถ้ากระเป๋าเล็กกว่านี้ก็วัดความห่างของหูกระเป๋า วัดจากจุดกึ่งกางออกมา 2.5 นิ้ว หรือ 2 นิ้วก็ได้



12. นำหูกระเป๋ามาวางตรงจุดที่วัดและกลัดด้วยเข็มหมุดกันเลื่อน และใช้จักรเย็บติด



13. นำผ้าที่ติดหูแล้วมาเย็บกันลุ่ย





14. นำด้านที่ติดหูพับทบขึ้นหนาประมาณ 1 นิ้ว





15. นำหูทบขึ้นมาและเย็บอีกรอบจะได้สามารถรับน้ำหนัก ในการใส่สิ่งของได้มาก





16. นำผ้าที่ติดหูเสร็จ ก็นำมาเย็บริมให้ติดกัน



17. นำก้นถุงมาวัดจากริมเข้ามา 1.5 นิ้ว ทั้งสองข้างและเอาดินสอสีขีดดังภาพทั้งสองข้าง





18. ดึงกางผ้าที่ขีดเส้นและเย็บตรงที่ขีดเส้นแล้วกลับผ้าเอาด้านนอกออกก็จะได้กระเป๋าตามที่ต้องการ



19. ตัด ตีนตุ๊กแก ยาว 2 นิ้ว ทั้งตัวผู้และตัวเมีย และนำมาติดตรงกลางปากถุง ดังรูปภาพ





จะได้กระเป๋าผ้าดังรูป



รูปกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยมติดซิบ

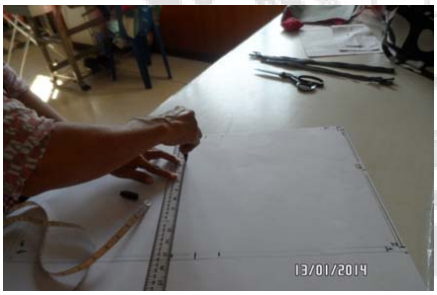
1. สร้างแบบเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านกว้าง 13 นิ้ว ด้านยาว 11 นิ้ว (ด้านยาว 11 นิ้ว จำนวน 2 ด้านรวมกันได้ 22 นิ้ว และ บวกกับก้นกระเป๋าอีก 3 นิ้ว) รวมด้านยาวทั้งหมด เท่ากับ 25 นิ้ว และเพื่อผ้าในการเย็บตะเข็บด้านละ 1 เซนติเมตร ทั้ง 4 ด้าน ดังภาพ

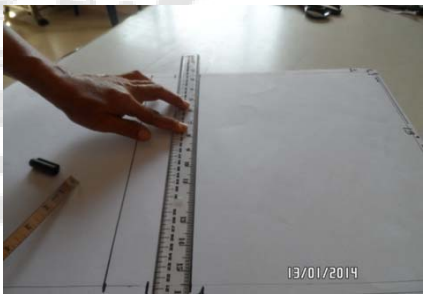






2. แล้วแบ่งครึ่งด้านยาว จากจุดแบ่งครึ่งวัดออกมาด้านละ 1.5 นิ้วทั้ง 2 ด้านดังภาพ





3. นำแบบกระเป๋าสี่เหลี่ยมผืนผ้า ที่สร้างมาวางลงบนผ้าและนำเข็มหมุดมากลัดเพื่อให้แบบและผ้าติดแน่นเพื่อทำการตัดผ้าดังรูป



4. สร้างแบบหูกระเป๋า เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2.5 นิ้ว ยาว 15.5 นิ้ว และตัดแบบ พร้อมกับนำแบบมาวางลงบนผ้าและกลัดด้วยเข็มหมุดกันเลื่อนต่อจากนั้นตัดผ้า



5. นำผ้าที่ตัดเป็นหูและนำมากลัดริมผ้าและเนา ต่อจากนั้นนำผ้ามาทบกันและกลัดด้วยเข็มหมุดและนำมาเย็บ ทำทั้ง สองหูเหมือนกันดังรูป

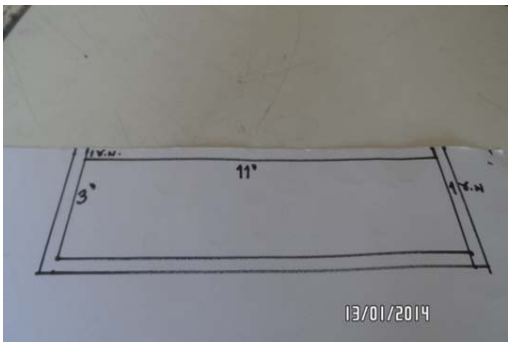






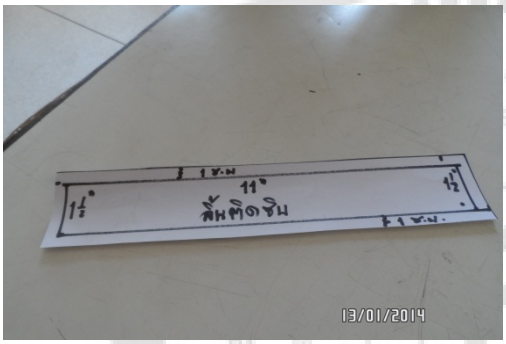


6. สร้างแบบด้านข้างกระเป๋ากว้าง 3 นิ้ว ยาว 11 นิ้ว และเผื่อเย็บด้านละ 1 เซนติเมตร ทั้ง 4 ด้าน และตัดแบบ พร้อมกับนำแบบมาวางลงบนผ้า และกลัดด้วยเข็มหมุดและนำมาตัดตามแบบ





7. สร้างลิ้นติดซิบเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1 นิ้ว ยาว 11 นิ้ว และเผื่อไว้เย็บทบทั้ง 4 ด้าน ด้านละ 1 เซนติเมตร และวางลงบนผ้ากลัดด้วยเข็มหมุด กันเลื่อนและตัดผ้าตามแบบ ดังภาพ





8. เอาผ้าลิ้นซิบมาเย็บติดกับซิบ โดยต้องแบ่งผ้ากับซิปให้ยาวได้เท่ากันทั้ง 2 ด้าน ดังภาพ







9. นำผ้าตัวกระเป๋ามาพับแบ่งครึ่ง และวัดจากจุดกึ่งกลางเข้ามาข้างละ 2 นิ้ว ทั้ง 2 ข้าง และใช้ดินสอสีทำเครื่องหมายจุดไว้เพื่อทำการติดหู



10. นำหูที่เย็บไว้มาวางตรงจุดที่ทำเครื่องหมายไว้และเย็บติดกับตัวกระเป๋า





11. นำลิ้นกระเป๋าที่ติดซิปแล้ว นำมาวัดแบ่งครึ่งและทำเครื่องหมายไว้ และนำตัวกระเป๋าเย็บติดกับปากกระเป๋า โดยนำเครื่องหมายที่ทำไว้ทั้งตัวกระเป๋าและผ้าลิ้นซิปมาวางทาบตรงจุดเครื่องหมายและเย็บติด และพับกับมาเย็บอีกที





12. นำด้านข้างมาเย็บประกบให้ติดกับตัวกระเป๋า และเย็บขอบรอบนอกอีกทีเพื่อให้เห็นเป็นรูปทรงมากขึ้น





หน่วยการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง หลักการกำหนดราคา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม

ความหมายของราคา

ราคาเป็นส่วนผสมทางการตลาดที่จัดว่าค่อนข้างละเอียดอ่อนในการสร้างแผนการตลาด เพราะต้องพิจารณาถึงราคาที่เหมาะสม ราคาต้องมีระดับสูงมากพอที่จะครอบคลุมต้นทุน และทำกำไร ขณะเดียวกันก็ต้องอยู่ในระดับต่ำพอที่จะสร้างยอดขายได้ ราคาจะเป็นสิ่งสะท้อนถึงผลิตภัณฑ์ เช่น ราคาสูงมักจะแสดงถึงคุณภาพหรือคุณประโยชน์บางอย่างของสินค้า ดังนั้นจึงมีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ราคา (Price)” ไว้หลายทัศนะด้วยกันดังนี้

สุมนา อยู่โพธิ์. (2544.) กล่าวว่า ราคา หมายถึง จำนวนเงินที่ต้องใช้ไปในการแลกเปลี่ยนกับผลิตภัณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใดพร้อมด้วยบริการต่างๆ ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ในที่นี้อาจจะเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูป

เพลินทิพย์ โกเมศโสภา (2544.) กล่าวว่าราคาคือ ราคาเป็นคุณค่าที่เป็นตัวเงินของสินค้า/บริการ

ศิริ ภู่พงษ์วัฒนา (2549.) กล่าวว่า ราคา หมายถึง ตัวกำหนดมูลค่าสินค้าและบริการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริโภคใช้เปรียบเทียบจะตัดสินใจซื้อสินค้า

สรุปได้ว่า ราคา หมายถึง มูลค่าผลิตภัณฑ์ที่กำหนดในรูปตัวเงินอย่างเหมาะสมกับอรรถประโยชน์ของผลิตภัณฑ์นั้น

การกำหนดราคา (Pricing)

การกำหนดราคาคือ การกำหนดมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่จะซื้อขาย แลกเปลี่ยนให้แสดงออกมาในรูปของจำนวนเงิน ที่ผู้ซื้อเต็มใจที่จะซื้อและผู้ขายเต็มใจที่จะขายในระดับราคาที่กำหนดนั้น

1. วัตถุประสงค์ของการกำหนดราคา

เพลินทิพย์ โกเมศโสภา (2544.) กล่าวว่า การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์โดยทั่วๆ ไปมีวัตถุประสงค์พอสรุปได้ 3 ประการ

1.1 วัตถุประสงค์มุ่งผลกำไร (Profit Oriented Objective)

กำไรหรือผลตอบแทน เป็นวัตถุประสงค์หลักของกิจการทุกประเภท ทุกขนาด เพราะกำไรเป็นสิ่งที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน แสดงถึงความอยู่รอดของกิจการกำไรจริงเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของธุรกิจ โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ จะกำหนดในลักษณะใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางการตลาดในขณะนั้น

1.1.1 กำไรสูงสุด เป็นการกำหนดราคาที่ต้องการผลตอบแทนสูง ถ้าต้องการกำไรสูงในระยะสั้นต้องกำหนดราคาสินค้าให้สูง ซึ่งเหมาะสำหรับสินค้าที่ยังไม่มีคู่แข่งขันหรือสินค้าที่ง่ายต่อการลอกเลียนแบบ การกำหนดราคาสูงในระยะแรก ๆ เพื่อให้ได้กำไรสูงสุด ก่อนที่จะมีคู่แข่งขันเข้ามาเสนอสินค้าทดแทนหรือแบ่งส่วนตลาดไป แต่ถ้ากิจการต้องการกำไรสูงในระยะยาว ควรกำหนดราคาต่ำเพราะปริมาณการขายจะเพิ่มขึ้น กำไรสูง เหมาะสำหรับสินค้าที่มีความยืดหยุ่นของอุปสงค์มาก การกำหนดราคาลักษณะนี้ ส่วนใหญ่มักกระทำในธุรกิจขนาดเล็ก ทั้งนี้เพราะหวังผลในระยะสั้น อย่างไรก็ตามการกำหนดราคาเพื่อกำไรสูงสุดสามารถนำมาใช้ได้ดีกับสินค้าที่มีความยืดหยุ่นของอุปสงค์น้อย เพราะเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการบริโภคหรือเป็นสินค้าตามสมัยนิยมที่คู่แข่งขันยังไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ แม้กำหนดราคาสูงเพียงใดก็สามารถจำหน่ายได้

1.1.2 **กำไรตามเป้าหมาย** เป็นการกำหนดราคาเพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามเป้าหมายที่กิจการกำหนดไว้ เช่น ต้องการผลตอบแทน 20% ของเงินลงทุน หรือ 25% จากยอดขาย การกำหนดอัตราผลตอบแทนที่แน่นอนมีส่วนดีต่อกิจการ คือ สามารถใช้เงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่กิจการจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ควรเป็นกิจการที่มีขนาดใหญ่ มีส่วนแบ่งตลาดมากหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ยังไม่มีคู่แข่งขันลอกเลียนแบบได้

1.2 วัตถุประสงค์มุ่งปริมาณการขาย (Sales Oriented Objective)

การกำหนดราคาตามวัตถุประสงค์นี้นักการตลาดมีความเชื่อว่าการขายปริมาณมากจะทำให้เกิดรายได้สูงสุดอันนำมาซึ่งกำไรสูงสุดด้วย นอกจากนี้การขายปริมาณมาก ๆ จะทำให้สินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาดอย่างกว้างขวาง เป็นการเพิ่มส่วนแบ่งตลาด (Market Share) ทั้งนี้ต้องพิจารณาความยืดหยุ่นของอุปสงค์ ปฏิกิริยาคู่แข่งขัน ต้นทุนในการขายที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตลาดและผลการใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายมาประกอบในตัดสินใจ

1.3 วัตถุประสงค์มุ่งการแข่งขัน (Competitive Oriented Objective)

การกำหนดราคาตามวัตถุประสงค์นี้ ควรคำนึงถึงปฏิกิริยาของคู่แข่งขันในตลาดและปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์การแข่งขันในขณะนั้น ซึ่งกิจการสามารถพิจารณาตัดสินใจในการกำหนดราคาเพื่อการแข่งขันได้ 3 ลักษณะ คือ

1.3.1 หลีกเลี่ยงการแข่งขัน เป็นการกำหนดราคาในระดับเดียวกับราคาของคู่แข่งขัน เพื่อหลีกเลี่ยงการทำสงครามด้านราคา แต่จะหันไปใช้กลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดตัวอื่นแทน เช่น การส่งเสริมการขาย การสร้างความคุ้มค่าแก่ผลิตภัณฑ์

1.3.2 การแข่งขันด้านราคา เป็นการกำหนดราคาให้ต่ำเพื่อดึงส่วนแบ่งตลาดจากคู่แข่งขันมากขึ้นการกำหนดราคาตามวัตถุประสงค์นี้ จะทำให้เกิดภาวะสงครามราคาเกิดขึ้น ซึ่งมักไม่เกิดผลดีต่อผู้ขายรายใดเลย ในปัจจุบันผู้ประกอบการต่าง ๆ จึงไม่นิยมกำหนดราคาเพื่อวัตถุประสงค์นี้ นอกจากธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องการขจัดคู่แข่งขันขนาดเล็กกว่าในบางโอกาส เพื่อครอบครองส่วนแบ่งตลาดให้มากขึ้น

1.3.3 การกำหนดราคาคงที่หรือการกำหนดราคาเพื่อเสถียรภาพ เป็นการกำหนดราคาสินค้าที่จำหน่ายให้คงที่อยู่ในระดับใดระดับหนึ่ง และจะไม่เปลี่ยนแปลงราคาไปตามสถานการณ์ เป็นการหลีกเลี่ยงการแข่งขันด้านราคาหรือป้องกันสงครามด้านราคาและสร้างความมั่นใจให้เกิดแก่ผู้ซื้อการกำหนดราคาลักษณะนี้ จะใช้ได้ผลดีกับกิจการที่มีขนาดใหญ่ มีความมั่นคงด้านการตลาดหรือเป็นผู้นำในตลาด มีส่วนแบ่งตลาดและกำไรอยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจ หากต้องการส่วนแบ่งตลาดเพิ่มจะใช้วิธีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่าง ๆ แทนการเปลี่ยนแปลงราคา

2. นโยบายการกำหนดราคา

เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์การกำหนดราคาแล้ว นำวัตถุประสงค์มาใช้พิจารณากำหนดนโยบายราคาเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกกำหนดราคาให้แก่ผลิตภัณฑ์ของธุรกิจ นโยบายการกำหนดราคาโดยทั่วไปมี 3 ลักษณะ คือ

2.1 นโยบายระดับราคา (Price level Policy)

นโยบายระดับราคาเป็นแนวทางการกำหนดราคาโดยพิจารณาจากราคาตลาด นำมาตัดสินใจในการกำหนดราคาสินค้าของกิจการว่าจะเป็นไปในลักษณะใด ซึ่งสามารถพิจารณาได้ 3 ระดับ คือ

2.1.1 การกำหนดราคาระดับราคาตามตลาด เป็นการกำหนดราคาสินค้าตามราคาสินค้าของคู่แข่งขันในตลาดขณะนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันด้านราคาหรือป้องกันการเกิดสงครามด้านราคานโยบายระดับราคาลักษณะนี้เหมาะสำหรับตลาดที่มีการแข่งขันอย่างเต็มที่ ผู้ผลิตไม่สามารถสร้างความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นได้ เหมาะสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภครู้จักเป็นอย่างดี ใช้เป็นประจำสามารถหาสินค้าทดแทนได้ง่าย

2.1.2 การกำหนดระดับราคาสูงกว่าราคาตลาด เป็นการกำหนดราคาสินค้าให้สูงกว่าราคาสินค้าของคู่แข่งขันในตลาด ใช้ได้ดีกับสินค้าที่มีลักษณะพิเศษที่คู่แข่งขันไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ สามารถสร้างความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ได้อย่างชัดเจน ผู้บริโภคมีความภักดีต่อตราสินค้าการกำหนดราคาสูงกว่าจึงไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคแต่อย่างใด

2.1.3 การกำหนดระดับราคาต่ำกว่าราคาตลาด เป็นการกำหนดราคาสินค้าให้ต่ำกว่าราคาสินค้าของคู่แข่งขัน เหมาะสำหรับธุรกิจที่เสียเปรียบทางการตลาดอันเนื่องจาก มีขนาดเล็กกว่าส่วนแบ่งตลาดน้อยกว่า ต้องการได้ส่วนแบ่งตลาดมากขึ้น เพื่อกระจายสินค้าให้แพร่หลายมากกว่าเดิม ต้องการลูกค้าจำนวนมากขึ้น แต่จะใช้ได้ผลดีกับสินค้าที่มีความยืดหยุ่นของอุปสงค์มาก

2.2 นโยบายราคาเดียว

นโยบายราคาเดียว เป็นการกำหนดราคาสินค้าชนิดเดียวกัน ปริมาณที่เท่ากันในระดับราคาเดียวกัน ไม่ว่าจะขายให้กับผู้ซื้อหรือผู้บริโภครายใด นโยบายการกำหนดราคาแบบนี้ จะนำมาใช้กับห้างสรรพสินค้าหรือร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ มีข้อดีคือ สามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ซื้อหรือผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี และสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาด้านการต่อรองราคาอีกด้วย

2.3 นโยบายหลายราคาหรือราคายืดหยุ่นได้ (Flexible Price Policy)

นโยบายราคาแบบยืดหยุ่นได้หรือนโยบายหลายราคา เป็นการกำหนดราคาสินค้าประเภทเดียวกันในราคาที่แตกต่างกันสำหรับลูกค้าแต่ละราย โดยจะแตกต่างกันมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย ความสามรถในการต่อรองของผู้ซื้อหรือผู้บริโภค ปริมาณสินค้าที่จะซื้อขาย และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่กิจการนำมาใช้ในแต่ละโอกาส

3. กลยุทธ์การกำหนดราคา

3.1 ความหมายกลยุทธ์การกำหนดราคา

กลยุทธ์การกำหนดราคาหมายถึง หลักเกณฑ์หรือแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดราคา เพื่อให้ผู้บริโภคยอมรับราคาสินค้าและบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ

3.2. รูปแบบของกลยุทธ์การกำหนดราคา

3.2.1 กลยุทธ์การกำหนดราคาสูง (Skimming Pricing) เป็นกลยุทธ์การกำหนดราคาสินค้าให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ ใช้ได้ผลดีกับสินค้าที่มีความแปลกใหม่ สินค้าที่คู่แข่งขันยังไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ สินค้าที่เพิ่งนำออกสู่ตลาดเป็นครั้งแรกยังไม่มีคู่แข่งขัน สินค้าที่มีคุณภาพดีเด่นเป็นพิเศษหรือสินค้าที่เน้นการสร้างภาพพจน์ในระดับสูง นอกจากนี้ยังเป็นผลดีต่อการดำเนินกิจการในการช่วยลดความเสี่ยงต่อความผิดพลาดของการประมาณต้นทุนไม่ถูกต้อง สามารถชดเชยค่าใช้จ่ายในช่วงแนะนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดทำให้กิจการได้กำไรสูงและมีโอกาสคืนทุนเร็วขึ้น

3.2.2 กลยุทธ์การกำหนดราคาต่ำเพื่อเจาะตลาด (Penetration Pricing) เป็นกลยุทธ์การกำหนดราคาที่ตรงกันข้ามกับรูปแบบแรก การกำหนดราคาสินค้าต่ำ เพื่อเพิ่มการครองส่วนแบ่งตลาดหรือขจัดคู่แข่งขัน เหมาะสำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีวงจรชีวิตยาวนาน อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมาก การแข่งขันในตลาดมีความเข้มข้นสูง ผลิตภัณฑ์ไม่มีความแตกต่าง เช่น สินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือสินค้าที่สามารถหาสินค้าอื่นทดแทนได้

3.2.3 กลยุทธ์การกำหนดราคาในเชิงจิตวิทยา (Psychological Pricing) เป็นการกำหนดราคาที่อาศัยหลักจิตวิทยาเข้าช่วย โดยการศึกษาพฤติกรรมของผู้ซื้อ แล้วนำมาหาวิธีในการกำหนดราคาสินค้าที่จะทำให้ผู้ซื้อมีความสุข และอยากซื้อ ราคาไม่แพง มีคุณค่าควรแก่การซื้อ สามารถใช้ได้หลายแบบ ดังนี้

3.2.4 การกำหนดราคาเป็นเลขคี่ เลขคู่ (Odd – Even Pricing) นักการตลาดมีความเชื่อว่าผู้ซื้อมักนิยมซื้อสินค้าที่กำหนดเป็นเลขคี่หรือเป็นเศษ มากกว่าเลขคู่หรือจำนวนเต็ม เช่น สินค้าราคา 100 บาท กำหนด 99 บาท หรือราคา 200 บาท กำหนด 199 บาท เพราะผู้ซื้อมีความรู้สึกว่าผู้ขายพยายามลดราคาให้เต็มที่แล้ว โอกาสการตัดสินใจซื้อมีมากกว่าการกำหนดราคาเป็นเลขคู่หรือจำนวนเต็มส่วนสินค้าที่กำหนดราคาเป็นเลขคู่หรือจำนวนเต็มจะใช้ได้ผลดีสำหรับสินค้าที่มีชื่อเสียงคุณภาพดีหรือสินค้าที่ผู้บริโภครู้จักน้อย ทำให้ไม่มีข้อมูลมากนักจึงใช้ราคาเป็นเครื่องมือช่วยในการพิจารราเพราะมีความเชื่อว่าสินค้าราคาสูงจะมีคุณภาพดี

3.2.5 การกำหนดราคาในช่วงระดับ (Price Lining) การกำหนดราคาในลักษณะนี้เป็นการกำหนดราคาสินค้าที่มีคุณภาพไม่เหมือนกันให้มีระดับราคาแตกต่างกัน เพื่อสนองความต้องการของลูกค้ามากกว่าหนึ่งกลุ่ม เช่น ร้านเสริมสวยกำหนดราคาค่าบริการดัดผมไว้ 200 บาท 300 บาท และ 500 บาท โดยใช่น้ำยาตัดผมในคุณภาพต่างกัน ลูกค้าสามารถเลือกใช้บริการได้หลายระดับ ง่ายต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าหรือบริการให้ตรงตามความต้องการได้มากขึ้น

3.2.6 การกำหนดราคาเพื่อแสดงถึงเกียรติภูมิ (Prestige Pricing) เป็นการกำหนดราคาสินค้าให้สูงเป็นพิเศษ เพื่อยกระดับภาพพจน์ของสินค้าให้สูงขึ้น และทำให้มีลักษณะเด่นกว่าสินค้าของคู่แข่งขัน ราคาจะเป็นสิ่งบอกถึงคุณภาพของสินค้าและฐานะทางสังคมของผู้ใช้สินค้านั้น การกำหนดราคาแบบนี้เหมาะสำหรับสินค้าลักษณะพิเศษ เช่น รถยนต์โรสรอยซ์ รองเท้าอาดิดาส เสื้อผ้าสุภาพสตรีอิโตคิน นาฬิกาโรเล็กซ์ เป็นต้น

3.2.7 การกำหนดราคาเพื่อส่งเสริมการขาย (sale promotion pricing) เป็นการกำหนดราคาเพื่อเพิ่มปริมาณการขายแต่ละครั้งให้สูงขึ้น โดยการบรรจุสินค้าๆ ชิ้นในหีบห่อเดียวกัน แล้วกำหนดราคาให้ต่ำกว่าการซื้อ เช่น สบู่ก้อนละ 6 บาท เอามารวมไว้ในหีบห่อเดียวกัน 6 ก้อน ราคา 32 บาท เป็นต้น

3.2.8 การกำหนดราคาแบบล่อใจ (loss leader price) เป็นการกำหนดราคาสินค้าใดสินค้าหนึ่งให้ต่ำมากๆ หรือบางครั้งต่ำกว่าทุน เพื่อสามารถดึงดูดความสนใจลูกค้าให้เข้ามาซื้อสินค้าในร้าน และสร้างโอกาสในการซื้อสินค้าอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งสินค้าที่นำมากำหนดให้ราคาต่ำต้องเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียง เป็นที่สนใจของผู้บริโภค เช่น เครื่องเสียงชั้นนำราคา 50-80% เสื้อผ้าสุภาพสตรีตราสินค้าที่มีชื่อเสียงลดราคา 20-80% เป็นต้น การกำหนดราคาลักษณะนี้มาใช้มากในห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่

3.2.9 การกำหนดราคาแบบส่วนลด (Discount pricing) เป็นการกำหนดราคาสินค้าเพื่อให้ส่วนลดแก่ผู้ซื้อในกรณีต่างๆ คือ

3.2.9.1 ส่วนลดการค้า (Trade Discount) เป็นส่วนลดที่ผู้ผลิตให้แก่ผู้ค้าส่งหรือผู้ค้าปลีก และเป็นส่วนลดที่ให้ในแต่ละช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อเป็นการการเสนอกำไรให้แก่คนกลาง ซึ่งทำหน้าที่บางอย่างแท้ผู้ผลิต ได้แก่ การจัดจำหน่ายสินค้า การส่งเสริมการขาย การเก็บรักษาสินค้าคงคลัง โดยอัตราส่วนลดจะไม่เท่ากัน มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาทและหน้าที่ของคนกลางในแต่ละระดับ เช่น ลดให้พ่อค้า 20% พ่อค้าปลีก 15% เป็นต้น

3.2.9.2 ส่วนลดปริมาณ (Quantity Discount) เป็นส่วนลดที่ผู้ผลิตหรือคนกลางให้กับผู้ซื้อในกรณีที่ซื้อสินค้าในปริมาณที่กำหนดหรือซื้อครั้งละจำนวนมาก การให้ส่วนลดปริมาณสามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ

3.2.9.2.1 ส่วนลดปริมาณสะสม เป็นส่วนลดที่ผู้ขายให้กับผู้ซื้อซื้อสินค้าในปริมาณที่กำหนดไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น ซื่อสินค้ารวมมูลค่า 100,000 บาท ภายใน 3 เดือน จะได้ส่วนลด15 %

3.2.9.2.2 ส่วนลดปริมาณไม่สะสม เป็นส่วนลดที่ให้แก่ผู้ซื้อ เมื่อซื้อสินค้าในปริมาณที่กำหนดกะให้ส่วนลดในแต่ละครั้ง ไม่สามารถนำยอดการซื้อมาสะสมได้ เช่น ซื้อครบ 50,000 บาทให้ส่วนลด 5 % เกินกว่า 50,000 บาท ได้ส่วนลด 10% เกินกว่า100,000 บาท ขึ้นไปได้ส่วนลด 20% เป็นต้น

3.2.9.3 ส่วนลดเงินสด (Cash Discount) เป็นการกำหนดส่วนลดที่ผู้ขายมีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจให้ผู้ซื้อชำระค่าสินค้าเป็นเงินสดภายในระยะเวลาที่กำหนด กิจการสามารถนำเงินสดมาใช้หมุนเวียนในกิจการได้เร็วขึ้น เช่น 2/10, n/30 หมายความว่า ถ้าลูกค้าต้องการส่วนลด 2% ต้องชำระภายใน10 วัน ถ้าเกิน 10 วันจะไม่ได้รับส่วนลดแต่ต้องชำระให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันเป็นต้น

3.2.9.4 ส่วนลดนอกฤดู(Seasonal Discount) เป็นส่วนลดที่ผู้ขายลดให้แก่ผู้ซื้อที่ซื้อสินค้าหรือบริการนอกฤดูกาล การให้ส่วนลดแบบนี้เป็นการกระตุ้นให้มีการซื้อสินค้าในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลขาย เพื่อให้มีการสั่งซื่อสินค้าเร็วกว่าปกติ ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายสามารถรักษาระดับการขายหรือระดับการผลิตได้แน่นอนมากขึ้น สามารถวางแผนทางการตลาดได้ชัดเจนขึ้น และเป็นการลดระดับ

การจัดเก็บสินค้าคงคลังได้ในอีกระดับหนึ่ง เช่น การให้ส่วนลดแก่ผู้ซื้อที่ซื้ออุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียน ก่อนปิดภาคเรียน หรือการลดราคาห้องพักแก่ผู้ที่มาพักนอกฤดูการท่องเที่ยว เป็นต้น

4. แนวคิดการกำหนดราคาสำหรับนักการค้าใหม่ (มานิต รัตนสุวรรณ และสมฤดี ศรีจรรยา, 2554: 223-235) กล่าวว่า แนวคิดแห่งการตั้งราคานั้นประกอบไปด้วย

4.1 เก็บข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนให้ครบถ้วน ในบริษัทใหญ่จะมีฝ่ายบัญชีต้นทุนซึ่งมีหน้าที่ในการคำนวณและติดตามต้นทุนสินค้าตลอดว่าเมื่อเริ่มการผลิตแล้ว ต้นทุนเป็นไปตามที่ประมาณการหรือไม่ มีอะไรที่ต้องส่งสัญญาณเตือนอันตรายหรือไม่

4.2 ต้นทุนหลักคือ วัตถุดิบในการผลิตสินค้า ต้องตรวจสอบราคาซื้อขายในตลาดให้แน่นอนว่าราคาวัตถุดิบในตลาดผันแปรตามฤดูกาลหรือไม่ ถ้าซื้อจำนวนมากราคาจะลดลง หรือกลับกันวัตถุดิบบางชนิด เช่น สินค้าเกษตร ถ้าแย่งกันซื้อมากสินค้าอาจขาดตลาดและราคากลับสูงขึ้น ยิ่งขายดีขึ้นวัตถุดิบกลับยิ่งแพงขึ้นต้นทุนยิ่งกลับสูงขึ้น

4.3 ถ้าเป็นวัตถุดิบที่จะต้องสั่งจากต่างประเทศต้องตรวจสอบ ให้แน่ใจว่าจะมีราคาผันผวนอันเนื่องมาจากการขาดตลาด ผลิตไม่พอ หรือราคาวัตถุดิบเปลี่ยนปลงตามค่าของเงินต่างประเทศหรือไม่ต้องคอยติดตามอัตราแลกเปลี่ยน และล็อตราคาสินค้า

4.4 ต้นทุนในการผลิตสินค้าได้มีการแบ่งแยกสินค้า แต่ละสินค้าแยกจากกันชัดแจ้งหรือไม่หรือรวมเป็นต้นทุนการผลิตทั้งโรงงาน แล้วนำมาหารเฉลี่ยของแต่ละสินค้าสามารถบันทึกแยกตามเครื่องจักร ค่าใช้จ่าย ค่าแรงในการผลิตของแต่ละสินค้า เพื่อนำมาคำนวณต้นทุนได้อย่างแม่นยำหรือไม่

4.5 ถ้าเป็นต้นทุนสินค้าจากการซื้อจากโรงงานภายนอก โรงงานดังกล่าวคิดต้นทุนแพงกว่าราคาต้นทุนมาตรฐานทั่วไปของอุตสาหกรรมนี้หรือไม่ บวกกำไรมากกว่าปกติหรือไม่ เราสามารถเทียบได้หรือไม่ว่าต้นทุนของเราสูงหรือต่ำกว่าคู่แข่ง คู่แข่งโดยตรงของเรามีข้อได้เปรียบในเรื่องแหล่งวัตถุดิบราคาวัตถุดิบ หรือประสิทธิภาพในการผลิตที่ทำให้ต้นทุนต่ำกว่าหรือไม่

4.6 ต้นทุนที่เป็นประจำต่อหน่วยการผลิตสินค้า สามารถทำให้ถูกลงได้อีกหรือไม่ โดยไม่ลดคุณภาพการผลิต

4.7 ต้นทุนผันแปรของสินค้าที่ผันแปรตามปริมาณการผลิต มีจุดคุ้มทุน Breakeven point อยู่ที่จำนวนการผลิตเท่าไหร่ ปกติเครื่องจักรที่ซื้อมานี้ จะวิ่งปริมาณขั้นต่ำเท่าไหร่จึงจะคุ้มค่าเครื่องจักร (ปกติเครื่องจักรที่ทำงานเต็มที่ควรวิ่งได้ 80% ของกำลังผลิตจึงจะได้ประโยชน์สูงสุด)

4.8 ค่าใช้จ่ายในการตลาดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของตลาดหรือไม่ เช่น ปรกติค่าใช้จ่ายในการขายไม่ควรเกิน 5% ของราคาขายส่งถึงร้านค้า ซึ่งรวมถึงเงินเดือนพนักงานขาย คอมมิชชั่น เงินรางวัล สวัสดิการและค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการขาย ค่าใช้จ่ายนี้ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการจัดการส่ง

สินค้า ในการเก็บสินค้าที่โกดัง ซึ่งไม่น้อยกว่า 2% บางแห่งมอบให้บริษัทรับจ้าง Logistics อาจจะคิดตั้งแต่ 3% ขึ้นไป

4.9 เมื่อประมวลตัวเลขทั้งหมดแล้ว ราคาต้นทุนต่อหน่วยสินค้า เป็นเท่าไหร่ ณ ที่กำลังผลิตเท่าไรถ้าจะให้ได้กำไรสูงสุด หรือถึงจุดคุ้มทุนควรจะต้องผลิตไม่ต่ำกว่าปริมาณเท่าไหร่

4.10 เมื่อได้ต้นทุนสุทธิแล้ว บวกกำไรให้กับโรงงานเท่าไหร่ ควรจะบวกค่าใช้จ่ายจากกองกลางการบริหารกลางไปด้วยหรือไม่ มีการแยก Profit Center ของแต่ละโรงงาน หรือแต่ละสินค้าหรือไม่

4.11 เมื่อรวมตัวเลขทั้งหมดแล้ว จะเป็นราคาสุทธิจากโรงงาน Ex-Factory Price จึงจะนำมารวมกับค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดต่อไป เพื่อเป็นหลักฐานในการคำนวณและตั้งราคาสินค้าเพื่อออกวางจำหน่ายต่อไป

5 วิธีการกำหนดราคา

วิธีการกำหนดราคาสินค้าสามารถดำเนินการได้หลายวิธีในที่นี้จะกล่าวเฉพาะวิธีการกำหนดราคาโดยมุ่งต้นทุน

5.1 วิธีการกำหนดราคาโดยมุ่งต้นทุน (Cost Oriented Pricing) สุปัญญา ไชยชาญ. (2551: 244-256) กล่าวว่าการกำหนดราคาโดยมุ่งต้นทุนเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมาก เพราะเป็นวิธีที่ครอบคลุมต้นทุนทั้งสิ้น สอดคล้องกับการคำนวณผลการดำเนินงานตามระบบบัญชี สามารถใช้ได้กับการดำเนินธุรกิจการผลิตและจัดจำหน่าย ซึ่งพิจารณาดำเนินการได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

5.1.1 การกำหนดราคาโดยมุ่งต้นทุนของร้านค้าปลีกและร้านค้าส่ง ธุรกิจที่ดำเนินเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายสินค้า ทั้งการค้าส่งและการค้าปลีก นิยมใช้การกำหนดราคาด้วยวิธีการมุ่งต้นทุน โดยนำต้นทุนต่อหน่วยของสินค้าหรือบริการที่ซื้อมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดราคา แล้วบวกส่วนเพิ่มที่ต้องการเข้าไป จะได้ราคาขายของสินค้า ดังสมการ

ราคาขาย = ต้นทุนต่อหน่อย+กำไรที่ต้องการ (ส่วนบวกเพิ่ม) ซึ่งส่วนบวกเพิ่มสามารถกำหนดได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

5.1.2 ส่วนบวกเพิ่มที่บวกเข้าไปในราคาต้นทุนเป็นจำนวนที่แน่นอนเท่ากัน สำหรับสินค้าที่จำหน่าย เช่น 10 บาท 30 บาท 50 บาท เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 5.1 กิจการซื้อสินค้ามาต้นทุน 20 บาท 50 บาท 30 บาท ต้องการบวกกำไรส่วนเพิ่มชิ้นละ 10 บาท ราคาขายเป็นดังนี้

ต้นทุน 20 บาท + กำไร 10 บาท = ราคาขาย 30 บาท

ต้นทุน 50 บาท + กำไร 10 บาท = ราคาขาย 60 บาท

ต้นทุน 30 บาท + กำไร 10 บาท = ราคาขาย 40 บาท

- ส่วนบวกเพิ่มที่กำหนดเป็นร้อยละ เพื่อบวกเข้าไปในราคาต้นทุนของสินค้า เรียกว่าการบวกเพิ่มจากต้นทุน(Mark up on cost) เช่น 10% 20% 50% เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 5.2 ร้านค้าแห่งหนึ่งซื้อเสื้อผ้าสุภาพสตรีมาจำหน่ายในราคาต้นทุนตัวละ 250 บาท โดยต้องการกำไร 40% จากราคาทุน ราคาขายจะเท่ากับ

ราคาขาย = ราคาต้นทุน + กำไร (ส่วนเพิ่ม)

= 250+(40%ของ250)

= 250+100

= 350 บาท

- ส่วนบวกเพิ่มที่กำหนดเป็นร้อยละจากราคาขาย เรียกว่า การบวกส่วนเพิ่มคิดเป็นร้อยละจากราคาขาย (Mark up on price) เช่น 35% 20% 40% เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 5.3 ร้านค้าแห่งหนึ่งซื้อเสื้อผ้าสุภาพสตรีมาจำหน่ายในราคาต้นทุนตัวละ 250 บาท ต้องการกำไร 40% ของราคาขาย ราคาขายจะเท่ากับ

ราคาขาย = ราคาต้นทุน + กำไร (ส่วนเพิ่ม)

100% = 60% + 40%

ต้นทุน = ราคาขาย – กำไร

60% = 100% - 40%

นำมาเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้ดังนี้

ต้นทุนสินค้า 60 บาท ราคาขาย = 100 บาท

ถ้าต้นทุนสินค้า 250 บาท ราคาขาย = $\frac{100 \times 250}{60}$

ราคาขาย = 416.66 บาท

สรุปการกำหนดราคาเป็นหัวใจสำคัญในการตัดสินใจของผู้บริโภคแม้จะมีสินค้าคุณภาพสูง แต่ถ้าตั้งราคาผิดก็ทำให้เกิดความเสียหายอย่างสูงได้ และนำไปสู่ความล้มเหลวในทางธุรกิจได้ การกำหนดราคาจึงเป็นสิ่งที่ถือว่ายากที่สุดในการตัดสินใจทางการตลาด

ใบงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร

เรื่อง เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือ อุปกรณ์ และจักรเย็บผ้าได้
2. สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และจักรเย็บผ้าได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และจักรเย็บผ้าได้
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง

จงตอบคำถามดังนี้ โดยเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เข็มหมุดมีหน้าที่อย่างไร
   1. ใช้สอยผ้า
   2. ใช้เนาผ้า
   3. กลัดผ้าแทนการเนาเพื่อการเย็บผ้าหรือสอย
   4. ใช้เย็บผ้า
2. ข้อควรระวังในการใช้กรรไกรคือข้อใด
   1. ไม่ควรตัดผ้าซ้อนทีละหลายๆชิ้น
   2. ไม่ให้กรรไกรตก
   3. ไม่ใช้กรรไกรตัดวัสดุอื่นไม่ใช่ผ้า
   4. ถูกหมดทุกข้อ
3. ไม้บรรทัดที่ใช้มีกี่ขนาด
   1. 12 นิ้ว และ 36 นิ้ว
   2. 18 นิ้ว และ 24 นิ้ว
   3. 12 นิ้ว 18 นิ้ว และ 24 นิ้ว
   4. ถูกหมดทุกข้อ
4. กระดาษสร้างแบบควรเก็บรักษาอย่างไร
   1. ในที่อากาศถ่ายเทได้ดีอย่าให้ถูกแสง.
   2. ในที่ไม่เปียกชื้น
   3. วางกระดาษแนวนอนโดยทับซ้อนกัน
   4. ถูกหมดทุกข้อ
5. เข็มเย็บผ้าควรใช้เบอร์
   1. เบอร์ 8-9
   2. เบอร์ 10-12
   3. เบอร์ 11-12
   4. เบอร์ 13-14

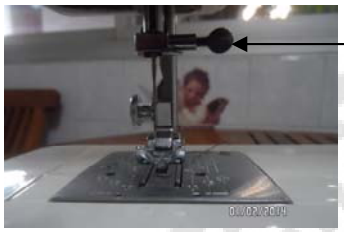
6. จากลูกศรที่ชี้มีหน้าที่อย่างไร



1. ที่หมุนให้เข็มจักรไม่ทำงานใช้ในการกรอด้าย และใส่เข็มจักร
2. ที่ปรับในการเย็บถอยหลัง
3. ที่ปรับลายในการเย็บ
4. ไม่มีข้อถูก

.

7. จากลูกศรชี้มีหน้าที่ทำอะไร



1. ฟันจักรหรือฟันกระต่าย
2 .ที่ถอดและใส่ตีนผี
3. หมุดรัดเข็มจักร
4. ตีนผี

8. จากลูกศรชี้คืออะไร



1. ฟันจักรหรือฟันกระต่าย
2. ที่ถอดและใส่ตีนผี
3. หมุดรัดเข็มจักร
4. ตีนผี

9. จากรูปภาพเรียกว่าอะไร



1. ตีนผี
2. กระสวย
3. ไส้กระสวย
4. หมุดรัดเข็มจักร

10. จากรูปภาพเรียกว่าอะไร

1. หยอดน้ำมันทุกๆ วัน
2. หยอดน้ำมันสัปดาห์ละครั้ง
3. ไม่ควรหยอดน้ำมันเพราะจะทำให้ผ้าเปื้อน
4. ไม่มีข้อใดถูก

ใบงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ

จุดประสงค์

1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง

การสร้างแบบกระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมไม่ติดซิป

1. สร้างแบบสี่เหลี่ยมจัตุรส (ด้านยาว 16.5นิ้ว ทั้ง 4 ด้าน) เพื่อใช้ในการทำตัวกระเป๋า
2. สร้างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านกว้าง 6 นิ้ว ยาว 19 นิ้ว เพื่อใช้เป็นหูกระเป๋า
3. ต่อจากนั้นนำแบบข้อ 1 วางลงบนผ้า (ผ้านั้นต้องทบกันเอาด้านทบติดกันใช้ทำก้นกระเป๋าจะได้แน่นหนา) และเอาเข็มหมุดกลัดกับผ้าและทำการตัดผ้า



4. นำแบบในข้อ 2 มาวางลงบนผ้าที่ใช้ทำหูกระเป๋า และเอาเข็มหมุดกลัดกับผ้าและทำการตัดผ้า



5. นำผ้าที่ตัดทำกระเป๋ามาโพ้งกันลุ่ย





6. นำผ้าจากข้อ 4 มาพับริมผ้าและเย็บทบติดกัน ก็จะได้หูกระเป๋า





7. นำผ้ากระเป๋ามาแบ่งครึ่งตรงปากกระเป๋า จะได้จุดกึ่งกลาง ต่อจากนั้นวัดจากจุดกึ่งกลางออกมาข้างละ 3 นิ้ว ทั้ง 2 ด้านและทำเครื่องหมายไว้



8. นำหูกระเป๋ามาวางตรงจุดที่ทำเครื่องหมาย (จากข้อ 7) และเย็บติด



9. จากข้อ 8 พับปากกระเป๋าทบลงมา 1 นิ้ว และเย็บปากกระเป๋า (เสมือนขอบปากกระเป๋า)

10. ต่อจากนั้นตัดตีนตุ๊กแก ขนาด 2 นิ้ว ทั้งตัวผู้และตัวเมีย และมาเย็บติดที่กึ่งกลางปากกระเป๋า



11. ต่อจากนั้นจึงเย็บริมกระเป๋าทั้ง 2 ข้าง



12. ถ้าต้องการก้นกระเป๋ากว้างก็วัดจากก้นกระเป๋าเข้ามา ทั้ง 2 ด้านข้างละ 3 นิ้ว หรือ 5 นิ้ว ทั้ง 2 ด้าน**<u>จะต้องเท่ากัน</u>** (แล้วแต่ผู้ใช้จะชอบก้นกระเป๋ากว้างหรือแคบ ถ้าแคบก็ใช้ 3 นิ้ว) และขีดเส้นและเย็บตามที่ขีดเส้น ก็จะได้กระเป๋าผ้า 1 ใบ







ใบงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3
หลักการคำนวณราคา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถคำนวณกำไร และกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสม

กรณีตัวอย่าง

ร้านตัดเย็บกระเป๋าแห่งหนึ่งซื้อผ้ามา 1 ม้วน มี 30 หลา ๆ ละ 36 บาท 1 หลา สามารถทำกระเป๋าได้ 2 ใบ ในการทำกระเป๋าใช้วัสดุดังนี้ ด้าย 1 หลอดๆ ละ 14 บาท(เย็บได้ 20 ใบ) ตีนตุ๊กแก 1 ม้วน มี 200 เซนติเมตร ม้วนๆ ละ 20 บาท ใช้ใบละ 5 เซนติเมตร ค่าแรงใบละ 20 บาท มีคำสั่งซื้อจำนวน 100 ใบ จงคำนวณราคาต้นทุนขาย และถ้าต้องการกำไร 20 บาท จะต้องกำหนดราคาขายเท่าไร

วิธีการคำนวณราคาต้นทุน

1. กระเป๋า 1 ใบ ใช้ผ้า 0.5 หลา

กระเป๋า 100 ใบ ใช้ผ้า 0.5 × 100 เท่ากับ 50 หลา

ผ้า 50 หลา หลา ๆละ 36 บาท เท่ากับ 50 × 36 **เป็นเงิน 1,800 บาท**

2. ทำกะเป๋าได้ 20 ใบใช้ ด้าย 1 หลอด

กระเป๋า 100 ใบ ใช้ด้าย 100 หาร 20 เท่ากับ 5 หลอด

ด้าย 5 หลอด ๆ ละ 14 บาท เท่ากับ 5 x14 **เป็นเงิน 70 บาท**

3. กระเป๋า 1 ใบ ใช้ตีนตุ๊กแก 5 เซนติเมตร

กระเป๋า 100 ใบ ใช้ตีนตุ๊กแก 5 × 100 เท่ากับ 500 เซนติเมตร

ตีนตุ๊กแก 500 เซนติเมตร เท่ากับ 2.5 ม้วนๆละ 20 บาท เท่ากับ 2.5 × 20 **เป็นเงิน 50 บาท**

4. ค่าแรงงานใบละ 20 บาท 100 ใบ เป็นเงิน 100 × 20 เท่ากับ 2,000 บาท

ดังนั้น กระเป๋า 100 ใบมีต้นทุนเท่ากับ 1,800+70+50+2,000 เท่ากับ 3,920 บาท

กระเป๋า 100 ใบ ต้นทุน 3,920 บาท

กระเป๋า 1 ใบ ต้นทุน 3,920 หารด้วย 100 เท่ากับ ใบละ 39.20 บาท

วิธีการคำนวณกำไร

การคำนวณกำไรตามจุดมุ่งหมาย

ในที่นี้คุณต้องกำหนดจุดมุ่งหมายว่าต้องการกำไรร้อยละเท่าไร เช่น ต้องการกำไรร้อยละ 20 จากราคาทุน

วิธีการคิด

จากการคิดราคากระเป๋า 1 ใบ ต้นทุนใบละ 39.20 บาท ถ้าต้องการกำไรร้อยละ 20 จะขายในราคาเท่าไร

นั่นแสดงว่าต้นทุน 100 บาท ต้องขาย 120 บาท จึงได้กำไร 20 บาท (กำไรร้อยละ 20) ถ้าต้นทุน = 39.20 บาทจะขายเท่าไรจึงจะได้กำไรร้อยละ 20

การคิดคือ = **ต้นทุน ×ราคาขาย ÷ 100**

= 39.20 ×120 ÷ 100

= 4704 ÷ 100

= 47.04 บาท

ต้องขายใบละ 47.04 บาท ถึงได้กำไรร้อยละ 20 หรือคิดจากต้องการกำไรร้อยละ 20 นั่นคือ ทุน 100 บาท ได้กำไร 20 บาท และถ้าต้นทุน 39.20 บาท จะได้กำไรเท่าไร

การคิด = **ต้นทุน × กำไร ÷ 100**

= 39.20 × 20 ÷100

= 7.84 บาท

นั่นคือต้องการกำไรร้อยละ 20 คิดเป็นเงินได้ 7.84 บาท

ดังนั้น ราคาที่ต้องขาย = ต้นทุน + กำไร

= 39.20 +7.84

= 47.04 บาท

แบบทดสอบความรู้และทักษะ(ระหว่างเรียน)การตัดเย็บกระเป๋าผ้า
หน่วยที่ 1 เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร
ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ชื่อ-นามสกุล ผู้เข้ารับการอบรม.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
2. ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง

ตอนที่ 1 จงนำตัวเลขทางขวามือมาใส่ตรงลูกศร

1. ในรูปภาพมีหน้าที่



1. ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ

2. ใช้การเย็บถอยหลัง

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติของผู้เรียนจากการใช้ เครื่องมือ,อุปกรณ์และเครื่องจักร ข้อละ 1 คะแนน

.



ข้อ2. ทำการร้อยด้ายด้านบน .....

ข้อ3. ปรับในการเย็บถอยหลัง.....



ข้อ4. ใช้หมุดรัดเข็มจักร..... คะแนน

ข้อ5. ใส่ตีนผี.....คะแนน

ตอนที่ 3 จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน ☐

6. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ก่อนการเย็บกระเป๋าผ้า ☐

ก. การกรอด้ายกับกระสวย

ข. การร้อยด้ายกับเข็มเย็บผ้า

7. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนวิธีร้อยด้าย ☐

ก. สอดด้ายลงไปยังลวดที่ติดกับที่บังคับเข็ม

ข. สอดด้ายลงไปยังที่บังคับด้ายบนแผ่นที่คล้องด้าย

8. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนใส่กระสวย ☐

ก. ใส่ไส้กระสวยในกะโหลกกระสวย โดยให้กระสวยหมุนจากซ้ายไปขวาดึงด้ายเข้าร่องปีกกระสวย

ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย

9. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนการเย็บจักรเย็บผ้า ☐

ก. สอดผ้าเข้าใต้ตีนผีแล้วลดตีนผีลงทับผ้าไว้

ข. ใช้เท้าถีบจักร ขณะลงมือป้อนผ้าตามกำลังจักร อย่าดึงผ้าหรือป้อนผ้าเร็วเกินไป

10. จงเลือกข้อที่ถูกที่สุดของการบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้า

ก. หมั่นทำความสะอาดโดยใช้ผ้านุ่มเช็ดทำความสะอาด

ข. หยอดน้ำมัน

ค. ไม่เก็บจักรในที่ชื้น

ง. ถูกหมดทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบความรู้ และทักษะ(ระหว่างเรียน) การตัดเย็บกระเป๋าผ้า
หน่วยที่ 1 เครื่องมืออุปกรณ์และเครื่องจักร ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

เฉลยแบบทดสอบความรู้ และทักษะ(ระหว่างเรียน) หน่วยที่ 1	
คำถามข้อที่ 1	**คำตอบ**
1	1
2	.....คะแนน
3	.....คะแนน
4	.....คะแนน
5	.....คะแนน
6	ก
7	ข
8	ก
9	ก
10	ง

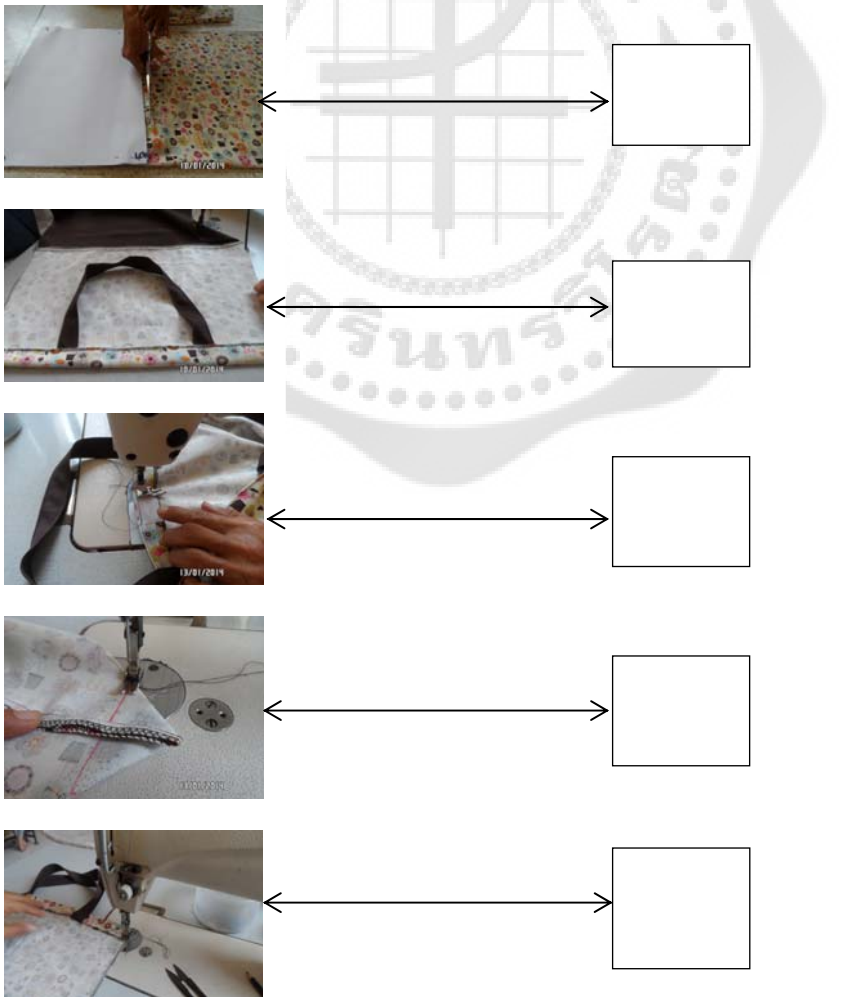
แบบทดสอบความรู้ และทักษะ(ระหว่างเรียน) การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดผ้า การประกอบชิ้นส่วน อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ชื่อ-นามสกุล ผู้เข้ารับการอบรม.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง

จงเรียงลำดับก่อนหลังจากภาพโดยใส่หมายเลข 1-5 ในช่อง ☐



ตอนที่ 2 จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก ถ้าถูกตอบ ก และผิดตอบ ข โดยใส่ตัวอักษร หน้าข้อ

.....6. การสร้างแบบถุงผ้าเป็นทรงสี่เหลี่ยม

..... 7. เย็บหูกระเป๋าก่อนการเย็บตะเข็บกันลุ่ยตัวกระเป๋าผ้าหรือเย็บโฟ้ง

.....8. เย็บตะเข็บปากถุงผ้าก่อนติดหูกระเป๋าผ้า

.....9. การติดกระเป๋าเล็กด้านหน้ากระเป๋าผ้าต้องเย็บกระเป๋าเสร็จก่อน

.....10. ผ้าทำกระเป๋าควรเป็นผ้าหนา

เฉลยแบบทดสอบความรู้ และทักษะ (ระหว่างเรียน) การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดผ้า การประกอบชิ้นส่วน

เฉลยแบบทดสอบความรู้ และทักษะ (ระหว่างเรียน) หน่วยที่ 2	
คำถามข้อที่ 1	**คำตอบ**
1	1
2	2
3	5
4	4
5	3
6	ก
7	ข
8	ข
9	ข
10	ก

แบบทดสอบ ความรู้ และทักษะ (ระหว่างเรียน) การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยที่ 3 หลักการคำนวณราคา ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ชื่อ-นามสกุล ผู้เข้ารับการอบรม.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง.

2. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม

จงเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว จากเนื้อเรื่องใช้ตอบคำถามข้อ 1-5

ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย

ผ้า 1 เมตรราคา 30 บาท ทำถุงผ้าได้ 3 ใบ

ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 15 ใบ

ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 25 บาท ถุงผ้าหรือกระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 5 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับถุงผ้าหรือกระเป๋า 25 ใบ

ค่าแรงงานในการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 15 บาท

1. ต้นทุนค่าผ้า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร

1. 5 บาท
2. 10 บาท
3. 12 บาท
4. 15 บาท

2. ต้นทุนค่าด้ายในการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร

1. 0.50 บาท
2. 1 บาท
2. 1.50 บาท
4. 1.25 บาท

3. ต้นทุนทั้งหมดของการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร

1. 11.50 บาท
2. 12 บาท
3. 26.50 บาท
4. 27.25 บาท

4. ถ้าต้องการกำไร ร้อยละ 20 ของราคาทุน คิดเป็นเงินเท่าไร

1. 5.45 บาท
2. 7 บาท
3. 6 บาท
4 47 บาท

5. จากข้อที่ 4 เราจะกำหนดราคาขายเป็นเงินเท่าไร

1 42.50 บาท
2. 22.50 บาท
3. 32.70 บาท
4. ไม่มีข้อถูก

6. กระเป๋าผ้า 1 ใบ จะใช้ผ้าประมาณกี่เซนติเมตร

1. 25 ซม.
2. 30 ซม.
3. 33 ซม.
4. 50 ซม.

7. ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ใช้ทำกระเป๋าได้กี่ใบ

1. 10 ใบ
2. 15 ใบ
3. 20 ใบ
4. 25 ใบ

8. ต้นทุนของกระเป๋าผ้ามีอะไรบ้าง

1. วัตถุดิบ
2. ค่าแรง
3. ค่าเดินทาง
4. ถูกทุกข้อ

9. ด้าย 1 หลอดมี 1,000 เมตร กระเป๋า 1 ใบ ใช้ด้ายกี่เมตร

1. 6.66 เมตร
2. 66.6 เมตร
3. 5.55 เมตร
4. 55.5 เมตร

10. จ้างเย็บกระเป๋า 100 ใบ ได้ค่าจ้าง กี่บาท

1. 1500 บาท
2. 1200 บาท
3. 2000
4. 2500 บาท

เฉลยแบบทดสอบความรู้ และทักษะ (ระหว่างเรียน)
การตัดเย็บกระเป๋าผ้าหน่วยที่ 3 หลักการคำนวณราคา

เฉลยแบบทดสอบความรู้ และทักษะ (ระหว่างเรียน) หน่วยที่ 3	
คำถามข้อที่ 1	**คำตอบ**
1	2
2	2
3	4
4	1
5	3
6	3
7	3
8	4
9	2
10	1

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้และทักษะ
หลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ชื่อ – นามสกลุ ผู้เข้ารับการอบรม.....

จงบอกคุณสมบัติของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร รวมทั้งคำนวณต้นทุนในการตัดเย็บโดยการนำตัวอักษรทางซ้ายมือมาใส่ไว้หน้าภาพที่กำหนดขึ้น

1. ……..



ก. ใช้ในการทำเครื่องหมายบนผ้า

ข. ใช้ในการทำเครื่องหมายลงบนกระดาษ

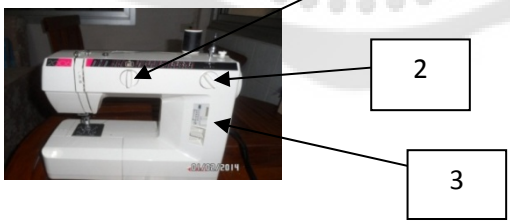
2. จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน

ก. การกรอด้ายกับกระสวย

ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย

3. จงนำหมายเลขจากรูปภาพมาตอบ

ถ้าต้องการปรับฝีเข็มให้มีระยะสั้นหรือยาวควรปรับที่จุดใด **<u>ตอบ</u>**.....



จงวงกลมหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

4. การสร้างแบบกระเป๋าผ้าเป็นทรงอะไร

ก. รูปทรงกลม

ข. รูปทรงสี่เหลี่ยม

ค. รูปทรงห้าเหลี่ยม

5. การวางแบบกระเป๋าลงบนผ้าต้องดูลักษณะผ้าเป็นอย่างไร

ก. วางผ้าลักษณะอย่างไรก็ได้

ข. วางผ้าลักษณะขวางเนื้อผ้า

ค. วางผ้าลักษณะตรงตามความยาวของผ้า

6. ก่อนติดหูกระเป๋าควรทำอะไรก่อน

ก. วัดจากจุดกึ่งกลางปากกระเป๋าเข้ามาข้างละ 2.5 นิ้ว

ข. เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าก่อนติดหู

ค. ถูกหมดทุกข้อ

จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก โดยตอบถูกใส่เครื่องหมาย ✓หน้าข้อ และตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อ

.....7. การติดตีนตุ๊กแกเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเย็บกระเป๋าผ้า

.....8. การเย็บกระเป๋าผ้าต้องเย็บหูกระเป๋าให้เสร็จก่อนถึงจะเย็บตัวกระเป๋า

จากข้อมูลใช้ตอบคำถามข้อ 9-10

ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย

- ผ้า 1 เมตร ราคา 24 บาท ทำกระเป๋าได้ 3 ใบ
- ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 30 ใบ
- ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 20 บาท กระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 10 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับกระเป๋า 10 ใบ
- ค่าแรงงานในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 12 บาท

9. ต้นทุนทั้งหมดในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร

1. 20.50 บาท
2. 22.50 บาท
3. 25.50 บาท
4. 28.50 บาท

10. ถ้าต้องการกำไร 50 % ของต้นทุน ดังนั้นต้องขายราคาเท่าไร

1. 30.75 บาท
3. 33.75 บาท
3. 37.75 บาท
4. 42.75 บาท

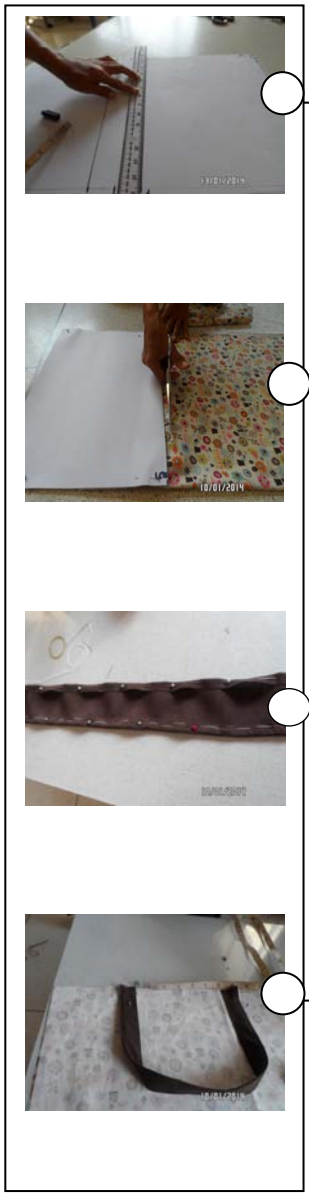
เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้หลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

เฉลยแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม	
คำถามข้อที่	**คำตอบ**
1.	ก
2	ก
3	1
4	ข
5	ค
6	ค
7	✓
8	✓
9	2
10	3

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการปฏิบัติการของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้าอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ชื่อ – นามสกลุ ผู้เข้ารับการอบรม.....

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำการประเมินผลจากการปฏิบัติทักษะการตัดเย็บกระเป๋าผ้า โดยกรอกคะแนนตามความเป็นจริงในช่องคะแนนที่กำหนดให้



ใช้อุปกรณ์ในการสร้างแบบได้ถูกต้อง

.....คะแนน

วางผ้าและตัดผ้าได้ถูกต้อง

.....คะแนน

ทำหูกระเป๋าได้ถูกต้อง

.....คะแนน

วางหูกระเป๋าได้ถูกต้อง

.....คะแนน



ตรวจสอบหูทั้งสองข้างเท่ากัน..... คะแนน



เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน



การวัดขีดเส้นทำก้นกระเป๋า .....คะแนน



เย็บก้นกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน



ติดการเย็บตีนตุ๊กแกได้ถูกต้อง .....คะแนน

หมายเหตุ จุดที่จะใช้วัดและประเมินมี 10 จุด แต่ละจุดคะแนนเต็ม 5 คะแนนต่อจุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

โดม ถนอมบูรณ์. (2543). *เทคนิคการซ่อมบำรุงจักรเย็บผ้าอุตสาหกรรมเข็มเดี่ยว.* กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.

พยุง วงศ์ศศิธร. (มปป.). *ตำราตัดเสื้อสตรี.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

เพลินทิพย์ โกเมศโสภา. (2544). *การวางแผนการตลาด.* พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภูวพัสส์ เอกตาแสง และสละ บินอับดุลรามัน. (2539). *เอกสารประกอบการเรียน วิชาเครื่องจักรอุตสาหกรรมเสื้อผ้า.* กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์.

มานิต รัตนสุวรรณ และสมฤดี ศรีจรรยา. (2554). *ยุทธศาสตร์การตลาด.* กรุงเทพฯ: สุขขุมวิทยการพิมพ์.

วินิทร สอนพรินทร์. (2553). *การทำแบบตัดและเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้า.* พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: เกียรติกรการพิมพ์.

ศิริ ภู่พงษ์วัฒนา. (2549). *การจัดการช่องทางการตลาด.* กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์แสงดาว.

สุปัญญา ไชยชาญ. (2551). *การบริหารการตลาด.* พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่งจำกัด.

สุมนา อยู่โพธิ์. (2544). *การค้าปลีก.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บิ๊กโฟร์ เพรส.

เสาวนีย์ ประทีปทอง และคณะ. (2554). *การงานอาชีพและเทคโนโลยี.* กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)จำกัด.

ภาคผนวก ค

- ตารางวิเคราะห์หลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ (แบบประเมินความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้)

การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า (เป็นการฝึกแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติการ)

.....

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการทราบความสอดคล้องของจุดประสงค์ และเนื้อหาการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรม การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ

2. ให้พิจารณาว่าท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

รายการวิเคราะห์	**ความสอดคล้อง**			
	+1	**0**	**-1**	**ข้อเสนอแนะ**
1. เนื้อเรื่องในเอกสารช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจด้วยการศึกษาด้วยตนเอง				
2. การจัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาในเอกสาร				
3. ความทันสมัย และน่าสนใจของเนื้อเรื่อง				
4. ความถูกต้องทางวิชาการของเนื้อหา				
5. มีเนื้อเรื่องที่จะต้องรู้ (Must Know)				
6. มีเนื้อเรื่องที่ควรรู้ (Should Know)				
7. มีเนื้อเรื่องที่น่ารู้ (Could Know)				
8. ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปฝึกปฏิบัติได้ตามขั้นตอน				
9. ภาษาที่ใช้เข้าใจได้ง่าย				

แบบประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้าประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

.....

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการทราบความสอดคล้องของจุดประสงค์ และเนื้อหาการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรม การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ

2. ให้พิจารณาว่าท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

เนื้อเรื่อง	จุดประสงค์	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
หน่วยเรียนรู้ที่1 เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร	1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้				
	2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้				
	3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้				
	4.ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง				
หน่วยเรียนรู้ที่ 2 การสร้างแบบ การตัดผ้า และการเย็บประกอบชิ้นส่วน	5. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง				
	6. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี				
	7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง				

เนื้อเรื่อง	จุดประสงค์	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
หน่วยเรียนรู้ที่ 2 การสร้างแบบ การตัดผ้า และการเย็บประกอบชิ้นส่วน	8. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง				
หน่วยเรียนรู้ที่ 3 หลักการคำนวณราคา	9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง				
	10. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม				

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ เรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

.....

คำชี้แจง ผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาว่าคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับเนื้อหาของข้อคำถามหรือไม่ จากนั้นใส่เครื่องหมาย✓ในช่องระดับความสอดคล้อง ซึ่งมีดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	**ตอนที่ 1 จงนำตัวเลขทางขวามือมาใส่ตรงลูกศร** ☐ 1. ในรูปภาพมีหน้าที่  ☐ 1..ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ 2. ใช้การเย็บถอยหลัง				
2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	2. จงเลือกข้อที่ถูกที่สุดของการบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้า ก. หมั่นทำความสะอาดโดยใช้ผ้านุ่มเช็ดทำความสะอาด ข. หยอดน้ำมัน ค. ไม่เก็บจักรในที่ชื้น ง. ถูกหมดทุกข้อ				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	**ตอนที่ 3 จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน** ☐ 3. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ก่อนการเย็บกระเป๋าผ้า ☐ ก. การกรอด้ายกับกระสวย ข. การร้อยด้ายกับเข็มเย็บผ้า				
	4. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนวิธีร้อยด้าย ☐ ก. สอดลงไปยังลวดที่ติดกับที่บังคับเข็ม ข. สอดลงไปยังที่บังคับด้ายบนแผ่นที่คล้องด้าย				
	5. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนใส่กระสวย ☐ ก. ใส่ไส้กระสวยในกระสวย โดยให้กระสวยหมุนจากซ้ายไปขวาดึงด้ายเข้าร่องปีกกระสวย ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย				
	6. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนการเย็บจักรเย็บผ้า ☐ ก. สอดผ้าเข้าใต้ตีนผีแล้วลดตีนผีลงทับผ้าไว้ ข. ใช้เท้าถีบจักร ขณะลงมือป้อนผ้าตามกำลังจักร อย่าดึงผ้าหรือป้อนผ้าเร็วเกินไป				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	**ตอนที่ 2 ผู้สอนสังเกตุการปฏิบัติงานและให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน**  7. ทำการร้อยด้ายด้านบน .....คะแนน				
	 8.ปรับในการเย็บถอยหลัง ..... คะแนน				
	 9. ใช้หมุดรัดเข็มจักร..... คะแนน				
	 10. ใส่ตีนผี..... คะแนน				

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ เรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้าซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

.....

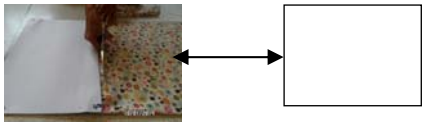
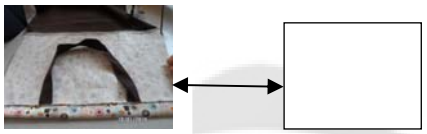
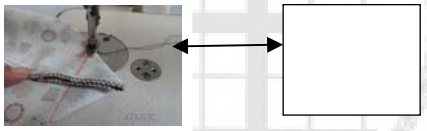
คำชี้แจง ผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาว่าคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับเนื้อหาของข้อคำถามหรือไม่ จากนั้นใส่เครื่องหมาย✓ในช่องระดับความสอดคล้อง ซึ่งมีดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง	**ตอนที่ 1** จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก โดยตอบถูกใส่เครื่องหมาย ✓หน้าข้อ และตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อ ..... 1. การสร้างแบบกระเป๋าเป็นทรงสี่เหลี่ยม				
2. สามารถเลือกผ้าและตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	..... 2 .ผ้าทำกระเป๋าควรเป็นผ้าหนา				
	.....3. การตัดกระเป๋าผ้าควรวางผ้าตรงหรือวางขวางผ้า				
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	..... 4. เย็บหูกระเป๋าก่อนการเย็บตะเข็บริมกระเป๋า				
	..... 5 .เย็บตะเข็บปากกระเป๋าก่อนติดหูกระเป๋า				
	..... 6. การติดกระเป๋าด้านหน้ากระเป๋า ต้องเย็บตะเข็บกันลุ่ยริมกระเป๋าเสร็จก่อน				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	**ตอนที่** 1 จงเรียงลำดับก่อนหลังจากภาพโดยใส่หมายเลข 1-4 ในช่อง 				
					
					
					

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ เรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยเรียนรู้ที่ 3 เรื่องหลักการคำนวณราคาซึ่ง ประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

.....

คำชี้แจง ผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาว่าคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับเนื้อหาของข้อคำถามหรือไม่ จากนั้นใส่เครื่องหมาย✓ในช่องระดับความสอดคล้อง ซึ่งมีดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	**จงอ่านข้อมูลและตอบคำถามข้อ** 1-5 ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย - ผ้า 1 เมตรราคา30 บาท ทำถุงผ้าได้ 3 ใบ - ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 15 ใบ - ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 25 บาท ถุงผ้าหรือกระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ตีนตุ๊กแก 5 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับถุงผ้าหรือกระเป๋า 25 ใบ - ค่าแรงงานในการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 15 บาท 1. ต้นทุนค่าผ้า 1 ใบ เป็นเงินเป็นเท่าไร 1. 5 บาท 2. 10 บาท 3. 12 บาท 4. 15 บาท				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	2. ต้นทุนค่าด้ายในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 0.50 บาท 2. 1 บาท 2. 1.50 บาท 4. 1.25 บาท				
	3. ต้นทุนทั้งหมดของการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 11.50 บาท 2. 26.50 บาท 3. 12 บาท 4. 27 บาท				
2. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	4. ถ้าต้องการกำไร ร้อยละ 20 ของราคาทุน คิดเป็นเงินเท่าไร 1. 5.40 บาท 2. 7 บาท 3. 6 บาท 4 47 บาท				
	5. จากข้อที่ 4 เราจะกำหนดราคาขายเป็นเงินเท่าไร 1. 32.50 บาท 2. 22.50 บาท 3. 42.50 บาท 4. ไม่มีข้อถูก				
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	6. กระเป๋าผ้า 1 ใบ จะใช้ผ้าประมาณกี่เซนติเมตร 1. 25 ซม. 2. 30 ซม. 3. 33 ซม. 4. 50 ซม.				
	7. ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ใช้ทำกระเป๋าได้กี่ใบ 1. 10 ใบ 2. 15 ใบ 3. 20 ใบ 4. 25 ใบ				
	8. ต้นทุนของกระเป๋าผ้ามีอะไรบ้าง 1. วัตถุดิบ 2. ค่าแรง 3. ค่าเดินทาง 4. ถูกทุกข้อ				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	9. ด้าย 1 หลอดมี 1,000 เมตร กระเป๋า 1 ใบ ใช้ด้ายกี่เมตร 1. 6.66 เมตร 2. 66.6 เมตร 3. 5.55 เมตร 4. 55.5 เมตร				
	10. จ้างเย็บกระเป๋า 100 ใบ ได้ค่าจ้างกี่บาท 1. 1000 บาท 2. 1500 บาท 3. 2000 บาท 4. 2500 บาท				

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้เรื่อง การสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

.....

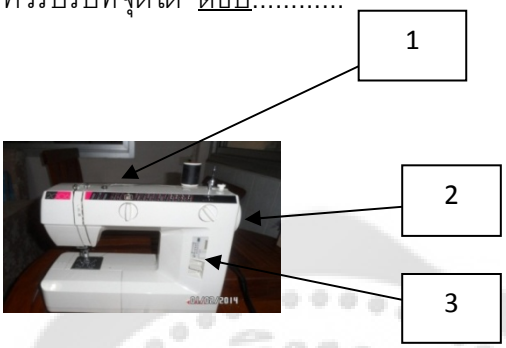
คำชี้แจง ผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาว่าคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่จากนั้นใส่เครื่องหมาย✓ในช่องระดับความสอดคล้อง ซึ่งมีดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร 2. ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรได้	จงบอกคุณสมบัติของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร รวมทั้งคำนวณต้นทุนในการตัดเย็บโดยการนำตัวอักษรทางซ้ายมือมาใส่ไว้หน้าภาพที่กำหนดขึ้น 1. ……..  ก. ใช้ในการทำเครื่องหมายบนผ้า ข. ใช้ในการทำเครื่องหมายลงบนกระดาษ				
3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	2. จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน ☐ ก. การกรอด้ายกับกระสวย ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	3. จงนำหมายเลขจากรูปภาพมาตอบ ถ้าต้องการปรับฝีเข้มให้มีระยะสั้นหรือยาว ควรปรับที่จุดใด ตอบ.....  				
5.สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง	**จงวงกลมหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว** 4. การสร้างแบบกระเป๋าผ้าเป็นทรงอะไร ก. รูปทรงสี่เหลี่ยม ข. รูปทรงกลม ค. รูปทรงห้าเหลี่ยม				
6. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	5. การวางแบบกระเป๋าลงบนผ้าต้องดูลักษณะผ้าเป็นอย่างไร ก. วางผ้าลักษณะตรงตามความยาวของผ้า ข. วางผ้าลักษณะขวางเนื้อผ้า ค. วางผ้าลักษณะอย่างไรก็ได้				
7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	6. ก่อนติดหูกระเป๋าควรทำอะไรก่อน ก. วัดจากจุดกึ่งกลางปากกระเป๋าเข้ามาข้างละ 2.5 นิ้ว ข. เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าก่อนติดหู ค. ถูกหมดทุกข้อ				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8.สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	**จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก โดยตอบถูกใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อ และตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อ** ..... 7. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง				
	..... 8. การเย็บกระเป๋าผ้าต้องเย็บหูกระเป๋าให้เสร็จก่อนถึงจะเย็บตัวกระเป๋า				
9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	**จากข้อมูลใช้ตอบคำถามข้อ 9-10** ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย - ผ้า 1 เมตรราคา 24 บาท ทำกระเป๋าได้ 3 ใบ - ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 30 ใบ - ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 20 บาท กระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 10 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับกระเป๋า 10 ใบ - ค่าแรงงานในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 12 บาท 9. ต้นทุนทั้งหมดในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 20.50 บาท 2. 22.50 บาท 3. 25.50 บาท 4. 28.50 บาท				
10. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	10. ถ้าต้องการกำไร 50 % ของต้นทุน ดังนั้นต้องขายราคาเท่าไร 1. 30.75 บาท 3. 33.75 บาท 3. 37.75 บาท 4. 42.75 บาท				

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการปฏิบัติการของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้าซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

.....

คำชี้แจง ผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาว่าประเด็นการวัดผลแต่ละข้อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นใส่เครื่องหมาย✓ในช่องระดับความสอดคล้อง ซึ่งมีดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรม

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. สามารถสร้างแบบได้	 ใช้อุปกรณ์ในการสร้างแบบได้ถูกต้อง ..... คะแนน				
2.สามารถเลือกผ้า วางผ้า และตัดผ้า ได้อย่างถูกต้อง	 วางผ้าและตัดผ้าได้ถูกต้อง .....คะแนน				
3.สามารถคำนวณและกำหนดราคาขายได้	ต้นทุนวัตถุดิบทำกระเป๋า 20 บาท/ใบต้นทุนค่าแรงงาน 15 บาท/ใบ และต้องการกำไร30 % ของต้นทุนดังนั้นจะตั้งราคาขายเท่าไร 1. 40.5 บาท 2. 45.5 บาท 3. 50.5 บาท 4. 55.5 บาท				
4. สามารถเย็บกระเป๋า(ประกอบ)ได้อย่างถูกต้องตามลำดับ	 ทำหูกระเป๋าได้ถูกต้อง..... คะแนน				

ประเด็นที่จะวัด	ประเด็นคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4. สามารถเย็บกระเป๋า(ประกอบ)ได้อย่างถูกต้องตามลำดับ	 วางหูกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน				
	 เย็บเข้าหูกระเป๋าได้ถูกต้อง..... คะแนน				
	 เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าได้ถูกต้อง..... คะแนน				
	 การวัด และขีดเส้นทำก้นกระเป๋า..... คะแนน				
	 เย็บก้นกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน				
	 ติดการเย็บตีนตุ๊กแกได้ถูกต้อง .....คะแนน				

ขอขอบพระคุณที่ช่วยอนุเคราะห์วิเคราะห์หลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

ภาคผนวก ง

- ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ
- ผลแบบประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตร

ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า (เป็นการฝึกแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติการ)

รายการวิเคราะห์	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	ค่าเหมาะสม
	1	2	3	4	5		
1. เนื้อเรื่องในเอกสารช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจด้วยการศึกษาด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00
2. การจัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาในเอกสาร	1	1	1	1	1	5	1.00
3. ความทันสมัย และน่าสนใจของเนื้อเรื่อง	1	0	1	1	1	4	0.80
4. ความถูกต้องทางวิชาการของเนื้อหา	1	1	0	1	1	4	0.80
5. มีเนื้อเรื่องที่จะต้องรู้ (Must Know)	1	1	1	1	1	5	1.00
6. มีเนื้อเรื่องที่ควรรู้ (Should Know)	1	1	1	0	1	4	0.80
7. มีเนื้อเรื่องที่น่ารู้ (Could Know)	1	1	1	1	0	4	0.80
8. ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปฝึกปฏิบัติได้ตามขั้นตอน	0	1	1	1	1	4	0.80
9. ภาษาที่ใช้เข้าใจได้ง่าย	1	1	1	1	1	5	1.00

ผลแบบประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตร ฝึกอบรมเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

เนื้อหา	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	สอดคล้อง					$\sum R$	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
หน่วยเรียนรู้ที่1 เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรเช่น เข็มจักร ด้าย กระสวย ชนิดของกรรไกร ดินสอสี ชนิดของกระดาษสร้างแบบ ส่วนประกอบของเครื่องจักร	1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	1	1	1	1	1	5	1
	2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	1	1	1	1	1	5	1
	3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	1	1	1	1	1	5	1
	4.ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
หน่วยเรียนรู้ที่ 2 การสร้างแบบ การตัดผ้าและการเย็บประกอบชิ้นส่วนประกอบด้วย - การสร้างแบบกระเป๋า - การวางผ้าในการตัดกระเป๋า - การทำหูกระเป๋า - การติดกระเป๋าเล็กที่ตัวกระเป๋า - การประกอบชิ้นงาน (กระเป๋าผ้า) - การเย็บ	5. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
	6. สามารถเลือกผ้า วางผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	1	1	1	1	1	5	1
	7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
	8. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	1	1	1	1	1	5	1
หน่วยเรียนรู้ที่ 3 หลักการคำนวณราคา	9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
	10.สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1

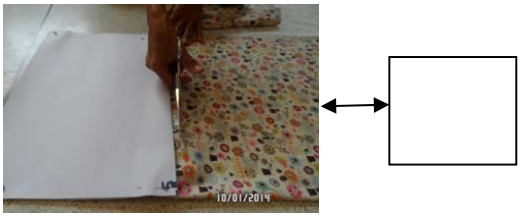
ผลแบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะเรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					∑R	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
1.บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	**ตอนที่ 1 จงนำตัวเลขทางขวามือมาใส่ตรงลูกศร** ☐ 1. ในรูปภาพมีหน้าที่  ☐ 1.ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ 2. ใช้การเย็บถอยหลัง	1	1	1	1	1	5	1
2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	2. จงเลือกข้อที่ถูกที่สุดของการบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้า ก. หมั่นทำความสะอาดโดยใช้ผ้านุ่มเช็ดทำความสะอาด ข. หยอดน้ำมัน ค. ไม่เก็บจักรในที่ชื้น ง. ถูกหมดทุกข้อ	1	-1	1	1	1	4	0.8
3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	**ตอนที่ 2 จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อน** ☐ 3. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ก่อนการจะเย็บกระเป๋าผ้า ☐ ก. การกรอด้ายกับกระสวย ข. การร้อยด้ายกับเข็มเย็บผ้า	1	1	1	1	1	5	1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					$\sum R$	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	4. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนวิธีร้อยด้าย ☐ ก. สอดลงไปยังลวดที่ติดกับที่บังคับเข็ม ข. สอดลงไปยังที่บังคับด้ายบนแผ่นที่คล้องด้าย	1	1	1	1	1	5	1
	5. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนใส่กระสวย ☐ ก. ใส่ไส้กระสวยในกระสวย โดยให้กระสวยหมุนจากซ้ายไปขวาดึงด้ายเข้าร่องปีกกระสวย ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย	1	1	1	1	1	5	1
	6. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนการเย็บจักรเย็บผ้า ☐ ก. สอดผ้าเข้าใต้ตีนผีแล้วลดตีนผีลงทับผ้าไว้ ข. ใช้เท้าถีบจักร ขณะลงมือป้อนผ้าตามกำลังจักร อย่าดึงผ้าหรือป้อนผ้าเร็วเกินไป	1	1	1	1	1	5	1
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	**ตอนที่ 3 ผู้สอนสังเกตุการปฏิบัติงานและให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน**  7. ทำการร้อยด้ายด้านบน ..... คะแนน	1	1	1	1	1	5	1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					$\sum R$	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	 8.ปรับในการเย็บถอยหลัง..... คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
	 9. ใช้หมุดรัดเข็มจักร .....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
	 10. ใส่ตีนผี .....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
รวม								0.98

ผลแบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะ เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้าประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					∑R	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง	**ตอนที่** 1 จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก โดยตอบถูกใส่เครื่องหมาย ✓หน้าข้อและตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อ ..... 1. การสร้างแบบกระเป๋าเป็นทรงสี่เหลี่ยม	1	1	1	1	1	5	1
2. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	..... 2.ผ้าทำกระเป๋าควรเป็นผ้าหนา	1	1	1	1	1	5	1
	.....3. การตัดกระเป๋าผ้าควรวางผ้าตรงหรือวางขวางผ้า	1	1	1	1	1	5	1
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	..... 4.เย็บหูกระเป๋าก่อนการเย็บตะเข็บริมกระเป๋า	1	1	1	1	1	5	1
	..... 5.เย็บตะเข็บปากกระเป๋าก่อนติดหูกระเป๋า	1	1	1	1	1	5	1
	..... 6. การติดกระเป๋าด้านหน้ากระเป๋าต้องเย็บตะเข็บริมกระเป๋าเสร็จก่อน	1	1	1	1	1	5	1
4. สามารถเย็บกระเป๋าผ้าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	**ตอนที่** 2 จงเรียงลำดับก่อนหลังจากภาพโดยใส่หมายเลข 1-4 ในช่อง 	1	1	1	1	1	5	1

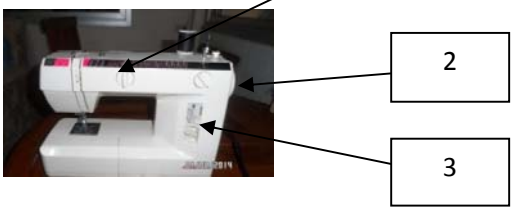
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					$\sum R$	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
4. สามารถเย็บกระเป๋าผ้าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง		1	1	1	1	1	5	1
		1	1	1	1	1	5	1
		1	1	1	1	1	5	1
รวม								1

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้และทักษะเรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้า หน่วยเรียนรู้ที่ 3 เรื่องหลักการคำนวณราคา ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5คน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					∑R	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	**จงอ่านข้อมูลและตอบคำถามข้อ** 1- 5 ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย - ผ้า 1 เมตร ราคา 30 บาท ทำถุงผ้าได้ 3 ใบ - ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 15 ใบ - ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 25 บาท ถุงผ้าหรือกระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 5 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับถุงผ้าหรือกระเป๋า 25 ใบ - ค่าแรงงานในการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 15 บาท 1. ต้นทุนค่าผ้า 1 ใบ เป็นเงินเป็นเท่าไร 1. 5 บาท 2. 10 บาท 3. 12 บาท 4. 15 บาท	1	1	1	1	1	5	1
	2. ต้นทุนค่าด้ายในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 0.50 บาท 2. 1 บาท 3. 1.50 บาท 4. 1.25 บาท	1	1	1	1	1	5	1
	3. ต้นทุนทั้งหมดของการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 11.50 บาท 2. 26.50 บาท 3. 12 บาท 4. 27 บาท	1	1	1	1	1	5	1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					∑R	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
2.สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	4. ถ้าต้องการกำไร ร้อยละ 20 ของราคาทุน คิดเป็นเงินเท่าไร 1. 5.40 บาท 2. 7 บาท 3. 6 บาท 4 47 บาท	1	1	1	1	1	5	1
	5. จากข้อที่ 4 เราจะกำหนดราคาขายเป็นเงินเท่าไร 1. 32.50 บาท 2. 22.50 บาท 3. 42.50 บาท 4. ไม่มีข้อถูก	1	1	1	1	1	5	1
1.สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	6. กระเป๋าผ้า 1 ใบ จะใช้ผ้าประมาณกี่ ซม. 1. 25 ซม. 2. 30 ซม. 3. 33 ซม. 4. 50 ซม.	1	1	1	1	1	5	1
	7. ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ใช้ทำกระเป๋าได้กี่ใบ 1. 10 ใบ 2. 15 ใบ 3. 20 ใบ 4. 25 ใบ	1	1	1	1	1	5	1
	8. ต้นทุนของกระเป๋าผ้ามีอะไรบ้าง 1. วัตถุดิบ 2. ค่าแรง 3. ค่าเดินทาง 4. ถูกทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	9. ด้าย 1 หลอดมี 1,000 เมตร กระเป๋า 1 ใบ ใช้ด้ายกี่เมตร 1. 6.66 เมตร 2. 66.6 เมตร 3. 5.55 เมตร 4. 55.5 เมตร	1	1	1	1	1	5	1
	10. จ้างเย็บกระเป๋า 100 ใบ ได้ค่าจ้าง กี่บาท 1. 1000 บาท 2. 1500 บาท 3. 2000 บาท 4. 2500 บาท	1	1	1	1	1	5	1
รวม								1

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมเรื่อง การสร้างแบบ การตัดเย็บ และการประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้า ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					∑R	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร 2. ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรได้	จงบอกคุณสมบัติของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร รวมทั้งคำนวณต้นทุนในการตัดเย็บโดยการนำตัวอักษรทางซ้ายมือมาใส่ไว้หน้าภาพที่กำหนดขึ้น 1. ……  ก. ใช้ในการทำเครื่องหมายบนผ้า ข. ใช้ในการทำเครื่องหมายลงบนกระดาษ	1	1	1	1	1	5	1
3.บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้	2. จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน ☐ ก. การกรอด้ายกับกระสวย ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย	1	1	1	1	1	5	1
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง	3. จงนำหมายเลขจากรูปภาพมาตอบ ถ้าต้องการปรับฝีเข็มให้มีระยะสั้นหรือยาว ควรปรับที่จุดใด ตอบ.....  1 2 3	1	1	1	1	1	5	1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					$\sum R$	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
5.สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง	**จงวงกลมหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว** 4. การสร้างแบบกระเป๋าผ้าเป็นทรงอะไร ก. รูปทรงสี่เหลี่ยม ข. รูปทรงกลม ค. รูปทรงห้าเหลี่ยม	1	1	1	1	1	5	1
6. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี	5. การวางแบบกระเป๋าลงบนผ้าต้องดูลักษณะผ้าเป็นอย่างไร ก. วางผ้าลักษณะตรงตามความยาวของผ้า ข. วางผ้าลักษณะขวางเนื้อผ้า ค. วางผ้าลักษณะอย่างไรก็ได้	1	1	1	1	1	5	1
7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง	6. ก่อนติดหูกระเป๋าควรทำอะไรก่อน ก. วัดจากจุดกึ่งกลางปากกระเป๋าเข้ามาข้างละ 2.5 นิ้ว ข. เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าก่อนติดหู ค. ถูกหมดทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
8.สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก โดยตอบถูกใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อและตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อ ..... 7. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง	1	1	1	1	1	5	1
	..... 8. การเย็บกระเป๋าผ้าต้องเย็บหูกระเป๋าให้เสร็จก่อนถึงจะเย็บตัวกระเป๋า	1	1	1	1	1	5	1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					$\sum R$	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง	**จากข้อมูลใช้ตอบคำถามข้อ 9-10** ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย - ผ้า 1 เมตร ราคา 24 บาท ทำกระเป๋าได้ 3 ใบ - ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 30 ใบ - ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 20 บาท กระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 10 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับกระเป๋า 10 ใบ - ค่าแรงงานในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 12 บาท 9. ต้นทุนทั้งหมดในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร 1. 20.50 บาท 2. 22.50 บาท 3. 25.50 บาท 4. 28.50 บาท	1	1	1	1	1	5	1
10. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม	10. ถ้าต้องการกำไร 50 % ของต้นทุน ดังนั้นต้องขายราคาเท่าไร 1. 30.75 บาท 2. 33.75 บาท 3. 37.75 บาท 4. 42.75 บาท	1	1	1	1	1	5	1
รวม								1

แบบตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการปฏิบัติการหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ซึ่งประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					∑R	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
1.สามารถสร้างแบบได้	 1.ใช้อุปกรณ์ในการสร้างแบบได้ถูกต้อง..... คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
2.สามารถเลือกผ้า วางผ้า และตัดผ้า ได้อย่างถูกต้อง	 2.วางผ้าและตัดผ้าได้ถูกต้อง .....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
3.สามารถคำนวณและกำหนดราคาขายได้	3. ต้นทุนวัตถุดิบทำกระเป๋า 20 บาท/ใบ ต้นทุนค่าแรงงาน 15 บาท/ใบ และต้องการกำไร 30 % ของต้นทุนดังนั้นจะตั้งราคาขายเท่าไร 1. 40.5 บาท 2. 45.5 บาท 3. 50.5 บาท 4. 55.5 บาท	1	1	1	1	1	5	1
5. สามารถเย็บกระเป๋า (ประกอบ) ได้อย่างถูกต้องตามลำดับ 6. สามารถประกอบชิ้นส่วนของหูกระเป๋าได้อย่างถูกต้อง	 4. ทำหูกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
	 5. วางหูกระเป๋าได้ถูกต้อง .....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
	 6.เย็บเข้าหูกระเป๋าได้ถูกต้อง..... คะแนน	1	1	1	1	1	5	1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	สอดคล้อง					$\sum R$	ค่า IOC
		1	2	3	4	5		
5. สามารถเย็บกระเป๋า(ประกอบ)ได้อย่างถูกต้องตามลำดับ 6. สามารถประกอบชิ้นส่วนของหูกระเป๋าได้อย่างถูกต้อง	 7. เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าได้ถูกต้อง.....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
	 8.การวัดขีดเส้นทำก้นกระเป๋า.....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
	 9. เย็บก้นกระเป๋าได้ถูกต้อง.....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
	 10. ติดการเย็บตีนตุ๊กแกได้ถูกต้อง.....คะแนน	1	1	1	1	1	5	1
รวม								1

ภาคผนวก จ

- แบบสำรวจประชากรอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
- แบบสอบถามปลายเปิดประกอบการทำวิทยานิพนธ์ รอบที่ 1
- แบบสอบถาม Rating Scale รอบที่ 2 และ 3
- แบบสำรวจความพึงพอใจ
- แบบประเมินคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- แบบประเมินการยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบสำรวจการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ.อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง และความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 10 – 20 ปี ☐ 21 – 30 ปี

☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี

☐ 51 – 60 ปี

3. รายได้ของครอบครัว.....

☐ 3000 – 4000 ต่อ เดือน ☐ 4100 - 5000 ต่อ เดือน

☐ 5100 – 6000 ต่อ เดือน ☐ 6100 – 7000 ต่อ เดือน

☐ 7100 – 8000 ต่อเดือน ☐ มากกว่า 8100 ต่อเดือน

4. ☐ ต้องการรายได้เพิ่ม ☐ ไม่ต้องการรายได้เพิ่ม

5. อาชีพหลัก.....

☐ ค้าขายทั่วไป ☐ เกษตรกร (สวน ไร่ นา)

☐ ประมง ☐ รับจ้างรายวันทั่วไป

☐ ลูกจ้างประจำโรงงาน

☐ อื่นๆ (ระบุ.....)

6. ท่านคิดว่า.....

มีเวลาในการประกอบอาชีพ ☐

ไม่มีเวลาในการนำไปประกอบอาชีพ ☐

7. ท่านมีเวลาว่างอย่างไร

☐ ตลอดทั้งวัน ☐ ครึ่งวัน

☐ ในช่วงบ่าย ☐ ในช่วงเย็น

☐ ช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

8. ความต้องการอาชีพ

☐ ความต้องการอาชีพเสริม

☐ ความต้องการมีอาชีพหลัก

9. อาชีพที่ท่านต้องการให้จัดฝึกอบรม

☐ ทำขนมขาย ☐ งานผ้า (ตัดเย็บ)

☐ หล่อเรซิ่น ☐ งานช่างปูนหินประดับ

☐ ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก

10. ท่านทราบเรื่องของหน่วยงานของภาครัฐมีการสร้างแรงจูงใจ

☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

หมายเหตุ (ถ้าตอบว่าไม่ทราบไม่ต้องทำข้อ 11)

11. จากข้อ 10 เรื่องเกี่ยวกับ

.....

.....

.....

12. ท่านทราบแนวทางการพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพที่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐบาล

☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

หมายเหตุ (ถ้าตอบว่าไม่ทราบไม่ต้องทำข้อ 13)

13. จากข้อ 11 ทราบเรื่อง.....

.....

.....

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....นามสกุล.....

แบบสอบถามประกอบการทำวิทยานิพนธ์ รอบที่ 1

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง แบบสอบถามในรอบนี้ ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญช่วยอนุเคราะห์ให้ความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆที่เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย : ข้อความที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของรายการในรอบนี้ ผู้วิจัยจะนำไปประมวลผลแล้วสร้างเป็น แบบสอบถามในรอบที่ 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. เพื่อหาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของรูปแบบส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

.....

คำถาม

1. การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการการเตรียมการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการบริหารจัดการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการประเมินผลการส่งเสริมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..

4. การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการสังเคราะห์ผล หรือการแก้ไขปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการให้เกิดความยั่งยืนในอาชีพจะทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบพระคุณคะที่ได้อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม รอบที่ 2 เพื่อนำมาสร้างรูปแบบ การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

.....

การทำวิจัยเรื่อง **การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่านและผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่าน ได้ให้ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ในรอบที่ 1 จากการตอบคำถามในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาวิเคราะห์และสรุปคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ดังนี้

1. **การเตรียมการส่งเสริม หรือขั้นวางแผน** (Plan) ในขั้นนี้จำเป็นจะต้องมี ชุมชน (Community)ที่รวมกลุ่มกัน มีการทำการสำรวจความต้องการของชุมชน สำรวจศักยภาพของชุมชน (สภาพแวดล้อม ปัญหา รายได้ สิ่งที่เป็นจุดเด่น จุดด้อย) พร้อมกับวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ ต่อจากนั้นจึงจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพและจัดทำเครื่องมือการประเมินผลตัวชี้วัด

2. **การส่งเสริมอาชีพ หรือขั้นการลงมือกระทำ** (Do) ดำเนินการคัดเลือกสมาชิก จัดเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์ วิธีการผลิต งบประมาณ และวัสดุในท้องถิ่น และนำไปสู่กระบวนการ (Process) คือจัดฝึกอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมกลุ่มอาชีพ จนได้ผลผลิต ยอดขาย รายได้

3. **การประเมินผลการตรวจสอบงาน** (Check) ในการส่งเสริมอาชีพ (การลงมือกระทำ) โดยประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลผลิต) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (มีการรวมกลุ่มอาชีพ มีการเผยแพร่อาชีพ) และประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม

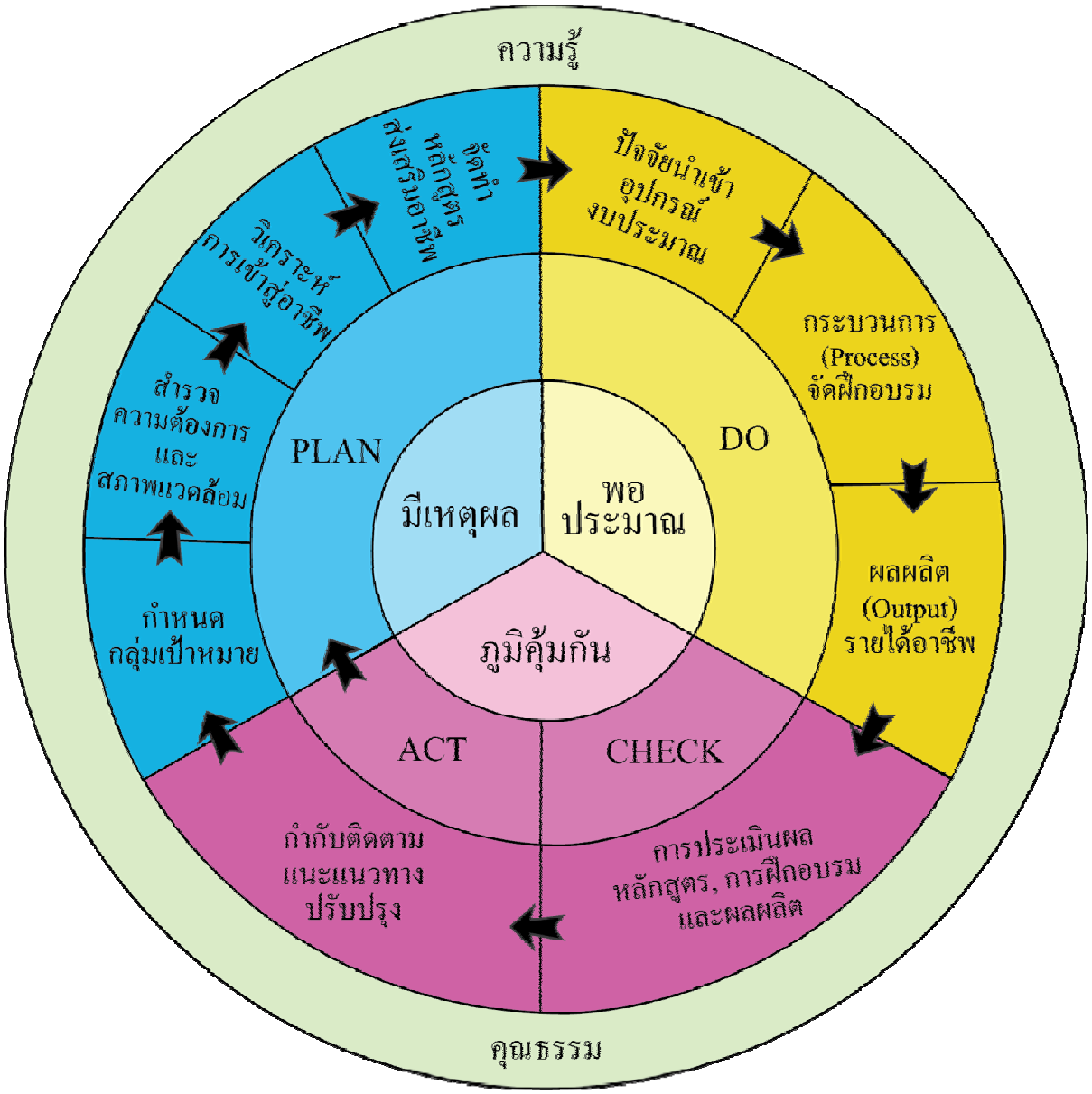
4. **การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา** (Action) นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ

5. **ความยั่งยืน** การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องมีความยั่งยืน

6. **ความรู้และคุณธรรม** การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพที่ทำการส่งเสริม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถเขียนเป็นรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ดังนี้

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



คำชี้แจง

แบบสอบถามเป็นการถามถึงความคิดเห็นของท่านต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....

แบบสอบถามรอบที่ 2

การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาแสดงความคิดเห็นรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องแสดงความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

5 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพมากสุด
4 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพมาก
3 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพปานกลาง
2 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพน้อย
1 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพน้อยสุด

ลำดับ	ปัจจัยของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1.	มีความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรม						
2	**การเตรียมการส่งเสริมอาชีพ** (Plan)						
2.1	กลุ่มประชากร						
2.2	ก่อนที่จะทำการส่งเสริมอาชีพจะต้องทำการสำรวจก่อน(โดยสำรวจสภาพแวดล้อมจุดเด่นและจุดด้อย ปัจจัยที่มีผลต่ออาชีพ ปัญหา รายได้)						
2.3	วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ						
2.4	จัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ						
2.5	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล						
3	**การส่งเสริมอาชีพ** (Do)						
3.1	***ปัจจัยนำเข้า (Input)***						
3.1.1	คัดเลือกสมาชิก						
3.1.2	จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต						
3.1.3	งบประมาณ						

ลำดับ	ปัจจัยของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
3.2	***กระบวนการ(Process)***						
3.2.1	จัดฝึกอบรม ให้กับประชาชนที่สนใจ						
3.2.2	ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
3.2.3	ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้						
3.2.4	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์						
3.3	***ผลผลิต (Output)***						
3.3.1	ผลผลิต (ผลิตภัณฑ์)						
3.3.2	มียอดขายผลิตภัณฑ์หรือรายได้จากผลผลิต						
3.3.3	รวมกลุ่มอาชีพ						
4.	**ตรวจสอบ** (Check)						
4.1	ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพและมีผลผลิตออกมา)						
4.2	ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (กลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างอาชีพได้)						
4.3	ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม						
5	**การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา**(Action)						
5.1	นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน						
5.2	นำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ						
6	**ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**						
6.1	มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ						
6.2	มีการประกอบอาชีพ						
6.3	มีการรวมกลุ่มอาชีพ						

แบบสอบถาม รอบที่ 3 เพื่อนำมาสร้างรูปแบบ การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

.....

การทำวิจัยเรื่อง **การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่าน ได้ให้ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ในรอบที่ 1 จากการตอบคำถามในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาวิเคราะห์ และสรุปคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ดังนี้

1. **การเตรียมการส่งเสริม หรือขั้นวางแผน** (Plan) ในขั้นนี้จำเป็นจะต้องมี ชุมชน (Community)ที่รวมกลุ่มกัน มีการทำการสำรวจความต้องการของชุมชน สำรวจศักยภาพของชุมชน (สภาพแวดล้อม ปัญหา รายได้ สิ่งที่เป็นจุดเด่น จุดด้อย) พร้อมกับวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ ต่อจากนั้นจึงจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพและจัดทำเครื่องมือการประเมินผลตัวชี้วัด

2. **การส่งเสริมอาชีพ หรือขั้นการลงมือกระทำ** (Do) ดำเนินการคัดเลือกสมาชิก จัดเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์ วิธีการผลิต งบประมาณ และวัสดุในท้องถิ่น และนำไปสู่กระบวนการ (Process) คือจัดฝึกอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมกลุ่มอาชีพ จนได้ผลผลิต ยอดขาย รายได้

3. **การประเมินผลการตรวจสอบงาน** (Check) ในการส่งเสริมอาชีพ (การลงมือกระทำ) โดยประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลผลิต) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (มีการรวมกลุ่มอาชีพ มีการเผยแพร่อาชีพ) และประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม

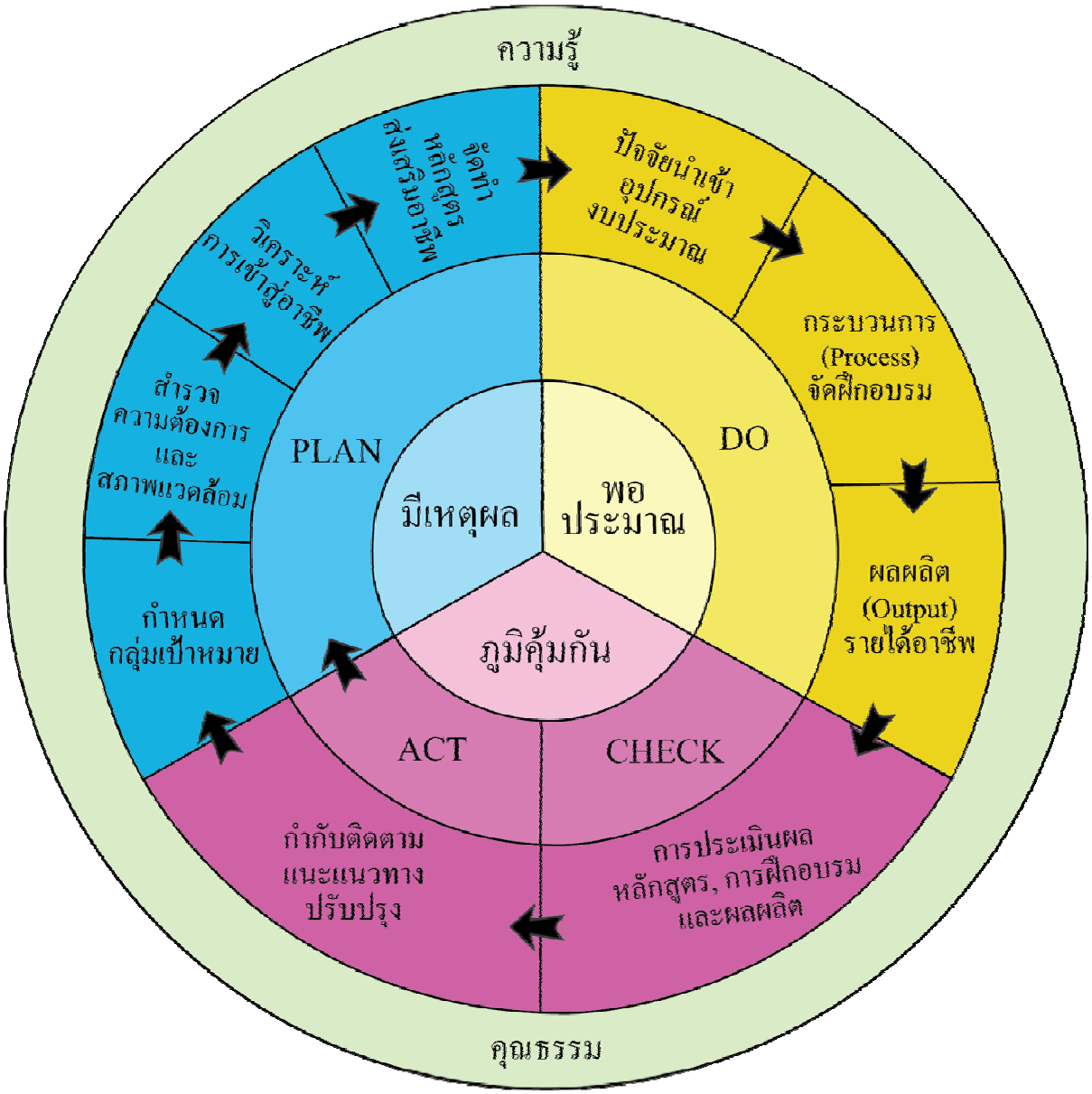
4. **การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา** (Action) นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ

5. **ความยั่งยืน** การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องมีความยั่งยืน

6. **ความรู้และคุณธรรม** การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพที่ทำการส่งเสริม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถเขียนเป็นรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ดังนี้

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



ส่วนเนื้อเรื่องการส่งเสริมอาชีพนั้นเน้นในเรื่องคุณธรรม ความรู้ในการประกอบอาชีพ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกัน ความรักในอาชีพ การทำบัญชี ความตั้งใจมุ่งมั่น การพึ่งตนเอง ความขยันอดทน ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามในรอบที่3 เป็นการถามถึงความคิดเห็นของท่านต่อรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ว่ามีความคิดเห็นเหมือนเดิมหรือจะปรับปรุงแก้ไข

2. ตารางที่1เป็นการวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วย (เทคนิคเดลฟายรอบที่ 2) ผลการวิเคราะห์ มีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

3. เป็นคำตอบเดิมที่ผู้เชี่ยวชาญตอบในรอบที่ 2

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

ตารางที่1 การวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วย(เทคนิค เดลฟายรอบที่ 2)

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 2																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
1.	ความรู้และคุณธรรม	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.43	4	1	มาก
2	**การเตรียม** (Plan)																						
2.1	กลุ่มประชากร	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	79	4.72	5	1	มากที่สุด
2.2	สำรวจสภาพแวดล้อม	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	83	4.93	5	0	มากที่สุด
2.3	วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ	5	4	4	5	5	3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	78	4.72	5	1	มากที่สุด
2.4	จัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	80	4.79	5	1	มากที่สุด
2.5	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล	4	4	4	4	5	5	5	3	5	4	4	5	5	5	4	4	4	74	4.28	5	1	มาก
3	**การส่งเสริมอาชีพ** (Do)																						
3.1	***ปัจจัยนำเข้า*** *(Input)*																						
3.1.1	คัดเลือกสมาชิก	5	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4	78	4.65	5	1	มาก
3.1.2	จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต	5	4	4	4	5	4	5	3	4	4	5	4	5	4	4	4	4	73	4.16	4	1	มาก
3.1.3	งบประมาณ	5	4	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	78	4.65	5	1	มากที่สุด

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 2																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
3.2	***กระบวนการ****(Process)*																						
3.2.1	จัดฝึกอบรม ให้กับประชาชนที่สนใจ	4	4	4	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	79	4.72	5	1	มากที่สุด
3.2.2	ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	83	4.93	5	1	มากที่สุด
3.2.3	ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.43	4	1	มาก
3.2.4	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	5	4	5	4	5	3	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	3	77	4.72	5	1	มากที่สุด
3.3	***ผลผลิต*** *(Output)*																						
3.3.1	ผลผลิต(ผลิตภัณฑ์)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	3	80	4.84	5	0	มากที่สุด
3.3.2	ยอดขายหรือรายได้จากผลผลิต	4	4	4	4	4	3	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	3	74	4.43	5	1	มาก
3.3.3	รวมกลุ่มอาชีพ	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.43	4	1	มาก

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 2																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
4	**ตรวจสอบ** (Check)																						
4.1	ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพ และมีผลผลิตออกมา)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	81	4.89	5	0	มากที่สุด
4.2	ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (กลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างอาชีพได้)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	81	4.89	5	0	มากที่สุด
4.3	ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4	4	4	4	5	4	5	3	4	5	5	5	5	5	3	4	5	74	4.43	5	1	มาก

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 2																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
5.	**การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา** (Action)																						
5.1	นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	3	5	5	5	4	4	80	4.76	5	1	มากที่สุด
5.2	นำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	4	81	4.84	5	0	มากที่สุด
6.	**ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**																						
6.1	มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4	3	79	4.79	5	1	มากที่สุด
6.2	มีการประกอบอาชีพ	4	4	5	4	5	3	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.28	4	1	มาก
6.3	มีการรวมกลุ่มอาชีพ	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	3	4	3	76	4.65	5	1	มากที่สุด

การที่ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่านได้ตอบแบบสอบถาม และนำมาประมวลผลและสรุปดังตารางที่ 1 จากการวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วย (เทคนิคเดลฟายรอบที่ 2) จะพบว่า

ความรู้จะต้องมีความรู้ และคุณธรรมในการประกอบอาชีพมีค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 5 ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐาน และฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องความรู้และคุณธรรม มีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

ขั้น เตรียม (Plan) ที่มี กลุ่มประชากรที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายกมี ค่ามัธยฐาน = 4.72 และฐานนิยม = 5 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด สำรวจสภาพแวดล้อม ค่ามัธยฐาน = 4.93 และฐานนิยม=5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ ค่ามัธยฐาน = 4.72 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ ค่ามัธยฐาน = 4.79 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด และจัดทำเครื่องมือการประเมินผลมี ค่ามัธยฐาน = 4.28 และฐานนิยม = 4 ส่วนค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ในขั้นเตรียม (Plan) ค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 และ0 ดังนั้นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดสอดคล้องกันในขั้นเตรียม (Plan) ในระดับสูงมากถึงมากที่สุด

ขั้นการส่งเสริมอาชีพ (Do) ปัจจัยนำเข้า (Input) การคัดเลือกสมาชิกมี ค่ามัธยฐาน = 4.65 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก การจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต ค่ามัธยฐาน=4.16 และฐานนิยม = 4ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก งบประมาณ ค่ามัธยฐาน = 4.65 และฐานนิยม = 5ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนกระบวนการผลิต (Process)ประกอบด้วยการจัดฝึกอบรม มี ค่ามัธยฐาน = 4.72 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด การฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่ามัธยฐาน = 4.93 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด การศึกษาดูงานหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค่ามัธยฐาน = 5 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ค่ามัธยฐาน = 4.72 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของผลผลิต (Output) คือผลิตภัณฑ์มี ค่ามัธยฐาน = 4.84 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

ที่สุด และยอดขายหรือรายได้จากผลผลิตมี ค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 5ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ส่วนการรวมกลุ่มมี ค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก และในขั้นการส่งเสริมอาชีพ (Do)ปัจจัยนำเข้า (Input) ในส่วนกระบวนการผลิต (Process) และผลผลิต (Output) มีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐาน และฐานนิยมไม่เกิน1.00 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 และ0 ดังนั้นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อขั้นการส่งเสริมอาชีพ (Do) ที่สอดคล้องกันในระดับสูงมากถึงมากที่สุด

ขั้นตรวจสอบ (Check)ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ ค่ามัธยฐาน = 4.89 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ มี ค่ามัธยฐาน = 4.89 และฐานนิยม = 5ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 0 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่ามัธยฐาน = 4.43 และฐานนิยม = 5 ส่วนค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก และในขั้นตรวจสอบ (Check) มีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 และ 0 ดังนั้นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดต่อขั้นตรวจสอบ (Check)ที่สอดคล้องกันในระดับสูงมากถึงมากที่สุด

ขั้นการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา(Action) มีนำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน ค่ามัธยฐาน = 4.76 และฐานนิยม = 5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด และนำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ มีค่ามัธยฐาน = 4.84 และฐานนิยม = 5และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นขั้นการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา(Action) มีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 และ0 ดังนั้นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันในขั้นการสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา(Action) ในระดับสูง โดยมีความสอดคล้องระดับมากและมากที่สุด

ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ มี ค่ามัธยฐาน = 4.79 และฐานนิยม = 5และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด การประกอบอาชีพมี ค่ามัธยฐาน = 4.28 และฐานนิยม = 4 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ส่วนมีการรวมกลุ่มอาชีพมี ค่ามัธยฐาน = 4.65 และฐานนิยม = 5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 1 ระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพและมีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่า 3.50 ค่าสัมบูรณ์ ของผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานและฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ดังนั้นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันในความคิดต่อความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพและมีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพในระดับสูงมากและมากที่สุด

จากรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามแนวข้อมูลที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตอบแบบสอบถามผลปรากฏว่ามีความเห็นความสอดคล้องทุกขั้นตอนโดยอยู่ในระดับความสำคัญมาก และมากที่สุด

ดังนั้นจึงนำแบบสอบถามรอบที่ 3 มาให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกหนึ่งรอบในการแสดงความคิดเห็นจากการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบเดิม หรือมีการปรับปรุงในคำตอบ (ผู้วิจัยได้นำคำตอบเดิมของท่านใส่ลงมาในแบบสอบถามรอบที่ 3)

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....

แบบสอบถามรอบที่3

การทำวิจัยเรื่อง **การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่านและผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่าน ได้ให้ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ในรอบที่ 1 จากการตอบคำถามในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาวิเคราะห์และสรุปคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างแบบสอบถามในรอบที่2 เป็นแบบ โดยวิเคราะห์ผล และนำมาถามใหม่ในรอบที่3 โดยผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาแสดงความคิดเห็นรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใส่เครื่องหมาย √ ในช่องแสดงความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

5 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพมากสุด

4 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพมาก

3 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพปานกลาง

2 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพน้อย

1 = ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพน้อยสุด

หมายเหตุ อาจตอบว่าใช้คำตอบเดิมโดยขีด ✓ ในช่อง ☐ ถ้ามีความเห็นที่จะปรับปรุงให้ใส่ ✓ ในช่องแบบสอบถามด้านล่าง และที่เติมมาในแบบสอบถามเป็นคำตอบของรอบที่ 2 ของท่านคะ ถ้าจะปรับปรุงแก้ไข ท่านผู้เชี่ยวชาญสามารถแก้ลงในแบบสอบถามรอบที่ 3 คะ

☐ ใช้คำตอบเดิม

☐ ปรับปรุงคำตอบ

ลำดับ	ปัจจัยของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1.	มีความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรม						
2	**การเตรียมการส่งเสริมอาชีพ** (Plan)						
2.1	กลุ่มประชากร						
2.2	ก่อนที่จะทำการส่งเสริมอาชีพจะต้องทำการสำรวจก่อน(โดยสำรวจสภาพแวดล้อมจุดเด่นและจุดด้อย ปัจจัยที่มีผลต่ออาชีพ ปัญหารายได้)						
2.3	วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ						
2.4	จัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ						
2.5	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล						
3	**การส่งเสริมอาชีพ** (Do)						
3.1	***ปัจจัยนำเข้า** (Input)*						
3.1.1	คัดเลือกสมาชิก						
3.1.2	จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต						
3.1.3	งบประมาณ						
3.2	***กระบวนการ**(Process)*						
3.2.1	จัดฝึกอบรม ให้กับประชาชนที่สนใจ						
3.2.2	ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
3.2.3	ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้						
3.2.4	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์						
3.3	***ผลผลิต** (Output)*						
3.3.1	ผลผลิต (ผลิตภัณฑ์)						
3.3.2	มียอดขายผลิตภัณฑ์หรือรายได้จากผลผลิต						
3.3.3	รวมกลุ่มอาชีพ						

ลำดับ	ปัจจัยของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
4.	**ตรวจสอบ** (Check)						
4.1	ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพ และมีผลผลิตออกมา)						
4.2	ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (กลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างอาชีพได้)						
4.3	ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม						
5	**การสังเคราะห์ผล การแก้ไขปัญหา**(Action)						
5.1	นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน						
5.2	นำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ						
6	**ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**						
6.1	มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ						
6.2	มีการประกอบอาชีพ						
6.3	มีการรวมกลุ่มอาชีพ						

หมายเหตุ ที่เติมในแบบสอบถามคือคำตอบรอบ 2 ของท่านคะ ถ้าผู้เชี่ยวชายจะแก้ไขเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ กรุณาแก้ลงในแบบสอบสามรอบที่ 3 ที่ส่งมาให้คะ

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

แบบประเมินความพึงพอใจ
โครงการส่งเสริมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด

ระดับการแสดงความคิดเห็น/ความพึงพอใจ

คะแนน	5	มากที่สุด
คะแนน	4	มาก
คะแนน	3	ปานกลาง
คะแนน	2	น้อย
คะแนน	1	น้อยที่สุด

รายการประเมิน	**ระดับความเห็น(30คน)**				
	5	4	3	2	1
1. ได้รับการอบรมท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เครื่องจักรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า					
2. ได้รับการอบรมท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เครื่องจักรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า					
3. ท่านนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการครั้งนี้ไป ออกแบบและตัดเย็บกระเป๋าผ้า					
4. ท่านสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับ การออกแบบและตัดเย็บกระเป๋าผ้าไปตัดหรือซ่อมแก้ไขเสื้อผ้าในครอบครัวเพื่อลดค่าใช้จ่ายได้					
5. การนำเสนอของวิทยากรในการฝึกอบรม					
6. การมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรม					
7. สื่อประกอบการฝึกอบรม					
8. สถานที่สำหรับการฝึกอบรม					
9. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม					

หมายเหตุ เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ต่อไป

แบบประเมินคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ได้จริง

คำอธิบาย

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของเนื้อเรื่องสามารถนำไปปฏิบัติได้ และมีตัวอย่างที่ชัดเจนสามารถทำให้เข้าใจยิ่งขึ้น ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้น ท่านต้องอ่านคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อนจึงทำการประเมินผล

2. แสดงความคิดเห็นคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแบบประเมิน โดยใช่เครื่องหมาย✓ในช่องที่ท่านมีความคิดเห็น โดยแต่ละช่องกำหนดการแปลความหมายดังนี้

5 แสดงถึงเหมาะสมมากที่สุด

4 แสดงถึงเหมาะสมมาก

3 เหมาะสมปานกลาง

2 เหมาะสมน้อย

1 เหมาะสมน้อยสุด

หมายเหตุ เมื่อท่านอ่านคู่มือจบและแสดงความคิดเห็นว่าคู่มือมีความชัดเจน และสามารถนำไปใช้ได้ระดับใด

แบบประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องความชัดเจนและการนำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

ลำดับ	ข้อมูล	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
	ความชัดเจน					
1	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ					
2	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากคู่มือ					
3	กลุ่มเป้าหมายมีความครอบคลุม					
4	ข้อจำกัดของคู่มือมีความชัดเจน					
5	ขั้นตอนที่ 1 ความชัดเจนในความรู้เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม กระบวนการ PDCA การส่งเสริมอาชีพ					
6	ขั้นตอนที่2 มีความชัดเจนในการวางแผน (plan) ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักเหตุผลภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้					
7	ขั้นตอนที่ 3 มีความชัดเจนในการปฏิบัติ (DO) ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักความพอประมาณภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบด้วยปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต(Output) จากการอ่านเนื้อเรื่องและตัวอย่าง สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้					
8	ขั้นตอนที่ 4 มีความชัดเจนในการตรวจสอบ (Check) ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้และคุณธรรม จากตัวอย่างการประเมินผลในขั้นตอนนี้สามารถนำไปใช้ได้					
9	ขั้นตอนที่ 5 มีความชัดเจนในการสังเคราะห์ (Action) ของขั้นการสังเคราะห์การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกัน ภายใต้ความรู้ และคุณธรรมเป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้นตรวจสอบCheck คือนำปัญหาที่					

ลำดับ	ข้อมูล	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
	ได้จากขั้นตรวจสอบ มาดำเนินการพัฒนา แก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้					
10	ขั้นตอนที่ 6 มีความชัดเจนในความยั่งยืน (Sustainable)ของการประกอบอาชีพความยั่งยืนมีความสำคัญมากในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้					
11	ตัวอย่างประกอบในคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมและชัดเจน					
12	ความชัดเจนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง พอประมาณ เหตุผล และภูมิคุ้มกัน					
	สามารถนำไปใช้					
13	ขั้นตอนที่2 การวางแผน (plan) การส่งเสริมอาชีพโดยหลักเหตุผลภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้					
14	ขั้นตอนที่3 การปฏิบัติ (DO) การส่งเสริมอาชีพยึดหลักความพอประมาณภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบด้วยปัจจัย (Input) กระบวนการ(Process) และผลผลิต(Output) จากการอ่านเนื้อเรื่องและตัวอย่าง สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้					
15	ขั้นตอนที่4 การตรวจสอบ (Check)การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้ และคุณธรรม จากตัวอย่างการประเมินผลในขั้นตอนนี้สามารถนำไปใช้ได้					

ลำดับ	ข้อมูล	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
16	ขั้นตอนที่ 5 การสังเคราะห์ (Action) ขั้นการสังเคราะห์การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกัน ภายใต้ความรู้และคุณธรรมเป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้นตรวจสอบ Check คือนำปัญหาที่ได้จากขั้นตรวจสอบ มาดำเนินการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้					
17	ขั้นตอนที่ 6 ความยั่งยืน(Sustainable) การประกอบอาชีพความยั่งยืนมีความสำคัญมากในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้					
18	สามารถนำความสัมพันธ์ของ ความพอประมาณ เหตุผล และภูมิคุ้มกันไปใช้ได้					
19	บุคคลทั่วไปสามารถนำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้อย่างเข้าใจ					

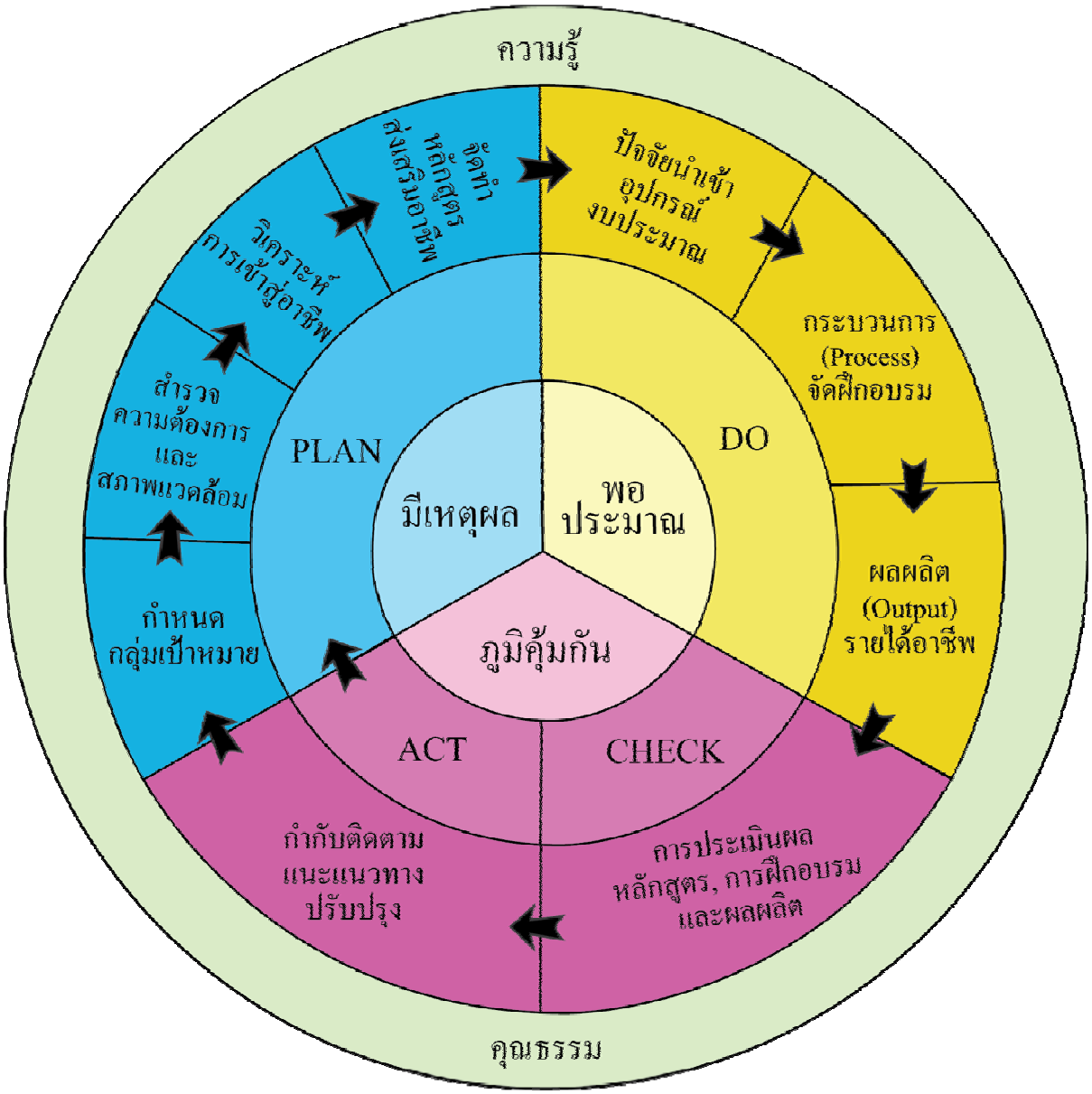
ลงชื่อ.....**(ผู้เชี่ยวชาญ)**

(.....)

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาช่วยอนุเคราะห์ประเมินผลคู่มือรูปแบบฉบับนี้

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



คำอธิบาย

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ โครงสร้างทางความคิดในการส่งเสริมอาชีพ โดยนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบทางความคิด

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบดังนี้

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการดำเนินการตามรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข หรือ PDCA นั่นเอง ซึ่งประกอบด้วย

2.1 Plan (การวางแผน) การวางแผนจะต้องประกอบด้วย ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สำรวจความต้องการ วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ และการจัดทำหลักสูตร

2.2 Do (ปฏิบัติ) ในการปฏิบัติประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า คือ อุปกรณ์ และงบประมาณ กระบวนการ คือการจัดฝึกอบรม และผลผลิต คือ รายได้ หรือการประกอบอาชีพ

2.3 Check (การประเมินผล) คือการประเมินผลหลักสูตร ประเมินผลการจัดฝึกอบรมอาชีพ และประเมินผลผลิต

2.4 Action (การปรับปรุงแก้ไข) คือการกำกับติดตามผล

รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่เหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน และความรู้ กับคุณธรรม และมาบูรณาการกับกระบวนการ PDCA ดังนั้นการวางแผน (Plan) จะอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล การปฏิบัติ (Do) อยู่บนพื้นฐานของพอประมาณ การประเมินผล (Check) และการปรับปรุงแก้ไข หรือกำกับติดตามผล (Act) จะทำให้เกิดภูมิคุ้มกัน แต่ทั้งนี้จะต้องใช้ความรู้ และคุณธรรมควบคู่ไปทุกขั้นตอนด้วย

2. Plan (การวางแผน) จะทำอะไรต้องนึกถึงความมีเหตุผลที่ต้องดำเนินการ การวางแผนประกอบด้วย

2.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย เราจะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายขึ้นก่อนการที่จะส่งเสริมอาชีพ โดยจากการสำรวจ หรือสัมภาษณ์ประชาชน เช่นถามพื้นฐานอาชีพที่เคยทำ ความรู้ความสามารถของประชาชน สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ อาชีพที่ประชาชนสนใจ

2.2 สำรวจความต้องการและสภาพแวดล้อม โดยนำข้อมูลจากการสำรวจและสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ เช่นวิเคราะห์สภาพการณ์ภายในชุมชน และสภาพการณ์ภายนอก เพื่อมาดำเนินการวางแผน ในการเก็บข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายในชุมชน

จุดแข็งที่เป็นความสามารถภายในจะถูกนำมาใช้เป็นประโยชน์ เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ตัวอย่างในที่นี้คือ มีประชาชนที่มีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพนั้นๆหรือไม่ มีอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องจักรในการประกอบอาชีพหรือไม่อย่างไร

จุดอ่อนที่เป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงานได้ ตัวอย่างในที่นี้คือ รายได้ต่อครอบครัวต่ำ

โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ตัวอย่างในที่นี้คือ ส่วนมากประชากรมีเวลาว่างในช่วงบ่าย และหลังฤดูเก็บเกี่ยว

อุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย ตัวอย่างในที่นี้คือ สถานที่ขายอุปกรณ์ที่ตกแต่งสินค้าให้ทันสมัย ทันแฟชั่นอยู่ไกล

สภาพแวดล้อมภายนอก

จุดแข็ง ตัวอย่างในที่นี้มีหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่เข้มแข็ง เข้าถึงประชาชนและที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีเครื่องมือ และเครื่องจักร

จุดอ่อน ตัวอย่างในที่นี้คือประชาชนไม่มีความรู้เรื่องแฟชั่นแบบกระเป๋าผ้า

โอกาส ที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งใน และระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม ตัวอย่างในที่นี้คือ ในชุมชนยังไม่มีใครทำอาชีพเย็บกระเป๋าผ้าขาย ทั้งนีมีสถานที่รับซื้อกระเป๋าเพื่อนำใช้ในการฝึกอบรม

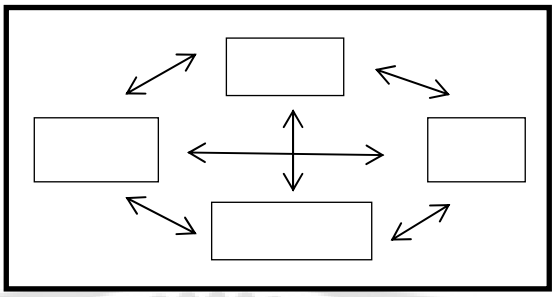
อุปสรรค ระดับการศึกษาและอัตรารู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐาน และการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง ตัวอย่างในที่นี้คือราคาน้ำมันทำให้ค่าขนส่งมีราคาแพง จึงเป็นอุปสรรคต่อการขนส่งสินค้า และวัตถุดิบ

จากการวิเคราะห์ SWOT มีประโยชน์ ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม และใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมอาชีพ

2.3 วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ ได้ข้อมูลจากการสำรวจทำให้ทราบได้ว่าประชาชนมีลักษณะเป็นเช่นไร ควรที่จะส่งเสริมอาชีพหรือไม่ ถ้าควรเราควรจะส่งเสริมอาชีพอะไร และยังทำให้เราทราบว่าอาชีพอะไรที่เหมาะสมและควรที่จะส่งเสริม

2.4 การจัดทำหลักสูตร หรือสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพ ในการสร้างหลักสูตร โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในอาชีพนั้นเป็นอย่างดี หรือมีประสบการณ์ในอาชีพนั้น หรือบางอาชีพอาจต้องกำหนดคุณวุฒิการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ มาร่วมประเมินหลักสูตร โดยประเมินความเหมาะสม และประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ในด้านจิตพิสัย พุทธพิสัย และทักษะพิสัย ว่ามีความ

สอดคล้องระหว่างเนื้อเรื่องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบความรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบทักษะกับจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการดังภาพประกอบที่ 1 มีการกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม การประเมินผล สื่อการเรียนการสอน นำหลักสูตรไปทดลองใช้



รูปภาพประกอบที่ 1 การสร้างหลักสูตร

3. Do (ปฏิบัติ) อยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) กระบวนการ (การจัดฝึกอบรม) ผลผลิต (รายได้ หรือสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ หรือผ่านการทดสอบระหว่างเรียนและหลังการเรียน)

3.1 ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) ในการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพจะต้องเตรียมงบประมาณ หรือจัดหางบประมาณและจัดหาอุปกรณ์ ในการส่งเสริมอาชีพ

3.2 กระบวนการ (การจัดฝึกอบรม) โดยการกำหนดวันเวลาในการจัดโครงการฝึกอบรม ทำการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร ดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ในการฝึกอบรมอาชีพจะต้องมีการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ในด้านจิตพิสัย พุทธิพิสัย และทักษะพิสัย ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระหว่างเรียนและหลังการเรียน โดยเน้นความรู้และคุณธรรม อยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณในการดำเนินงาน

3.3 ผลผลิต ในที่นี้คือ รายได้ หรือประชาชนที่เข้ารับการฝึกอบรมสามารถประกอบอาชีพได้ หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือมีการรวมกลุ่มอาชีพ หรือผ่านการทดสอบระหว่างเรียนและหลังการเรียน

4. Check (การประเมินผล) ทำให้เกิดภูมิคุ้มกัน การประเมินผลโดยทำการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม ประเมินผลจากการจัดฝึกอบรมอาชีพ หรือประเมินผลผลิต และทำการประเมินผลโดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน หรือประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมในขณะการปฏิบัติ และทำการประเมินผลในด้านความพึงพอใจ (เช่น อุปกรณ์การสอน เวลา สถานที่ ความรู้ที่ได้รับ ประเมินการสอนของวิทยากร ประเมินผลการนำไปใช้) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่อไป ในการประเมินผลนี้เน้นเรื่องคุณธรรม ซึ่งการประเมินผลทำให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการ

เปลี่ยนแปลงใหม่ๆที่จะเกิดขึ้น และการประเมินผลควรประเมินเป็นระยะ หรือประเมินให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะทำการตรวจวัดจึงจัดการประเมินผลอยู่ในความพอประมาณ เหตุผลการประเมินทำให้ทราบสาเหตุของปัญหา

5. Action (การปรับปรุงแก้ไข) การกำกับติดตามผลทำให้เกิดภูมิคุ้มกัน เราจะทำการปรับปรุงแก้ไข เมื่อทราบปัญหาจากการประเมินผลแล้ว โดยดำเนินการหาสาเหตุของปัญหาเพื่อทำการแก้ปัญหาได้ถูกจุด ซึ่งในการติดตามผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการปรับปรุงแก้ไข นำไปสู่ความยั่งยืนในอาชีพ

การส่งเสริมอาชีพสู่ความยั่งยืนดำเนินการดังนี้

5.1 ตั้งกลุ่มอาชีพ คือการรวมตัวกันระหว่างผู้เข้ารับการอบรมเพื่อก่อตั้งเป็นกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพร่วมกัน

5.2 มีการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ เพื่อมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาด้านคุณภาพ และการบริหารต้นทุนสินค้า การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และการพัฒนากระบวนการทำงาน การควบคุมกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจด้วยความรอบคอบ อย่างเหมาะสม บริหารความเสี่ยงอย่างรัดกุม เพื่อการเจริญเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ดำเนินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริงจะเริ่มจากการทำธุรกิจเล็กๆ ก่อน และค่อยๆ ขยายธุรกิจพัฒนาผลผลิตและขยายตลาดทำแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างมั่นคง

การดำเนินการทุกขั้นตอนจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม เช่นในการดำเนินงานประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม

หมายเหตุ ขอความอนุเคราะห์อ่านคำอธิบายการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อนการตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ .....

แบบประเมินรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง

การจากได้สอบถามความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ได้รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยการวางแผนพัฒนา การดำเนินงาน ทำการประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้นำกลับมาถามผู้เชี่ยวชาญ ในรอบที่ 4 อีกครั้ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นยืนยันในคำตอบว่ายอมรับในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม

ผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาแสดงความคิดเห็นรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องแสดงความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

5 = มีความสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมมากสุด

4 = มีความสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมมาก

3 = มีความสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมปานกลาง

2 = มีความสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมน้อย

1 = มีความสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมน้อยสุด

แบบประเมินการยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับ	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม						
2	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ						
3	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข หรือ PDCA						
4	ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานเหตุผล การวางแผนประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย การสำรวจ การวิเคราะห์เข้าสู่อาชีพ และจัดทำหลักสูตรมีความชัดเจนและเหมาะสม						
5	ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ขั้นตอนนี้มีส่วนประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) การจัดฝึกอบรม และผลผลิต (รายได้ และนำไปประกอบอาชีพ) มีความชัดเจนและเหมาะสม						

ลำดับ	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
6	ขั้นตอนการประเมินผล (Check) อยู่บนพื้นฐาน ภูมิคุ้มกันรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการประเมินหลักสูตร ประเมินผลทดสอบของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ ความชัดเจนและเหมาะสม						
7	ขั้นตอน Action (การปรับปรุงแก้ไขปัญหา) อยู่บนพื้นฐานของภูมิคุ้มกันรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามผล และปรับปรุงแก้ไข มีความชัดเจนและเหมาะสม						
8	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้น มีความเชื่อมโยงกันในแต่ละองค์ประกอบอย่างเป็นขั้นตอน						
9	ถ้าดำเนินการตามรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง จะสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนได้						
10	สามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้จริง						

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทางตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทางหลักสูตร

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง 5 คน

รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการส่งเสริมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินคู่มือการสร้างรูปแบบปรัชญาของเศรษฐกิจ-พอเพียง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการสร้างรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เทคนิคเดลฟาย)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
1	รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ม.ราชภัฏพระนคร
2	ผศ.ดร.สุวัฒน์ อัจฉริยนนท์	ข้าราชการบำนาญ
3	ผศ.ดร.ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล	คณบดีคณะบริหารธุรกิจ และรักษาการหัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ สาขาความเชี่ยวชาญ สถิติ / การวิจัย / ระบบสารสนเทศ Ed.D. (Higher Education) Oklahoma State University, U.S.A. วท.ม. (วิทยาการคอมพิวเตอร์) จุฬาฯ ค.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) จุฬาฯ ค.บ. (คณิตศาสตร์) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
4	ดร. ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ	ผู้จัดการโรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ ปี 2550 - ได้รับเข็มเชิดชูเกียรติ “คุรุสดุดี” จากคุรุสภา ปี 2554 - ได้รับคัดเลือกเป็น "ผู้ที่มีผลงานด้านจริยศึกษาดีเด่น" ประจำปี2534 จากกระทรวงศึกษาธิการ - ได้รับคัดเลือกเป็น “บุคคลต้นแบบคนดีศรีแผ่นดิน” ประจำปี 2551 จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
5	ดร.สมปรารถนา วงศ์บุญหนัก	อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ดำเนินโครงการพัฒนาชุมชน)
6	รศ. สมพล ดำรงเสถียร	คุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมชุมชนปากแพรก จังหวัดกาญจนบุรี
7	รศ.พิชัย สดภิบาล	คุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (ดำเนินโครงการพัฒนาชุมชน)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
8	รศ.สุรศักดิ์ กังขาว	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
9	อาจารย์พินิจ เพ็ชรดารา	รองผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับรางวัลเรื่องการอนุรักษ์พลังงาน
10	อาจารย์.ปริศนา ตันติเจริญ	อาจารย์โรงเรียนโยธินบูรณะ ผู้ได้รับรางวัลจากมูลนิธิสยามกัมมาจลในการเป็นผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่สถานศึกษา
11	นายสมเจษฎ์ ผ่องยุบล	วุฒิการศึกษา - ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รางวัลและผลงาน - บริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง - ผู้บริหารดีเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรมของอำเภอบางซ้าย ประจำปี 2554
12	อาจารย์อุษณีย์ ขำดวง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบางน้ำผึ้ง วุฒิการศึกษาปริญญาโท จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง เอก บริหารการศึกษา ผู้สนับสนุนโครงการตลาดน้ำบางผึ้ง อ.พระประแดง จ. สมุทรปราการ
13	อาจารย์สิริมา เจริญศรี	วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี วุฒิทางการศึกษา ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปกร ได้รับรางวัลจากมูลนิธิสยามกัมมาจล ในเรื่องบทเรียนความสำเร็จในการใช้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อจัดการการเรียนรู้

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
14	อาจารย์เพ็ญศรี วงศ์อิทธิกุล	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี ผู้ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิทยาลัย
15	อาจารย์เกรียงศักดิ์ กฤษ์งาม	โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ ผู้ได้รับรางวัลจากมูลนิธิสยามกัมมาจลการปลูกป่าชายเลน
16	นางทิวาพร ศรีวรกุล	ได้รับรางวัลโลกสีเขียว จากมูลนิธิสยามกัมมาจล และได้เป็นปราชญ์ชาวบ้าน-ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
17	ครูสมทรง แสงตะวัน	ข้าราชการบำนาญ -ได้รับรางวัลชนะเลิศของศูนย์ศิลปาชีพบางไทรเรื่องการเกษตร 2540 -ได้เป็นปราชญ์ชาวบ้าน “ภูมิปัญญาไทย” จากผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม - ได้รับครูภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ 2 ของประเทศไทยด้านการเกษตร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทางตรวจเครื่องมือ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
1	ศาสตราจารย์ รท.ดร.ทวีป ศิริรัศมี	ข้าราชการบำนาญ
2	รองศาสตราจารย์ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์	อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3	ดร.อรรณพ โพธิสุข	อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

.....

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทางหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราพร จิตต์ภู่ภักดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2	อาจารย์อธิศนันท์ ศักดิ์ธีรสุนทร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
3	อาจารย์จุฑิยาภร ถ้วยทอง	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพฯ
4	อาจารย์สายหยุด ขุนทิพย์	โรงเรียนสตรีวิทยา
5	อาจารย์ณัชนิชา เพชรดารา	ข้าราชการบำนาญ

.....

.....

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง 5 คน

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
1	ดร.ธนกร ลิ้มศรัณย์	ผู้จัดการศูนย์วิสาหกิจชุมชนมหาวิทยาลัยสยาม
2	อาจารย์แพรภัทร ยอดแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3	อาจารย์สำอาง เภา	โรงเรียนวัดสังเวชวิทยาคม
4	อาจารย์นารีรมย์นุกูล	อาจารย์สอนวิชาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5	นายไพบูลย์ เหล่ารดา	ผู้ก่อตั้งศูนย์เรียนรู้พอเพียงเขตภาษีเจริญ

.....

....

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินคู่มือ

การสร้างรูปแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรึงตา แหลมสมุทร	คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
2	อาจารย์แพร ปาสาจะ	อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว ต. ผ่านศึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว
3	อาจารย์สมพร หมานมา	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว ต. ผ่านศึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว
4	อาจารย์สมชาย ศรีเจริญพันธ์	อาจารย์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว ต. ผ่านศึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว
5	อาจารย์วิกรานตา โชติช่วงรัศมี	ข้าราชการชำนาญการพิเศษ (ค.ศ.3) วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
6	ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ศ.บ. (สารนิเทศ). ศศ.ม.(พัฒนามนุษย์และสังคม) ค.ด. (การอุดมศึกษา)
7	อาจารย์ก้องเกียรติ มหาอินทร์	อาจารย์คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
8	อาจารย์ฉลวย นนทพันธ์	ข้าราชการชำนาญการพิเศษ (ค.ศ.3) ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตบางแค
9	อาจารย์พลวุฒิ แก้วสง่า	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยเทคโนโลยีสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว
10	อาจารย์วรพร เกียรติศักดิ์โสภณ	ข้าราชการชำนาญการพิเศษ (ค.ศ.3) วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

รายชื่อลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรมโครงการจัดอบรมส่งเสริมอาชีพ

เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ.องค์การบริหารตำบลส่วนองครักษ์ จังหวัด นครนายกวันอาทิตย์ที่ 19,26 มกราคม และ 2 กุมภาพันธ์ 2557

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ใช้เครื่องจักรเป็น	ใช้เครื่องจักรไม่เป็น
1	ลัดดา ภิรมย์สด	✓	
2	อารีรัตน์ เจียรสถิตย์	✓	
3	อ้อมอารี รัศมี	✓	
4	อุสรา บุญมา	✓	
5	ลั่นทม นาคแถมทอง	✓	
6	พิทักษ์ นาคแถมทอง		✓
7	มาลี ทองใบ	✓	
8	อลิศสรา รัศมี	✓	
9	ศิริรัตน์ ศรีวิเศษ	✓	
10	ณัชชา ชูรัตน์	✓	
11	ณัฐวิภา จำปาสร		✓
12	บัวลอย จันทร์เรือง	✓	
13	บุญเรือง กิ่งสร	✓	
14	วิไลพร ทอหุล	✓	
15	ภิญญาภรณ์ ทอหุล	✓	
16	ไพรินทร์ คงประสิทธิ์	✓	
17	อุทัย ฉายาวาด	✓	
18	ประสาน ฉายาวาด	✓	
19	ทิติยา กิ่งสร	✓	
20	ศิริพรรณ วุฒิเอกไพบูลย์		✓
21	ศิริรัตน์ ศรีวิเศษ	✓	
22	ขวัญเรือน ทรัพย์พร้อม	✓	

รายชื่อลงทะเบียน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ใช้เครื่องจักรเป็น	ใช้เครื่องจักรไม่เป็น
23	ละออง ผดุงกิจ	✓	
24	อารี วงษ์ชอบ	✓	
25	เพลินจันทร์ ทองแท้	✓	
26	นิตยา แสนมาตย์	✓	
27	ยุพา ทอหุล	✓	
28	มณเทียร เจียรสถิต์	✓	
29	มะลิ ศรีรุ้ง	✓	
30	วันทนีย์ พิสมัยวุฒิกร	✓	
รวม		27	3

ภาคผนวก ช

- ตาราง แจกแจงข้อมูลของแบบสอบ Rating Scaleจากผู้เชี่ยวชาญ
- ตารางแจกแจงข้อมูลจากแบบสอบถามการยอมรับรูปแบบ การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง Rating Scale

ตารางแจกแจงข้อมูลจากแบบสอบถาม Rating Scale

ในรอบที่ 2 และ 3 จากผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน

ข้อที่	รอบที่2						ข้อที่	รอบที่3					
	คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR		คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR
1	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1	1	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1
2.1	5 4 3 2 1	11 5 1	17 6 1	4.72	5	1	2.1	5 4 3 2 1	11 5 1	17 6 1	4.72	5	1
2.2	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0	2.2	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0
2.3	5 4 3 2 1	11 5 1	17 6 1	4.72	5	1	2.3	5 4 3 2 1	11 5 1	17 6 1	4.72	5	1

ข้อที่	รอบที่2						ข้อที่	รอบที่3					
	คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR		คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR
2.4	5 4 3 2 1	12 4 1	17 5 1	4.79	5	1	2.4	5 4 3 2 1	12 4 1	17 5 1	4.79	5	1
2.5	5 4 3 2 1	7 9 1	17 10 1	4.28	4	1	2.5	5 4 3 2 1	7 9 1	17 10 1	4.28	4	1
3.1.1	5 4 3 2 1	10 7	17 7	4.65	5	1	3.1.1	5 4 3 2 1	**9** **8**	**17** **8**	**4.56**	**5**	**1**
3.1.2	5 4 3 2 1	6 10 1	17 11 1	4.16	4	1	3.1.2	5 4 3 2 1	6 10 1	17 11 1	4.16	4	1
3.1.3	5 4 3 2 1	10 7	17 7	4.65	5	1	3.1.3	5 4 3 2 1	10 7	17 7	4.65	5	1

ข้อที่	รอบที่2						ข้อที่	รอบที่3					
	คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR		คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR
3.2.1	5 4 3 2 1	11 6	17 6	4.72	5	1	3.2.1	5 4 3 2 1	11 6	17 6	4.72	5	1
3.2.2	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0	3.2.2	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0
3.2.3	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1	3.2.3	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1
3.2.4	5 4 3 2 1	11 6	17 6	4.72	5	1	3.2.4	5 4 3 2 1	11 6	17 6	4.72	5	1
3.3.1	5 4 3 2 1	13 3 1	17 4 1	4.84	5	1	3.3.1	5 4 3 2 1	13 3 1	17 4 1	4.84	5	1

ข้อที่	รอบที่2						ข้อที่	รอบที่3					
	คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR		คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR
3.3.2	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1	3.3.2	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1
3.3.3	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1	3.3.3	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1
4.1	5 4 3 2 1	14 2 1	17 3 1	4.89	5	0	4.1	5 4 3 2 1	14 2 1	17 3 1	4.89	5	0
4.2	5 4 3 2 1	14 2 1	17 3 1	4.89	5	0	4.2	5 4 3 2 1	14 2 1	17 3 1	4.89	5	0
4.3	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1	4.3	5 4 3 2 1	8 7 2	17 9 2	4.43	5	1

ข้อที่	รอบที่2						ข้อที่	รอบที่3					
	คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR		คะแนน	ความถี่	สะสม	Mdn	Mo	IR
5.1	5 4 3 2 1	13 3 1	17 4 1	4.76	5	1	5.1	5 4 3 2 1	14 3	17 3	4.89	5	0
5.2	5 4 3 2 1	13 3 1	17 4 1	4.84	5	1	5.2	5 4 3 2 1	13 3 1	17 4 1	4.84	5	1
6.1	5 4 3 2 1	12 4 1	17 5 1	4.79	5	1	6.1	5 4 3 2 1	12 4 1	17 5 1	4.79	5	1
6.2	5 4 3 2 1	7 9 1	17 10 1	4.28	4	1	6.2	5 4 3 2 1	7 9 1	17 10 1	4.28	4	1
6.3	5 4 3 2 1	10 7	17 7	4.65	5	1	6.3	5 4 3 2 1	10 7	17 7	4.65	5	1

ตารางแจกแจงข้อมูลจากแบบสอบถามการยอมรับรูปแบบ

การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง Rating Scale

ข้อ	คะแนน	ความถี่	ถี่สะสม	Mdn	Mo	IR	ข้อ	คะแนน	ความถี่	ถี่สะสม	Mdn	Mo	IR
1	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0	6	5 4 3 2 1	12 5	17 5	4.79	5	0
2	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0	7	5 4 3 2 1	13 4	17 4	4.85	5	0
3	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0	8	5 4 3 2 1	13 4	17 4	4.86	5	0
4	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0	9	5 4 3 2 1	15 2	17 2	4.93	5	0
5	5 4 3 2 1	14 3	17 3	4.89	5	0	10	5 4 3 2 1	16 1	17 1	4.97	5	0

ภาคผนวก ซ

ผลการตอบแบบสอบถามปลายเปิด และแบบ(Rating Scale) ของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินความรู้และทักษะ หน่วยเรียนรู้ที่ 1

ผลการประเมินความรู้และทักษะ หน่วยเรียนรู้ที่ 2

ผลการประเมินความรู้และทักษะ หน่วยเรียนรู้ที่ 3

ผลการประเมินผลรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความรู้และด้านทักษะ หลังการฝึกอบรม

ผลการประเมินความพึงพอใจ

ผลการตอบคำถามปลายเปิดของของผู้เชี่ยวชาญ 17 คน

ลำดับ	1.เรื่อง การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการการเตรียมการอย่างไร	ผู้เชี่ยวชาญ																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	**รวม**
1	การสำรวจ(อาชีพ, ความต้องการ, ปัจจัยที่มีผลต่ออาชีพหรือสภาพแวดล้อม, ปัญหา, รายได้ และสิ่งที่เป็นจุดเด่นและจุดด้อย)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17
2	วิเคราะห์ข้อมูล	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	15
3.	วางแผน และกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน		1	1			1	1	1	1					1				7
4	ประชากร					1	1	1				1		1		1	1		7
4.	มีการวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ	1	1	1		1	1			1	1			1					8
6	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล			1		1	1				1			1		1	1		7
9.	จัดประชุมชี้แจง					1													1
10	จัดทำหลักสูตรวิชาชีพ													1			1		2
ลำดับ	**2.เรื่อง การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการการบริหารจัดการดังนี้**	**ผู้เชี่ยวชาญ**																	รวม
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	
1	กำหนดแผนการดำเนินงาน /โครงการ/กิจกรรม	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1			1	1	1	14
2	จัดฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้ในวิชาชีพ ทรัพยากร ต้นทุน การตลาด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17

ลำดับ	2.เรื่อง การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการบริหารจัดการดังนี้	ผู้เชี่ยวชาญ																	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
3	กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลการดำเนินการเช่นมีผลผลิตหรือมียอดขาย หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น		1	1	1	1	1	1	1		1					1	1	1	11
4	จัดเตรียมอุปกรณ์		1	1	1	1			1			1	1	1	1	1	1		10
5	งบประมาณ	1		1	1			1	1			1		1		1		1	9
6	เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์		1	1				1			1		1			1	1		7
7	มีการคัดเลือกผู้จะเขารับการฝึกอบรมอาชีพ หรือมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	1				1				1	1				1		1		6
8	มีการปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ (P,D,C,A)					1				1					1				3
9	การศึกษาดูงาน										1	1				1	1	1	5
ลำดับ	3.เรื่อง การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการประเมินผลการส่งเสริมอย่างไร	ผู้เชี่ยวชาญ																	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในผลงานหรือผลผลิตมีคุณภาพ		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				1	1		12
2	กระบวนการส่งเสริมอาชีพ หรือประเมินผลจากวิธีการจัดฝึกอบรม หรือวิธีการช่วยเหลือเช่นการจัดหาทุน										1			1			1	1	4

ลำดับ	เรื่อง การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการประเมินผลการส่งเสริมอย่างไร	ผู้เชี่ยวชาญ																	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
3	วางแผนการตลาด(ส่งเสริมการขายและการประชาสัมพันธ์)											1	1	1					3
4.	มีการจัดทำแบบประเมินผล				1												1		2
ลำดับ	**4.เรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินการสังเคราะห์ผล และการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร**	**ผู้เชี่ยวชาญ**																	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	ขาดทุนในการสนับสนุน วิธีแก้ไขประชาชนต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งไม่ต้องคอยรัฐบาลช่วยตนเองก่อน		1		1						1		1	1	1		1	1	8
2	ปัญหาความสนใจในอาชีพนั้นอย่างแท้จริงทำการคัดเลือก	1	1			1	1	1	1	1	1								8
3.	มีการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนเป็นอย่างไรและนำไปสังเคราะห์เพื่อทำให้ดียิ่งๆขึ้น			1	1	1		1				1	1			1		1	8
4	นำผลข้อเสนอแนะจากแบบประเมินผลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปสังเคราะห์ว่าเหตุที่เกิดขึ้นมาจากอะไรผลที่ตามมาเป็นอย่างไร และจะแก้ปัญหาอย่างไรดี	1		1			1		1	1	1			1	1		1		9

ลำดับ	5.เรื่อง การส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรดำเนินให้เกิดความยั่งยืนดังนี้	ผู้เชี่ยวชาญ																	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	มีการรวมกลุ่มกัน หรืออาจตั้งเป็นสหกรณ์	1	1	1	1			1	1		1	1	1	1		1	1	1	13
2	ศึกษาและวางแผนการตลาดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงหรือมีการประชาสัมพันธ์		1	1		1	1					1		1					6
3	มีคุณธรรมการบริการ และไม่เอาเปรียบผู้บริโภค	1				1		1		1			1		1	1		1	8
	ข้อเสนอแนะ																		
1	มีความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										1		1						2
2	มีความรู้ในอาชีพ										1		1						2

ผลการวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วย (เทคนิคเดลฟายรอบที่ 2)

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 2																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
1.	ความรู้และคุณธรรม	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.43	4	1	มาก
2	**การเตรียม** (Plan)																						
2.1	กลุ่มประชากร	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	79	4.72	5	1	มากที่สุด
2.2	สำรวจสภาพแวดล้อม	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	84	4.96	5	0	มากที่สุด
2.3	วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ	5	4	4	5	5	3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	78	4.72	5	1	มากที่สุด
2.4	จัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	80	4.79	5	1	มากที่สุด
2.5	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล	4	4	4	4	5	5	5	3	5	4	4	5	5	5	4	4	4	74	4.28	4	1	มาก
3	**การส่งเสริมอาชีพ** (Do)																						
3.1	***ปัจจัยนำเข้า*** *(Input)*																						
3.1.1	คัดเลือกสมาชิก	5	4	5	4	5	4	5	5	4	3	5	4	5	5	3	5	4	75	4.56	5	1	มาก
3.1.2	จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต	5	4	4	4	5	4	5	3	4	4	5	4	5	5	4	4	4	73	4.12	4	1	มาก

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 2																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
3.1.3	งบประมาณ	5	4	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	78	4.65	5	1	มากที่สุด
3.2	***กระบวนการ (Process)***																						
3.2.1	จัดฝึกอบรม ให้กับประชาชนที่สนใจ	4	4	4	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	79	4.72	5	1	มากที่สุด
3.2.2	ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	83	4.93	5	1	มากที่สุด
3.2.3	ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.43	4	1	มาก
3.2.4	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	5	4	5	4	5	3	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	3	77	4.72	5	1	มากที่สุด
3.3	***ผลผลิต (Output)***																						
3.3.1	ผลผลิต(ผลิตภัณฑ์)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	3	80	4.84	5	0	มากที่สุด
3.3.2	ยอดขายหรือรายได้จากผลผลิต	4	4	4	4	4	3	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	3	74	4.43	5	1	มาก
3.3.3	รวมกลุ่มอาชีพ	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.43	4	1	มาก

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 2																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
4	**ตรวจสอบ** (Check)																						
4.1	ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพ และมีผลผลิตออกมา)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	81	4.89	5	0	มากที่สุด
4.2	ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (กลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างอาชีพได้)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	81	4.89	5	0	มากที่สุด
4.3	ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4	4	4	4	5	4	5	3	4	5	5	5	5	5	3	4	5	74	4.43	5	1	มาก

ผลการวิเคราะห์แบบประเมินคำตอบของผู้เชี่ยวชาญด้วย (เทคนิคเดลฟายรอบที่ 3)

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 3																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
1.	ความรู้และคุณธรรม	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	75	4.43	4	1	มาก
2	**การเตรียม** (Plan)																						
2.1	กลุ่มประชากร	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	79	4.72	5	1	มากที่สุด
2.2	สำรวจสภาพแวดล้อม	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	84	4.96	5	0	มากที่สุด
2.3	วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ	5	4	4	5	5	3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	78	4.72	5	1	มากที่สุด
2.4	จัดทำแผนโครงการส่งเสริมอาชีพ	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	80	4.79	5	1	มากที่สุด
2.5	จัดทำเครื่องมือการประเมินผล	4	4	4	4	5	5	5	3	5	4	4	5	5	5	4	4	4	74	4.28	4	1	มาก
3	**การส่งเสริมอาชีพ** (Do)																						
3.1	***ปัจจัยนำเข้า*** *(Input)*																						
3.1.1	คัดเลือกสมาชิก	4	4	5	4	5	4	5	5	4	3	5	4	5	5	3	5	4	74	4.22	5	1	มาก
3.1.2	จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต	5	4	4	4	5	4	5	3	4	4	5	4	5	5	4	4	4	73	4.12	4	1	มาก
3.1.3	งบประมาณ	5	4	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	78	4.65	5	1	มากที่สุด

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 3																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
3.2	***กระบวนการ (Process)***																						
3.2.1	จัดฝึกอบรม ให้กับประชาชนที่สนใจ	4	4	4	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	79	4.72	5	1	มากที่สุด
3.2.2	ฝึกทักษะการปฏิบัติอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	83	4.93	5	1	มากที่สุด
3.2.3	ศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	4	4	3	75	4.43	4.5	1	มาก
3.2.4	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	5	4	5	4	5	3	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	3	77	4.72	5	1	มากที่สุด
3.3	***ผลผลิต (Output)***																						
3.3.1	ผลผลิต(ผลิตภัณฑ์)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	3	80	4.84	5	0	มากที่สุด
3.3.2	ยอดขายหรือรายได้จากผลผลิต	4	4	4	4	4	3	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	3	74	4.43	5	1	มาก
3.3.3.	รวมกลุ่มอาชีพ	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4	3	75	4.43	4.5	1	มาก

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 3																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
4.	**ตรวจสอบ** (Check)																						
4.1	ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมอาชีพ และมีผลผลิตออกมา)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	81	4.89	5	0	มากที่สุด
4.2	ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ (กลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างอาชีพได้)	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	81	4.89	5	0	มากที่สุด
4.3	ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4	4	4	4	5	4	5	3	4	5	5	5	5	5	3	4	5	74	4.43	5	1	มาก

ข้อ	เนื้อเรื่อง	คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตอบรอบที่ 3																	รวม	Mdn	Mo	IR	ระดับ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17					
5.	**การสังเคราะห์ผลการแก้ไขปัญหา (Action)**																						
5.1	นำผลการประเมินตนไปพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	82	4.89	5	0	มากที่สุด
5.2	นำผลการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	4	81	4.84	5	0	มากที่สุด
6	**ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**																						
6.1	มีการเผยแพร่ความรู้ในอาชีพ	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4	3	79	4.79	5	1	มากที่สุด
6.2	มีการประกอบอาชีพ	4	4	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	4	4	3	75	4.43	4.5	1	มาก
6.3	มีการรวมกลุ่มอาชีพ	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	3	4	3	76	4.65	5	1	มากที่สุด

ผลการประเมินความรู้และทักษะ
หน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1		
	ความรู้ (6คะแนน)	ทักษะ(4คะแนน)	รวม
1	4	4	8
2	4	4	8
3	4	4	8
4	4	4	8
5	4	4	8
6	4	4	8
7	4	4	8
8	4	4	8
9	4	4	8
10	4	4	8
11	4	4	8
12	4	4	8
13	4	4	8
14	4	4	8
15	4	4	8
16	5	4	9
17	5	3	8
18	4	4	8
19	5	3	8
20	5	4	9
21	4	4	8
22	4	4	8
23	5	4	9
24	4	4	8
25	4	4	8

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1		
	ความรู้ (6คะแนน)	ทักษะ(4คะแนน)	รวม
26	4	4	8
27	5	4	9
28	5	4	9
29	5	4	9
30	5	3	8

ผลการประเมินความรู้และทักษะ
หน่วยเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2		
	ความรู้ (4คะแนน)	ทักษะ(6คะแนน)	รวม
1	4	4	8
2	4	4	8
3	3	5	8
4	4	4	8
5	4	4	8
6	3	5	8
7	4	4	8
8	4	5	9
9	4	4	8
10	3	5	8
11	4	4	8
12	4	4	8
13	4	5	9
14	4	4	8
15	4	5	9
16	4	5	9
17	3	5	8
18	3	5	8
19	4	5	9
20	4	4	8
21	3	5	8
22	4	5	9
23	4	5	9

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2		
	ความรู้ (4คะแนน)	ทักษะ(6คะแนน)	รวม
24	4	5	9
25	4	4	8
26	3	6	9
27	4	5	9
28	4	5	9
29	4	5	9
30	4	4	8

ผลการประเมินความรู้และทักษะ
หน่วยเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3		
	ความรู้ (5คะแนน)	ทักษะ(5คะแนน)	รวม
1	4	4	8
2	4	4	8
3	4	5	9
4	4	4	8
5	4	4	8
6	4	4	8
7	4	4	8
8	4	4	8
9	4	4	8
10	4	5	9
11	4	4	8
12	4	5	9
13	4	4	8
14	4	4	8
15	4	5	9
16	5	4	9
17	4	5	9
18	4	4	8
19	4	5	9
20	4	4	8
21	4	5	9
22	4	5	9
23	5	4	9

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3		
	ความรู้ (5คะแนน)	ทักษะ(5คะแนน)	รวม
24	4	5	9
25	4	4	8
26	5	4	9
27	4	5	9
28	4	5	9
29	4	5	9
30	4	4	8

ผลการประเมินผลรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความรู้และด้านทักษะ หลังการฝึกอบรม

ลำดับ	คะแนน		
	ความรู้ (50คะแนน)	ทักษะ(50คะแนน)	รวม (100)
1	45	45	90
2	45	45	90
3	45	45	90
4	45	50	95
5	45	45	90
6	45	45	90
7	45	45	90
8	50	45	95
9	45	50	95
10	45	45	90
11	45	50	95
12	45	50	95
13	50	45	95
14	45	45	90
15	50	50	100
16	45	45	90
17	50	45	95
18	45	50	95
19	40	45	85
20	40	45	85
21	45	45	90
22	45	45	90
23	45	50	95

ลำดับ	คะแนน		
	ความรู้ (50คะแนน)	ทักษะ(50คะแนน)	รวม (100)
24	45	45	90
25	45	45	90
26	45	45	90
27	50	50	100
28	50	50	100
29	50	45	95
30	45	50	95
รวม	1375	1400	2775
$\overline{X}$	45	47.5	92.5
ร้อยละ	91.66	93.33	92.5

ผลการประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่อง
การนำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับ	ข้อมูล	ผู้เชี่ยวชาญ										รวม	เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	ความชัดเจน												
1	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ	5	4	5	4	4	5	5	4	5	4	45	4.5
2	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากคู่มือ	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	44	4.4
3	กลุ่มเป้าหมายมีความครอบคลุม	5	4	4	5	5	4	3	5	4	5	44	4.4
4	ข้อจำกัดของคู่มือมีความชัดเจน	5	5	4	4	4	5	5	4	4	5	45	4.5
5	ขั้นตอนที่ 1 ความชัดเจนในความรู้เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม กระบวนการ PDCA การส่งเสริมอาชีพ	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	47	4.7
6	ขั้นตอนที่ 2 มีความชัดเจนในการวางแผน (plan)ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักเหตุผลภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	4	4	5	5	4	5	5	5	4	5	46	4.6

ลำดับ	ข้อมูล	ผู้เชี่ยวชาญ										รวม	เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
7	ขั้นตอนที่3 มีความชัดเจนในการปฏิบัติ (DO)ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักความพอประมาณภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบด้วยปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต(Output) จากการอ่านเนื้อเรื่องและตัวอย่าง สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	4	4	5	5	5	4	5	5	4	5	46	4.6
8	ขั้นตอนที่4 มีความชัดเจนในการตรวจสอบ (Check)ของการส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้ และคุณธรรม จากตัวอย่างการประเมินผลในขั้นตอนนี้สามารถนำไปใช้ได้	4	5	5	4	5	4	4	4	5	4	44	4.4
9	ขั้นตอนที่ 5 มีความชัดเจนในการสังเคราะห์ (Action) ของขั้นการสังเคราะห์การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกัน ภายใต้ความรู้ และคุณธรรมเป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้นตรวจสอบ Check คือนำปัญหาที่ได้จากขั้นตรวจสอบ มาดำเนินการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	5	4	3	5	4	5	5	5	4	5	45	4.5

ลำดับ	ข้อมูล	ผู้เชี่ยวชาญ										รวม	เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
10	ขั้นตอนที่ 6 มีความชัดเจนในความยั่งยืน (Sustainable)ของการประกอบอาชีพความยั่งยืนมีความสำคัญมากในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	4	5	4	4	5	4	5	4	5	3	43	4.3
11	ตัวอย่างประกอบในคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมและชัดเจน	5	4	5	4	5	4	4	4	4	4	43	4.3
12	ความชัดเจนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพอประมาณ เหตุผล และภูมิคุ้มกัน	4	5	4	5	5	4	5	4	4	4	44	4.4
	สามารถนำไปใช้												
13	ขั้นตอนที่2 การวางแผน (plan) การส่งเสริมอาชีพโดยหลักเหตุผลภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	46	4.6

ลำดับ	ข้อมูล	ผู้เชี่ยวชาญ										รวม	เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
14	ขั้นตอนที่3 การปฏิบัติ (DO) การส่งเสริมอาชีพยึดหลักความพอประมาณภายใต้ความรู้ และคุณธรรม ประกอบด้วยปัจจัย (Input) กระบวนการ(Process) และผลผลิต(Output) นำจากการอ่านเนื้อเรื่องและตัวอย่าง สามารถไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	46	4.6
15	ขั้นตอนที่4 การตรวจสอบ (Check) การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้ และคุณธรรม จากตัวอย่างการประเมินผลในขั้นตอนนี้สามารถนำไปใช้ได้	5	4	5	5	3	5	4	4	5	4	44	4.4
16	ขั้นตอนที่ 5 การสังเคราะห์ (Action) ขั้นการสังเคราะห์การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกันภายใต้ความรู้ และคุณธรรมเป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้นตรวจสอบCheck คือนำปัญหาที่ได้จากขั้นตรวจสอบ มาดำเนินการพัฒนา แก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	4	4	4	4	5	4	5	4	4	5	43	4.3

ลำดับ	ข้อมูล	ผู้เชี่ยวชาญ										รวม	เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
17	ขั้นตอนที่ 6 ความยั่งยืน(Sustainable) การประกอบอาชีพความยั่งยืนมีความสำคัญมากในขั้นตอนนี้อธิบายเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ได้	4	5	5	3	4	5	4	5	4	4	43	4.3
18	สามารถนำความสัมพันธ์ของ ความพอประมาณ เหตุผล และภูมิคุ้มกันไปใช้ได้	5	5	4	4	4	4	5	4	5	4	44	4.4
19	บุคคลทั่วไปสามารถนำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้อย่างเข้าใจ	5	5	4	4	5	5	4	4	4	5	45	4.5

ผลแบบประเมินความพึงพอใจ
โครงการส่งเสริมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จำนวน	ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมครั้งนี้	ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม	ท่านมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรม	การจัดกิจกรรมครั้งนี้	ความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม	ความพึงพอใจของวิทยากร	ความพึงพอใจของวิทยากร	ความพึงพอใจของวิทยากร
1	4	5	5	5	5	5	4	4	5
2	5	5	4	5	5	5	4	4	5
3	5	4	5	5	5	5	4	5	5
4	5	4	5	5	5	5	4	4	5
5	5	5	5	5	5	5	4	4	5
6	5	4	5	5	5	5	4	4	5
7	5	5	4	5	5	5	4	4	5
8	5	4	5	5	5	5	4	5	5
9	5	5	5	4	5	5	4	5	5
10	5	5	4	4	5	5	4	5	5
11	5	5	4	4	5	5	4	5	5
12	5	5	4	4	5	5	4	5	5
13	5	5	4	4	5	5	4	5	5
14	5	5	4	4	5	5	4	5	5
15	5	5	5	4	5	5	4	5	5
16	5	5	5	4	5	5	4	5	5
17	5	5	5	4	5	5	4	5	5
18	5	5	5	4	5	5	4	5	5
19	5	5	5	4	5	5	4	5	5
20	5	5	5	4	5	5	4	5	5

จำนวน	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ	การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ
21	5	5	5	5	5	5	4	5	5
22	5	5	5	5	5	5	4	5	5
23	5	5	5	5	5	5	4	5	5
24	5	5	5	5	5	5	5	5	5
25	5	5	4	5	5	5	4	5	5
26	5	5	4	5	5	5	5	4	5
27	5	5	4	5	5	5	5	5	5
28	5	5	4	5	5	5	5	4	5
29	5	5	5	5	5	5	4	5	5
30	5	5	5	5	5	5	4	4	5
รวม	149	146	139	138	150	150	124	141	150
ค่าเฉลี่ย	4.96	4.86	4.63	4.6	5	5	4.13	4.7	5
ระดับ	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด

ผลการยอมรับรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ		ผู้เชี่ยวชาญ																	Mod	Mo	IR	ความสอดคอดคล้อง
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
1	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ความรู้ และคุณธรรม	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.93	5	0	
2	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.93	5	0	
3	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข หรือ PDCA	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.93	5	0	

ข้อ		ผู้เชี่ยวชาญ																	Mod	Mo	IR	ความสอดคอดคล้อง
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17				
4	ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานเหตุผล การวางแผนประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย การสำรวจ การวิเคราะห์เข้าสู่อาชีพ และจัดทำหลักสูตรมีความชัดเจนและเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4.93	5	0	
5	ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) ของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนพื้นฐานความพอประมาณ ขั้นตอนนี้มีส่วนประกอบคือ ปัจจัยนำเข้า (อุปกรณ์ งบประมาณ) การจัดฝึกอบรม และผลผลิต (รายได้ และนำไปประกอบอาชีพ) มีความชัดเจนและเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4.89	5	0	
6	ขั้นตอนการประเมินผล (Check) อยู่บนพื้นฐาน รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4.79	5	0	

	การประเมินหลักสูตร ประเมินผลทดสอบของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพความชัดเจนและเหมาะสม																					
7	ขั้นตอน Action (การปรับปรุงแก้ไขปัญหา) อยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามผลและปรับปรุงแก้ไขมีความชัดเจนและเหมาะสม	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4.85	5	0	
8	รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้น มีความเชื่อมโยงกันในแต่ละองค์ประกอบอย่างเป็นขั้นตอน	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.86	5	0	
9	ถ้าดำเนินการตามรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง จะสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนได้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4.93	5	0	
10	สามารถนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการส่งเสริมอาชีพได้จริง	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.97	5	0	

ภาคผนวก ฌ

โครงการส่งเสริมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า วันที่ 19 ,26 มกราคมถึงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการดำรงชีพเพื่อแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน

หน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการดำรงชีพเพื่อแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน

ลักษณะโครงการ

☑ โครงการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น 18 ชั่วโมง

ประเภทโครงการ

☑ การฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ / ความเชี่ยวชาญ / เทคโนโลยี

โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 15 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2553 – 2567) ด้านการพัฒนางานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน (1จังหวัด 1 มหาวิทยาลัย)

ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมอาชีพ

☑ มีการทดลองรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อหา

- ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการให้บริการวิชาการของบุคลากรในโครงการ

วิทยากร จำนวน 1 คน

พี่เลี่ยง จำนวน 2 คน

ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ดำเนินโครงการสำรวจสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ประจำปี 2556 ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2556 ซึ่งเป็นโครงการภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของชุมชนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนผ่านศักยภาพของมหาวิทยาลัย ผลการสำรวจ พบว่าประชาชนตำบลองครักษ์ ต้องการให้ส่งเสริมอาชีพงานผ้า (การตัดเย็บกระเป๋าผ้า) และต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือเป็นอาชีพเสริมได้

องค์ความรู้ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการที่ให้บริการวิชาการ

ประชาชนมีความรู้เรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้า และการเย็บซ่อมเสื้อผ้าได้

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร.ไพรัช วงค์ยุทธไกร และ รศ.ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา

หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

หลักการและเหตุผล

จากการที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับให้เป็นผู้พัฒนา อำเภอ องครักษ์ จังหวัดนครนายก (ด้านการพัฒนางานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน 1จังหวัด 1 มหาวิทยาลัย) ดังนั้นจึงดำเนินโครงการสำรวจสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2556 พบว่า ประชากรตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ต้องการให้ส่งเสริมอาชีพงานผ้า เพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพหรือเป็นอาชีพเสริมได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดโครงการนี้เพื่อจะส่งผลให้ประชาชนที่เข้าฝึกอบรมและฝึกทักษะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อเป็นการดำรงชีพและอาชีพเสริมจากงานที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะทำให้ประชาชนกลุ่มนี้มีรายได้เพิ่มขึ้น และลดรายจ่ายที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคมได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการดำรงชีพเพื่อแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน จะเริ่มจัดตั้งแต่วันที่ 19, 26 มกราคม และ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการให้ความรู้และทักษะในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า เพื่อใช้ในครัวเรือน และเพื่อประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่จัดกิจกรรม ตั้งแต่วันที่19, 26 มกราคม และ 2 กุมภาพันธ์ 2557

สถานที่ดำเนินการ

บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนของ ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยจะรับสมัครเข้าฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า 30 คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. กิจกรรมฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.1 พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.2 รับสมัครประชาชนที่สนใจเข้าร่วมฝึกอบรมในหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.3 จัดฝึกอบรมและฝึกทักษะการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.4 ประเมินผลการฝึกอบรมและฝึกทักษะการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.5 ติดตามผลหลังจากการฝึกอบรม 3 เดือน

แผนการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ปี 2556			ปี 2557				
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย.	พ.ค
1. จัดทำร่างและรายละเอียดโครงการ	→							
2.ปรับรายละเอียดโครงการตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา		→						
3. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า		→	→	→				
4. ดำเนินโครงการ				→	→			
5. ติดตาม ประเมินผลโครงการ และรายงานผลการดำเนินโครงการ					→	→	→	→

ตัวชี้วัด

หลักฐานที่เป็นรูปธรรมที่สามารถสังเกต และวัดแสดงว่าได้เกิดผลตามวัตถุประสงค์แล้วระบุตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ เช่น

1. ประชากรที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วสามารถการออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า เพื่อใช้ในครัวเรือน และสามารถประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

2. ประชากรที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วสามารถรวมกลุ่ม เพื่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

<u>ผลผลิต (Out put)</u> ประชากรผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้และทักษะ ในการออกแบบและตัดเย็บกระเป๋าผ้า

<u>ผลผลิตเชิงคุณภาพ</u> ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในการออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ผลลัพธ์ (Out come) ประชากรผู้เข้าฝึกอบรมการออกแบบกระเป๋าผ้าสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในครอบครัวจะทำให้ลดค่าใช้จ่าย และหรือสามารถประกอบเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

ผลลัพธ์เชิงปริมาณ ประชากรผู้เข้าฝึกอบรมสามารถออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ประกอบเป็นอาชีพเสริม

ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ สามารถผลิตสินค้า โดยออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และจัดตั้งกลุ่มผลิตสินค้าชุมชนได้

การประเมินผลโครงการ

- ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการนี้ก็คือ ทำให้ประชากรมีอาชีพ หรืออาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้สภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

งบประมาณค่าใช้จ่ายประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 จัดทำหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า พฤศจิกายน 2556 – มกราคม 2557

ครั้งที่ 2 เดินทางไปประชาสัมพันธ์ ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก วันอาทิตย์ที่ 12 มกราคม 2557

ครั้งที่ 3 เดินทางไปจัดอบรม การตัดเย็บกระเป๋าผ้า วันอาทิตย์ ที่19 มกราคม 2557 ณ บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ครั้งที่ 4 เดินทางไปจัดอบรม การตัดเย็บกระเป๋าผ้า วันอาทิตย์ ที่ 26 มกราคม 2557ณ บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ครั้งที่ 5 เดินทางไปจัดอบรม การตัดเย็บกระเป๋าผ้า วันอาทิตย์ ที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ณบ้านนายก องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ครั้งที่ 6 เดินทางไปประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ บ้านนายก องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

รูปภาพโครงการส่งเสริมอาชีพ



การลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม 19 มกราคม 2557



การเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า



การแบ่งกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติ





การสร้างแบบกระเป๋าผ้า





การวางแบบและตัดผ้า



การวางผ้าตัดแบบกระเป๋าผ้าแบบมีซิบ



การขั้นตอนการเย็บกระเป๋าผ้าแบบต่าง ๆ



อาหารและอุปกรณ์ในการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ



ผลงานหลังจากฝึกอบรมแล้ว 3 เดือน มีการเย็บออกจำหน่าย

ภาคผนวก ญ

คู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จัดทำโดย

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต

การบริหารและการจัดการการศึกษา

คำนำ

คู่มือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของปริญญานิพนธ์เรื่องการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ประกอบด้วย 3 ห่วงได้แก่ เหตุผล พอประมาณ ภูมิคุ้มกันและ 2 เงื่อนไขได้แก่ ความรู้ และคุณธรรม รวมทั้งแนวคิดของเดมมิ่งมาผสมผสานเป็นแนวคิดในการส่งเสริมอาชีพ ซึ่งคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในการนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนแนะนำในการจัดทำคู่มือเล่มนี้ ข้อบกพร่องใดๆในคู่มือเล่มนี้ผู้เขียนขอรับไว้เพื่อการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

ขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

นิสิตปริญญาเอก

สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

หน้า

บทนำ

ความเป็นมา.....413

วัตถุประสงค์ของคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. 415

ประโยชน์ของคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.. 415

กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้คู่มือ..... 415

ข้อจำกัดของคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 415

บทที่ 1 ศึกษาความรู้..... 416

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 416

กระบวนการ PDCA..... 420

การส่งเสริมอาชีพ..... 422

คุณธรรม..... 423

บทที่ 2 การปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 430

วางแผน (Plan) ..... …… 430

ขั้นปฏิบัติ (Do) ..... …433

ขั้นตรวจสอบ (Check)..... ……449

การสังเคราะห์ (Action).....444

ความยั่งยืน (Sustainable)..... ……. 445

บทที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุผล พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน..... 447

บทที่ 4 การนำรูปแบบไปใช้..... 449

บรรณานุกรม..... 453

ภาคผนวก ก..... 454

ภาคผนวก ข..... 457

ภาคผนวก ค..... 459

ภาคผนวก ง..... 461

ภาคผนวก จ..... 477

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ฉ..... 482
ภาคผนวก ซ..... 512

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพประกอบที่ 1 รูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 414
ภาพประกอบที่ 2 การศึกษาความรู้และคุณธรรม..... 416
ภาพประกอบที่ 3 คุณธรรมในการทำงาน..... 417
ภาพประกอบที่ 4 เหตุผลในการดำเนินงานขั้นวางแผน..... 420
ภาพประกอบที่ 5 พอประมาณในการปฏิบัติงาน..... 424
ภาพประกอบที่ 6 การสาธิตการเย็บหูกระเป๋า..... 428
ภาพประกอบที่ 7 การฝึกปฏิบัติในการตดและการเย็บกระเป๋าผ้า..... 429
ภาพประกอบที่ 8 การแลกเปลี่ยน..... 429
ภาพประกอบที่ 9 ภูมิคุ้มกันในกระประเมินผล..... 431
ภาพประกอบที่ 10 ภูมิคุ้มกันในการสังเคราะห์..... 444
ภาพประกอบที่ 11 ผลผลิตของกลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้า..... 445
ภาพประกอบที่ 12 การรวมกลุ่มอาชีพ..... 446

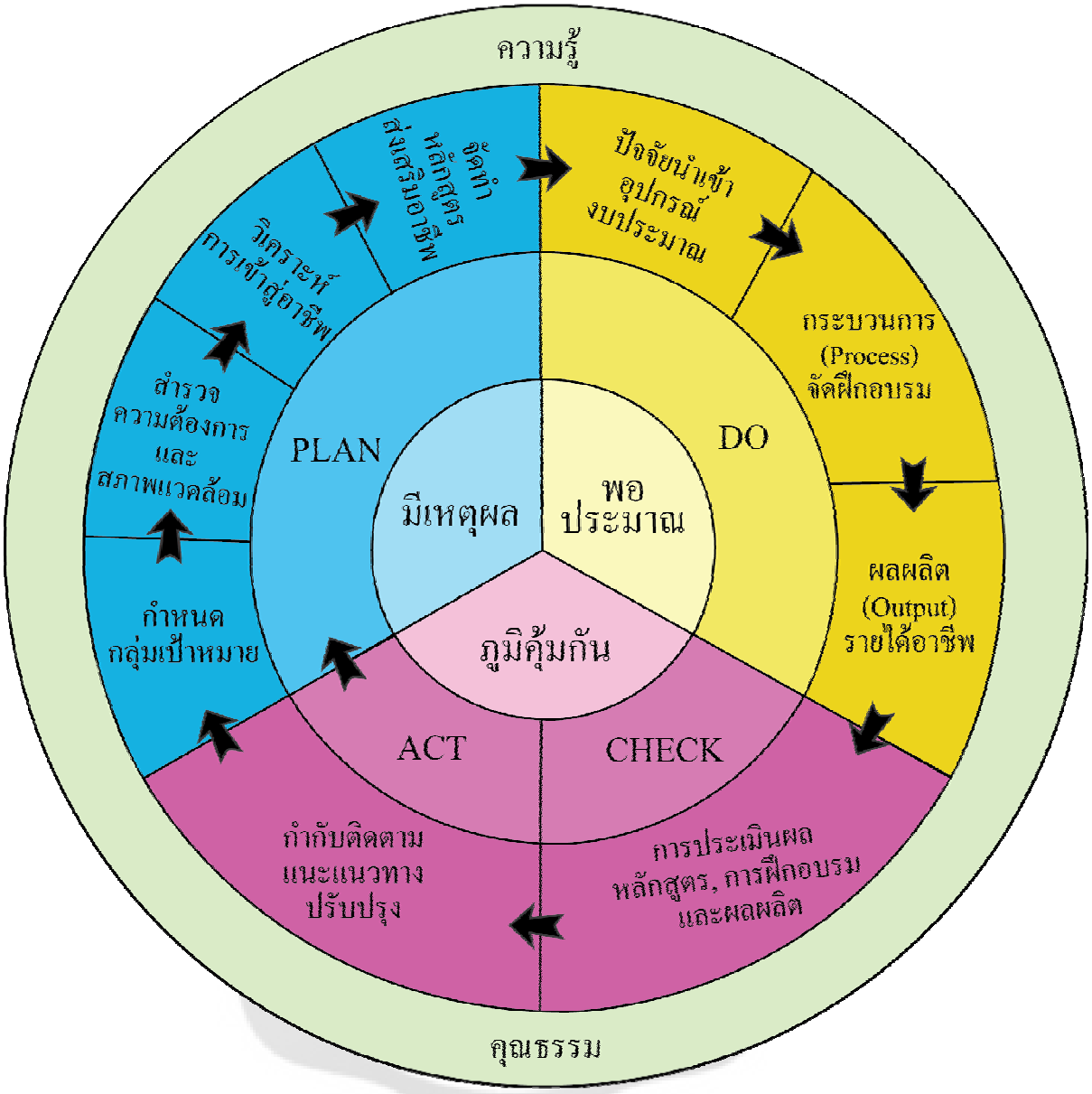
บทนำ

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 คือ มาตรา 78 วรรค 1 ได้กำหนดให้ “รัฐต้องบริหารราชการแผ่นดิน ให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่งคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ” ในหมวดแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ มาตรา 83 ได้กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”(สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.2550) และแผนพัฒนาฯฉบับที่11 (พ.ศ.2555-2559) ได้ระบุว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงในชุมชน สนับสนุนการนำภูมิปัญญามาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้า บริการ เพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการกระจายรายได้ของครัวเรือน และความเหลื่อมล้ำของรายได้ ผลประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจส่วนใหญ่ตกอยู่กับคนรวยกลุ่มเล็กๆ ยังไม่กระจายไปสู่คนกลุ่มใหญ่ของประเทศ กลายเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างเห็นได้ชัด พร้อมกันนี้ยังมีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น

ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาประเทศเสียใหม่ให้เกิดความยั่งยืนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ด้วยการพัฒนาบุคคล พัฒนาอาชีพ และพัฒนาองค์การ โดยระดมความร่วมมือจากทุกๆส่วนในสังคมตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน เอกชน และสถานประกอบการต่างๆ มาร่วมจัดการศึกษา ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาทักษะฝีมือ

จากปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือด้วยการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการนี้เพื่อให้หน่วยงานต่างๆที่มีการส่งเสริมอาชีพได้มีวิธีการดำเนินการไปในรูปแบบเดียวกันคือ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแบบการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข และนำวงจร PDCA มาพัฒนาขั้นตอนการดำเนินงานการส่งเสริมอาชีพอย่างเป็นระบบ โดยในแต่ละขั้นตอนของ PDCA มีการคิดวิเคราะห์ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังภาพประกอบที่ 1 ต่อจากนั้นได้จัดทำคู่มือการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้นำไปใช้ ใช้ได้อย่างถูกต้อง



ภาพประกอบที่ 1 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจัดทำขึ้นสำหรับ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพให้ดำเนินการไปในรูปแบบเดียวกัน

2. เพื่อใช้ตรวจสอบสถานะของการดำเนินงานโครงการส่งเสริมอาชีพ รวมถึงปัญหาอุปสรรค และผลกระทบที่เกิดขึ้นไปสู่การปรับปรุง และพัฒนาการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากคู่มือของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ผู้นำชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน สามารถนำคู่มือไปใช้อย่างเป็นระบบ ในการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความรู้และคุณธรรม

2. เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพอย่างยั่งยืน จะส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ เพื่อลดปัญหาของสังคม

3. เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่ดี สามารถสร้างความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรกับประชาชน

กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้คู่มือ

1. การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
2. อาจารย์มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยต่างที่มีหน้าที่ส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน
3. ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. แหล่งเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
6. หน่วยงานที่จัดกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ

ข้อจำกัดของคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จะต้องมี

1. ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. คุณธรรม
3. ต้องทราบกระบวนการ PDCA
4. ความรู้การส่งเสริมอาชีพ

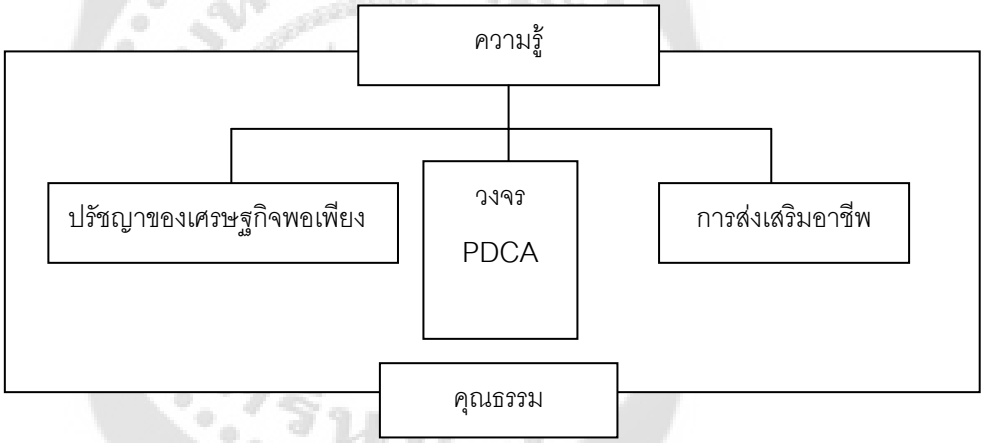
บทที่1

ความรู้

การนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ จะต้องมีความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการของวงจร PDCA และการส่งเสริมอาชีพ ซึ่งการส่งเสริมอาชีพประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ความรู้ ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวางแผน (Plan) ขั้นตอนที่ 3 เป็นการปฏิบัติ (Do) ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบ (Check) ขั้นตอนที่ 5 กระทำ (Action) ขั้นตอนที่ 6 ความยั่งยืน (Sustainable)

ความรู้

ความรู้ คือความรอบรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วงจร PDCA และการส่งเสริมอาชีพ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 ห่วงได้แก่ เหตุผล พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ความรู้ และคุณธรรมมาเป็นหลักคิด และใช้หลักการของวงจร PDCA มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการส่งเสริมอาชีพ โดยปฏิบัติตามขั้นตอนดังภาพประกอบที่ 2 ต่อไปนี้



ภาพประกอบที่ 2 การศึกษาความรู้และคุณธรรม

การศึกษาหาความรู้ต้องศึกษาอย่างกว้างขวางหลายด้าน เช่นด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการ PDCA และการส่งเสริมอาชีพ แล้วนำมาบูรณาการเข้าด้วยกันโดยมีข้อมูลดังนี้

1. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักคิด และหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเพื่อนำไปสู่ความพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน ของคนไทย สังคมไทย ให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ ทางด้านสังคม ทางด้านสิ่งแวดล้อม และทางด้านวัฒนธรรม ถ้าใช้หลักความพอเพียงเป็นหลักแนวคิด และหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ก็จะสามารถอยู่ได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และปรับตัวพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 3 ห่วง และ 2 เงื่อนไข อันเป็นหลักยึดสำคัญเป็นแนวของผู้ปฏิบัติ ความพอเพียงประกอบด้วย3 ห่วงดังนี้

ห่วงที่ 1 มีเหตุผล หมายถึง การรู้จักวิเคราะห์ตนเอง ชุมชน สังคมอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจประกอบอาชีพหรือลงทุนทำธุรกิจ ซึ่งการตัดสินใจจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาด้วยความเที่ยงตรง ปราศจากอคติ จากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ เช่นการที่จะประกอบอาชีพหรือทำธุรกิจ เราต้องค้นพบตัวเราเองก่อนว่าเรารักในงานอะไรเรามีความถนัดในด้านไหน และดูสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เราอยู่มีทรัพยากรอะไรบ้างในท้องถิ่นที่จะเอื้ออำนวยในงานอาชีพ สังคมหรือหน่วยงานของรัฐพอที่จะสนับสนุนในอาชีพ

ตัวอย่างเช่น มีเหตุผลในการส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนที่หมู่ 2 และหมู่ 4 ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพราะการออกสำรวจประชาชนตามหมู่บ้าน ทั้งหมด 7 หมู่ พบว่าประชาชนมีอาชีพหลักทำการเกษตร และมีเวลาว่างจากการเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและต้องการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ และกลุ่มประชาชนที่เคยรับจ้างเย็บกางเกงเลส่งตลาดโบ้เบ้ ปัจจุบันทางตลาดโบ้เบ้ไม่ได้มาจ้างเย็บกางเกงเลแล้ว ทำให้พวกเขามีรายได้ลดลง และที่องค์การบริหารส่วนตำบลหมู่ 4 มีจักรให้ประชาชนเย็บผ้าส่งตลาดโบ้เบ้ ซึ่งเป็นจักรอุตสาหกรรมมีอยู่ 3 เครื่อง จักรโพ้ง 1 เครื่อง และที่หมู่ 2 ชาวบ้านมีจักรอุตสาหกรรม 2 เครื่อง จักรโพ้ง 2 เครื่อง จากการสำรวจประชาชนที่ต้องการฝึกอบรมงานเย็บกระเป๋าผ้าเป็นอาชีพคิดเป็นร้อยละ 40 ของอาชีพที่ทำการสำรวจทั้งหมด 5 อาชีพ (เป็นอาชีพที่ประชากรต้องการมากสุดจากอาชีพที่ทำการสำรวจ) และในการเข้าสู่อาชีพมีความเป็นไปได้เพราะประชาชนมีเวลาว่างงานในช่วงบ่าย และมีเวลาว่างหลังฤดูเก็บเกี่ยวเป็นเวลา 1-2 เดือน และส่วนใหญ่อายุ 41 -50 ปี

ห่วงที่ 2 ความพอประมาณ หมายถึง การทำอะไรที่พอเหมาะพอควร สมดุลกับสภาวะแวดล้อม กำลังทรัพย์ และศักยภาพของตนเอง หรือมีความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความพอประมาณของแต่ละคนในแต่ละช่วงเวลามีความพอประมาณที่ต่างกัน เช่น เรามีเงินลงทุนในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าเท่าไร เราก็ลงทุนเพียงเท่านั้น ไม่ต้องไปกู้เงินมาลงทุน โดยทำธุรกิจเล็กๆก่อนและธุรกิจดีขึ้นก็ค่อยๆขยายตัว (ทำธุรกิจให้เหมาะสมกับเงินทุน)

ตัวอย่าง เงินลงทุนทำธุรกิจตัดเย็บกระเป๋าผ้าอยู่ 5,000 บาท ในที่นี้เราก็ซื้อจักรเย็บผ้ามือสองขนาดเล็กราคาประมาณ 2,000 บาท จักรโพ้งมือสองราคาประมาณ 1,800 บาท และซื้ออุปกรณ์ในการตัดเย็บผ้าแต่ละชนิดสินค้าแบบพอประมาณเช่นซื้อกรรไกรตัดผ้า 1 อันๆละ 120 บาท กรรไกรตัดกระดาษ 1 อันๆละ 45 บาท ดินสอสี 3 สีๆละ 8 บาท = 18 บาท ที่เลาะผ้า 1 อันๆละ 10 บาท และซื้อเข็มหมุด 1 กล่อง ราคา 100 บาท รวมราคาอุปกรณ์ในการตัดเย็บทั้งหมดประมาณ 293 บาท และซื้อ

ผ้าทำกระเป๋า (การผ้าควรซื้อยกม้วนจะถูกกว่าเช่นม้วนหนึ่งมี 30 เมตร หน้ากว้าง 60 นิ้ว ราคา 600 บาท และสามรถตัดกระเป๋าได้ เมตรละ 6 ใบ จะได้กระเป๋า 180 ใบ) และซื้ออุปกรณ์ในการแต่งกระเป๋า เช่นซิบ กระดุม มาใช้ประดับให้สวยงามจะมีหรือไม่มีก็ได้ ในราคาประมาณ 200 บาท รวมเป็นต้นทุนในการทำกระเป๋า = 2,000 + 1,800 + 293 + 600 + 200 = 4,893 บาท ยังมีเงินค่าเดินทางเป็นเงิน 107 บาท ขายกระเป๋าผ้าในราคาใบละ 38 บาท (ขายราคาส่ง ได้เงินทั้งหมด 6,840 บาท ก็คืนทุนแล้วและยังได้กำไร 1,840 บาท) และในการผลิตสินค้าผลิตอยู่ในระดับพอประมาณกับกำลังของตน และความต้องการตลาด พร้อมกันนั้นก็รับจ้างในการเย็บ ประชุนเสื้อผ้าไปด้วยจะทำให้ธุรกิจอยู่ได้ในช่วงระยะแรก ๆ ก่อน หรือเงินลงทุนไม่มีต้องกู้ยืมก็กู้พอที่กำลังของเราจะสามารถส่งหรือผ่อนได้และเครื่องจักรใช้ของมือสองก็สามารถทำอาชีพได้

ห่วงที่ 3 ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านการต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล การสร้างภูมิคุ้มกันด้วยวิธีแนะนำให้ประชาชนรู้จักรการออม รู้จักรักษาสมดุลในรายรับ รายจ่ายและมีเงินออม โดยการทำบัญชี รายรับ รายจ่าย ใช้จ่ายอย่างพอเพียง ต้องคุ้มค่า โดยสร้างประโยชน์และความสุขให้เกิดขึ้น รวมทั้งต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้นในสังคม และชุมชนจะเข้มแข็งเกิดจากความสามัคคี ความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้ชุมชนต้องมีการแบ่งปันกัน ช่วยเหลือกันเวลาตกทุกข์ได้ยาก

ตัวอย่าง ในการประกอบอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้าในด้านภูมิคุ้นกันคือ ก่อนการลงทุนต้องศึกษาทุกๆด้าน เช่นด้านการตลาด (ต้องค้นหาว่ามีที่ไหนที่ใช้สินค้านี้ และรับสินค้านี้ไปขาย ดังนั้นได้มีการติดต่อไปยังสถานศึกษาที่มีการให้นักเรียนใช้ถุงผ้าใส่ชุดพละและรองเท้า มหาวิทยาลัยที่มีการจัดสัมมนาต้องใช้ถุงผ้า) แหล่งเงินทุน (ดูว่ารัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนเท่าไร และการสนับสนุนด้านภาษีอย่างไรหรือหน่วยงานไหนบ้างที่สนับสนุนเงินลงทุน) การสนับสนุนจากภาครัฐ เช่นการส่งเสริมในการออกร้านขายสินค้าของจังหวัด และเมื่อลงทุนประกอบอาชีพแล้วก็ต้องมีการศึกษาหาความรู้ในเรื่องรูปแบบผลิตภัณฑ์แบบใหม่ และพยายามลดต้นทุนการผลิต เช่นนำเศษผ้ามาเย็บต่อกันทำเป็นกระเป๋าผ้า ที่มีศิลปะ เพื่อลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้การสร้างภูมิคุ้มกันด้วยวิธีการรวมกลุ่มอาชีพขึ้นเพื่อขยายธุรกิจ (ในการรวมกลุ่มอาชีพเป็นการช่วยกันลงทุนคนละน้อย จำนวนหลายคนก็ทำให้เป็นเงินทุนที่มากและเป็นธุรกิจที่ใหญ่ขึ้นได้)

ส่วน 2 เงื่อนไข คือการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย

เงื่อนไขที่ 1 ความรู้ หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านและความรอบคอบระมัดระวัง การนำเอาหลักวิชาการมาใช้จะต้องรู้จริง รอบรู้ ไม่เอามาทดลองใช้

อย่างรู้ไม่แท้จริง เพราะจะมีโอกาสพลาดสูง ถ้ารู้จริงแต่ไม่รอบคอบ ก็ไม่ได้ ซึ่งหลายครั้งที่เกิดปัญหามาจากความไม่รอบคอบ

ตัวอย่าง ในการจัดทำหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้าต้องเลือดผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องงานผ้าอย่างแท้จริง (ตัวอย่างภาคผนวก ข) และในการวางแผนการผลิต ถ้าไม่รอบคอบตั้งแต่ต้นทางคือเรื่องวัตถุดิบ จนกระทั่งถึงปลายทาง คือการนำออกสู่ตลาดและจัดส่งสินค้าก็มีโอกาสที่จะนำไปสู่ความไม่ยั่งยืนในอาชีพได้อย่างมาก

การศึกษาเรียนรู้ เป็นการสร้างโอกาส และแสวงหา ทักษะอาชีพ เพื่อลดรายจ่าย และเสริมสร้างศักยภาพในการพึ่งตนเอง โดยเข้าอบรมอาชีพกับหน่วยงานต่างๆที่ดำเนินการสอนอาชีพที่เป็นหน่วยงานของรัฐ หรือเรามีอาชีพอยู่แล้วแต่ต้องการพัฒนามากยิ่งขึ้นก็ดำเนินการทำเรื่องไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ ซึ่งเป็นการช่วยต่อยอดความคิดพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆและเกิดแนวคิดการบริหารจัดการ เช่นการตัดเย็บกระเป๋าผ้าในช่วงเดือนที่ 2 ประสบปัญหาทางการตลาด เราก็วิเคราะห์ปัญหามาจากอะไร (โดยลงไปสัมภาษณ์จากผู้บริโภคในกลุ่มท้องตลาดว่าต้องการที่จะใช้กระเป๋าผ้ารูปทรงแบบใด ในที่นี้คืออยากได้สีสดใส มีลวดลายต่างๆ ใบขนาดไม่ใหญ่ มีซิบ) จึงได้นำกลับมาปรับปรุงรูปแบบกระเป๋าเป็นใบเล็ก และเอาผ้ามาต่อสลับสายให้เกิดความสวยงาม

เงื่อนไขที่ 2 คุณธรรม เป็นสิ่งที่จะต้องเสริมสร้างให้ผู้ที่จะประกอบอาชีพจะต้องมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตต้องเริ่มจากการรู้จักการให้ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ มีน้ำใจ แบ่งปัน และคนที่ได้รับการแบ่งปันการแบ่งปันก็นึกถึงบุญคุณของผู้ให้ มีความรู้สึกเป็นมิตร มีความสามัคคี ซึ่งความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้ชุมชนต้องมีการแบ่งปันกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นต้องทำงานอย่างโปร่งใส มีการเลือกตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และสามารถตรวจสอบทางด้านการเงินได้ (ควรมีผู้รับผิดชอบทางการเงินขั้นต่ำ 2 คน) มีการประชุมชี้แจงเป็นระยะ และทุกคนต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ขยันศึกษาหาความรู้ เช่นทำอย่างไรให้ธุรกิจของเราอยู่รอด และตอบสนองผู้บริโภค ต้องศึกษาคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ ๆ มาทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ (คุณธรรมในเรื่องความเพียรพยายาม)

ตัวอย่าง ในการตั้งกลุ่มอาชีพมีการเลือกหัวหน้ากลุ่ม (การลงคะแนนเสียง) โดยเลือกนางยุพา ทอหุล เป็นหัวหน้าเพราะเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีคนรู้จักมาก ส่วนนางมณเทียน เจียรสถิต และนางศิริรัตน์ ศรีวิเศษ เป็นสมาชิกกลุ่ม ส่วนแบ่งตามจำนวนชิ้นงาน เช่นรับงานตัดเย็บกระเป๋ามา 100 ใบ เขาแบ่งงานกันไปทำเท่าๆกันหรือตามความสามารถ และเขาจะคิดต้นทุนค่ากระเป๋าผ้าต่อใบ (ต้นทุนค่าอุปกรณ์ และค่าแรงงานใบละ 8 บาท) จำนวน 100 ใบเป็นเงินเท่าใดก่อน

และมาหักออกจากราคาขายที่เหลือหักไว้ 50% ไว้ใช้ในการลงทุนครั้งต่อไป และอีก50% มาแบ่งกันโดยคิดต่อใบ

2. กระบวนการ PDCA

PDCA คือวงจรที่คิดค้นโดย Dr. William Edwards Deming ได้พัฒนาวงจร PDCA ขึ้นมาจากแนวคิดของ Dr. W.A. Shewhart และวงจร PDCA คือวิธีการที่เป็นขั้นตอนในการทำงานให้งานเสร็จอย่างถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาที่ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ (Act) ดังนั้นการหมุนวงล้อเดมมิ่ง (PDCA) อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิชญ์ณัฏฐา งามมีศรี. 2552: 38-41)

อุทัย บุญประเสริฐ (2545: 76) ได้เสนอว่าวงจร PDCA หรือวงจรเดมมิ่ง คือแนวความคิดในการพัฒนากระบวนการ (Process Improvement) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำเสนอโดย ดร.เดมมิ่ง และถือว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานของวิธีการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน กระบวนการพัฒนาประกอบด้วย

1. Plan คือการวางแผน จะครอบคลุมในเรื่องการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการแก้ไข และจัดทำแผนดำเนินงานองค์ประกอบทั้ง 4 ของวงจร PDCA นั้น ขั้นตอนการวางแผนเป็นเรื่องสำคัญการกำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิธีการและขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมายวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร ในการจัดทำแผนจำเป็นจะต้องมีการระบุข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีผลต่อแผน เช่น ทรัพยากรมนุษย์ วัตถุดิบ เงินทุน ระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาหาวิธีการที่เป็นได้ภายใต้ข้อจำกัด ในแผนควรกำหนดวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ เพื่อการตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวมีการวางแผนที่ดี และมีการปฏิบัติตามแผนอย่างถูกต้อง

2. Do คือการลงมือปฏิบัติ หลังจากจบจากการวางแผน แล้วก็เข้าสู่ขั้นตอน การปฏิบัติงาน ที่เสนอไว้ ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้คือ

2.1 สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และเห็นความจำเป็นของงาน

2.2 ให้ผู้รับผิดชอบรับรู้เนื้อหา และดำเนินการตามแผนที่กำหนด

2.3 ให้มีการศึกษา และฝึกอบรม เพื่อดำเนินการตามแผนอย่างถูกต้อง

2.4 จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนด และเมื่อต้องการ

3. Check คือการตรวจสอบผลการปฏิบัติ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรค ต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพ ของการดำเนินงานต่อไป ในการตรวจสอบและการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยว่าการปฏิบัตินั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

4. Action **คือ** การปรับปรุง แก้ไข งานให้ดีขึ้น ในกรณีที่ผลงานออกมาไม่ได้ตามเป้าหมาย ก็ไม่มีใครทำอะไรต่อ และยิ่งงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ พนักงานก็จะทำเหมือนเดิม ซึ่งทำให้องค์กรไม่พัฒนา ดังนั้นแนวทางแก้ไข คือ กรณีที่ทำงานไม่ได้เป้าหมาย หัวหน้าทีมงาน จะต้องทำการปรับแผนงาน (Adjust plan) โดยเน้นในประเด็นวิธีการ (How) และในกรณีที่ทำได้ตามแผนที่กำหนดไว้ หัวหน้าทีมงาน จำเป็นที่จะต้องทำการ สั่งการ (Command) ให้ทุกฝ่าย ตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้นเพื่อที่องค์กรจะได้พัฒนาต่อไปไม่สิ้นสุด (Action to improvement)

การนำ PDCA ไปใช้กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียง PDCA สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการในการทำงานให้มีคุณภาพได้เป็นอย่างดี ดังเช่น

1. P = Plan: **วางแผน** กิจกรรมที่ปฏิบัติโดยใช้หลักความมีเหตุผลคือ

1. ศึกษาสภาพปัญหา และสำรวจสภาพแวดล้อม เช่น ศึกษาปัญหาของประชาชนหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีปัญหาอะไร และผู้นำประชาชนกับประชาชนมีสัมพันธภาพอันดีต่อกัน (เช่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนในตำบลของตน) และสำรวจสภาพแวดล้อมเช่นจำนวนประชาชน อายุของประชาชนในท้องถิ่น อาชีพหลักของประชาชน และเวลาว่างงานของประชาชน

2. วิเคราะห์ปัญหา จากการสำรวจข้อมูล และพบว่ามีปัญหาในเรื่อง ต้องการรายได้เพิ่ม ต้องการมีอาชีพที่มั่นคง และจะแก้ปัญหาโดยการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ ต้องวิเคราะห์ต่อไปอีกว่าจะส่งเสริมอาชีพอะไร โดยอาชีพนั้นต้องให้สัมพันธ์กับทรัพยากรในท้องถิ่นจะได้ลดต้นทุนในการผลิต และเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ประชุมวางแผนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้นำชุมชนและคณะครู เพื่อจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ หรือกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตได้แก่

3.1 การตระหนักให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เห็นคุณค่าของอาชีพและตนเอง

3.2 ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคิดวิเคราะห์ตัดสิน และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้

3.3 การสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น

2. D = Do: **ดำเนินการตามแผนโดยใช้หลักความพอประมาณ** กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้ คณะครูจัดโครงการส่งเสริมอาชีพโดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะในการปฏิบัติโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักสูตรอาชีพตามท้องถิ่น หรือหลักสูตรอาชีพที่ประชาชนในท้องถิ่นต้องการโดยจะต้องสอดคล้องกับท้องถิ่น ได้แก่ โครงการฝึกอบรมอาชีพการเกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง โครงการธนาคารขยะ และโครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการดำรงชีพ เพื่อแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน ในการจัดโครงการฝึกอบรมจะต้องจัดให้กับประชาชนที่ต้องการจริงๆ เตรียมเครื่องมืออุปกรณ์และสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนประชาชน รวมทั้งจำนวนผู้ช่วยวิทยากร ส่วนวิธีการฝึกอบรมก็ต้องเหมาะสมกับอายุของผู้เข้าฝึกอบรม

3. C = Check: **การตรวจสอบและประเมิน**กิจกรรมที่ปฏิบัติโดยใช้หลักภูมิคุ้มกันคือประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสนับสนุนผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการหรือทักษะทางวิชาชีพ โดยประเมินผลจากผลงานหรือผลผลิตของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประเมินผลจากแบบพึงพอใจ ประเมินผลจากขั้นตอนการฝึกอบรมและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การจัดโครงการส่งเสริมอาชีพมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. A = Action: **การปรับปรุงและแก้ไข** กิจกรรมที่ปฏิบัติโดยใช้หลักภูมิคุ้มกันคือ

4.1 โดยนำปัญหาที่เกิดขึ้นไปวิเคราะห์ถึงสาเหตุ และดำเนินการปรับปรุงแก้ปัญหา

4.2 พัฒนาการจัดการฝึกอบรม

4.3 นำผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมการแข่งขัน ในการประกวดผลงาน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น

3. การส่งเสริมอาชีพ

การมีอาชีพได้สนองตอบความต้องการพื้นฐานในส่วนลึกของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อสภาพจิตใจ สุขภาพกาย จิต สังคม และเศรษฐกิจทุกด้านของชีวิต อาชีพจะช่วยให้เรามีรายได้และนำมาจับจ่ายใช้สอย จึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญแก่มนุษย์ ดังนั้นเราต้องส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนเพื่อจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การส่งเสริมอาชีพ หมายถึง การดำเนินการที่มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต อันได้แก่การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอาชีพเพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ และการส่งเสริมอาชีพต้องนึกถึงทุนทางเศรษฐกิจ และสังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งควรทำการสำรวจข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดระดับความสำคัญของการส่งเสริมอาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2556: 1-6) กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมอาชีพประกอบด้วย

1. การศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นโดยคำนึงปัจจัยองค์ประกอบที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ เช่น ทุนทางเศรษฐกิจและสังคม ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค แหล่งทุนในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. แบ่งกลุ่มอาชีพ อาจแบ่งตามประเภทของการส่งเสริมสนับสนุนคือ กลุ่มอาชีพที่ต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ กลุ่มอาชีพพึ่งตนเองได้แต่ยังไม่แข็งแรง และกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็ง

3. การรวบรวมและจัดทำทะเบียนกลุ่มอาชีพ โดยแยกประเภทของอาชีพตามระดับของการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และประเภทของกลุ่มอาชีพ

4. การจัดระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมชุมชนแห่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลท้องถิ่น

5. การจัดทำแผนพัฒนาการส่งเสริมอาชีพ เพื่อกำหนดกรอบทิศทางการส่งเสริมอาชีพอย่างเป็นระบบ ทั้งในระดับครัวเรือน ระดับชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

6. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสามารถ ประสบการณ์ การแก้ปัญหาด้านอาชีพ

7. การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ สร้างและพัฒนาผลผลิตให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

8. การส่งเสริมและการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยม ทัศนคติ ต่อการประกอบอาชีพและต่อการดำเนินชีวิตให้กับประชาชนในทุกระดับ อันเป็นภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนโดยเฉพาะการสร้างลักษณะนิสัยการจดบันทึก การสังเกต การพัฒนาเรียนรู้ ความขยัน การประหยัด และออม ให้มีระดับปัจเจกบุคคล ระดับครัวเรือน ระดับชุมชน เช่นรายได้ ค่าใช้จ่าย การจดบันทึกบัญชีครัวเรือนเป็นต้น

9. การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารประสบการณ์ และการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่กันเป็นการสร้างความร่วมมือ

10. การติดตามประเมินผล การส่งเสริมอาชีพเพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน และยังเป็นการช่วยแก้ปัญหาให้กับประชาชน เพื่อพัฒนาอาชีพให้เจริญก้าวหน้า โดยการจัดฝึกอบรมในส่วนของความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ

จินตนา สุจจานันท์. (2549: 119) กล่าวว่าการส่งเสริมอาชีพของชุมชนมีแนวการดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น

2. การฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน กลุ่มอาชีพในท้องถิ่น เพื่อสร้างสมรรถนะการผลิต ตลอดจนส่งเสริมอาชีพ และสร้างโอกาส

3. ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ

4. การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ

5. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เกี่ยวกับอาชีพ

6. ส่งเสริมสนับสนุนประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในการจัดทำแผนการส่งเสริมอาชีพ

7. มีการติดตามประเมินผล การส่งเสริมอาชีพ

สรุปการส่งเสริมอาชีพเป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน โดยหลักสำคัญคือต้องให้ประชาชนที่เข้ารับการส่งเสริมอาชีพมีทักษะในอาชีพ และต้องนึกถึงผู้เข้ารับการส่งเสริมอาชีพว่าเขาต้องการให้ส่งเสริมอาชีพอะไรบ้าง โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้เข้ารับการส่งเสริมอาชีพต้องวิเคราะห์ตนเองว่า มีความสนใจอาชีพใด มีความถนัดด้านใด และความต้องการของตลาดต้องการสินค้าอะไร เราจำเป็นต้องศึกษาถึงรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินการ กระบวรการผลิต ผลตอบแทน ปัญหา และอุปสรรค พร้อมกับต้องวิเคราะห์ตนเองถึงความพร้อม เจตคติต่องานอาชีพนั้นๆ

2. การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การส่งเสริมอาชีพ ความเป็นไปได้ของการเข้าสู่อาชีพ และสร้างค่านิยมที่เป็นคุณธรรมพื้นฐานของการดำเนินชีวิต

3. จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพประกอบด้วย

3.1 การเขียนโครงการ

3.2 การเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ

3.3 จัดทำหลักสูตรอาชีพ (กำหนดเนื้อเรื่อง จุดประสงค์การเรียนรู้ ระยะเวลาในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ทางทักษะพิสัย และพุทธพิสัย)

3.4 ประชาสัมพันธ์ เช่นติดป้ายประกาศ ของเรื่องอาชีพที่จะส่งเสริม วัน เวลา สถานที่การจัดฝึกอบรม

3.5 ติดต่อวิทยากร ที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสมกับหัวข้อเรื่องที่จะบรรยาย

3.6 จัดหาสถานที่ติดต่อประสานงานในการจองสถานที่ เลือกสถานที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่กำหนดในหลักสูตร ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องมีพร้อม และสำรวจสถานที่ก่อนจัดการฝึกอบรม

3.7 จัดฝึกอบรมอาชีพ ตามความต้องการของประชาชน โดยมีหลักสำคัญคือต้องให้ประชาชนสามารถทำเป็นหรือต้องมีทักษะและสมรรถนะในอาชีพด้วย

3.8 ประเมินผลการฝึกอบรมอาชีพ

3.9 มีการติดตามผลงาน

คุณธรรม

ทุกคนในชาติต่างยอมรับว่า ลัทธิทุนนิยมในกระแสโลกาภิวัตน์ได้สร้างความเสียหายให้กับชาติบ้านเมืองของเราเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่อง “ความประพฤติ” ของคนในชาติ ที่หลายคนมาสามารถแยกแยะพฤติกรรมที่กระทำว่า สิ่งที่ดี “ควรทำ” และสิ่งใดไม่ดี “ไม่ควรทำ” จึงมีกระแสเรียกร้องให้นำคุณธรรมกลับมาสู่สังคมไทย

ความหมายคุณธรรม

คุณธรรม เป็นสิ่งฝังลึกอยู่ในตัวบุคคลซึ่งเรียกว่า จิตวิญาณ (Spiritual) ทำให้ประพฤติดีมีประโยชน์ต่อสังคมได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องมีคนบอกหรือเตือน จึงสามารถแนะนำให้ผู้อื่นประพฤติดีได้ และได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างในเรื่องคุณงามความดีให้กับคนอื่นในสังคม(วีรวิท คงศักดิ์. 2555:34)

กีรติ บุญเจือ. (2551:117). กล่าวว่าคุณธรรมเกี่ยวกับความสุจริต (Honesty) ซื่อตรง (Sincerity) และซื่อสัตย์ (Faithfulness) ทั้งสามนี้มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือเชื่อถือได้ มีลักษณะเหมือนกันก็ว่าได้ เพียงแต่เน้นกันอย่างมีความหมายคล้ายคลึงกัน คือเชื่อถือได้ มีลักษณะเหมือนกันก็ว่าได้ เพียงแต่เน้นกันอย่างละที่บนแผนที่ผืนเดียวกัน คือความสุจริตเน้นที่เหตุผลของความน่าเชื่อถือว่าผู้ปฏิบัติเองไม่ขัดแย้งตัวเองในกายวาจาและใจ ส่วนความซื่อตรงเน้นที่เหตุผลของความน่าเชื่อถือว่าไม่ทรยศหักหลังผู้ร่วมกิจการ และความซื่อสัตย์เน้นที่เหตุผลของความน่าเชื่อถือว่ามีความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน ทั้ง 3 อย่างล้วนแต่ปรากฏในคุณธรรม

ความสำคัญของคุณธรรม

เนื่องจากประชาชนได้พัฒนาสมอง และสติปัญญาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพเราต้องปลูกฝังคุณธรรมไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้ประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์เกิดการพัฒนาในทางที่ดี ส่งผลให้ชุมชนสังคมประเทศชาติสงบสุข และมั่นคง ดังนั้นคุณธรรมจริยธรรมจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนดังนี้

1. จะช่วยให้ชีวิตมนุษย์ดำเนินไปด้วยสงบสุข และราบรื่น ไม่พบอุปสรรค

2. จะช่วยให้มนุษย์ไม่เกิดการเผลอตัวเผลอใจ หรือลืมตัวในการกระทำความประพฤติปฏิบัติสิ่งใดที่จะระมัดระวังตนเองอยู่เสมอ ถือว่าทำให้มนุษย์มีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา

3. ช่วยให้ประเทศชาติมีระเบียบวินัย เพราะหากมนุษย์มีคุณธรรมและจริยธรรมก็จะไม่กระทำการสิ่งใดๆที่เป็นปัญหาต่อสังคมและประเทศชาติ

4. การประพฤติปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างที่ดีกับคนอื่น ๆ เป็นคุณประโยชน์แก่สังคมทำให้บุคคลอื่นไม่กล้าทำความผิดเป็นการควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น นอกจากจะทำเป็นตัวอย่างแล้วควรจะบอกกล่าวชี้ทาง และแนะนำสั่งสอนให้คนอื่น ๆ ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี

5. ช่วยให้มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีคุณค่า ยกตัวอย่าง ในการประกอบอาชีพที่สุจริต ผลงานที่สร้างสรรค์ออกมาจะเป็นประโยชน์แก่สังคมในการพัฒนาประเทศ

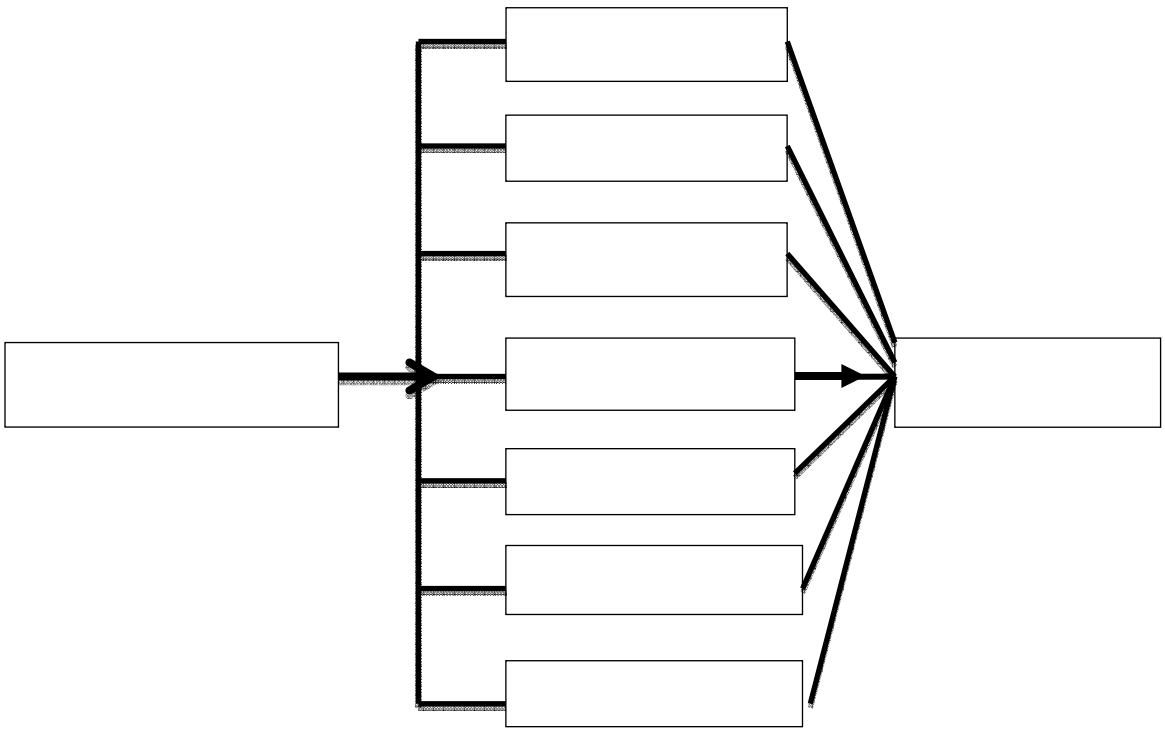
6. ช่วยให้เกิดการควบคุมการเจริญทางด้านวัตถุ และจิตใจมนุษย์ให้เจริญไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และสูงมาก มนุษย์จึงต้องพัฒนาจิตใจและปรับตัวเองให้มีการพัฒนา และยกระดับทางจิตใจให้เท่าทัน

7. ช่วยสร้างความมั่นคงทางจิตใจให้เกิดขึ้นกับมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลถึงสังคม และประเทศชาติในอนาคตต่อไป

ดังนั้นการที่ประชาชนมีคุณธรรมก็จะสามารถลดปัญหาหรือขจัดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับบุคคล สังคม และประเทศชาติ เมื่อทุกคนมีคุณธรรม และสังคมก็จะเกิดความสงบ สันติ สามัคคี และปลอดภัย ทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองต่อไป

คุณธรรมในการทำงาน

คุณธรรมในการทำงาน คือ คุณลักษณะที่ดีของความประพฤติ ปฏิบัติ และการแสดงออกทั้งทางกาย วาจาและใจ เพื่อให้การทำงานมีความสุข และประสบผลสำเร็จดังนี้



ภาพประกอบที่ 3 คุณธรรมในการทำงาน

1. **ความรับผิดชอบ**

คือ ความสำนึกในหน้าที่ และการกระทำของตนเองในการที่จะมุ่งมั่นปฏิบัติหรือจะกระทำสิ่งหนึ่งด้วยความเต็มอกเต็มใจ ผลที่ออกมาจากการปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้ายก็พร้อมจะยอมรับผิดและรับผิดชอบกับการปฏิบัตินั้น ๆ ความรับผิดชอบเป็นปัจจัยที่จะเกื้อหนุนให้บุคคลได้รู้จักปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม โดยสามารถแบ่งความรับผิดชอบเป็น ๒ ลักษณะคือ

1.1 รับผิดชอบต่อตัวเอง เป็นสิ่งที่บุคคลต้องตระหนัก และปฏิบัติในการส่งผลการปฏิบัติตนเองทั้งทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังตนเองให้รู้จักการหาเลี้ยงชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.2 ความรับผิดชอบต่อหน่วยงานและสังคม เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่บุคคลจะต้องตระหนักถึงบทบาท และหน้าที่ที่ตนเองพึงมีต่อหน่วยงานที่ตนเองทำพร้อมทั้งต่อสังคมที่ตนเองอาศัยโดยการกระทำใด ๆ จะต้องคำนึงถึงความเดือดร้อน ความเสียหายต่อสังคมส่วนรวม หากตัวเอง ขาดความรับความรับผิดชอบ เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานหรือสังคม การไม่ปฏิบัติตนตามกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตนตามกฎหมาย การไม่ช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติของส่วนรวมการขาดจิตสาธารณะก็จะส่งผลทำให้สังคมเกิดปัญหาได้ เป็นต้น

2. **มีวินัยในตัวเอง**

คือ ความสามารถในการควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติหน้าที่ตามข้อกำหนดกฎระเบียบ และบทบาทในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้ ถือว่าเป็นคุณธรรมที่สำคัญเนื่องจากคนที่มีวินัยในตัวเองจะมีความตั้งมั่นอยู่ในความดี คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จ เนื่องจากคนที่มีวินัยในตัวเองย่อมจะทำงานทุกอย่างให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และทำให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้าและประเทศชาติก็จะสงบสุขเรียบร้อย

3. **มีความซื่อสัตย์สุจริต**

คือ ความซื่อตรง มีจิตใจ ดีไม่คดโกง เป็นคุณธรรมเบื้องต้นที่จะทำให้หน่วยงานไม่เกิดความเสียหาย เนื่องจากมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงานไม่เห็นแก่ค่าจ้างหรือผลประโยชน์สิ่งล่อใจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เมื่อทำการผิดพลาดก็จะรู้จักปรับปรุงแก้ไข ยอมรับความผิดพลาดอย่างเต็มใจไม่โยนไปให้บุคคลอื่นหรือปัดความรับผิดชอบ ดังนั้นบุคคลใดที่มีความซื่อสัตย์สุจริตมักจะเป็นบุคคลที่มีสัจจะ ตรงต่อเวลาไม่มาทำงานสายหรือขาด โดยไม่จำเป็น อีกทั้งยังเป็นคนเสมอต้นเสมอปลายย่อมทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ และเป็นที่รักของเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

4. **มีสติไม่ประมาท**

ความมีสติไม่ประมาท คือ การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความรู้และทักษะความสามารถที่มีด้วยจิตสำนึกที่ดีและมีความรับผิดชอบ เมื่อเกิดปัญหาความผิดพลาดแม้เพียงเล็กน้อยก็จะแก้ไขได้

โดยทันที ไม่ปล่อยปละละเลยย่อมเป็นคุณสมบัติของคนที่มีสติสัมปะชัญญะในการทำงาน การรู้จักวางแผนอย่างเป็นระบบ เป็นลำดับขั้นตอน มีการแก้ไขปรับปรุงงานมีการประเมินผลงานถือว่าเป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบจึงทำให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย

5. **มีความวิริยะอุตสาหะ**

การมุ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสำนึกรับผิดชอบไม่ยอมแพ้หรือย่อท้อต่ออุปสรรคมีความอดทนอดกลั้น และมีความขยันขันแข็งหมั่นศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง อีกทั้งยังมีความพร้อมที่จะฝึกฝนตนเองให้เกิดทักษะความชำนาญสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในหน้าที่การงาน จนทำให้เกิดผลสำเร็จต่อตนเอง และส่งผลดีต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

6. **ความเสียสละ**

ความเสียสละในที่นี้ คือ ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว พร้อมที่จะยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตัวหรือเสียสละกำลัง แรงงาน อุทิศเวลาด้วยความเต็มใจเพื่อให้งานสำเร็จ ไม่คิดเล็กคิดน้อย ทำงานทุกอย่างด้วยความเต็มใจ อดทน แม้จะเหน็ดเหนื่อย เพราะต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ และที่สำคัญจะต้องคำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองเป็นหลัก

7. **ความสามัคคี**

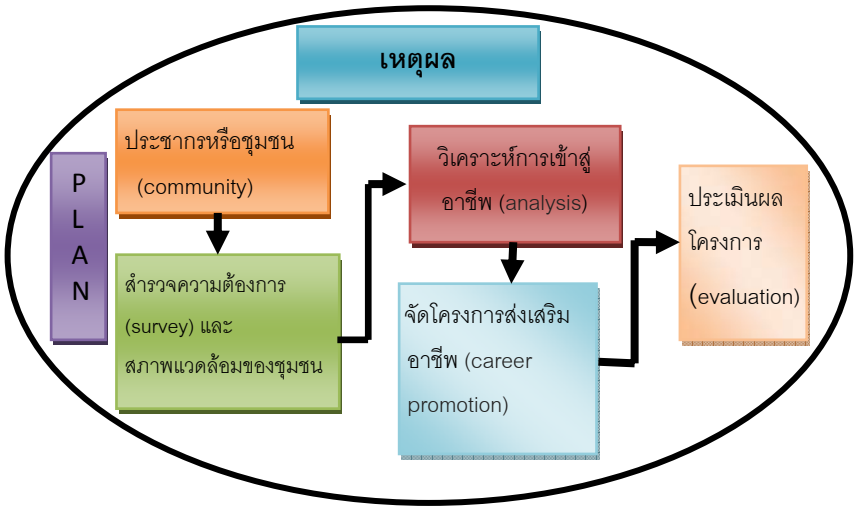
ความสามัคคี คือ การรวมน้ำใจเป็นหนึ่งเดียวกัน มีความมุ่งหมายให้งานที่ทำมีความสำเร็จโดย ไม่เกี่ยงงอน ความรักความสามัคคีกัน นอกจากจะทำให้หน่วยงานมีความเจริญรุ่งเรืองแล้วยังจะนำพาประเทศชาติให้เกิดความสงบ สันติ และรักใคร่ปรองดองกัน

บทที่ 2
การปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในการนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้นั้นนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมอาชีพ และกระบวนการ PDCA แล้วจะต้องดำเนินการดังนี้

วางแผน (Plan)

การวางแผนในการส่งเสริมอาชีพยึดหลักความมีเหตุผล ภายใต้ความรู้ และคุณธรรม มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาว่าประชาชนหรือชุมชนมีอยู่จำนวนเท่าใดอาศัยอยู่ที่ไหนบ้างที่ต้องการส่งเสริมอาชีพอย่างแท้จริง 2) สำรวจชุมชนว่าต้องการพัฒนาอาชีพอะไร และสภาพแวดล้อมของชุมชนเหมาะกับอาชีพอะไร ทรัพยากรในชุมชนมีอะไรบ้าง 3) ทำการวิเคราะห์การจะเข้าสู่อาชีพ โดยวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ในการเข้าสู่อาชีพ 4) จัดทำโครงการฝึกอาชีพ 5) ประเมินผลโครงการ โดยทั้งหมดอยู่ในกรอบของความรู้และคุณธรรมดังภาพประกอบที่ 4



ภาพประกอบที่ 4 เหตุผลในการดำเนินงานขั้นการวางแผน

จากภาพประกอบที่ 4 มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชาชนหรือชุมชน โดยเลือกกลุ่มประชาชน และทำการศึกษาประชาชนว่ามีอยู่จำนวนเท่าใด? อาศัยอยู่ที่ไหน? มีประชาชนที่ต้องการส่งเสริมอาชีพอย่างแท้จริงมีจำนวนเท่าไร? อยู่ที่ไหน? ทั้งนี้ต้องลงพื้นที่เก็บข้อมูลเช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ตนเอง/ครอบครัว หนี้สิน ความต้องการรายได้เพิ่ม ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในชุมชน และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ความเป็นอยู่ของ

ประชาชนว่าสมควรที่จะส่งเสริมอาชีพหรือไม่ โดยใช้หลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพ ถ้าสมควรดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพให้ดำเนินการในข้อที่ 2 ต่อไป

ตัวอย่าง ในที่นี้เลือกประชาชนที่ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพราะดำเนินการตามนโยบายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการช่วยพัฒนาในพื้นที่จังหวัดนครนายกตามโครงการของ สกอ.หนึ่งมหาวิทยาลัย หนึ่งจังหวัด ซึ่งโครงการนี้ทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้นำเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของสถาบัน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาคน พัฒนาชุมชน สังคมและสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริมองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพวิถีชีวิตของชุมชน ท้องถิ่น ประชาชนที่ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ มีอาชีพทำการเกษตร มีรายได้น้อย (4,000 – 5,000 บาทต่อเดือน) มีเวลาว่างงานในแต่ละวันและหลังจากฤดูเก็บเกี่ยว ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

2. การสำรวจ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล จะเป็นการเก็บข้อมูลพื้นที่ มีการเก็บข้อมูลด้านอาชีพ กลุ่มอาชีพ สถานภาพการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและข้อมูลอื่น อันเป็นการส่งเสริม สนับสนุนในการประกอบอาชีพ การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น โดยสำรวจจากประชาชนและชุมชนว่าต้องการพัฒนาอาชีพอะไร และสภาพแวดล้อมของชุมชนเหมาะกับอาชีพอะไร ทรัพยากรในชุมชนมีอะไรบ้าง อายุ เพศ อาชีพหลักที่ต้องการ อาชีพเสริมที่ต้องการ ทรัพยากรในท้องถิ่นเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพอะไร นำมาสรุปว่าจะส่งเสริมอาชีพอะไร ต่อจากนั้นทำการประสานงานและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ต้องการใช้ในการส่งเสริมอาชีพ (ตัวอย่างแบบสำรวจภาคผนวก ก)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำระบบฐานข้อมูล การจัดทำระบบฐานข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งวัตถุดิบ แหล่งทุนในท้องถิ่น แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำธรรมชาติ และปัจจัยพื้นฐานด้านแรงงาน ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน และข้อมูลของกลุ่มอาชีพ เป็นต้น โดยการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัด ตลอดจนโอกาส และศักยภาพในด้านต่างๆ ในพื้นที่ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่อันนำไปสู่ การแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งต้องวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพโดยการสำรวจข้อมูล เช่น อายุ เพศ การศึกษา ช่วงเวลาที่ว่างจากงาน ทรัพยากรในการประกอบอาชีพ (วัตถุดิบ เครื่องมือ และอุปกรณ์) วัฒนธรรมในท้องถิ่น เป็นต้น

ตัวอย่าง จากการสำรวจ (ตัวอย่างแบบสำรวจภาคผนวก ก) และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ได้ดังนี้

จุดแข็ง ในพื้นที่มีคณะองค์การบริหารส่วนตำบลที่เข้มแข็ง และให้ความร่วมมือที่ดี อายุงานของประชาชนที่ว่างงานอายุ 41- 50 ปี และสามารถพัฒนาได้ง่าย

จุดอ่อน ยังไม่มีการกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าและสร้างแรงจูงใจของประชาชนที่ชัดเจน

โอกาส เป็นชาวเกษตร และประมง มีเวลาว่างในช่วงบ่าย และหลังฤดูเก็บเกี่ยว อยู่ใกล้สถาบันการศึกษา

อุปสรรค น้ำมันราคาแพงทำให้เกิดต้นทุนค่าขนส่ง

นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์พบว่าทุกคนต้องการอาชีพเสริมมาเพิ่มรายได้และต้องการฝึกอบรมอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้า

4 จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพ โดยยึดหลักเหตุผลในข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 3 มาประกอบเพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพ (ตัวอย่างโครงการส่งเสริมอาชีพ ตัดเย็บกระเป๋าผ้า ภาคผนวก จ) ทั้งนี้โครงการส่งเสริมอาชีพต้องเหมาะกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมของประชาชน ในการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

4.1 การจัดทำหลักสูตรส่งเสริมอาชีพ และแบบประเมินผล (โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอาชีพนั้นๆประมาณ 5 คนมาช่วยชี้แนะแนวทาง เพื่อจัดทำหลักสูตรส่งเสริมอาชีพดังตัวอย่างภาคผนวก ง) โดยกำหนดเนื้อเรื่อง ระยะเวลาในการฝึกอบรมกำหนดไว้ 18 ชั่วโมง (รายละเอียดภาคผนวก ค) กำหนดสิ่งที่จะประเมินและตัวชี้วัดที่จะประเมินผล เช่น ต้องการประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะฝึกอบรม และหลังจากการฝึกอบรม ซึ่งมีตัวชี้วัดคือ ความรู้ทักษะการปฏิบัติขณะฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ทั้งนี้ตัวชี้วัดจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่จะประเมิน ระยะเวลาในการฝึกอบรม ซึ่งทาบา (Taba, 1962 : 422) ได้กล่าวถึงหลักสูตรมีองค์ประกอบดังนี้

4.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และสามารถทำได้จริง (ดังภาคผนวกหน้า ง)

ตัวอย่าง ในหน่วยเรียนรู้ที่ 1 เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรได้
2. สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรในการตัดเย็บได้
4. ใช้เครื่องจักรเย็บผ้าได้อย่างถูกต้อง

4.1.2 เนื้อเรื่องและประสบการณ์เรียนรู้ ควรเขียนอ่านเข้าใจง่าย และมีครบทุกจุดประสงค์ของการเรียนรู้

4.1.3 การประเมินผลโดยมีแบบการประเมินผลทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และการนำไปใช้

4.2 จัดทำเอกสารฝึกอบรม ต้องคำนึงถึงเนื้อเรื่องต้องอธิบายครบทุกขั้นตอน ควรมีรูปภาพประกอบเพื่อความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ตัวหนังสือต้องมีขนาดพอดีเช่น Cordia New 16 หรือดูอายุผู้เข้ารับการฝึกอบรมถ้าผู้สูงอายุควรขนาด Cordia New 18 เพื่อความสะดวกในการอ่าน และจัดทำเป็นเล่มเพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา

4.3 เตรียมวิทยากรที่มีความรู้ทางด้านอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้าเป็นอย่างดี และต้องเตรียมผู้ช่วยวิทยากรด้วยถ้าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนมาก

4.4 จัดหาสถานที่ฝึกอบรม ใช้สถานที่ราชการเช่นวัด โรงเรียน หรือสถานที่เอกชนที่เหมาะสมกับอาชีพเช่นบ้านกำนัน บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นต้น

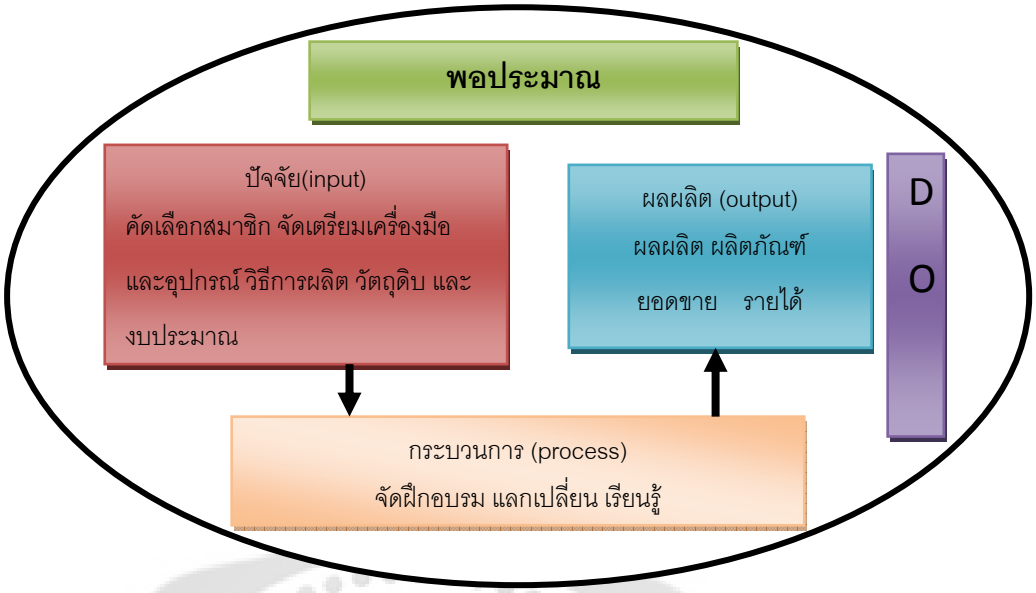
4.5 ทำการประชาสัมพันธ์เช่นติดป้ายประชาสัมพันธ์ในการจัดฝึกอบรม โดยต้องบอกถึงวัน เวลา สถานที่ และอาชีพที่จะจัดฝึกอบรม

4.6 จัดฝึกอบรม (โดยดูตัวอย่างจากปฏิบัติ (Do))

5. ประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพ เมื่อจัดฝึกอบรมอาชีพจะต้องมีการประเมินผลเพื่อจะได้ทราบผลงานที่ทำไปเป็นอย่างไรจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขได้ในครั้งต่อไป ซึ่งการประเมินผลโครงการมีการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากแบบประเมินผลความรู้ และแบบประเมินผลทางทักษะ (ตัวอย่างภาคผนวกหน้า ฉ) แบบประเมินผลจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้มีการติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อติดตามการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมอาชีพของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น ไปใช้ในการทำงานหรือยกระดับคุณภาพชีวิต นำข้อมูลมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นและกระบวนการฝึกอบรม โดยประเมินผลจากความพึงพอใจ หรือประเมินผลจากผลผลิต การนำไปประกอบอาชีพ การรวมกลุ่มอาชีพเป็นต้น

ปฏิบัติ (Do)

ในการปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพต้องยึดหลักความพอประมาณ ภายใต้ความรู้ และคุณธรรม มี 3 ขั้นตอน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) และ3) ผลผลิต (Output) ดังภาพประกอบที่ 5



ภาพประกอบที่ 5 พอประมาณในการปฏิบัติ

จากภาพประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย

1.1 ประชาชนที่จะเข้าอบรมโดยผ่านการวิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพคือ มีเวลาว่างที่สามารถประกอบอาชีพได้ รักในอาชีพ(เข้าอบรมด้วยใจสมัคร) และมีอายุไม่เกิน 60 ปี (ทั้งหมดนี้ได้จากแบบสอบถาม)

1.2 วัตถุดิบ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ที่จะต้องใช้ในการฝึกอบรมจะต้องมีพร้อม และพอเหมาะกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ปฏิบัติจริง รวมทั้งทรัพยากรในการผลิตควรมีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อความสะดวกและประหยัด (ตัวอย่างในที่นี้ ประชาชนที่หมู่ 2 และหมู่ 4 มีเครื่องจักรอุตสาหกรรม)

1.3 สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมจะต้องเหมาะสมกับกิจกรรมและเหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น ไม่ใหญ่ไป ไม่เล็กไป หรืออยู่ไกลจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำให้ไม่สะดวกในการเดินทาง (ในที่นี้ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ 2 และหมู่ 4 อยู่ห่างกันพอประมาณ จึงใช้สถานที่ที่ทั้งสองหมู่เดินทางมาได้สะดวก จึงได้จัดฝึกอบรมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้าที่บ้านท่าน องค์การบริหารส่วนตำบลหมู่ 2 เป็นจุดที่ทุกคนรู้จักรเดินทางไปมาได้สะดวกและมีสถานที่จัดฝึกอบรมอาชีพได้ รวมทั้งที่บ้าน อบต. ได้มีเครื่องจักรอุตสาหกรรม และจักรโพ้ง)

1.4 งบประมาณที่จะใช้ในการฝึกอบรม โดยจัดให้สอดคล้องกับลักษณะเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น จำนวนประชาชนที่เข้ารับการอบรม มีจำนวนพอดีกับวัตถุดิบ

เครื่องมือ อุปกรณ์ งบประมาณการสนับสนุนอาจขอจากภาครัฐ (ในที่นี้ได้งบประมาณสนับสนุนให้จัดโครงการส่งเสริมอาชีพจากทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

1.5 วิทยากรต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องอาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างดี และมีจำนวนผู้ช่วยวิทยากรที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (อาจารย์ที่มีความรู้ที่สามารถตัดเย็บกระเป๋าผ้าได้ และมีผู้ช่วยวิทยากรอีก 2 ท่าน)

2. กระบวนการ (Process) คือการจัดฝึกอบรมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และรายได้ของชุมชนให้ดีขึ้น โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไปที่สนใจในอาชีพ (การตัดเย็บกระเป๋าผ้า) ด้วยการจัดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น และเป็นอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและเหมาะสมกับท้องถิ่น ชุมชนมีส่วนร่วมในการเลือกอาชีพที่ตรงกับบริบทของชุมชนด้วยวิธีการสำรวจจากประชาชนในท้องถิ่น (จากแบบสำรวจภาคผนวก ก) ในการจัดฝึกอบรมต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แก่ วัย หรือ ประสบการณ์ เวลาที่ใช้ฝึกอบรม และการฝึกอบรมต้องให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะจากการเรียนรู้ กระบวนการผลิตต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม หรือไม่ทำให้บริเวณใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อน ในกระบวนการนี้จะต้องมีการประเมินผลงาน โดยมีแบบประเมินผล หรือแบบประเมินความพึงพอใจ (ตัวอย่างอยู่ในภาคผนวก ฉ)

<u>ตัวอย่าง</u> กระบวนการจัดฝึกอบรม (ภาพประกอบภาคผนวก ช) มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม

1.1 เตรียมอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการฝึกอบรมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า เช่น เข็มด้าย กรรไกรตัดผ้า กรรไกรตัดกระดาษ ดินสอสี เข็มหมุด ที่ร้อยด้าย ผ้าทำกระเป๋า

1.2 เตรียมติดต่อขอใช้สถานที่ (ติดต่อขอใช้สถานที่ ในที่นี้ใช้บ้าน อบต.สุรเดช ศรีรุ้ง) สถานที่ต้องเหมาะสม เช่นมีไฟฟ้าเพราะเครื่องจักรใช้ไฟฟ้า มีโต๊ะใช้ในการตัดเย็บ

1.3 เตรียมวิทยากร

1.4 เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม

2. วันฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพ การตัดเย็บกระเป๋าผ้า

2.1 ลงทะเบียนและแจะเอกสาร

2.2 ประธานกล่าวเปิดงานโครงการส่งเสริมอาชีพ การตัดเย็บกระเป๋าผ้า

2.3 แนะนำท่านวิทยากรให้กับประชาชน

2.4 วิทยากรทำการอธิบายเนื้อเรื่อง พร้อมกับสาธิต และให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกปฏิบัติงานเกิดทักษะ

3. ประเมินผลการฝึกอบรม

ในการจัดการฝึกอบรมมีการใช้เทคนิคการสอน และสื่อความหมายระหว่างผู้ที่เป็นวิทยากรกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน โดยนิยมใช้วิธีการต่างๆ เช่น การอธิบาย การสาธิต และการฝึกปฏิบัติ ในกระบวนการฝึกอบรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระดับที่ต้องการ เพื่อนำความรู้ ทักษะ และทัศนคติไปใช้ในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีที่ใช้ในการฝึกอบรมเช่น การอธิบาย การสาธิต และการฝึกปฏิบัติ

วิธีการอธิบาย (Method described)

1. การอธิบายตามลำดับขั้น กลวิธีนี้เหมาะที่จะใช้อธิบายกิจกรรม การปฏิบัติ หรือการเปลี่ยนแปลงที่เป็นกระบวนการ หรือเป็นกรรมวิธีซึ่งมีลำดับขั้นตอน เช่น การปรุงอาหาร การทดลองวิทยาศาสตร์ การเจริญเติบโตของพืชและสัตว์

2. การให้ตัวอย่าง กลวิธีนี้เหมาะที่จะใช้อธิบาย หลักการ หลักธรรม หรือวิธีการ หรือข้อความรู้บางอย่างซึ่งเข้าใจยาก เมื่อใช้ตัวอย่างประกอบ จะทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างกัน กลวิธีนี้เหมาะที่จะใช้อธิบายสิ่งที่ไม่เป็นที่คุ้นเคย หรือ สิ่งแปลกใหม่ โดยวิธีการนำไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นที่คุ้นเคย หรือรู้จักกันดีอยู่แล้วว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

4. การชี้สาเหตุและผลลัพธ์สัมพันธ์กัน กลวิธีนี้เหมาะที่จะใช้อธิบายเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันทางเหตุผลอาจจะอธิบายจากสาเหตุ ไปสู่ผลลัพธ์ หรือผลลัพธ์ไปสู่สาเหตุก็ได้

5. การให้นิยาม กลวิธีนี้เหมาะที่จะใช้อธิบายคำศัพท์ยาก หรือคำศัพท์ที่ยังเข้าใจไม่ตรงกันให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน

6. การกล่าวซ้ำด้วยถ้อยคำต่างออกไป จะใช้กลวิธีนี้เมื่อกล่าวไปแล้วยังไม่เป็นที่เข้าใจ จึงต้องกล่าวซ้ำอีกครั้ง เนื้อความเท่าเดิม แต่ใช้ถ้อยคำและผูกประโยคต่างออกไป

ลักษณะของการอธิบายจะเป็นระบบสื่อสารทางเดียว ยิ่งถ้ามีเวลาจำกัดโอกาสที่จะให้ผู้ฟังได้มีส่วนร่วมในการซักถาม หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อธิบายจะไม่มี ผู้อธิบายไม่สามารถประเมินได้ว่าเมื่อจบการอธิบายแล้วผู้ฟังมีความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งที่อธิบายมากน้อยเพียงใด ซึ่งอาจจะต้องพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดจากการอธิบายความสำเร็จของการอธิบายจะขึ้นอยู่กับความสามารถ และประสบการณ์ของผู้อธิบาย กล่าวคือผู้อธิบายบางคนสามารถอธิบายเรื่องที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ให้ผู้ฟังเกิดความสนใจเกิดความกระจ่างเกิดเป็นรูปธรรม นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ถ้าจะพิจารณาอย่างผิวเผินแล้วอาจคิดว่าการอธิบายเป็นสิ่งที่ง่าย สามารถใช้ได้ทุกโอกาส ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้วถ้าจะให้การอธิบายเกิดประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ มีส่วนที่ต้องดำเนินการ 2 ส่วน คือ การเตรียมตัวในการอธิบาย กับการอธิบาย เช่นในการส่งเสริมอาชีพการตัดเย็บ

กระเป๋าได้อธิบาย ในเรื่องอุปกรณ์ เครื่องมือในการตัดเย็บโดยบรรยายในเรื่องหน้าที่ของอุปกรณ์ในแต่ละชนิด วิธีการเก็บรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ พร้อมกับสาธิตการเก็บรักษาเครื่องมือเช่นกรรไกรตัดผ้า

ข้อดี

1. การอธิบายเป็นเทคนิคที่ง่ายต่อการใช้ ผู้ที่มีประสบการณ์จะใช้เวลาในการเตรียมตัวน้อยลง

2. เนื้อหาสาระที่ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้เวลาในการอบรมด้วยวิธีอื่น

3. สามารถให้การอบรมคนเป็นจำนวนมาก ๆ ในแต่ละครั้ง

4. สะดวกและช่วยลดภาระงานด้านการจัดการของฝ่ายฝึกอบรม

5. สามารถเน้นเนื้อหาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการอบรม

6. การอธิบายนอกจากจะใช้เป็นเทคนิคเฉพาะแล้ว ยังสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการฝึกเทคนิคอื่น ๆ เช่น การฝึกปฏิบัติงานจริงจึงจำเป็นต้องใช้การอธิบายนำก่อน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการอธิบายเป็นเทคนิคพื้นฐานของเทคนิคอื่น ๆ

ข้อจำกัด

1. ประสิทธิภาพของการอธิบายขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ของวิทยากร

2. การอธิบายเป็นลักษณะการสื่อสารทางเดียว ถ้าไม่เปิดโอกาสให้มีการซักถาม จะไม่สามารถประเมินได้ว่า ผู้ฟังมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อธิบายเพียงใด

3. การอธิบายไม่สามารถใช้กับทุกเรื่องได้ เช่น เรื่องที่ต้องการข้อสรุปเพื่อการนำไปปฏิบัติการ

4. ช่วงความสนใจในการฟังของบุคคลแต่ละวัย แต่ละระดับบุคคลในองค์การมีขีดจำกัด หากใช้เวลาในการอธิบายมากเกินไป จะไม่เกิดผลตามความมุ่งหมายที่กำหนด

การสาธิต (Demonstration)

การสาธิตเป็นการแสดงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เห็นการปฏิบัติจริงซึ่งการกระทำหรือปฏิบัติจริงซึ่งการ กระทำหรือปฏิบัติจริงจะมีลักษณะคล้ายการสอนงาน การสาธิตนิยมใช้กับหัวข้อวิชาที่มีการปฏิบัติ

<u>ตัวอย่าง</u> การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ และการเย็บหูกระเป๋าวิทยากรทำให้ดูแล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมทดลองทำตาม ภาพประกอบที่ 5 การใช้เครื่องจักรเย็บเดินหน้าและถอยหลัง โดยสาธิตการใช้เครื่องจักรเย็บเดินหน้า และถอยหลัง โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทดลองปฏิบัติ



ภาพประกอบที่ 6 การสาธิตการเย็บหูกระเป๋า

ข้อดี เกิดความรู้ความเข้าใจเร็ว และมีความน่าเชื่อถือสูง เพิ่มทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ดี ไม่เบื่อหน่าย สามารถปฏิบัติได้หลายครั้ง

ข้อจำกัด ต้องใช้เวลาเตรียมการมาก เหมาะกับการฝึกอบรมกลุ่มเล็ก ๆ วิทยากรต้องมีความชำนาญจริง ๆ และต้องไม่พลาด

การฝึกปฏิบัติ (Practical Exercise) เหมาะสำหรับการสอนเนื้อหาปฏิบัติที่มีลักษณะซับซ้อน เสี่ยงอันตราย และเนื้อหาสามารถแยกส่วนภาคทฤษฎีและปฏิบัติได้ชัดเจน โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นนำ แนะนำงาน กระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความสนใจ และเห็นคุณค่าในงานนั้น

2. ขั้นให้ความรู้ โดยให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะทำ

3. ขั้นฝึกปฏิบัติ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลงมือทำงาน ทำตามแบบหรือเลียนแบบ หรือลองผิดลองถูก ก่อนแล้วลองทำเอง วิทยากรคอยสังเกตให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นระยะ ๆ จนทำได้ถูกต้องฝึกหลายครั้งจนเกิดความชำนาญ

<u>ตัวอย่าง</u> การฝึกปฏิบัติในการสร้างแบบกระเป๋าและนำแบบมาวางบนผ้าแล้วกลัดด้วยเข็มหมุด และทำการตัดผ้าตามแบบ โดยมีวิทยากรคอยสังเกตอยู่ข้าง ๆ





ภาพประกอบที่ 7 การฝึกปฏิบัติในการตัดและการเย็บกระเป๋าผ้า

ในการฝึกปฏิบัตินี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังมีการแรกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้เข้าฝึกด้วยกันที่มีทักษะหรือชำนาญมากกว่าเช่นในภาพประกอบที่ 8 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ชำนาญแล้วได้เย็บหูกระเป๋าถูโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมท่านอื่น ๆ ได้มาดูเป็นตัวอย่าง



ภาพประกอบที่ 8 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การฝึกปฏิบัติ (Practical Exercise) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งมีข้อดีและข้อเสียดังนี้

ข้อดี ผู้เข้าอบรมได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการเรียนรู้ ได้ฝึกปฏิบัติและทราบผลในทันทีรวมทั้งเกิดความเข้าใจ และมั่นใจที่จะนำไปปฏิบัติจริง

ข้อเสีย ใช้เวลาในการเตรียมการมาก สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการใช้วัสดุ อุปกรณ์เป็นจำนวนมาก และต้องอาศัยวิทยากรผู้ทรงความรู้และความสามารถในการกำกับดูแล

3.4 ขั้นประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการประเมินทักษะปฏิบัติ และลักษะนิสัยในการทำงาน และความยั่งยืนคงทน โดยดูความชำนาญ ถ้าชำนาญก็จะจำได้ดีและนาน

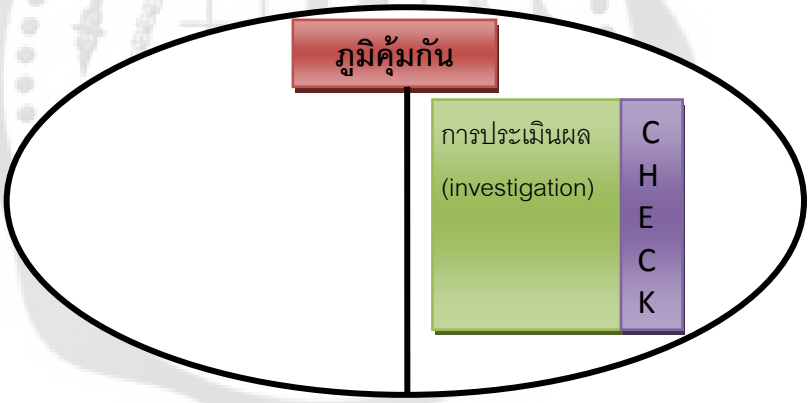
<u>ตัวอย่าง</u> การจัดฝึกอบรมที่กล่าวนี้เป็นการฝึกอบรมอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้าโดยเทคนิคการฝึกอบรมอาชีพหลาย ๆ แบบมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เช่นการสอนแบบอธิบาย การสาธิต และการฝึกปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานมีดังนี้ ในหน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร ในขั้นแรกนำเข้าสู่อาชีพโดยพูดให้เห็นความสำคัญของอาชีพนั้นๆ และแนะนำให้รู้จักรเครื่องมืออุปกรณ์ และอธิบายหน้าที่ของเครื่องมืออุปกรณ์ การเก็บรักษา ในขั้นที่สองส่วนประกอบชิ้นส่วนของเครื่องจักร และการใช้เครื่องจักร อธิบายในเรื่องชนิดของเครื่องมือ หน้าที่ของเครื่องมือ และการเก็บรักษาเครื่องมือ ต่อจากนั้นสอนโดยการสาธิตในการใช้กรรไกรตัดผ้าที่ถูกวิธี สาธิตการใช้จักรและอุปกรณ์เกี่ยวกับเครื่องจักร และต่อจากนั้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำการฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องจักรให้

เกิดทักษะ เพื่อนำไปใช้จริงได้ (จะเห็นได้ว่าในขั้นที่สองนั้นเป็นการสอนแบบบูรณาการหลายวิธี) ขณะฝึกปฏิบัติวิทยากรต้องสังเกตและประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

3. ผลผลิต (Output) คือ ผลิตภัณฑ์ หรือยอดขาย หรือรายได้ และการตั้งกลุ่มอาชีพ ซึ่งผลผลิตให้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านคุณธรรม โดยการดำเนินชีวิตในทางสายกลาง ทำการผลิตไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป ปริมาณการผลิตอยู่ในระดับสมดุลกับกำลังการผลิตของตนเอง และพอเหมาะกับความต้องการของตลาด มีคุณธรรมในการผลิตคือ ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีการตรวจสอบคุณภาพสินค้าก่อนออกจำหน่าย เช่น ตะเข็บที่เย็บริม ตะเข็บที่ปากกระเป๋า และการตั้งราคาขายไม่ควรทำกำไรมากเกิน จนเอาเปรียบลูกค้า

ตรวจสอบ (Check)

การตรวจสอบการส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกัน ภายใต้ความรู้ และคุณธรรมในการนี้เป็นการตรวจสอบกระบวนการส่งเสริมอาชีพเป็นการประเมินประสิทธิผลขั้นตอนการดำเนินงาน และวิธีการปฏิบัติงานรวมถึงการวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปปรับปรุงไม่ให้เกิดขึ้นอีก นั่นคือหลักการภูมิคุ้มกัน ดังภาพประกอบที่ 9



ภาพประกอบที่ 9 ภูมิคุ้มกันในการประเมินผล

การตรวจสอบ คือการประเมินผลการส่งเสริมอาชีพด้วยวิธีการทำแบบประเมินความรู้ และทักษะโดยแบบประเมินผลความรู้และทักษะจะต้องวัดตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ (ตัวอย่างภาคผนวก ง) และการประเมินผลความพึงพอใจ (ตัวอย่างภาคผนวก ฉ) เพื่อจะได้ทราบผลโครงการส่งเสริมอาชีพว่ามีสิ่งใดบ้างต้องปรับปรุงแก้ไข เมื่อประเมินผลเสร็จและวิเคราะห์ผลจากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินผลมารายงานให้ประธานโครงการส่งเสริมอาชีพทราบผล ทั้งทางบวกและทางลบ

<u>ตัวอย่าง</u> จากการจัดโครงการฝึกอบรมการส่งเสริมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้าที่ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผลในการจัดโครงการทางบวกคือประชาชนที่เข้าอบรมมีความสนใจอย่างจริงจัง และตั้งใจอย่างแท้จริงดูผลจากการประเมินผลความรู้ และการประเมินผลทางทักษะ ผลคะแนนที่ได้มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (ดังตัวอย่างภาคผนวก ฉ) ปัญหาที่เกิดขึ้นในวัน

แรกของการฝึกอบรมประสบปัญหาเรื่องเครื่องจักรมี 2 เครื่อง จักรโพ้ง 1 เครื่อง (เครื่องจักรไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม) เพราะไม่สามารถขนย้ายเครื่องจักรมาได้ เนื่องจากเป็นจักรอุตสาหกรรมมีน้ำหนักมาก และผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้หญิงจึงไม่สามารถขนย้ายมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล (และเครื่องจักรนั้นไม่ได้ใช้งานมาเป็นเวลา 2-3 ปี) ดังนั้นในวันที่ 2 และ 3 ของการฝึกอบรมจึงได้นำจักรมือเป็นจักรขนาดเล็กขนย้ายสะดวกมาใช้งานแทน 2 เครื่อง และเครื่องจักรอุตสาหกรรม 1 เครื่อง จักรโพ้ง 1 เครื่อง ที่มีอยู่แล้วที่บ้านของ อบต.สุรเดช ศรีรุ้ง ปัญหานี้จึงดีขึ้น และการติดตามความก้าวหน้าของโครงการการส่งเสริมอาชีพทำให้เราทราบถึงข้อบกพร่อง และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ดังเช่นในตัวอย่างมีการติดตามผลงานโดยลงภาคสนามหลังจากฝึกอบรมอาชีพไปแล้ว (มีจุดประสงค์เพื่อช่วยแนะนำและช่วยแก้ปัญหา) ได้ประมาณ 1 เดือน ว่ามีการนำไปประกอบอาชีพบ้างไหมและมีการรวมกลุ่มอาชีพบ้าง (ผลปรากฏว่ามีการรวมกลุ่มอาชีพจำนวน 2 กลุ่ม และมีการผลิตกระเป๋าผ้าให้กับสถาบันการศึกษา และในเดือนที่ 2 ได้ออกติดตามผลของกลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้าพบว่ามีปัญหาทางการตลาด จึงได้ร่วมกันคิดวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการพัฒนารูปแบบ โดยเอาเศษผ้ามาเย็บต่อกัน หรือเอาผ้ามาต่อกันให้เกิดความสวยงาม และทำกระเป๋า 2 ชั้น เพื่อดูเป็นงานประณีตและหูกระเป๋าก็เอาผ้ามากุ๊นริมดูสวยงามขึ้น และขายราคาแพงขึ้น ปรากฏว่าวางขายที่ร้านขายของบ้านกำนันก็สามารถขายได้ พร้อมกันนั้นก็พยายามหาลูกค้าจากสถานศึกษา และหาตลาดเพิ่ม

ตัวอย่างแบบประเมินความรู้
เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร

ชื่อผู้รับการฝึกอบรม.....ลัดดา ภิรมย์สด.....

ลำดับที่	รายการทดสอบ	คะแนน
1	เข็มหมุดมีหน้าที่อย่างไร	1
2	ข้อควรระวังในการใช้กรรไกรคือข้อใด	1
3	ไม้บรรทัดที่ใช้มีกี่ขนาด	1
4	กระดาษสร้างแบบควรเก็บรักษาอย่างไร	1
5	เข็มเย็บผ้าควรใช้เบอร์	1
6	จากลูกศรที่ชี้มีหน้าที่อย่างไร	0
7	จากลูกศรชี้มีหน้าที่ทำอะไร	1
8	จากลูกศรชี้คืออะไร	0
9	จากรูปภาพเรียกว่าอะไร	1
10	ข้อใดคือการดูแลรักษาเครื่องจักรอย่างถูกต้อง	1
รวม		8

เกณฑ์การประเมิน ประเมินผลจากระดับคะแนนทักษะความรู้ของผู้รับการฝึก ดังนี้

100% หมายถึงทำได้ดีมากผลงานของเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

80%-99% หมายถึงทำได้ดีผลงานของเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

40%-79% หมายถึงทำได้พอใช้ผลงานของเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

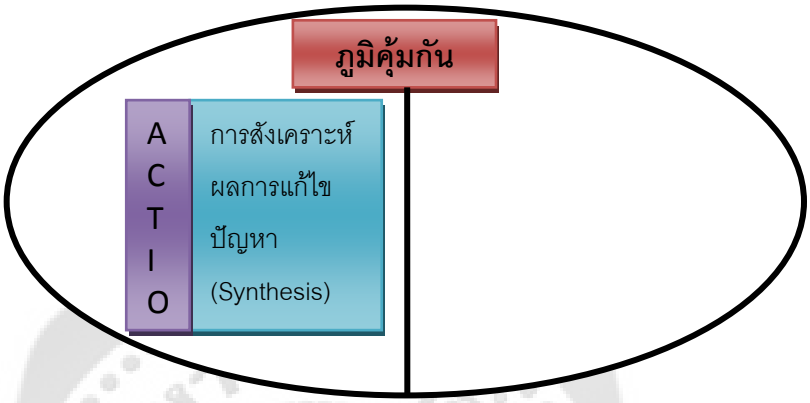
ต่ำกว่า40% หมายถึงทำได้เพียงเล็กน้อยผลงานของเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปการประเมินผล คุณลัดดา ภิรมย์สดมีความรู้ในเรื่องเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ได้ 8 คะแนน คิดเป็น 80% อยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์ ผู้ประเมิน (วิทยากรผู้ทำการให้ความรู้)

การสังเคราะห์ (Action)

การสังเคราะห์การส่งเสริมอาชีพยึดหลักภูมิคุ้มกัน ภายใต้ความรู้ และคุณธรรม เป็นขั้นตอนที่ต่อจากขั้นตรวจสอบ Check คือนำปัญหาที่ได้จากขั้นตรวจสอบ มาดำเนินการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงให้การดำเนินการของโครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังภาพประกอบที่ 10



ภาพประกอบที่ 10 ภูมิคุ้มกันในการ สังเคราะห์

ภาพประกอบที่ 6 การสังเคราะห์ เป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องอาศัยความรู้และคุณธรรม มาช่วยแก้ปัญหา หรือมีการสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการส่งเสริมอาชีพ แล้วนำมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ เพื่อเตรียมรับกับการเปลี่ยนแปลงของตลาด ในทางปฏิบัติเป็นการสร้างกฎหรือวัฒนธรรมในองค์การขึ้นมาใหม่ เพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ศึกษาข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้น

<u>ตัวอย่าง</u> ได้ดำเนินการส่งเสริมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้าไปได้ 1 เดือนแล้วได้ไปติดตามผลงาน พบว่าผู้ที่นำไปประกอบอาชีพนั้นมีน้อยเพราะความไม่เชื่อมั่นในอาชีพว่าจะสามารถทำแล้วเกิดความยั่งยืน ดังนั้นจึงได้แนะนำผู้ที่ทำเป็นอาชีพให้รับจ้างปะ ชุนสอย ไปด้วยจะทำให้มีรายได้เพิ่ม และในเดือนที่ 2 ได้ออกติดตามผลของกลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้าอีกครั้งพบว่ามีปัญหาทางการตลาด จึงได้ร่วมกันคิดวิธีการแก้ไขให้ทำกระเป๋าผ้าจากการใช้ผีมือให้มากขึ้น เช่นนำผ้ามาต่อเพื่อสร้างสีสัน หรือเอาเศษผ้ามาเย็บต่อกันและเอาผ้าซับในมาเย็บทำเป็น 2 ชั้น ทำให้ดูงานประณีต และเปลี่ยนหูจากผ้าเป็นเชือกหรือเอาผ้ากุ๊นมากุ๊นหูกระเป๋าเพื่อความสวยงาม ผลผลิตให้มีหลายขนาด เพื่อจับตลาดเพิ่มอีกกลุ่ม ซึ่งเดิมทีเดียวรวมกลุ่มกันรับจ้างเย็บให้กับสถาบันการศึกษาที่เขาจัดอบรมสัมมนา หรือนำไปแจกให้กับเด็กนักเรียน (ตอนไปแนะแนว) ในเดือนที่ 3 ได้ออกสำรวจครั้งสุดท้ายพบว่ามีการขยายการตลาด โดยกลุ่มอาชีพนี้มีการพัฒนาตัดเป็นกระเป๋าผ้าดิบเย็บส่งให้กับมหาวิทยาลัยสยาม ดังภาพประกอบ และสามารถวางขายที่ร้านบ้านกำนัน และที่ตลาดนครนายก



การนำเศษผ้ามาต่อเป็นกระเป๋าแฟชั่น



วางขายที่ร้านบ้านกำนัน



แบบทำส่งให้มหาวิทยาลัยสยาม

ภาพประกอบที่ 11 ผลผลิตของกลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ความยั่งยืน (Sustainable)

ในการประกอบอาชีพ ความยั่งยืนมีความสำคัญมากเพราะเป็นการสร้างศรัทธาความเชื่อมั่นของคนในพื้นที่ต่อโครงการ และเจ้าหน้าที่โครงการ และยังสามารถสร้างความเป็นเจ้าของในธุรกิจ ในความยั่งยืนต้องอาศัยคุณธรรมในเรื่อง ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี รับผิดชอบในหน้าที่

Sustainable รวมกลุ่มอาชีพ และอาชีพ ในชุมชนมีความยั่งยืนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในการทำให้เกิดความยั่งยืนดำเนินการดังนี้

1. มีการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อผลิตสินค้า การรวมกลุ่มมี 2 ประเภท คือ การรวมกลุ่มแบบเป็นทางการ (เป็นกลุ่มที่จดทะเบียน) กับการรวมกลุ่มไม่เป็นทางการเป็นการรวมกลุ่มกันขึ้นมากันเอง โดยอาสาสมัครจัดตั้งขึ้น ด้วยใจสมัคร มีผู้นำ มีคณะกรรมการ มีเลขานุการ

<u>ตัวอย่าง</u> การรวมกลุ่มของกลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้าที่ตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการเป็นการรวมกันขึ้นมาเอง โดยคัดเลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด และติดต่อประสานงานเก่ง ในหมู่ 4 มีการรวมกลุ่มอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และมีสมาชิก 3 คน เลือกนางยุพา ทอหุล หัวหน้า (เพราะเป็นผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น

หัวหน้ารู้จักผู้คนมาก) นางมณเทียน เจียรสถิต และนางศิริรัตน์ ศรีวิเศษ ที่หมู่ 2 รวมกลุ่มอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้ามีสมาชิกเพียง 2 คน คือ นางมะลิ ศีรรุ้ง หัวหน้า และนางณัชชา ชูรัตน์ ทั้ง 2 กลุ่มไม่ได้จดทะเบียนอย่างเป็นทางการ เป็นกลุ่มที่ รวมตัวกันเอง

2. มีการจัดการฝึกอบรมความรู้ในอาชีพนั้นอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่าง ในที่นี้ คือในเดือนที่ 2 หลังจากการส่งเสริมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้าไปแล้ว ได้ไปสำรวจกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้าที่ได้นำความรู้ที่ได้จากการไปประกอบอาชีพ และพบว่ามีปัญหาทางการตลาด (คือทำการตลาดน้อย และรูปแบบไม่หลากหลาย) ดังนั้นได้ไปสอบถามประชาชนถึงกระเป๋าผ้าพบว่าเขาต้องการกระเป๋าผ้าขนาดเล็กบ้าง ใหญ่บ้าง มีซิบบ้าง ต้องการลวดลายบ้าง ดังนั้นจึงได้แนะนำประชาชนที่ตั้งกลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้าให้เอาเศษผ้ามาเย็บต่อกันทำเหมือนตารางหมากลุก และมาทำเป็นกระเป๋า หรือเอาผ้ากุ๊นมากุ๊นที่หูกระเป๋าเพื่อความสวยงามและคงทน หรือเปลี่ยนหูจากผ้าเป็นเชือก และสามารถทำตลาดได้มากขึ้น ถ้าจัดฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพต่อยอดขึ้นอีก จะทำให้ผู้เข้ารับการส่งเสริมอาชีพมีความรู้เพิ่มขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนากระเป๋าผ้าของตนต่อไป

3. มีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐช่วยพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ เช่นการช่วยจัดงานแสดงสินค้า ไปติดต่อที่จังหวัดที่เขาจัดงานแสดงสินค้าOTOP ขอนำสินค้าของเราออกจำหน่ายเผยแพร่ จะทำให้ประชาชนรู้จักรในสินค้าของเรา

4. ยึดหลักขยันหมั่นเพียร ตั้งใจ จริงใจ และต้องมีกำลังใจ จิตใจที่มั่นคงในอาชีพ และรักการต่อสู้ในการที่จะประกอบอาชีพนี้ต่อไป

5. สร้างชื่อสินค้าและตราสัญลักษณ์เป็นของตนเอง จากข้อที่ 4 เราควรสร้างตราสินค้าเพื่อให้ง่ายต่อการจดจำและเรียกหาเมื่อต้องการ (กลุ่มอาชีพตัดเย็บกระเป๋าผ้ายังไม่ได้สร้างตราสินค้า)



ภาพประกอบที่ 13 การกลุ่มอาชีพ

บทที่ 3
ความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุผล พอประมาณ และภูมิคุ้มกัน

การหาความสัมพันธ์ของเหตุผล พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน ในการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวดังนี้

เหตุผล	พอประมาณ	ภูมิคุ้มกัน
1. ประชาชน เข้ารับการฝึกอบรมด้วยใจรักในอาชีพ (มาสมัครด้วยตนเอง)	1. ทำให้ทราบงบประมาณส่วนหนึ่งที่จะนำมาใช้กับการจัดฝึกอบรม	1. ทำให้เกิดใจรักในอาชีพ และทำอาชีพนั้นด้วยใจ จะมีความอดทน เกิดความยั่งยืนในอาชีพ
2. สำรวจความต้องการ (เพื่อจัดฝึกอบรมอาชีพได้ตามต้องการของประชาชน)	2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม	2. สามารถจัดฝึกอบรมอาชีพได้มีประชาชนเข้าร่วมจัดฝึกอบรมอาชีพ
3. วิเคราะห์การเข้าสู่อาชีพ	3. ทำให้ทราบว่าควรที่จะจัดฝึกอบรมหรือไม่ และจัดฝึกอบรมแล้วจะประสบความสำเร็จหรือไม่	3. มีผู้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง
4. จัดทำโครงการการฝึกอบรมอาชีพให้เหมาะสมกับ วัย และเพศของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4. ใช้วัสดุในพื้นที่ ใช้ทรัพยากรและอุปกรณ์ที่มีอยู่	4. ใช้เงินลงทุนไม่สูงก็สามารถประกอบอาชีพได้ จะทำให้ประชาชนเข้าสู่อาชีพได้มาก
5. Input (เครื่องมือ อุปกรณ์ งบประมาณ วิธีการผลิต ประชาชน) เลือกให้เหมาะสมกับวัย และจำนวนประชาชน รวมทั้งพยายามใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น	5. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้ต้นทุนทรัพยากรไม่สูง	5. ต้นทุนต่ำและคืนทุนได้เร็ว
6. Process จัดฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมกลุ่มอาชีพ เพื่อพัฒนาอาชีพ และฝีมือของประชาชน	6. ในการรวมกลุ่มอาชีพ ในแต่ละอาชีพไม่ควรมีมากกลุ่ม และจำนวนสมาชิกไม่ควรมาก	6. ประชาชนมีอาชีพ, มีแรงงานที่ตลาดต้องการ,

เหตุผล	พอประมาณ	ภูมิคุ้มกัน
7. Output ผลิตภัณฑ์ ยอดขาย รายได้ สร้างผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับ และไว้วางใจของผู้บริโภค	7. ปริมาณการผลิตให้เป็นไปตามความต้องการตลาด	7. ผลผลิตสามารถอยู่ในตลาดได้ยืนยาว มีรายได้
8. การประเมินผล เป็นการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดฝึกอบรมอาชีพ เพื่อนำไปปรับปรุง และเป็นที่ยอมรับ	8 ทำการประเมินผลให้เหมาะสมกับอาชีพ และทำการประเมินเป็นระยะๆ	8. นำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงอย่างมีประสิทธิภาพ
9. การสังเคราะห์การแก้ไขปัญหารู้เหตุของปัญหาอย่างแท้จริง	9. จะได้แก้ไขถูกจุด และทราบว่าควรจะยุติการประกอบอาชีพหรือ ควรจะประกอบอาชีพต่อไป	9. สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

จากการทำคู่มือรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปใช้ได้อย่างเข้าใจ จึงสรุปความสัมพันธ์เชื่อมต่อกันทั้งสามห่วงคืออาชีพ

บทที่ 4
การนำรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

การส่งเสริมอาชีพเป็นสิ่งสำคัญของสังคมไทยในปัจจุบัน เพราะยังมีความเหลื่อมล้ำทางการกระจายรายได้กันมาก ซึ่งต้องพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนมีอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ และการส่งเสริมอาชีพจะต้องมีองค์ประกอบดังนี้

1. ความรู้
2. กลุ่มคณะกรรมการในการส่งเสริมอาชีพ
3. การดำเนินงาน
4. ประเมินผล
5. ติดตามผลงาน
6. ความยั่งยืน

ความรู้

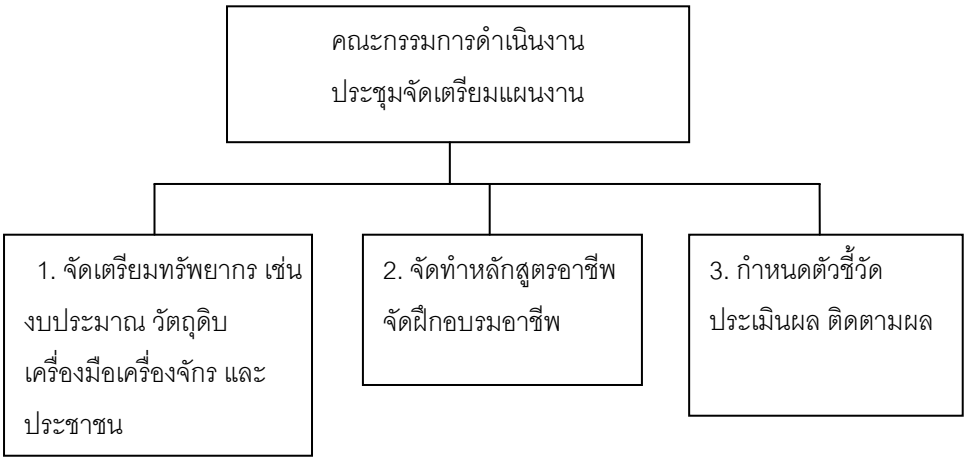
ความรู้ที่เป็นสิ่งสำคัญของการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ในเรื่องวงจร PDCA และความรู้ในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ รวมถึงความรู้ในเรื่องทรัพยากรในท้องถิ่น การจัดฝึกอบรมอาชีพ และอาชีพ โดยทุกอย่างต้องมาบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างมีคุณธรรม

กลุ่มคณะกรรมการในการส่งเสริมอาชีพ (Plan)

การตั้งคณะกรรมการในการส่งเสริมอาชีพ เพื่อเป็นผู้วางแผนงานว่าจะต้องดำเนินการส่งเสริมอาชีพ จัดหางบประมาณ จัดทำหลักสูตรอาชีพ จัดฝึกอบรมอาชีพ ประเมินผลงาน และติดตามผลงาน ซึ่งคณะกรรมการเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการส่งเสริมอาชีพ

คุณลักษณะของคณะกรรมการเช่นเป็นผู้นำชุมชน เป็นผู้อยู่ในหน่วยงานราชการ (ที่สามารถหางบประมาณ หรือรู้แหล่งที่ให้งบประมาณ) มีความรู้ในการส่งเสริมอาชีพ เป็นผู้ที่ยอมเสียสละเวลาเพื่อส่วนรวม

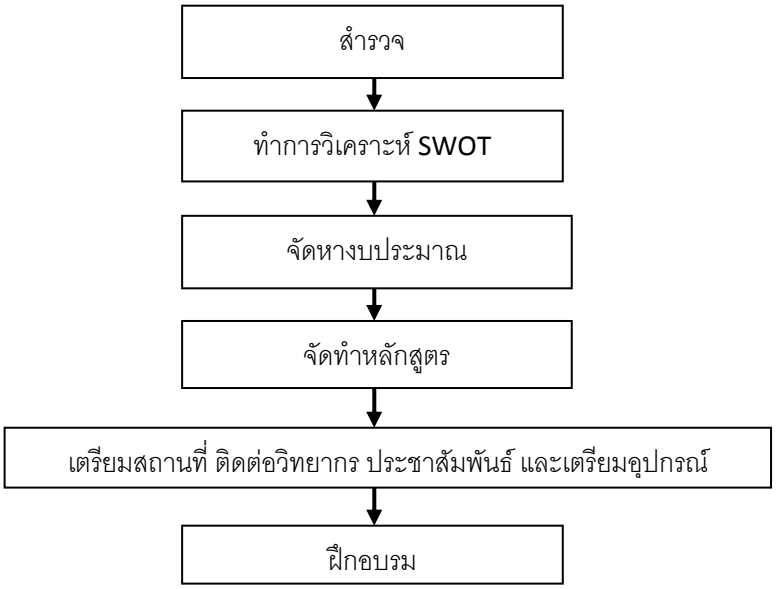
ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คือ จะต้องมีการประชุมในการจัดทำแผนงานในการส่งเสริมอาชีพ (ช่วงเวลาในการส่งเสริมอาชีพ) ประเมินผลงาน (กำหนดแบบประเมินผล) ติดตามผลงาน และแนะนำความรู้ใหม่ ๆ ให้กลุ่มอาชีพ หรือผู้นำไปประกอบอาชีพ ดังภาพประกอบที่ 13



ภาพประกอบที่ 13 การดำเนินงานของคณะกรรมการ

การดำเนินงาน (Do)

การดำเนินงานการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานที่วางไว้ โดยมีงานที่ต้องดำเนินการดังภาพประกอบที่ 14



ภาพประกอบที่ 14 การดำเนินงาน

จากภาพประกอบที่ 14 มีรายละเอียดดังนี้

1. สำรวจประชาชนว่าบริเวณพื้นที่ที่เราได้รับมอบหมายในการส่งเสริมอาชีพ ในเรื่อง จำนวนประชากร อายุ เพศ อาชีพที่ต้องการให้ส่งเสริม และสภาพแวดล้อมของทรัพยากร สภาพความเป็นอยู่ที่มีผลต่อการนำอาชีพไปประกอบธุรกิจ

2. สรุปผลจากการสำรวจว่าประชาชนสามารถเข้าสู่อาชีพได้ไหม มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสในการส่งเสริมอาชีพได้มากน้อยอย่างไร และจะส่งเสริมอาชีพใด

3. จัดหางบประมาณ

4. จัดทำหลักสูตรในการส่งเสริมอาชีพ

5. เตรียม จัดหาสถานที่ ติดต่อวิทยากร ประชาสัมพันธ์ และจัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดฝึกอบรม

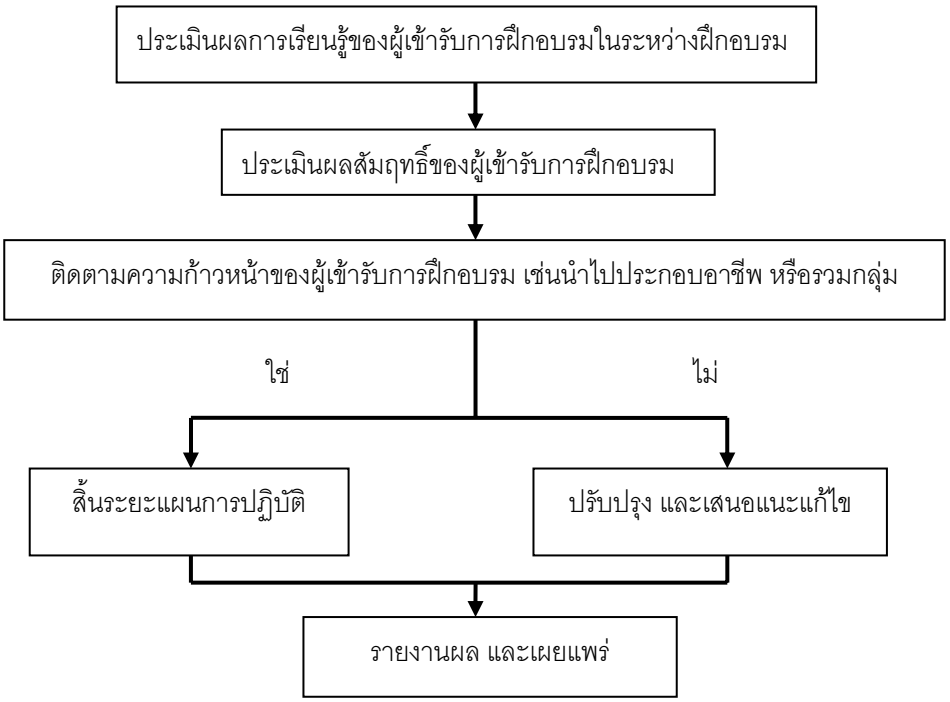
6. จัดฝึกอบรม ให้เหมาะสมกับเวลาของประชาชนที่จะรับการส่งเสริมอาชีพ

ประเมินผลงาน (Check)

คณะกรรมดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่ามีปัญหา อุปสรรค อย่างไร โดยการจัดทำแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพได้เสนอแนะ หรือจากการสัมภาษณ์ รวมทั้งแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินผลจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อจะได้ทราบว่าผลที่ทำการประเมิน และจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดครั้งต่อไป ดังภาพประกอบที่ 15

การติดตามผลงาน (Action)

หลังจากฝึกอบรมอาชีพแล้วคณะกรรมการต้องดำเนินงานติดตามผลงาน จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ ว่าการนำไปประกอบอาชีพแล้วนั้นเขาประสบปัญหาอย่างไร จะได้นำผลที่ทราบไปแก้ไขหรือจัดอบรมความรู้เพิ่มให้ เพื่อให้ประชาชนเหล่านั้นสามารถประกอบอาชีพนั้นได้อย่างยั่งยืน ดังภาพประกอบที่ 15



ภาพประกอบที่ 15 การประเมินผลและติดตามผล

ความยั่งยืน (Sustainable)

ความยั่งยืนในที่นี้เป็นการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อความเข้มแข็งในด้านเงินลงทุน กำลังการผลิต และการตลาด และความยั่งยืนในอาชีพเป็นการที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพแล้วนำไปประกอบอาชีพได้เป็นระยะเวลานาน แต่ในที่นี้ต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัย และเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภคด้วย รวมถึงผลงานนั้นไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

บรรณานุกรม

กีรติ บุญเจือ. (2551). *คู่มือจริยศาสตร์ตามหลักวิชาการสากล.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2556) . *มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ.* กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

จินตนา สุจจานันท์. (2549). *การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาชุมชน.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

จิรายุ อิศรางกูล ณ อยุธยา. (2556). *"3 ห่วง 2 เงื่อนไข".* สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2555. จาก http://www.positioningmag.com/magazine/details.aspx?id=53885

ปรียานุช ธรรมปิยา. (2555). *วิกฤตเศรษฐกิจ2540กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด.

พิชญ์ณัฏฐา งามมีศรี. (2552). การประเมินโครงการพัฒนาความปลอดภัยทางด้านอาหารในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วีรวิท คงศักดิ์. (2555). *คุณธรรมกับสังคมไทย.* กรุงเทพฯ บริษัท แว่นแก้ว เอ็ดดูเทนเมนท์จำกัด.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). *การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World Inc., 1962

ภาคผนวก ก

- แบบสำรวจการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างแบบสำรวจการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง และความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 10 – 20 ปี ☐ 21 – 30 ปี

☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี

☐ 51 – 60 ปี

3. รายได้ของครอบครัว.....

☐ 3000 - 4000 ต่อ เดือน ☐ 4100 - 5000 ต่อ เดือน

☐ 5100 - 6000 ต่อ เดือน ☐ 6100 -7000 ต่อ เดือน

☐ 7100 – 8000 ต่อเดือน ☐ มากกว่า 8100 ต่อเดือน

4. ☐ ต้องการรายได้เพิ่ม ☐ ไม่ต้องการรายได้เพิ่ม

5. อาชีพหลัก.....

☐ ค้าขายทั่วไป ☐ เกษตรกร (สวน ไร่ นา)

☐ ประมง ☐ รับจ้างรายวันทั่วไป

☐ ลูกจ้างประจำโรงงาน

☐ อื่นๆ (ระบุ.....)

6. ท่านคิดว่า.....

มีเวลาในการประกอบอาชีพ ☐ ไม่มีเวลาในการนำไปประกอบอาชีพ ☐

7. ท่านมีเวลาว่างอย่างไร

☐ ตลอดทั้งวัน ☐ ครึ่งวัน

☐ ในช่วงบ่าย ☐ ในช่วงเย็น ☐ ช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

8. ความต้องการอาชีพ

☐ ความต้องการอาชีพเสริม

☐ ความต้องการมีอาชีพหลัก

9. อาชีพที่ท่านต้องการให้จัดฝึกอบรม

☐ ทำขนมขาย ☐ งานผ้า (ตัดเย็บ)

☐ หล่อเรซิ่น ☐ งานช่างปูน หินประดับ

☐ ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก

10. ท่านทราบเรื่องของหน่วยงานของภาครัฐมีการสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพต่างๆ

☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

<u>หมายเหตุ</u> (ถ้าตอบว่าไม่ทราบไม่ต้องทำข้อ 11)

11. จากข้อ 10 เรื่องเกี่ยวกับ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

- ผู้เชี่ยวชาญทางหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ผู้เชี่ยวชาญทางหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ข้อมูลส่วนบุคคล
1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราพร จิตต์ภู่ภักดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นสาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า
2	อาจารย์อธิศนันท์ ศักดิ์ธีรสุนทร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ สาขาแฟชั่นและเทคโนโลยีเสื้อผ้า
3	อาจารย์ฐิติยาภร ถ้วยทอง	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพฯ ครู คศ.2 วิทยาฐานะชำนาญการ สอนวิชาตัดเสื้อผ้าสตรี
4	อาจารย์สายหยุด ขุนทิพย์ทอง	โรงเรียนสตรีวิทยา สอนหมวดวิชาการงานพื้นอาชีพ (งานผ้า)
5	อาจารย์ณัฐนิชา เพชรดารา	ข้าราชการบำนาญ (จบการศึกษาคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต)

ภาคผนวก ค

- ตัวอย่างกำหนดการสอนการตัดเย็บกระเป๋าผ้า
- ตัวอย่างตารางกำหนดการสอนการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ตัวอย่างกำหนดการสอนการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

หน่วยที่	ชื่อหน่วย/รายการสอน	สัปดาห์ที่	จำนวนชั่วโมง
1	เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร (หน้าที่ของเครื่องมือ, การเก็บรักษา) ส่วนประกอบชิ้นส่วนของเครื่องจักร และการใช้เครื่องจักร	1	4
	การสร้างแบบการตัดผ้า เย็บประกอบชิ้นส่วน	1	2
2	การสร้างแบบการตัดผ้า เย็บประกอบชิ้นส่วน	2	6
	การสร้างแบบ การตัดผ้า การประกอบชิ้นส่วนและติดซิบ	3	4
3	ต้นทุน กลยุทธ์การกำหนดราคา วิธีการคำนวณราคา	3	2
รวม			18

ตัวอย่างตารางกำหนดการสอนการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

วันที่ / เวลา	09.00 - 10.00	10.00 - 11.00	11.00 - 12.00		13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00
วันที่ 1	เครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร (หน้าที่ของเครื่องมือ, การเก็บรักษา) ส่วนประกอบชิ้นส่วนของเครื่องจักร และการใช้เครื่องจักร			พักกลางวัน	- การใช้เครื่องจักร - การสร้างแบบ การตัดผ้ารูปทรงพื้นฐาน		
วันที่ 2	การประกอบชิ้นส่วนกระเป๋าผ้ารูปทรงพื้นฐาน				การสร้างแบบกระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยม การติดซิบ การตัดผ้า การประกอบการ		
วันที่ 3	การประกอบกระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมมีซิบ				ต้นทุน กลยุทธ์การกำหนดราคา วิธีการคำนวณราคา		

ภาคผนวก ง

- ตัวอย่างหลักสูตรการฝึกอบรม “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า”

ตัวอย่างหลักสูตรการฝึกอบรม “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า”

หลักการและเหตุผล

อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีความสำคัญมากอาชีพหนึ่ง เพราะว่าผู้ประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบการบริหารจัดการของตนเอง ทำให้สามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น การจัดหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” เป็นการฝึกอบรมอาชีพอิสระให้กับประชาชนที่สนใจ เพื่อให้นำไปประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น อาชีพอิสระนั้นจัดได้ว่าเป็นการประกอบอาชีพที่ใช้เงินในการลงทุนจำนวนน้อย และได้ผลกำไรคุ้มค่ากับการลงทุน การทำอาชีพทุกประเภทนั้น ต้องมีการแข่งขันตามกลไกการตลาด ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าคนที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และมีความคิดสร้างสรรค์สามารถมีโอกาสประกอบอาชีพอิสระนั้นได้ต่อเนื่อง แต่คนส่วนใหญ่ที่สนใจการประกอบอาชีพอิสระจะขาดเงินลงทุน ความรู้ ทักษะในการทำงานและการตลาด ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้เจตคติ และทักษะ การประกอบอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” ให้กับประชาชนที่สนใจ จึงได้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระประกอบด้วย 1.ความรู้เกี่ยวกับเครื่องจักร และเครื่องมือในการตัดเย็บ 2.การสร้างแบบ การตัดผ้าและการประกอบชิ้นงาน 3.หลักการคำนวณราคาเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า”

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง
5. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
6. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
7. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
8. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง
9. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง
10. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม

หัวข้อการฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพอิสระ “การตัดเย็บกระเป๋าผ้า” ประกอบด้วยเนื้อหา 3 หน่วย ดังนี้

1. เครื่องมืออุปกรณ์, จักรในการตัดเย็บ
2. การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ
3. หลักการคำนวณราคา

วิธีการดำเนินการฝึกอบรม

1. การบรรยาย
2. การสาธิต
3. การปฏิบัติ

สื่อการฝึกอบรม

1. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า
2. เอกสารประกอบ
3. ผลงานที่สำเร็จ

การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

1. การสังเกต
2. การสาธิต
3. การฝึกปฏิบัติ

การประเมินผล

1. การสังเกต
2. แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ระหว่างฝึกอบรม
3. แบบทดสอบหลังการฝึกอบรม
4. การตรวจชิ้นงาน

วันเวลาและสถานที่การฝึกอบรม

ระยะเวลาในการฝึกอบรม 3 วัน คือ วันที่ 19, 26 เดือนมกราคม และวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 เวลา 8.00 น. – 16.00 น. สถานที่องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ จังหวัดนครนายก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เครื่องมือ, อุปกรณ์และจักรเย็บผ้า

ระยะเวลา ในการฝึกอบรม 4 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
2. สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขตเนื้อหา

1. หน้าที่ของอุปกรณ์ในการตัดเย็บ
2. วิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์ในการตัดเย็บ
3. รู้จักหน้าที่ของส่วนประกอบจักร

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. บรรยาย
2. สาธิต
3. การปฏิบัติ

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง หน้าที่ของอุปกรณ์ในการตัดเย็บและจักร รวมทั้งวิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์ในการตัดเย็บ
2. อุปกรณ์ในการตัดเย็บ
3. เครื่องจักร

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้
2. สังเกตจากการปฏิบัติในการทำกิจกรรม และความถูกต้อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบชิ้นงาน

ระยะเวลา ในการฝึกอบรม 12 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง

ขอบเขตเนื้อหา

1. วิธีการสร้างแบบและตัดแบบ
2. การวางผ้า การเผื่อผ้า และการตัดผ้า
3. วิธีการประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงาน

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. บรรยาย
2. สาธิต
3. ปฏิบัติการประกอบชิ้นงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารวิธีการสร้างแบบและตัดแบบ
2. เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในตัดเย็บ
3. เครื่องจักร

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้
2. สังเกตจากการปฏิบัติในการทำกิจกรรม ในความถูกต้อง และความสวยงาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ต้นทุนและการตลาด

ระยะเวลา ในการฝึกอบรม 2 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้า และกำไรได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตเนื้อหา

1. ต้นทุน
2. กลยุทธ์การกำหนดราคา
3. วิธีการคำนวณราคา

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. บรรยาย สาธิต
2. ฝึกปฏิบัติในการคำนวณราคาต้นทุนและผลกำไร

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบ
2. กรณีตัวอย่าง

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้
2. สังเกตจากการปฏิบัติในการทำกิจกรรม ในความถูกต้อง

ตัวอย่างใบงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร

เรื่อง เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1.บอกหน้าที่ของเครื่องมือ อุปกรณ์ และจักรเย็บผ้าได้

2. สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และจักรเย็บผ้าได้

3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และจักรเย็บผ้าได้

4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขตของเนื้อเรื่อง

1.**เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า**(เสาวนีย์ ประทีปทอง และคณะ.2554: 42-47) กล่าวว่า

1. **ผ้า (fabric)**ได้แก่ ผ้าคอตตอน 100 % ผ้าขาว , ผ้าคอตตอนผสมลินิน หรือผ้าแคนวาส

2. **ด้าย (threads)**ได้แก่ ด้ายquit , ด้ายpatchwork, ด้ายapplique และด้ายเนา

3. **เข็ม (needles)**ได้แก่ เข็มควิลท์ใช้เบอร์ 9 หรือเบอร์ 8 เบอร์ยิ่งมาก ขนาดของเข็มก็จะเล็กลง เช่นเข็มเบอร์ 8 จะใหญ่กว่าเข็มเบอร์ 9

4. **เข็มหมุด(pins)** ควรเลือกชนิดที่ไม่เป็นสนิม ปลายแหลม ใช้กลัดแบบตัดผ้าก่อนการตัด ใช้กลัดผ้าเพื่อเตรียมเนา และกลัดผ้าแทนการเนาเพื่อการเย็บผ้าหรือการสอย

5. **กรรไกรตัดผ้า** ขนาดของกรรไกรตัดผ้าที่ใช้เหมาะมือ คือ กรรไกรขนาดยาว 7-8 นิ้ว

6. **กระดาษสร้างแบบ** ควรใช้กระดาษสีขาวหรือสีน้ำตาล

7. **ลูกกลิ้ง** มีลักษณะปลายแหลมคมสม่ำเสมอ

8. **ดินสอสี หรือ ชอล์กเขียนผ้า** ใช้เขียนหรือทำเครื่องหมายบนผ้า มีหลายสี

9. **เข็มจักร**มีหลายขนาด เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อผ้าและเส้นด้าย เข็มจักรขนาดเล็กสุด เบอร์ 9, 11 ขนาดกลาง เบอร์ 13, 14 และขนาดใหญ่ เบอร์ 16, 18

10. **ด้าย** มี 2 ชนิด คือด้ายเย็บผ้าและด้ายเนา ด้ายที่ใช้เย็บผ้าจะมีความเหนียว

2. **ส่วนประกอบของเครื่องจักร** (พยุง วงศ์ศศิธร.มปป.15-16) กล่าวว่า หัวจักร คือส่วนเครื่องจักรทั้งหมดที่ตั้งอยู่บนโต๊ะ ส่วนนี้ประกอบด้วยเครื่องกลไกที่เกี่ยวกับการเย็บหลายชิ้นประกอบเข้าด้วยกัน และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของการเย็บผ้า ซึ่งมีส่วนต่าง ๆ ที่เราควรรู้จักดังนี้



ห่วงเล็ก สำหรับคล้องด้าย

แกลนที่ใส่หลอดด้ายในการเย็บ

ที่ใส่หลอดด้ายในกอด้าย

ที่ใส่กระสวยในการกอด้าย

ที่ปรับในการเย็บถอยหลัง

ที่บังคับฝีเข็ม



ที่หมุนให้เข็มจักรไม่ทำงานใช้ในการกอด้าย และใส่เข็มจักร

ที่เสียบปลั๊กต่อเพื่อใช้ไฟฟ้า

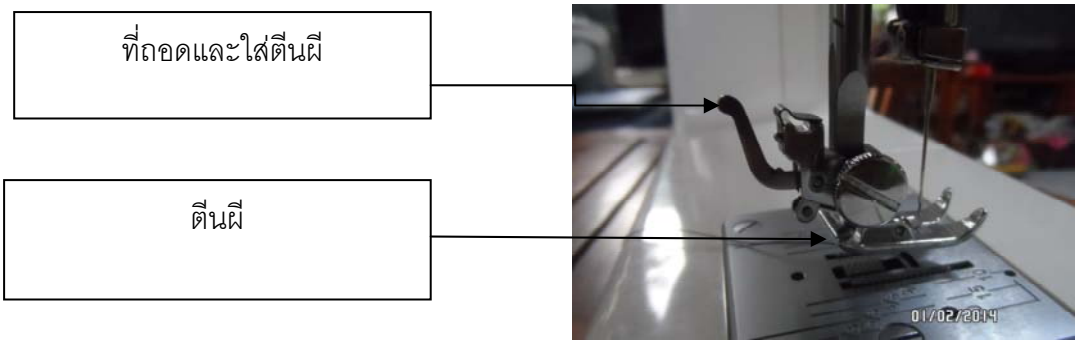


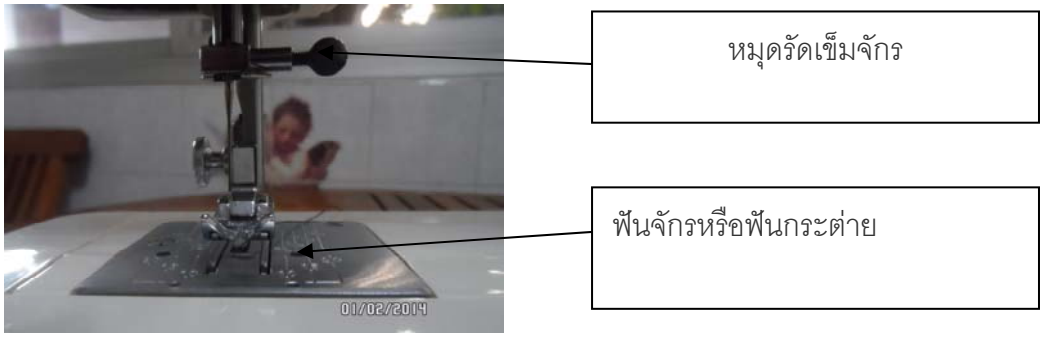
ที่คล้องด้ายที่ออกมาจากที่บังคับด้ายบน

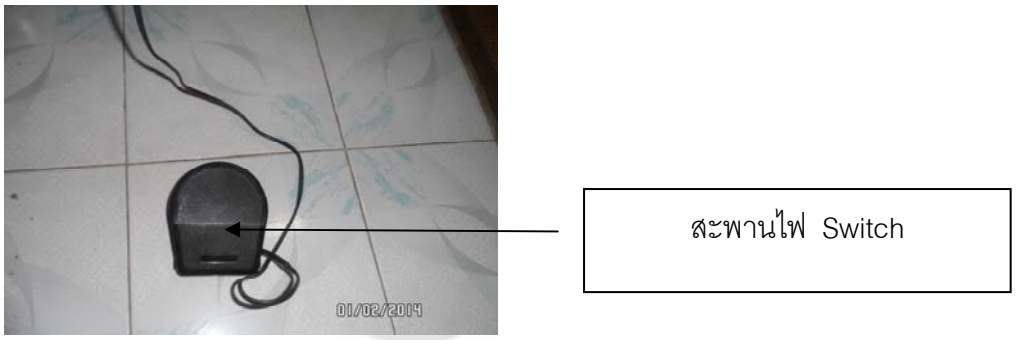
ที่ปรับลายในการเย็บ



ที่ยกตีนผี







แกนหลอดด้าย ติดอยู่ด้านบนของหัวจักร สำหรับใส่หลอดด้าย (ภูวพัสส์ เอกตาแสง และสละ บินอับดุลรามัน.2539.)

1. ที่คล้องด้าย สำหรับคล้องด้ายสอดด้ายที่ออกมาจากหลอดด้าย

2. ที่บังคับด้านบนประกอบด้วยจานกลม ๆ 2 อัน สปริงและหัวเกลียวสำหรับหมุนบังคับด้ายบน ให้ตึง หรือหย่อนตามความต้องการ

3. ที่คล้องด้ายที่ออกมาจากที่บังคับด้ายบนก่อนที่ด้ายจะผ่านสปริงกระตุกด้ายที่อยู่ด้านบน

4. สปริงกระตุกด้าย ทำหน้าที่กระตุกด้ายออกมาจากหลอดด้าย

5. ห่วงเล็ก สำหรับคล้องด้าย

6. หมุดรัดเข็มจักร สำหรับบังคับเข็มจักรให้แน่น

7. เข็มจักรตีนผี

8. ที่ยกตีนผี

9. ฟันจักรหรือฟันกระต่าย สำหรับป้อนผ้าไปข้างหน้าหรือถอยหลัง

10. ฝาเลื่อนหรือฝาครอบกระสวย สำหรับปิดเปลกระสวยและเปิดเพื่อจะใส่กระสวยหรือเอากระสวยออก

11. ที่บังคับฝีเข็ม สำหรับบังคับฝีเข็มให้ถี่หรือห่างตามต้องการ

12. ล้อประคับหรือวงล้อจักร เป็นที่สำหรับทำให้เครื่องจักรตอนบนทำงาน

13. ที่สำหรับกรอด้าย หรือแกนกรอด้าย

14. หมุดที่บังคับล้อ หรือหมุดล้อบังคับ อยู่ตรงกลางระหว่างล้อบังคับ(จักรอุตสาหกรรม)

15. มอเตอร์

การดูแลรักษาจักรเย็บผ้า

1. การหยอดน้ำมันเครื่องจักร

การหยอดน้ำมันเครื่องจักร อย่างน้อย สัปดาห์ละครั้ง ตรงจุด ที่มีเครื่องหมายกำหนดไว้ และตามข้อต่อข้อเหวี่ยง ไม่หยอดน้ำมัน ในขณะเครื่องจักรทำงาน

2. ถ้าไม่ได้ใช้จักรเป็นเวลานานควรใช้จาระบีอย่างใส ทาให้ทั่วทุกส่วนที่เป็นโลหะ เพื่อป้องกันการเกิดสนิม และควรใช้ผ้าคุมเครื่องจักรให้มิดชิด

3. ไม่ควรเก็บจักรเย็บผ้าในที่มีความชื้นชื้น เพราะทำให้เกิดสนิม

ตัวอย่างใบงาน
หน่วยเรียนรู้ที่ 2
การสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบ

จุดประสงค์

1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง

ขอบเขตเนื้อหา

1. วิธีการสร้างแบบและตัดแบบ
2. การวางผ้า การเผื่อผ้า และการตัดผ้า
3. วิธีการประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงาน

การสร้างแบบกระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมไม่ติดซิป

1. สร้างแบบสี่เหลี่ยมจัตุรส (ด้านยาว 16.5นิ้ว ทั้ง 4 ด้าน) เพื่อใช้ในการทำแบบตัวกระเป๋า
2. สร้างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านกว้าง 6 นิ้ว ยาว 19 นิ้ว เพื่อใช้เป็นแบบหูกระเป๋า
3. ต่อจากนั้นนำแบบข้อ 1 วางลงบนผ้า(ผ้านั้นต้องทบกันเอาด้านทบติดกันใช้ทำก้นกระเป๋าจะได้แน่นหนา) และเอาเข็มหมุดกลัดกับผ้าและทำการตัดผ้า



4. นำแบบในข้อ 2 มาวางลงบนผ้าที่ใช้ทำหูกระเป๋า และเอาเข็มหมุดกลัดกับผ้าและทำการตัดผ้า



5. นำผ้าที่ตัดทำกระเป๋ามาโพ้งกันรุ่ย





6. นำผ้าจากข้อ 4 มาพับริมผ้าและเย็บทบติดกัน ก็จะได้หูกระเป๋า





7. นำผ้ากระเป๋ามาแบ่งครึ่งตรงปากกระเป๋า จะได้จุดกึ่งกลาง ต่อจากนั้นวัดจากจุดกึ่งกลางออกมาข้างละ 3 นิ้ว ทั้ง 2 ด้านและทำเครื่องหมายไว้



8. นำหูกระเป๋ามาวางตรงจุดที่ทำเครื่องหมาย(จากข้อ 7) และเย็บติด



9. จากข้อ 8 พับปากกระเป๋าทบลงมา 1 นิ้ว และเย็บปากกระเป๋า (เหมือนขอบปากกระเป๋า)

10. ต่อจากนั้นตัดตีนตุ๊กแก ขนาด 2 นิ้ว ทั้งตัวผู้และตัวเมีย และมาเย็บติดที่กึ่งกลางปากกระเป๋า



11. ต่อจากนั้นจึงเย็บลิมกระเป๋าทั้ง 2 ข้าง



12. ถ้าต้องการก้นกระเป๋ากว้างก็วัดจากก้นกระเป๋าเข้ามา ทั้ง 2 ด้านข้างละ 3 นิ้ว หรือ 5 นิ้ว ทั้ง 2 ด้านจะต้องเท่ากัน (แล้วแต่ผู้ใช้จะชอบก้นกระเป๋ากว้างหรือแคบ ถ้าแคบก็ใช้ 3 นิ้ว) และขีดเส้นและเย็บตามที่ขีดเส้น ก็จะได้กระเป๋าผ้า 1 ใบ







ตัวอย่างใบงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3
หลักการคำนวณราคา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง

2. สามารถคำนวณกำไร และกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสม

กรณีตัวอย่าง

ร้านตัดเย็บกระเป๋าแห่งหนึ่งซื้อผ้ามา 1ม้วน มี30 หลา ๆ ละ 36 บาท 1 หลา สามารถทำกระเป๋าได้ 2 ใบ ในการทำกระเป๋าใช้วัสดุดังนี้ ด้าย 1 หลอดๆ ละ 14 บาท(เย็บได้ 20 ใบ) ตีนตุ๊กแก 1 ม้วน มี 200เซนติเมตร ม้วนๆ ละ 20บาท ใช้ใบละ 5 เซนติเมตร ค่าแรงใบละ20บาท มีคำสั่งซื้อจำนวน 100 ใบ จงคำนวณราคาต้นทุนขาย และถ้าต้องการกำไร 20 บาท จะต้องกำหนดราคาขายเท่าไร

วิธีการคำนวณราคาต้นทุน

1. **กระเป๋า 1 ใบ ใช้ผ้า 0.5 หลา**

กระเป๋า 100 ใบ ใช้ผ้า 0.5 × 100 เท่ากับ 50 หลา

ผ้า 50 หลา หลา ๆละ 36 บาท เท่ากับ 50 × 36 **เป็นเงิน 1,800 บาท**

2. ทำกะเป๋าได้ 20 ใบใช้ ด้าย 1 หลอด

กระเป๋า 100 ใบ ใช้ด้าย 100 หาร 20 เท่ากับ 5 หลอด

ด้าย 5 หลอด ๆ ละ 14 บาท เท่ากับ 5x14 **เป็นเงิน 70 บาท**

3. กระเป๋า 1 ใบ ใช้ตีนตุ๊กแก 5 เซนติเมตร

กระเป๋า 100 ใบ ใช้ตีนตุ๊กแก 5 × 100 เท่ากับ 500 เซนติเมตร

ตีนตุ๊กแก 500 เซนติเมตร เท่ากับ 2.5 ม้วน ๆละ20 บาท เท่ากับ 2.5 × 20 **เป็นเงิน 50 บาท**

4. ค่าแรงงานใบละ 20 บาท 100 ใบ เป็นเงิน 100 × 20 เท่ากับ 2,000 บาท

ดังนั้น กระเป๋า 100 ใบมีต้นทุนเท่ากับ **1,800**+70+50+2000 เท่ากับ 3,920 บาท

กระเป๋า 100 ใบ ต้นทุน 3,920 บาท

กระเป๋า 1 ใบ ต้นทุน 3,920 หารด้วย 100 เท่ากับ ใบละ 39.20 บาท

วิธีการคำนวณกำไร

การคำนวณกำไรตามจุดมุ่งหมาย

ในที่นี้คุณต้องกำหนดจุดมุ่งหมายว่าต้องการกำไรร้อยละเท่าไรเช่น ต้องการกำไรร้อยละ 20 จากราคาทุน

วิธีการคิด

จากการคิดราคากระเป๋า 1 ใบ ต้นทุนใบละ 39.20 บาท ถ้าต้องการกำไรร้อยละ 20 จะขายในราคาเท่าไร

นั่นแสดงว่าต้นทุน 100 บาท ต้องขาย 120 บาท จึงได้กำไร 20บาท (กำไรร้อยละ 20) ถ้าต้นทุน = 39.20 บาทจะขายเท่าไรจึงจะได้กำไรร้อยละ 20

การคิดคือ = **ต้นทุน ×ราคาขาย ÷ 100**

= 39.20 ×120 ÷ 100

= 4704 ÷ 100

= 47.04 บาท

ต้องขายใบละ 47.04 บาท ถึงได้กำไรร้อยละ 20

หรือคิดจากต้องการกำไรร้อยละ 20 นั่นคือ ทุน 100 บาท ได้กำไร 20 บาท และถ้าต้นทุน 39.20 บาท จะได้กำไรเท่าไร

การคิด = **ต้นทุน × กำไร ÷ 100**

= **39.20 × 20 ÷100**

= **7.84 บาท**

นั่นคือต้องการกำไรร้อยละ 20 คิดเป็นเงินได้ 7.84 บาท

ดังนั้น ราคาที่ต้องขาย = **ต้นทุน + กำไร**

= 39.20 +7.84

= 47.04 บาท

ภาคผนวก จ

- ตัวอย่าง โครงการส่งเสริมอาชีพ

ตัวอย่าง โครงการส่งเสริมอาชีพ

หน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการดำรงชีพเพื่อแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน

ลักษณะโครงการ

☑ โครงการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น 18 ชั่วโมง

ประเภทโครงการ

☑ การฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ / ความเชี่ยวชาญ / เทคโนโลยี

โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 15 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2553 – 2567) ด้านการพัฒนางานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน (1จังหวัด 1 มหาวิทยาลัย)

ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมอาชีพ

☑ มีการทดลองรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อหา

- ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการให้บริการวิชาการของบุคลากรในโครงการประกอบด้วย

วิทยากร จำนวน 1 คน

พี่เลี่ยง จำนวน 2 คน

ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ดำเนินโครงการสำรวจสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ประจำปี 2556 ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2556 ซึ่งเป็นโครงการภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของชุมชนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนผ่านศักยภาพของมหาวิทยาลัย ผลการสำรวจ พบว่าประชาชนตำบลองครักษ์ ต้องการให้ส่งเสริมอาชีพงานผ้า(การตัดเย็บกระเป๋าผ้า) และต้องการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือเป็นอาชีพเสริมได้

องค์ความรู้ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการที่ให้บริการวิชาการ

- ประชาชนมีความรู้เรื่อง การตัดเย็บกระเป๋าผ้า และการเย็บซ่อมเสื้อผ้าได้

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร.ไพรัชวงค์ ยุทธไกร และ รศ.ดร.ธนรัตน์ แต้วัฒนา

หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ

นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์

หลักการและเหตุผล

จากการที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับให้เป็นผู้พัฒนา อ.องครักษ์ จ.นครนายก (ด้านการพัฒนางานบริการวิชาการ เพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน 1จังหวัด 1 มหาวิทยาลัย) ดังนั้นจึงดำเนินโครงการสำรวจสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2556 พบว่า ประชาชนตำบลองครักษ์ และต้องการให้ส่งเสริมอาชีพงานผ้า เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือเป็นอาชีพเสริมได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดโครงการนี้เพื่อจะส่งผลให้ประชาชนที่เข้าฝึกอบรมและฝึกทักษะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อเป็นการดำรงชีพและอาชีพเสริมจากงานที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะทำให้ประชาชนกลุ่มนี้มีรายได้เพิ่มขึ้นและลดรายจ่ายที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคมได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการดำรงชีพเพื่อแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน จะเริ่มจัดตั้งแต่วันที่ 19,26 มกราคม และ 2 กุมภาพันธ์ 2556 ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการให้ความรู้และทักษะในการตัดเย็บกระเป๋าผ้า เพื่อใช้ในครัวเรือน และเพื่อประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่จัดกิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 19, 26 มกราคม และ 2 กุมภาพันธ์ 2557

สถานที่ดำเนินการ

บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนของ ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยจะรับสมัครเข้าฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า 30 คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. **กิจกรรมฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า**

1.1 พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.2 รับสมัครประชาชนที่สนใจเข้าร่วมฝึกอบรมในหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.3 จัดฝึกอบรมและฝึกทักษะการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.4 ประเมินผลการฝึกอบรมและฝึกทักษะการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

1.5 ติดตามผลหลังจากการฝึกอบรม 3 เดือน

แผนการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ปี 2556			ปี 2557				
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย.	พ.ค
1. จัดทำร่างและรายละเอียดโครงการ	→							
2.ปรับรายละเอียดโครงการตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา		→						
3. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการตัดเย็บกระเป๋าผ้า			→	→				
4. ดำเนินโครงการ				→	→			
5. ติดตาม ประเมินผลโครงการ และรายงานผลการดำเนินโครงการ				→	→	→	→	→

ตัวชี้วัด

หลักฐานที่เป็นรูปธรรมที่สามารถสังเกต และวัดแสดงว่าได้เกิดผลตามวัตถุประสงค์แล้วระบุตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ เช่น

1. ประชากรที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วสามารถการออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า เพื่อใช้ในครัวเรือน และสามารถประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

2. ประชากรที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วสามารถรวมกลุ่ม เพื่อประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

ผลผลิต (Out put) ประชากรผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้และทักษะ ในการออกแบบและตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ผลผลิตเชิงคุณภาพ ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในการออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ผลลัพธ์ (Out come) ประชากรผู้เข้าฝึกอบรมการออกแบบกระเป๋าผ้าสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในครอบครัวจะทำให้ลดค่าใช้จ่าย และหรือสามารถประกอบเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

ผลลัพธ์เชิงปริมาณ ประชากรผู้เข้าฝึกอบรมสามารถออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ประกอบเป็นอาชีพเสริม

ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ สามารถผลิตสินค้า โดยออกแบบการตัดเย็บกระเป๋าผ้า และจัดตั้งกลุ่มผลิตสินค้าชุมชนได้

การประเมินผลโครงการ

- ประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการนี้ก็คือ ทำให้ประชากรมีอาชีพ หรืออาชีพเสริม และมีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้สภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

งบประมาณค่าใช้จ่ายประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 จัดทำหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า พฤศจิกายน 2556 – มกราคม 2557

ครั้งที่ 2 เดินทางไปประชาสัมพันธ์ ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก วันอาทิตย์ที่ 12 มกราคม 2557

ครั้งที่ 3 เดินทางไปจัดอบรม การตัดเย็บกระเป๋าผ้า วันอาทิตย์ ที่19 มกราคม 2557 ณ บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ครั้งที่ 4 เดินทางไปจัดอบรม การตัดเย็บกระเป๋าผ้า วันอาทิตย์ ที่ 26 มกราคม 2557ณ บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ครั้งที่ 5 เดินทางไปจัดอบรม การตัดเย็บกระเป๋าผ้า วันอาทิตย์ ที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 ณ บ้านนายก องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ครั้งที่ 6 เดินทางไปประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า ณ บ้านนายก องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ภาคผนวก ฉ

- ตัวอย่างแบบประเมินผลความรู้ และทักษะ
- ตัวอย่างคะแนนแบบประเมินผลความรู้และทักษะ
- ตัวอย่างแบบประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทางทักษะ
- ตัวอย่างแบบประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้
- ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจ
- ตัวอย่างแบบติดตามความก้าวหน้าของการเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ

ตัวอย่างแบบประเมินผลความรู้และทักษะ
หน่วยที่ 1 เครื่องมือ,อุปกรณ์และเครื่องจักร

ชื่อ-นามสกุล ผู้เข้ารับการอบรม.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกหน้าที่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
2. ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
3. บอกขั้นตอนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บได้
4. ใช้จักรได้อย่างถูกต้อง

ตอนที่ 1 จงนำตัวเลขทางขวามือมาใส่ตรงลูกศร

1. ในรูปภาพมีหน้าที่



1..ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่าง ๆ

2. ใช้การเย็บถอยหลัง

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ผู้สอนสังเกต การปฏิบัติของผู้เรียนจากการใช้ เครื่องมือ,อุปกรณ์และเครื่องจักร ข้อละ 1 คะแนน

.



2. ทำการร้อยด้ายด้านบน .....คะแนน

3. ปรับในการเย็บถอยหลัง.....คะแนน



4. ใช้หมุดรัดเข็มจักร..... คะแนน

5. ใส่ตีนผี.....คะแนน

ตอนที่ 3 จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน ☐

6. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ก่อนการเย็บกระเป๋าผ้า ☐

ก. การกอด้ายกับกระสวย

ข. การร้อยด้ายกับเข็มเย็บผ้า

7. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนวิธีร้อยด้าย ☐

ก. สอดด้ายลงไปยังลวดที่ติดกับที่บังคับเข็ม

ข. สอดด้ายลงไปยังที่บังคับด้ายบนแผ่นที่คล้องด้าย

8. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนใส่กระสวย ☐

ก. ใส่ไส้กระสวยในกะโหลกกระสวย โดยให้กระสวยหมุนจากซ้ายไปขวาดึงด้ายเข้าร่องปีกกระสวย

ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย

9. ข้อ ก กับข้อ ข ข้อใดทำก่อน ในขั้นตอนการเย็บจักรเย็บผ้า ☐

ก. สอดผ้าเข้าใต้ตีนผีแล้วลดตีนผีลงทับผ้าไว้

ข. ใช้เท้าถีบจักร ขณะลงมือป้อนผ้าตามกำลังจักร อย่าดึงผ้าหรือป้อนผ้าเร็วเกินไป

10. จงเลือกข้อที่ถูกที่สุดของการบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องจักรเย็บผ้า

ก. หมั่นทำความสะอาดโดยใช้ผ้านุ่มเช็ดทำความสะอาด

ข. หยอดน้ำมัน

ค. ไม่เก็บจักรในที่ชื้น

ง. ถูกหมดทุกข้อ

ตัวอย่างคะแนนแบบประเมินผลความรู้และทักษะ
หน่วยที่ 1 เครื่องมือ,อุปกรณ์และเครื่องจักร

ชื่อผู้รับการฝึกอบรม.....นางลัดดา ภิรมย์สด.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนน
1	หน้าที่ของอุปกรณ์ในการตัดเย็บ	1
2	การปฏิบัติงานเช่นร้อยด้าย	0
3	การปฏิบัติในการใช้เครื่องจักร เช่นปรับจักรในการเย็บถอยหลังเดินหน้า	1
4	การปฏิบัติในการใช้เครื่องจักรในการใช้หมุดรัดเข็มจักร	1
5	การปฏิบัติในการใช้เครื่องจักรใส่ตีนผี	0
6	จัดลำดับการทำงาน (ทำงานถูกขั้นตอนก่อนการเย็บกระเป๋าผ้า)	1
7	จัดลำดับการทำงาน (ในการร้อยด้าย)	1
8	จัดลำดับการทำงาน (ของส่วนประกอบตัวจักร)	1
9	จัดลำดับการทำงาน (ในการใช้จักร)	1
10	สามารถบำรุงรักษาเครื่องจักร	1
รวม		8

เกณฑ์การประเมิน ประเมินผลจากระดับคะแนนทักษะการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึก ดังนี้

100% หมายถึง ทำได้ดีมากผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

80%-99% หมายถึง ทำได้ดีผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

40%-79% หมายถึง ทำได้พอใช้ผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

ต่ำกว่า40% หมายถึง ทำได้เพียงเล็กน้อยผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปการประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ของนางลัดดา ภิรมย์สด ผลการประเมินจากคะแนนเต็ม 10 คะแนนได้ 8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 ของการประเมินผลหน่วยเรียนรู้ที่ 1 อยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

ตัวอย่างแบบประเมินผลความรู้ และทักษะ
หน่วยที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดผ้า การประกอบชิ้นส่วน

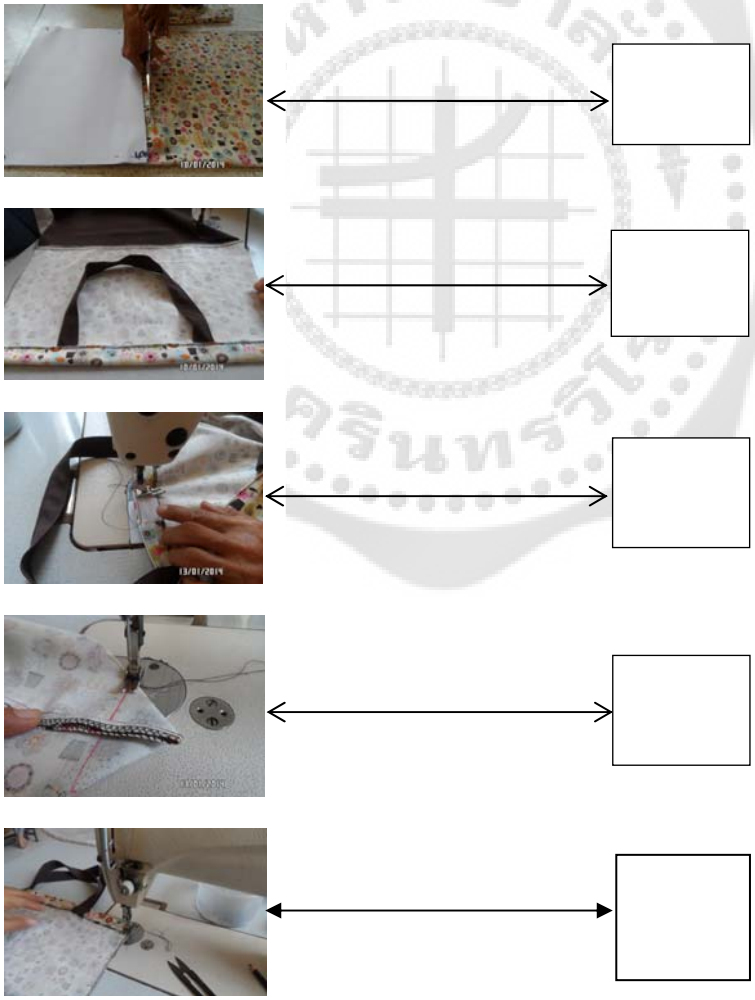
ชื่อ-นามสกุล ผู้เข้ารับการอบรม

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสร้างแบบได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถเลือกผ้า และตัดผ้าได้อย่างถูกวิธี
3. สามารถประกอบชิ้นส่วนของชิ้นงานได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถเย็บกระเป๋าได้อย่างถูกต้องตามลำดับขั้นก่อนหลัง

จงเลียงลำดับก่อนหลังจากภาพโดยใส่หมายเลข 1-5 ในช่อง ☐



ตอนที่ 2 จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก ถ้าถูกตอบ ก และผิดตอบ ข โดยใส่ตัวอักษร หน้าข้อ

..... 6. การสร้างแบบกระเป๋าผ้าเป็นทรงสี่เหลี่ยม

.....7. เย็บหูกระเป๋าก่อนการเย็บตะเข็บกันลุ่ยตัวกระเป๋าหรือเย็บโฟ้ง

.....8. เย็บตะเข็บปากถุงผ้าก่อนติดหูกระเป๋าผ้า

.....9. การติดกระเป๋าเล็กด้านหน้ากระเป๋าผ้าต้องเย็บกระเป๋าเสร็จก่อน

.....10. ผ้าทำกระเป๋าควรเป็นผ้าหนา

ตัวอย่างคะแนนแบบประเมินผลความรู้และทักษะ
หน่วยที่ 2 เรื่องการสร้างแบบ การตัดผ้า การประกอบชิ้นส่วน

ชื่อผู้รับการฝึกอบรม.....นางลัดดา ภิรมย์สด.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนน
1	การวางแบบตัดผ้า	1
2	การติดหูกระเป๋า	1
3	การเย็บตะเข็บริม	1
4	การเย็บก้นกระเป๋า	1
5	การติดตีนตุ๊กแก	0
6	การสร้างแบบกระเป๋าผ้าเป็นทรงสี่เหลี่ยม	1
7	เย็บหูกระเป๋าก่อนการเย็บตะเข็บกันลุ่ยตัวกระเป๋าหรือเย็บโพ้ง	1
8	เย็บตะเข็บปากถุงผ้าก่อนติดหูกระเป๋าผ้า	1
9	การติดกระเป๋าเล็กด้านหน้ากระเป๋าผ้าต้องเย็บกระเป๋าเสร็จก่อน	0
10	ผ้าทำกระเป๋าควรเป็นผ้าหนา	1
รวม		8

เกณฑ์การประเมิน ประเมินผลจากระดับคะแนนทักษะการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึก ดังนี้

100% หมายถึง ทำได้ดีมากผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

80%-99% หมายถึง ทำได้ดีผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

40%-79% หมายถึง ทำได้พอใช้ผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

ต่ำกว่า40% หมายถึง ทำได้เพียงเล็กน้อยผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปการประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 ของนางลัดดา ภิรมย์สด ผลการประเมินจากคะแนนเต็ม 10 คะแนนได้ 8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 ของการประเมินผลหน่วยเรียนรู้ที่ 2 อยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

ตัวอย่างแบบประเมินผล ความรู้ และทักษะ
หน่วยที่ 3 หลักการคำนวณราคา

ชื่อ-นามสกุล ผู้เข้ารับการอบรม.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถคำนวณราคาต้นทุนสินค้าได้อย่างถูกต้อง

2. สามารถคำนวณกำไรได้อย่างเหมาะสม

จงเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว จากเนื้อเรื่องใช้ตอบคำถามข้อ 1-5 ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย

ผ้า 1 เมตรราคา 30 บาท ทำถุงผ้าได้ 3 ใบ

ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 15 ใบ

ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 25 บาท ถุงผ้าหรือกระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 5 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับถุงผ้าหรือกระเป๋า 25 ใบ

ค่าแรงงานในการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 15 บาท

1. ต้นทุนค่าผ้า 1 ใบ เป็นเงินเป็นเท่าไร

1. 5 บาท
2. 10 บาท
3. 12 บาท
4. 15 บาท

2. ต้นทุนค่าด้ายในการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร

1. 0.50 บาท
2. 1 บาท
2. 1.50 บาท
4. 1.25 บาท

3. ต้นทุนทั้งหมดของการทำถุงผ้าหรือกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร

1. 11.50 บาท
2. 12 บาท
3. 26.50 บาท
4. 27.25 บาท

4. ถ้าต้องการกำไร ร้อยละ 20 ของราคาทุน คิดเป็นเงินเท่าไร

1. 5.45 บาท
2. 7 บาท
3. 6 บาท
4 47 บาท

5. จากข้อที่ 4 เราจะกำหนดราคาขายเป็นเงินเท่าไร

1 42.50 บาท
2. 22.50 บาท
3. 32.70 บาท
4. ไม่มีข้อถูก

6. กระเป๋าผ้า 1 ใบ จะใช้ผ้าประมาณกี่เซนติเมตร

1. 25 ซม.
2. 30 ซม.
3. 33 ซม.
4. 50 ซม.

7. ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ใช้ทำกระเป๋าได้กี่ใบ

1. 10 ใบ
2. 15 ใบ
3. 20 ใบ
4. 25 ใบ

8. ต้นทุนของกระเป๋าผ้ามีอะไรบ้าง

1. วัตถุดิบ
2. ค่าแรง
3. ค่าเดินทาง
4. ถูกทุกข้อ

9. ด้าย 1 หลอดมี 1,000 เมตร กระเป๋า 1 ใบ ใช้ด้ายกี่เมตร

1. 6.66 เมตร
2. 66.6 เมตร
3. 5.55 เมตร
4. 55.5 เมตร

10. จ้างเย็บกระเป๋า 100 ใบ ได้ค่าจ้าง กี่บาท

1. 1500 บาท
2. 1200 บาท
3. 2000
4. 2500 บาท

ตัวอย่างคะแนนแบบประเมินผลความรู้และทักษะ
หน่วยที่ 3 หลักการคำนวณราคา

ชื่อผู้รับการฝึกอบรม.....นางลัดดา ภิรมย์สด.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนน
1	การคิดต้นทุนค่าผ้า	1
2	การคิดต้นทุนค่าด้าย	1
3	การคิดต้นทุนทั้งหมดของกระเป๋าผ้า	1
4	การคิดกำไร	1
5	การกำหนดราคาขาย	0
6	การคิดประมาณการใช้ผ้าในการผลิต	1
7	การคิดประมาณการตีนตุ๊กแก	1
8	สิ่งที่จัดว่าเป็นต้นทุนทั้งหมดในการทำกระเป๋าผ้า	0
9	ประมาณการการใช้ด้าย	1
10	ประมาณการค่าจ้าง	1
รวม		8

เกณฑ์การประเมิน ประเมินผลจากระดับคะแนนทักษะการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึก ดังนี้

100% หมายถึง ทำได้ดีมากผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

80%-99% หมายถึง ทำได้ดีผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

40%-79% หมายถึง ทำได้พอใช้ผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

ต่ำกว่า40% หมายถึง ทำได้เพียงเล็กน้อยผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปการประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่3 ของนางลัดดา ภิรมย์สด ผลการประเมินจากคะแนนเต็ม 10 คะแนนได้ 8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 ของการประเมินผลหน่วยเรียนรู้ที่ 3 อยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

ตัวอย่างแบบประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้
หลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ชื่อ – นามสกลุ ผู้เข้ารับการอบรม

.....

จงบอกคุณสมบัติของเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักร รวมทั้งคำนวณต้นทุนในการตัดเย็บ โดยการนำตัวอักษรทางซ้ายมือมาใส่ไว้หน้าภาพที่กำหนดขึ้น

1. ……..



ก. ใช้ในการทำเครื่องหมายบนผ้า

ข. ใช้ในการทำเครื่องหมายลงบนกระดาษ

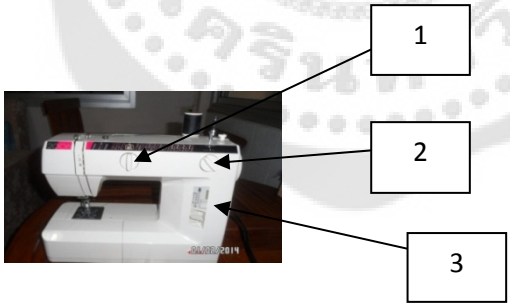
2. จงจัดลำดับ โดยใส่ตัวอักษรที่ทำก่อนใน

ก. การกรอด้ายกับกระสวย

ข. ใส่กะโหลกกระสวยเข้าไปในร่องกระสวย

3. จงนำหมายเลขจากรูปภาพมาตอบ

ถ้าต้องการปรับฝีเข้มให้มีระยะสั้นหรือยาวควรปรับที่จุดใด **<u>ตอบ</u>**.....



จงวงกลมหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

4. การสร้างแบบกระเป๋าผ้าเป็นทรงอะไร

ก. รูปทรงกลม

ข. รูปทรงสี่เหลี่ยม

ค. รูปทรงห้าเหลี่ยม

5. การวางแบบกระเป๋าลงบนผ้าต้องดูลักษณะผ้าเป็นอย่างไร

ก. วางผ้าลักษณะอย่างไรก็ได้

ข. วางผ้าลักษณะขวางเนื้อผ้า

ค. วางผ้าลักษณะตรงตามความยาวของผ้า

6. ก่อนติดหูกระเป๋าควรทำอะไรก่อน

ก. วัดจากจุดกึ่งกลางปากกระเป๋าเข้ามาข้างละ 2.5 นิ้ว

ข. เย็บตะเข็บข้างกระเป๋าก่อนติดหู

ค. ถูกหมดทุกข้อ

จงอ่านข้อความและตอบคำถามว่าผิดหรือถูก โดยตอบถูกใช่เครื่องหมาย ✓หน้าข้อ และตอบผิดใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อ

.....7. การติดตีนตุ๊กกกกแกเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเย็บกระเป๋าผ้า

.....8. การเย็บกระเป๋าผ้าต้องเย็บหูกระเป๋าให้เสร็จก่อนถึงจะเย็บตัวกระเป๋า

จากข้อมูลใช้ตอบคำถามข้อ 9-10

ในการทำกระเป๋าผ้าประกอบไปด้วย

- ผ้า 1 เมตรราคา 24 บาท ทำกระเป๋าได้ 3 ใบ
- ด้าย 1 หลอด ราคาหลอดละ 15 บาท ใช้ทำกระเป๋าได้ 30 ใบ
- ตีนตุ๊กแก 100 เซนติเมตร ราคา 20 บาท กระเป๋าผ้า 1 ใบ ใช้ ตีนตุ๊กแก 10 เซนติเมตร ดังนั้น 100 เซนติเมตรใช้กับกระเป๋า 10 ใบ
- ค่าแรงงานในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงิน 12 บาท

9. ต้นทุนทั้งหมดในการทำกระเป๋า 1 ใบ เป็นเงินเท่าไร

1. 20.50 บาท
2. 22.50 บาท
3. 25.50 บาท
4. 28.50 บาท

10. ถ้าต้องการกำไร 50 % ของต้นทุน ดังนั้นต้องขายราคาเท่าไร

1. 30.75 บาท
3. 33.75 บาท
3. 37.75 บาท
4. 42.75 บาท

ตัวอย่างคะแนนแบบประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้
หลักสูตรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ชื่อผู้รับการฝึกอบรม.....นางลัดดา ภิรมย์สด.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนน
1	หน้าที่ของอุปกรณ์	5
2	ลำดับการใช้เครื่องจักร	5
3	วิธีการใช้เครื่องจักร	5
4	การสร้างแบบ	5
5	การวางแบบลงบนผ้า	5
6	ลำดับการเย็บหูกระเป๋า	5
7	ขั้นตอน (การทำงาน) การติดตีนตุ๊กแก	5
8	ลำดับการเย็บการเย็บกระเป๋า	5
9	ต้นทุนในการทำกระเป๋า	5
10	การคิดกำไร	0
รวม		45

เกณฑ์การประเมิน ประเมินผลจากระดับคะแนนทักษะการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึก ดังนี้

100% หมายถึง ทำได้ดีมากผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

80%-99% หมายถึง ทำได้ดีผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

40%-79% หมายถึง ทำได้พอใช้ผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

ต่ำกว่า40% หมายถึง ทำได้เพียงเล็กน้อยผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปการประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ของนางลัดดา ภิรมย์สด ผลการประเมินจากคะแนนเต็ม 50 คะแนนได้ 45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 ของการประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้อยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

ตัวอย่างแบบประเมินผลวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทางทักษะ
การตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการฝึกอบรม

ชื่อผู้รับการฝึกอบรม นางลัดดา ภิรมย์สด.....

ลำดับที่	รายการฝึกปฏิบัติ	คะแนน
1	การสร้างแบบกระเป๋า 	5
2	การวางผ้าและตัดผ้าได้ถูกต้อง 	5
3	นำผ้าที่ตัดเป็นหูและนำมากัดริมผ้าและเนาทำหูกระเป๋าได้ถูกต้อง 	5
4	วางหูกระเป๋าได้ถูกต้อง 	5

ลำดับที่	การฝึกปฏิบัติ	คะแนนเต็ม
5	การเย็บหูกระเป๋าเข้ากับตัวกระเป๋า 	5
6	การเย็บตะเข็บด้านข้างกระเป๋า 	5
7	การวัดและเอาดินสอสีขีดสำหรับทำก้นกระเป๋า 	5
8	การทำก้นกระเป๋า 	5

ลำดับที่	การฝึกปฏิบัติ	คะแนนเต็ม
9	การติดตีนตุ๊กแกลงบนปากกระเป๋า  	5
10	ต้นทุนวัตถุดิบทำกระเป๋า 20 บาท/ใบต้นทุนค่าแรงงาน 15บาท/ใบ และต้องการกำไร 30% ของต้นทุนดังนั้นจะตั้งราคาขายเท่าไร 1. 40.5 บาท 2. 45.5 บาท 2. 50.5 บาท 3. 55.5 บาท	0

ตัวอย่างคะแนนแบบประเมินผลทางทักษะ
การตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการฝึกอบรม

ชื่อผู้รับการฝึกอบรม นางลัดดา ภิรมย์สด.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนนข้อละ 5 คะแนน
1	การสร้างแบบกระเป๋า	5
2	การวางผ้าและตัดผ้าได้ถูกต้อง	5
3	นำผ้าที่ตัดเป็นหูและนำมากัดริมผ้าและเนาทำหูกระเป๋าได้ถูกต้อง	5
4	วางหูกระเป๋าได้ถูกต้อง	5
5	การเย็บหูกระเป๋าเข้ากับตัวกระเป๋า	5
6	การเย็บตะเข็บด้านข้างกระเป๋า	5
7	การวัดและเอาดินสอสีขีดสำหรับทำก้นกระเป๋า	5
8	การทำก้นกระเป๋า	5
9	การติดตีนตุ๊กแกลงบนปากกระเป๋า	5
10	คิดต้นทุนการทำกระเป๋า	0
รวม		45

เกณฑ์การประเมิน ประเมินผลจากระดับคะแนนทักษะการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึก ดังนี้

100% หมายถึง ทำได้ดีมากผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

80%-99% หมายถึง ทำได้ดีผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

40%-79% หมายถึง ทำได้พอใช้ผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตาม เกณฑ์ที่กำหนด

ต่ำกว่า40% หมายถึง ทำได้เพียงเล็กน้อยผลงานการสร้างแบบ การตัดผ้า และการประกอบถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปการประเมินผลทางทักษะของนางลัดดา ภิรมย์สด ผลการประเมินจากคะแนนเต็ม 50 คะแนนได้ 45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 ของการประเมินผลทางทักษะอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

ตัวอย่าง ผลการประเมินความรู้และทักษะ
หน่วยเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1		
	ความรู้ (6คะแนน)	ทักษะ(4คะแนน)	รวม
1	4	4	8
2	4	4	8
3	4	4	8
4	4	4	8
5	4	4	8
6	4	4	8
7	4	4	8
8	4	4	8
9	4	4	8
10	4	4	8
11	4	4	8
12	4	4	8
13	4	4	8
14	4	4	8
15	4	4	8
16	5	4	9
17	5	3	8
18	4	4	8
19	5	3	8
20	5	4	9
21	4	4	8
22	4	4	8
23	5	4	9
24	4	4	8
25	4	4	8

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1		
	ความรู้ (6คะแนน)	ทักษะ(4คะแนน)	รวม
26	4	4	8
27	5	4	9
28	5	4	9
29	5	4	9
30	5	3	8
			246
ค่าเฉลี่ย			8.2

ตัวอย่าง ผลการประเมินความรู้และทักษะ
หน่วยเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2		
	ความรู้ (4คะแนน)	ทักษะ(6คะแนน)	รวม
1	4	4	8
2	4	4	8
3	3	5	8
4	4	4	8
5	4	4	8
6	3	5	8
7	4	4	8
8	4	5	9
9	4	4	8
10	3	5	8
11	4	4	8
12	4	4	8
13	4	5	9
14	4	4	8
15	4	5	9
16	4	5	9
17	3	5	8
18	3	5	8
19	4	5	9
20	4	4	8
21	3	5	8
22	4	5	9
23	4	5	9

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2		
	ความรู้ (6คะแนน)	ทักษะ(4คะแนน)	รวม
24	4	5	9
25	4	4	8
26	3	6	9
27	4	5	9
28	4	5	9
29	4	5	9
30	4	4	8
รวม			252
ค่าเฉลี่ย			8.4

ตัวอย่าง ผลการประเมินความรู้และทักษะ
หน่วยเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3		
	ความรู้ (5คะแนน)	ทักษะ(5คะแนน)	รวม
1	4	4	8
2	4	4	8
3	4	5	9
4	4	4	8
5	4	4	8
6	4	4	8
7	4	4	8
8	4	4	8
9	4	4	8
10	4	5	9
11	4	4	8
12	4	5	9
13	4	4	8
14	4	4	8
15	4	5	9
16	5	4	9
17	4	5	9
18	4	4	8
19	4	5	9
20	4	4	8
21	4	5	9
22	4	5	9
23	5	4	9

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3		
	ความรู้ (5คะแนน)	ทักษะ(5คะแนน)	รวม
24	4	5	9
25	4	4	8
26	5	4	9
27	4	5	9
28	4	5	9
29	4	5	9
30	4	4	8
รวม			255
ค่าเฉลี่ย			8.5

ตัวอย่าง ผลการประเมินผลรูปแบบการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความรู้และด้านทักษะ หลังการฝึกอบรม

ลำดับ	คะแนน		
	ความรู้ (50คะแนน)	ทักษะ(50คะแนน)	รวม (100)
1	45	45	90
2	45	45	90
3	45	45	90
4	45	50	95
5	45	45	90
6	45	45	90
7	45	45	90
8	50	45	95
9	45	50	95
10	45	45	90
11	45	50	95
12	45	50	95
13	50	45	95
14	45	45	90
15	50	50	100
16	45	45	90
17	50	45	95
18	45	50	95
19	40	45	85
20	40	45	85
21	45	45	90
22	45	45	90
23	45	50	95

ลำดับ	คะแนน		
	ความรู้ (50คะแนน)	ทักษะ(50คะแนน)	รวม (100)
24	45	45	90
25	45	45	90
26	45	45	90
27	50	50	100
28	50	50	100
29	50	45	95
30	45	50	95
รวม	1375	1400	2775
$\overline{X}$	45	47.5	92.5
ร้อยละ	91.66	93.33	92.5

ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจ
โครงการส่งเสริมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด

ระดับการแสดงความคิดเห็น/ความพึงพอใจ

คะแนน	5	มากที่สุด
คะแนน	4	มาก
คะแนน	3	ปานกลาง
คะแนน	2	น้อย
คะแนน	1	น้อยที่สุด

รายการประเมิน	**ระดับความเห็น(30คน)**				
	5	4	3	2	1
1. ได้รับการอบรมท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เครื่องจักรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า					
2. ได้รับการอบรมท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เครื่องจักรการตัดเย็บกระเป๋าผ้า					
3. ท่านนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการครั้งนี้ไป ออกแบบและตัดเย็บกระเป๋าผ้า					
4. ท่านสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับ การออกแบบและตัดเย็บกระเป๋าผ้าไปตัดหรือซ่อมแก้ไขเสื้อผ้าในครอบครัวเพื่อลดค่าใช้จ่ายได้					
5. การนำเสนอของวิทยากรในการฝึกอบรม					
6. การมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรม					
7. สื่อประกอบการฝึกอบรม					
8. สถานที่สำหรับการฝึกอบรม					
9. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม					

หมายเหตุ เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ต่อไป

ตัวอย่างผลแบบประเมินความพึงพอใจ
โครงการส่งเสริมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

จำนวน	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าก่อนการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม	ความรู้ความเข้าใจในการตัดเย็บกระเป๋าผ้าหลังการอบรม
1	4	5	5	5	5	5	4	4	5
2	5	5	4	5	5	5	4	4	5
3	5	4	5	5	5	5	4	5	5
4	5	4	5	5	5	5	4	4	5
5	5	5	5	5	5	5	4	4	5
6	5	4	5	5	5	5	4	4	5
7	5	5	4	5	5	5	4	4	5
8	5	4	5	5	5	5	4	5	5
9	5	5	5	4	5	5	4	5	5
10	5	5	4	4	5	5	4	5	5
11	5	5	4	4	5	5	4	5	5
12	5	5	4	4	5	5	4	5	5
13	5	5	4	4	5	5	4	5	5
14	5	5	4	4	5	5	4	5	5
15	5	5	5	4	5	5	4	5	5
16	5	5	5	4	5	5	4	5	5
17	5	5	5	4	5	5	4	5	5
18	5	5	5	4	5	5	4	5	5
19	5	5	5	4	5	5	4	5	5
20	5	5	5	4	5	5	4	5	5
21	5	5	5	5	5	5	4	5	5
22	5	5	5	5	5	5	4	5	5

จำนวน	ข้อที่ 1 การใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย	ข้อที่ 2 การใช้ภาษาในการสื่อสารได้ชัดเจนตรงประเด็น	ข้อที่ 3 การใช้ภาษาในการสื่อสารได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	ข้อที่ 4 การใช้ภาษาในการสื่อสารได้สุภาพ	ข้อที่ 5 การแต่งกายได้ถูกต้องตามระเบียบ	ข้อที่ 6 การแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	ข้อที่ 7 การวางตัวได้เหมาะสม	ข้อที่ 8 การแสดงกิริยาท่าทางได้เหมาะสม	ข้อที่ 9 การแสดงความคิดเห็นในการประชุมได้เหมาะสม
23	5	5	5	5	5	5	4	5	5
24	5	5	5	5	5	5	5	5	5
25	5	5	4	5	5	5	4	5	5
26	5	5	4	5	5	5	5	4	5
27	5	5	4	5	5	5	5	5	5
28	5	5	4	5	5	5	5	4	5
29	5	5	5	5	5	5	4	5	5
30	5	5	5	5	5	5	4	4	5
รวม	149	146	139	138	150	150	124	141	150
ค่าเฉลี่ย	4.96	4.86	4.63	4.6	5	5	4.13	4.7	5
SD	0.18	0.35	0.49	0.50	0	0	0.35	0.47	0
ระดับ	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด

ตัวอย่างแบบติดตามความก้าวหน้าของการเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ

ชื่ออาชีพการฝึกอบรม

.....

ลำดับที่	รายการทดสอบ	จำนวน (คนที่เข้าฝึกอบรม)	คิดเป็น%
1	จำนวนผู้นำไปประกอบอาชีพหรือใช้งาน		
2	จำนวนการรวมกลุ่มอาชีพ		
3	จำนวนผลผลิต		
4	ต้องการความรู้เพิ่มในอาชีพที่ฝึกอบรม		
5	รายได้		

ปัญหาที่พบหลังจากการฝึกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

<u>หมายเหตุ</u> เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ต่อไป

ภาคผนวก ซ

- รูปภาพเก็บข้อมูล

- รูปการประชาสัมพันธ์

- รูปภาพโครงการส่งเสริมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า

การเก็บข้อมูล



ลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ที่ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก





การประชาสัมพันธ์





รูปภาพโครงการส่งเสริมอาชีพการตัดเย็บกระเป๋าผ้า



การลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม 19 มกราคม 2557







การเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพเรื่องการตัดเย็บกระเป๋าผ้า



การแบ่งกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติ



การสร้างแบบกระเป๋าผ้า



การวางแบบและตัดผ้า



การวางผ้าตัดแบบกระเป๋าผ้าแบบมีซิป





การขั้นตอนการเย็บกระเป๋าผ้าแบบต่าง ๆ





ผลงานหลังจากฝึกอบรมแล้ว 1-2 เดือน มีการเย็บออกจำหน่าย



ผลงานหลังจากฝึกอบรมแล้ว 3 เดือน มีการเย็บออกจำหน่าย

บรรณานุกรม

กีรติ บุญเจือ. (2551). *คู่มือจริยศาสตร์ตามหลักวิชาการสากล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2556) . *มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

จินตนา สุจจานันท์. (2549). *การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

จิรายุ อิศรางกูล ณ อยุธยา. (2556). *"3 ห่วง 2 เงื่อนไข"*. สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2555. จาก http://www.positioningmag.com/magazine/details.aspx?id=53885

ปรียานุช ธรรมปิยา. (2555). *วิกฤตเศรษฐกิจ2540กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด.

วีรวิท คงศักดิ์. (2555). *คุณธรรมกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ บริษัท แว่นแก้ว เอ็ดดูเทนเมนท์จำกัด.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). *การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Taba, Hilda. *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York : Harcourt, Brace and World Inc., 1962

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางขวัญใจ อุณหวัฒนไพบูลย์
วันเดือนปีเกิด	5 ธันวาคม 2500
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าภาคการจัดการอุตสาหการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยสยาม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	การศึกษาบัณฑิต เอกสังคมศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2540	การศึกษามหาบัณฑิต เอกภูมิศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2558	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา แขนงการจัดการอาชีวศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ